

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2021. március 17., szerda

Tartalomjegyzék

130/2021. (III. 17.) Korm. rendelet	A Záhony közúti határátkelőhely fejlesztését célzó beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint a beruházás kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánításáról	1812
4/2021. (III. 17.) NVTNM rendelet	A Magyar Házak Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2018. (VI. 25.) NVTNM rendelet módosításáról	1814
10/2021. (III. 17.) AM rendelet	A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetbe sorolt központi kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló 32/2015. (VI. 19.) FM rendelet módosításáról	1815
8/2021. (III. 17.) BM rendelet	A körözési célú mintabiztosításhoz és mintavételhez, a biometrikus adatok körözési célú rögzítéséhez, valamint a körözési célú biometrikus adatok nyilvántartásaihoz kapcsolódó feladatok végrehajtásáról	1822
12/2021. (III. 17.) EMMI rendelet	A fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 58/2015. (XII. 30.) EMMI rendelet módosításáról	1832
9/2021. (III. 17.) AB határozat	A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 8. § (2) bekezdése „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésén alapuló, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról, és az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény megállapításáról	1869
Köf.5036/2020/4. számú határozat	A Kúria Önkormányzati Tanácsának határozata	1923
9/2021. (III. 17.) OGY határozat	Witzmann Mihály országgyűlési képviselő mentelmi ügyében	1929
1128/2021. (III. 17.) Korm. határozat	A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványszámolási Alapból, a Gazdaságvédelmi programok előirányzatból történő, valamint fejezeten belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	1929
1129/2021. (III. 17.) Korm. határozat	A Magyar Falu Program – óvodai sport alprogram keretében megvalósuló egyes beruházások megvalósításához szükséges fedezet biztosításáról	1937

III. Kormányrendeletek

A Kormány 130/2021. (III. 17.) Korm. rendelete

a Záhony közúti határátkelőhely fejlesztését célzó beruházással összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint a beruházás kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánításáról

A Kormány

a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (4) bekezdés a), b) és c) pontjában, valamint a 12. § (5) bekezdés a), d) és f) pontjában, a 4. § a) pontja tekintetében a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 198. § (1) bekezdés 3. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja a Záhony közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti Záhony belterület 19/2, 27/2, 27/3, 35, 630/2, 630/3, 630/4, 630/6, 635/1, 636, 640, 642/2, 642/3, 645, 650, 651 és az ingatlan-nyilvántartás szerinti Záhony külterület 036/2, 037, 039/2, 083/2, 096/2, 094 helyrajzi számú ingatlanokon, illetve ezen ingatlanokból a telekalakítási eljárásban hozott döntés véglegessé válását követően kialakított ingatlanokon megvalósuló, a Záhony közúti határátkelőhely fejlesztését célzó beruházással (a továbbiakban: Beruházás) összefüggő, az 1. mellékletben meghatározott közigazgatási hatósági ügyeket.
- (2) A Kormány a Beruházást kiemelten közérdekű beruházássá nyilvánítja. A kiemelten közérdekű beruházás helyszíne az (1) bekezdésben meghatározott ingatlanok területe.
- (3) Az (1) bekezdés alkalmazásában a Beruházással összefüggőnek kell tekinteni mindazokat a közigazgatási hatósági ügyeket, amelyek
- a Beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához szükségesek, valamint
  - a Beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, az (1) bekezdés szerinti létesítmények megközelítését, működését és városképi illeszkedését segítő közterület- és zöldfelület-rendezési, útépitési, közműcsatlakozási és -fejlesztési, valamint az azokkal összefüggő munkákkal kapcsolatosak.
- 2. §** A Kormány az 1. § (1) bekezdése szerinti kiemelt jelentőségű ügyekben koordinációs feladatokat ellátó kormány megbízottként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízottat jelöli ki.
- 3. §** (1) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági ügyekre vonatkozó ügyintézési határidő – ha jogszabály rövidebbet nem állapít meg, illetve az előzetes vizsgálati eljárás és a környezeti hatásvizsgálati eljárás, valamint a természetvédelmi eljárások kivételével – tizenöt nap.
- (2) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági ügyekben a szakhatósági eljárásra vonatkozó ügyintézési határidő – ha jogszabály rövidebbet nem állapít meg, valamint a környezetvédelmi és természetvédelmi szakhatóság eljárása kivételével – nyolc nap.
- 4. §** A Beruházással összefüggésben
- az építészeti-műszaki tervpályázati eljárást nem kell lefolytatni,
  - építészeti-műszaki tervtanácsi véleményt nem kell beszerezni,
  - településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni, és
  - településképi bejelentési eljárásnak nincs helye.
- 5. §** (1) A Beruházással összefüggésben előzetes régészeti dokumentáció készítése nem szükséges, ha a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 23/C. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő örökségvédelmi hatástanulmány az adott beruházáshoz köthetően már rendelkezésre áll.

(2) Ha az (1) bekezdés szerinti dokumentum nem áll rendelkezésre, egyszerűsített előzetes régészeti dokumentációt kell készíteni.

6. § Az 1. § (1) bekezdése szerinti ingatlanokon – az egyedileg védett műemlék kivételével – bontási tevékenység bontási engedély nélkül végezhető azzal, hogy a tevékenység végzéséről elektronikus építési naplót kell vezetni.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

8. § E rendelet rendelkezéseit a hatálybalépésekor folyamatban lévő közigazgatási hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 130/2021. (III. 17.) Korm. rendelethez

A Beruházással összefüggő, nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánított közigazgatási hatósági ügyek

1. építésügyi hatósági engedélyezési és tudomásulvételi eljárások,
2. örökségvédelmi hatósági engedélyezési és bejelentési eljárások, valamint régészeti feltárásokkal kapcsolatos eljárások,
3. környezetvédelmi hatósági eljárások,
4. természetvédelmi hatósági eljárások,
5. útügyi hatósági eljárások,
6. a műszaki biztonsági hatóság hatáskörébe tartozó sajátos építményfajtákra vonatkozó építésügyi hatósági engedélyezési eljárások,
7. mérésügyi és műszaki biztonsági hatósági engedélyezési eljárások,
8. ingatlan-nyilvántartással összefüggő hatósági eljárások,
9. telekalakításra irányuló hatósági eljárások,
10. földmérési hatósági eljárások,
11. hírközlési hatósági eljárások,
12. bányahatósági engedélyezési eljárások,
13. veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésre vonatkozó katasztrófavédelmi engedélyezési eljárások,
14. tűzvédelmi hatósági eljárások,
15. élelmiszerlánc-felügyeleti eljárás,
16. közegészségügyi hatósági eljárások,
17. a közterületen és belterületen lévő fás szárú növények kivágásával és pótlásával kapcsolatos engedélyezési eljárások,
18. építményeken kívüli és belüli felvonó, mozgólépcső, emelők, gépi működtetési közlekedési berendezések engedélyezésére irányuló hatósági eljárások,
19. vízügyi és vízvédelmi hatósági engedélyezési eljárások,
20. talajvédelmi engedélyezésre irányuló hatósági eljárások,
21. területrendezési hatósági eljárások,
22. azok az 1–21. pontban nem szereplő közigazgatási hatósági engedélyezési eljárások, melyek a Beruházás megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetésének beindításához közvetlenül szükségesek,
23. az 1–22. pontban felsorolt ügyfajtákban kiadott hatósági döntések módosítására irányuló hatósági eljárások.

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter 4/2021. (III. 17.) NVTNM rendelete a Magyar Házak Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság tulajdonosi joggyakorlójának kijelölése érdekében az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2018. (VI. 25.) NVTNM rendelet módosításáról

Az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 71. § (2) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 144. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2018. (VI. 25.) NVTNM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.
- 2. §** Hatályát veszti a Rendelet 1. melléklet X. pontjában foglalt táblázat 4. sora.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Mager Andrea s. k.,
nemzeti vagyon kezeléséért felelős
tárca nélküli miniszter

1. melléklet a 4/2021. (III. 17.) NVTNM rendelethez

A Rendelet 1. melléklet IV. pontjában foglalt táblázat a következő 35. sorral egészül ki:

	<i>(A)</i>	<i>B</i>	<i>C</i>
	<i>Állami tulajdonban álló gazdasági társaság neve</i>	<i>Cégjegyzékszám</i>	<i>Tulajdonosi joggyakorlás időtartamának vége)</i>
35.	Magyar Házak Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság	06-09-014103	2022. december 31.

**Az agrárminiszter 10/2021. (III. 17.) AM rendelete
a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetbe sorolt központi kezelésű előirányzatok
felhasználásáról szóló 32/2015. (VI. 19.) FM rendelet módosításáról**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 30. alpontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetbe sorolt központi kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló 32/2015. (VI. 19.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) a következő 4. §-sal egészül ki:
„4. § E rendeletnek a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezetbe sorolt központi kezelésű előirányzatok felhasználásáról szóló 32/2015. (VI. 19.) FM rendelet módosításáról szóló 10/2021. (III. 17.) AM rendelettel (a továbbiakban: Módr.) megállapított rendelkezéseit a Módr. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”
- 2. §** Az R. 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
- 3. §** Az R. 1. §-ában a „2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény” szövegrész helyébe a „2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény” szöveg lép.
- 4. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Nagy István s. k.,
agrárminiszter

XLIV. A Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások fejezet 2021. évi költségvetési kiadási előirányzatainak feladatterve

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	
1	Áht. azonosító	Címnév	Alcím-név	Jogcím-csop. név	Jogcímnév	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Vissza-fizetés határ-ideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebo-nyolító szerv	Európai uniós forrásból finan-szírozott költsé-gvetési támo-gatás közre-működő szervezete	
2		A Nemzeti Földalappal kapcsolatos kiadások														
3	278323		Termőföld vásárlás			1. Az államnak a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvényben (a továbbiakban: Nfatv.) foglalt termőföld elővásárlási jogának gyakorlásához kapcsolódó kiadások finanszírozása. 2. Az Nfatv. alapján az állam részére ellenérték fejében feljánlott termőföldek megvétele kiadásainak finanszírozása. 3. Az állam részére ingyenesen feljánlott termőföldek állami tulajdonba vételével felmerülő tehermentesítési kiadások finanszírozása. 4. A birtokösszevonási célú termőföldcserék államot terhelő értékkülönbözetének elszámolása. 5. A kisajátítással kapcsolatos termőföldvásárlások finanszírozása.	1. szerződés 2. közigazgatási hatósági döntés 3. bírósági döntés szerinti jogosult	-	-	1. tulajdonjog-változást eredményező okirat 2. közigazgatási hatósági döntés 3. bírósági döntés alapján egy összegben vagy részletekben	-	-	Nemzeti Földügyi Központ (a továbbiakban: NFK)	-	-	

			<p>6. A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Földforgalmi törvény) alapján a sikertelen árverések következtében a Nemzeti Földalapba kerülő földrészek ellenértékének megfizetése.</p> <p>7. Az állam jogszabályon alapuló termőföld-visszavásárlási jogának gyakorlásához kapcsolódó kiadások finanszírozása.</p> <p>8. A Földforgalmi törvény 67/A. §-a szerinti – a Magyar Állam vételi jogához kapcsolódó – kiadások finanszírozása.</p> <p>9. A Földforgalmi törvény 34. § (4) bekezdése alapján az állam tulajdonába és a Nemzeti Földalapba kerülő ingatlanok kapcsán az örökösöket megillető kártalanítások finanszírozása.</p>									
4	278390	Életjáradék termőföldért	<p>Az állam által megkötött életjáradéki szerződésekben az állam terhére vállalt fizetési kötelezettségek kiadásainak finanszírozása.</p>	<p>1. életjáradékra jogosult 2. Magyar Államkincstár</p>	-	-	<p>1. életjáradéki szerződés 2. megállapodás alapján részletekben</p>	-	-	NFK	-	-
5	296124	Ingatlanok fenntartásával járó kiadások	<p>Az állam tulajdonában és az NFK tulajdonosi joggyakorlásában lévő ingatlan vagyonelemek hasznosításával kapcsolatos kifizetések biztosítása, így különösen a Nemzeti Földalapba tartozó:</p> <p>1. földrészek rekultivációs, művelésig-helyreállítási munkálatainak finanszírozása, 2. hasznosítatlan kivett utak főközlekedési utakhoz történő csatlakozásának biztonságos kialakítása, valamint a kapcsolódó területek elvárható szintű megközelíthetőségének biztosítása,</p>	<p>a szolgáltatás teljesítését végző szerződéses partner</p>	-	-	<p>megbízási szerződés alapján teljesítés-arányosan</p>	-	-	NFK	-	-

				3. kivett árkok, csatornák és töltések biztonságos működésének kialakítása és fenntartása, a természeti károk és katasztrófák megelőzésének finanszírozása, 4. földrésztetek művelésben tartásának elősegítése, a kommunális hulladékkal, építési törmelékkel és veszélyes hulladékkal történt szennyezettség megszüntetése, valamint a környezetvédelmi és talajvédelmi feladatok ellátása, és 5. hasznosítatlan földrészteten található és az ingatlan vagy a szomszédos ingatlan(ok) rendes használatát akadályozó, kárt okozó vagy annak veszélyével fenyegető növények eltávolítása érdekében szükséges és kármegelőzési célokat szolgáló munkálatok finanszírozása.									
6			A vagyongazdálkodás egyéb kiadásai										
7	303557		Állami tulajdonú ingatlanvagyon felmérése és jogi rendezése	1. Az állami tulajdonú ingatlanvagyon felmérése 1.1. A földvagyon auditálásához kötődően felmerülő munkák – természetbeni és ingatlan-nyilvántartási állapot, jogi és hasznosítási helyzet felmérése, tanúsítvánnyal való dokumentálása – költségeinek finanszírozása, így különösen: 1.1.1. az Nfatv.-ben előírt Nemzeti Földalap vagyonnyilvántartás fejlesztése, 1.1.2. az érintett földrésztetek tanúsítványainak feldolgozása, 1.1.3. az adatok vagyon- és szerződés-nyilvántartással való összevetése, 1.1.4. a termőföld-hasznosítási szerződések felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása,	1. az F oszlop 1. pontjában foglalt célok tekintetében a szolgáltatás teljesítését végző szerződéses partner 2. az F oszlop 2. pontjában foglalt célok tekintetében 2.1. a jogszabály vagy a Kormány egyedi döntése által meghatározott 2.2. a szolgáltatás teljesítését végző szerződéses partner	-	-	1. az F oszlop 1. pontjában foglalt célok tekintetében megbízási szerződés alapján teljesítés-arányosan 2. az F oszlop 2. pontjában foglalt célok tekintetében 2.1. a jogszabály vagy a Kormány egyedi döntése által meghatározottak szerint	-	-	NFK	-	-

				<p>1.1.4.1. a földhasználat tárgyát képező földrészletek egyeztetése, 1.1.4.2. a kapcsolódó pénzügyi kötelezettségek teljesítésének visszamenőleges ellenőrzése, 1.1.5. a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek erdészeti adatainak feldolgozása és vagyonnyilvántartásba való beillesztése, 1.1.6. az adatok vagyonnyilvántartási rendszerbe történő betöltésének ellenőrzése, felülvizsgálata és auditálása, és 1.1.7. az ingatlan-nyilvántartásban helytelenül nyilvántartott Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek feltárása és összesítése.</p> <p>2. Az állami tulajdonú ingatlanvagyon jogi rendezése 2.1. Az ismert, illetve a felmérés következtében feltárt, jogilag rendezetlen állami tulajdonban lévő földrészletek jogi rendezése, a jogszerűtlen, illetve a valóságnak nem megfelelő állapotok tisztázása és rendezése az érintett földrészletek minél szélesebb körű, birtokpolitikai elveknek megfelelő hasznosítása érdekében. 2.2. Az állami földterületek elbirtoklásának megakadályozása, helytelenül hasznosított, rendezetlen jogi helyzetű ingatlanok megfelelő hasznosításának jogi előkészítése. 2.3. A jogszabály vagy a Kormány egyedi döntése alapján a korábbiól eltérő módon hasznosítandó állami területek kapcsán felmerülő, az új hasznosítási mód biztosítását szolgáló kártalanítási és egyéb fizetési kötelezettségek teljesítése. 2.4. A honvédelmi célra feleslegessé nyilvánított és az Nfatv. 16/A. § (1) bekezdésében</p>				2.2. megbízási szerződés alapján teljesítésarányosan							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					foglaltak szerint átvett területek tényleges művelési ága megállapításával összefüggésben felmerült feladatok finanszírozása.										
8	334684			Bírósági döntésből eredő kiadások	A Nemzeti Földalapot érintő peres ügyek bírósági elmarasztalásai, valamint peres eljárással érintett ügyben kötött egyezség kiadásainak finanszírozása.	az elismert, jogos követeléssel rendelkező partner	-	-			NFK	-	-		
9	296146			Egyéb vagyonkezelési kiadások	1. Az NFK tulajdonosi joggyakorlásához kapcsolódó és más előirányzati jogcímhez nem kapcsolható kifizetések biztosítása, így különösen: 1.1. a vagyonyilvántartás és – a gazdálkodás szükségleteit kielégítő ingatlan – földhasználati és földműves nyilvántartási adatok, valamint a digitális térképi állomány időszakos frissítésének finanszírozása, 1.2. a Nemzeti Földalapba tartozó földvagyonhoz kapcsolódó hatósági határozatok alapján fizetendő bírságok és egyéb kiadások finanszírozása, 1.3. a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek után fizetendő általános forgalmi adó megfizetése, és 1.4. a termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészletek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény alapján az állam tulajdonába kerülő földrészleteken lévő épületek, építmények, agrotechnikai létesítmények értéke megtérítéséhez kapcsolódó egyéb kiadások finanszírozása. 2. Azon kifizetések finanszírozása, melyek az NFK tulajdonosi joggyakorlási tevékenysége során	1. az F oszlop 1. pontjában foglalt célok tekintetében 1.1. a szolgáltatás teljesítését végző partner 1.2. helyi önkormányzat 1.3. jogszabály által meghatározott partner 1.4. közigazgatási hatóság 1.5. Nemzeti Adó- és Vámhivatal 2. az F oszlop 2. pontjában foglalt célok tekintetében a szolgáltatás teljesítését végző szerződéses partner 3. az F oszlop 3. pontjában foglalt célok tekintetében 3.1. közigazgatási hatóság 3.2. bíróság	-	-			NFK	-	-		

				<p>az egyes ügyletek előkészítésére, lebonyolítására irányulnak, és azok a rábízott vagyon egyes meghatározott vagyonelemeihez, vagyonelemcsoportjaihoz köthetők, így különösen, de nem kizárólagosan:</p> <p>2.1. az NFK által foglalkoztatott tanácsadók, szakértők, jogi képviselők megbízási díjai és</p> <p>2.2. a vagyoneértékelések, értébecslések kiadásai.</p> <p>3. Az NFK-t terhelő perviteli, illetve egyéb kapcsolódó szakértői eljárások díjainak finanszírozása.</p>	3.3. pernyertes ellenérdekű fél			3.3. jogszabály alapján egy összegben vagy részletekben					
10	375273		Értéknövelő beruházások megtérítése	<p>1. A lejáró szerződéses használati jogviszonyok kapcsán az NFK és jogelődjei által kiadott tulajdonosi hozzájárulások alapján az államot terhelő megtérítési kötelezettség finanszírozása.</p> <p>2. A termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészelek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XL. törvény alapján az állam tulajdonába kerülő földrészeleken lévő épületek, építmények, agrotechnikai létesítmények értéke megtérítésének finanszírozása.</p>	1. szerződéses partner 2. jogszabály által meghatározott partner	-	-	1. szerződés vagy 2. jogszabály alapján egy összegben	-	-	NFK	-	-
11	296191		Fejezeti tartalék	Az év közben felmerülő, előre nem látható kiadások finanszírozása.	-	-	-	előirányzat-átcsoportosítással	-	-	-	-	-

A belügyminiszter 8/2021. (III. 17.) BM rendelete a körözési célú mintabiztosításhoz és mintavételhez, a biometrikus adatok körözési célú rögzítéséhez, valamint a körözési célú biometrikus adatok nyilvántartásaihoz kapcsolódó feladatok végrehajtásáról

A körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény 30. § (2) bekezdés d) és e) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 20. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 24. és 25. §, valamint a 11. és 12. melléklet tekintetében a bűnügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény 96. § (1a) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 20. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva

a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában

1. *DNS-marker*: az a hely, lókusza a DNS-molekulán, amely az egyénekre vagy egyedekre vonatkozó genetikai információkat tartalmazza,
2. *DNS-minta rögzítése*: a DNS-profil meghatározására feltételezhetően alkalmas körözési célú mintabiztosítás,
3. *DNS-mintavétel*: a DNS-profil meghatározására alkalmas DNS-mintának a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Körtv.) alapján az eltűnés miatt körözött személy esetén a vele egy háztartásban élők kizárása érdekében történő levétele, vér szerinti hozzátartozójától való levétele, valamint az ismeretlen holttestből vagy holttestrészből történő biztosítása,
4. *eseti DNS-profil*: az eltűnés, a holttest megtalálásának helyszínén vagy az eltűnt személy kizárólagos használatú személyes tárgyáról rögzített anyagmaradványból meghatározott DNS-marker tulajdonságok (allélok) összessége,
5. *Intézet*: a meghatározott szakkérdésekben kizárólagosan eljáró és egyes szakterületeken szakvéleményt adó szervekről szóló kormányrendeletben DNS-vizsgálatra kijelölt szerv,
6. *körözési célú minta*: a körözést elrendelő szerv által rögzített és az Intézet részére átadott vagy az Intézet által rögzített biológiai anyag, anyagmaradvány, az ismeretlen holttestből vagy holttestrészből biztosított minta, valamint az élő személyektől levett összehasonlító minta,
7. *körözési célú mintabiztosítás*: a biológiai anyagmaradványoknak az eltűnt személy kizárólagos használatú személyes tárgyáról történő, Intézet általi felkutatása, az anyagmaradvány DNS-elemzésre feltételezhetően alkalmas részének biztosítása, valamint a DNS-elemzéshez történő mintabiztosítás,
8. *körözési célú minta szemléje*: a biológiai anyagmaradványoknak az eltűnt személy kizárólagos használatú személyes tárgyáról történő, Intézet általi felkutatása és a DNS-elemzéshez történő mintabiztosítás,
9. *laboratóriumi tevékenység*: a DNS-profilok meghatározása során a tárgyakon hagyott nyomok felkutatásakor és megtalálásakor, valamint igazságügyi bizonyítékok előhívásakor, elemzésekor és értelmezésekor a laboratóriumban végzett bármilyen tevékenység szakértői vélemény elkészítése céljából,
10. *laboratóriumi tevékenység eredménye*: a laboratóriumi tevékenység bármilyen analitikai eredménye és ahhoz közvetlenül kapcsolódó értelmezése,
11. *személyi DNS-profil*: a körözési eljárás során ismert személyazonosságú személytől származó mintából meghatározott DNS-marker tulajdonságok (allélok) összessége,
12. *ujj- és tenyérynymat rögzítése*: az ujj- és tenyérynymatörödeknek a körözési eljárás során az eltűnt személy kizárólagos használatú személyes tárgyáról való rögzítése,
13. *ujj- és tenyérynymatvétel*: az ujj- és tenyérynymatnak az eltűnés miatt körözött személy esetében az egy háztartásban élők kizárása érdekében történő felvétele, valamint az ismeretlen holttestről vagy holttestrészből való felvétele.

2. Az ujj- és tenyérynymat, valamint a DNS-profil meghatározásra alkalmas anyagmaradvány rögzítésének, illetve az ujj- és tenyérynymat és a szájnyalkahártya-törlet levételének körözési eljárásához kapcsolódó technikai szabályai

- 2. §** (1) Eltűnés miatti körözés, illetve ismeretlen személyazonosságú holttest, holttestrész azonosítása érdekében elrendelt körözés esetén a körözést elrendelő szerv hajtja végre
- az ujj- és tenyérynymat és a DNS-minta rögzítését, valamint
  - az ujj- és tenyérynymatvételt és a DNS-mintavételt.
- (2) A körözést elrendelő szerv a mintavétel megelőzően – a mintavétel módjának megválasztása érdekében – egyeztet az ismeretlen holttest vagy holttestrész DNS-profiljának meghatározására jogosult szervvel.
- 3. §** (1) A körözési eljárásához kapcsolódó ujj- és tenyérynymatvételt
- élő személy esetén az 1. mellékletben,
  - ismeretlen holttest vagy holttestrész esetén a 2. mellékletben meghatározott módon kell elvégezni.
- (2) A körözési eljárásához kapcsolódó DNS-mintavételt
- eltűnés miatti körözés esetén a 3. mellékletben,
  - ismeretlen személyazonosságú holttest vagy holttestrész azonosítása érdekében elrendelt körözés esetén a 4. mellékletben meghatározott tartalmú mintavételi egységcsomaggal, az ott meghatározott módon kell elvégezni.
- (3) Az ujj- és tenyérynymatvétel és a DNS-mintavétel során eljáró szerv kódját, valamint az eljárás adatainak a kódjait a körözést elrendelő szerv tölti ki.
- 4. §** (1) A DNS-minta rögzítését a szakértői nyilvántartó szerv által előzetesen jóváhagyott eszközzel és módon kell elvégezni. A szakértői nyilvántartó szerv a jóváhagyott eszközöket és módszereket a honlapján közzéteszi.
- (2) Az ujj- és tenyérynymat, valamint DNS-minta rögzítését, illetve az ujj- és tenyérynymat, valamint a DNS-minta levételét követően a körözési célú biometrikus adatok nyilvántartásba vételét kezdeményező szerv, illetve a szakértői nyilvántartó szerv a kölcsönös adatszolgáltatást az 5. melléklet szerinti tartalommal teljesíti.
- 5. §** A körözést elrendelő szerv a Körtv. 14/C. alcíme szerinti körözési célú daktiloszkópiai nyilvántartás részére az adatközlést – az ujj- és tenyérynymat levételétől számított nyolc munkanapon belül – a 6. és 7. melléklet szerinti adattartalommal kitöltött, belső azonosító kóddal ellátott ujjnyomatlap és tenyérynymatlap, valamint az ujjnyomról, illetve a tenyérynymatról egyéb képkalkotó eljárással rögzített, azonosításra alkalmas felvétel megküldésével teljesíti
- élő személy esetén az 1. mellékletben,
  - ismeretlen személyazonosságú holttest vagy holttestrész esetén a 2. mellékletben meghatározott módon.
- 6. §** A körözést elrendelő szerv a Körtv. 14/D. alcíme szerinti körözési célú DNS-profil-nyilvántartás részére az adatközlést – a DNS-mintavételtől számított nyolc munkanapon belül – a mintavételi egységcsomag, valamint a kitöltött és belső azonosító kóddal ellátott jegyzőkönyv, illetve a DNS-profil szakértői nyilvántartó szerv részére történő megküldésével teljesíti
- eltűnés miatti körözés esetén a 3. mellékletben,
  - ismeretlen személyazonosságú holttest vagy holttestrész azonosítása érdekében elrendelt körözés esetén a 4. mellékletben meghatározott módon.

3. A DNS-profil meghatározásának szakmai követelményei

- 7. §** Eseti DNS-profil-meghatározást az Intézet akkor végezhet, ha rendelkezik igazságügyi szakértői névjegyzékbe igazságügyi genetikai szakterületre bejegyzett legalább kettő olyan, az Intézet nevében eljárni jogosult szakértővel, akiknek igazságügyi szakértői kamarai tagsági viszonya nem szünetel vagy nincs felfüggesztve.
- 8. §** (1) A vizsgálandó tárgyat, mintát és az abból létrehozott származékokat óvni kell a jogosulatlan hozzáféréstől, fizikai megsemmisüléstől és a vizsgálhatóságot negatívan befolyásoló külső környezeti hatásoktól.

- (2) Az Intézetnek a következő tevékenységeket egymástól elkülönített helyiségben kell végeznie:
  - a) a biológiai anyagmaradványok kezelése és tárolása,
  - b) körözési célú minta szemléje és a körözési célú mintabiztosítás,
  - c) DNS kinyerése és mennyiségi meghatározása,
  - d) a polimorf DNS-lókuszek láncreakcióval történő sokszorosítása (a továbbiakban: PCR-sokszorosítás), valamint a sokszorosított termékek kezelése és tárolása, valamint
  - e) a kiértékelési, a véleményezési és az adminisztrációs feladatok ellátása.
- (3) Az Intézetnek rendelkeznie kell a laboratóriumi vizsgálatok PCR-sokszorosítás előtti és PCR-sokszorosítás utáni munkafolyamatait egymástól egyértelműen elkülönítő, a laboratóriumi rendszerbe pozitív és negatív légnyomáskülönbséggel illeszkedő, lokális légelszívással ellátott helyiségekkel.
- (4) Az Intézet a körözési célú minta szemléjét kizárólag erre a célra kialakított, a felülszennyezés kizárását biztosító, a laboratóriumi rendszerbe illeszkedő, pozitív légnyomáskülönbséggel és lokális légelszívással rendelkező, elsőtétíthető helyiségben végezheti.

- 9. §**
- (1) Az Intézet a vizsgálati anyagokat, valamint származékaikat a hitelességláncolat sértetlenségének biztosítása érdekében egyedileg beazonosíthatóan köteles megjelölni, egymástól elkülönítve csomagolni és tárolni.
  - (2) Az Intézetnek rendelkeznie kell legalább három, legalább 100 liternyi, +4 °C-ra hűthető és legalább három, legalább 50 liternyi, –20 °C-ra mélyhűthető, valamint legalább 400 liternyi, –70 °C-ra mélyhűthető mintatároló-kapacitással, amelyeknek a szünetmentes üzemeltetése biztosított.
  - (3) Az Intézet a mintákat, valamint a laboratóriumi tevékenység alatt létrejött félkész és kész vizsgálati anyagokat úgy köteles tárolni, hogy azokhoz jogosulatlan személy ne férhessen hozzá.

- 10. §**
- (1) Az Intézetnek rendelkeznie kell saját szabályzattal, amely tartalmazza
    - a) a körözési célú mintabiztosításra,
    - b) a vizsgálati anyagok kezelésére, megőrzésére,
    - c) az alkalmazott, szakmailag megfelelő vizsgálati módszerek részletes leírására,
    - d) az alkalmazott eszközök és berendezések megfelelő üzemelésének ellenőrzésére,
    - e) a vizsgálati eredmények értékelésére, értelmezésére, valamint
    - f) a szakértői vélemények elkészítésére, kibocsátására, tárolására vonatkozó részletes szakmai előírásokat.
  - (2) Az Intézet a vizsgálati dokumentációját úgy köteles elkészíteni, hogy a laboratóriumi tevékenység és a laboratóriumi tevékenység eredményének valamennyi eleme visszakereshető és ellenőrizhető legyen.
  - (3) Az Intézet – ha az eszköz vagy a berendezés jellege nem zárja ki – a laboratóriumi tevékenységét kalibrált, hitelesített, igazságügyi alkalmazásra validált eszközzel és berendezéssel végzi.
  - (4) Az Intézet köteles biztosítani az analitikai és az informatikai rendszer folyamatos és szünetmentes elektromos ellátását.

- 11. §** Az eseti DNS-profil meghatározását végző Intézet köteles évente dokumentáltan és sikeresen részt venni az eseti és a személyi DNS-profilok meghatározására vonatkozó, szaktudást és felkészültséget bizonyító, a Forenzikus Tudományos Intézetek Európai Hálózata által meghatározott nemzetközi szervezet által szervezett külső jártassági kontrollteszten (a továbbiakban: külső jártassági kontrollteszt).

4. A DNS-profil meghatározásának módszertani követelményei

- 12. §**
- (1) A körözési célú minta szemléjét az Intézet legalább kettő alkalmazottja végzi, akik közül az egyik az igazságügyi szakértői névjegyzékbe igazságügyi genetika szakterületre bejegyzett olyan szakértő, akinek igazságügyi szakértői kamarai tagsága nem szünetel vagy nincs felfüggesztve.
  - (2) A minta körözési célú szemléjéről, a körözési célú mintabiztosításról és a vizsgálatokról az Intézet munkatervet készít, amelyet írásban rögzít. A munkatervtől való eltérés esetén az eltérés tényét és okát dokumentálni szükséges. A dokumentációban fel kell tüntetni, hogy az eltérés kihatással van-e a DNS-profil megállapítására.
  - (3) A körözési célú minta szemléjéről és a mintabiztosításról az Intézet digitális fotó- vagy videódokumentációt készít.
  - (4) Az Intézet a körözési célú minta szemléjéről – a vizsgálati dokumentáció mellékleteként kezelendő – jegyzőkönyvet készít, amely tartalmazza
    - a) a körözési célú minta szemléjének időpontját,

- b) a körözési célú minta szemléje vezetőjének és résztvevőinek nevét,
- c) a körözési célú minta szemléjének vizsgálati tervét, röviden bemutatva az ügy szakértői szempontból releváns körülményeit, a vizsgálat célját és annak megvalósítási tervét,
- d) a szemlével érintett körözési célú minták jelölését, leírását és szakértői jellemzését,
- e) a körözési célú minta szemléje során a mintákban bekövetkező változások dokumentálását,
- f) a nyomkutatás eredményét,
- g) a DNS-elemzésre biztosított körözési célú minták jelölését, leírását és szakértői jellemzését, valamint a mintabiztosítás módját és
- h) a körözési célú mintán elvégzendő laboratóriumi tevékenységek rövid jelölését.

- 13. §**
- (1) A körözési célú minta szemléjét végző személyek védőöltözetet viselnek, amely egyszer használatos laboratóriumi köpenyből, gumikesztyűből, szájmascskából, hajsapkából, szükség esetén védőszemüvegből áll.
  - (2) Minden körözési célú minta a többitől elkülönítve, kizárólag egyesével szemlézhető. A különböző személyektől vagy a körözési eljárás során foganatosított különböző eljárási cselekmények során biztosított minták és tárgyak szemléjét térben vagy időben el kell különíteni. Térben vagy időben külön kezelendők az alacsony és a magas DNS-tartalmú biológiai minták is.
  - (3) Minden körözési célú minta szemléje után a vizsgálati helyszín érintett felületén, valamint minden mintabiztosítás után a használt eszközökön hatékony DNS-mentesítő tisztítást kell végezni.
  - (4) Az Intézet a biztosított körözési célú mintákat egyesével, az esetleges mintacsere és mintaszennyezés lehetőségének kizárásával, anonimizált azonosítóval ellátva tárolja.
  - (5) A csomagbontás során figyelemmel kell lenni a csomagolás hitelesítésére, a bontás során a hitelesítést nem lehet megsérteni. Ha az eredeti csomagolóanyag kerül visszazárásra, a zárás oldalát hitelesíteni kell úgy, hogy a zárást végző aláírásával igazolja azt, és dátummal, intézeti bélyegzővel látja el.
- 14. §**
- (1) A DNS-profil meghatározásához a mintának legfeljebb a fele használható fel, kivéve, ha a minta fele nem elégséges a sikeres vizsgálat elvégzéséhez. Ha a vizsgálat elvégzéséhez a minta több mint fele szükséges volt, azt a vizsgálati dokumentációban külön jelezni kell.
  - (2) Az eseti DNS-profil meghatározására szolgáló minta típusát, szöveti eredetét lehetőség szerint meg kell határozni.
  - (3) A körözési célú mintából kinyert DNS emberi eredetű összetevőjének mennyiségi meghatározását a minta jellegének meghatározása és a további vizsgálatok eredményes kivitelezése érdekében el kell végezni. Ha erre a vizsgálat jellege vagy sürgőssége miatt nincs lehetőség, akkor a koncentrációmeghatározás elmaradásának okát rögzíteni kell.
  - (4) A DNS-profil meghatározása során külső jártassági kontrollteszt szerinti vizsgáló és analizáló berendezések, szoftverek, eljárások és vegyszercsomagok alkalmazandók.
  - (5) Minden vizsgálandó mintacsoporthoz ismert DNS-profilú biológiai mintát, valamint DNS-t nem tartalmazó mintát kell rendelni, amelyeket a teljes laboratóriumi munkafolyamat során együtt kell kezelni a körözési célú mintákkal. A mérési eredménnyel járó vizsgálatokhoz az egyéb mérési kontrollok is társítandók.
  - (6) A körözési célú mintákból történő DNS kinyeréséhez a vizsgálati sikeresség érdekében alternatív eljárások alkalmazásának lehetőségét is szükséges biztosítani.
  - (7) Az Intézet az alacsony kópiaszámú minták vizsgálatát a normál kópiaszámú minták vizsgálatától térben vagy időben elkülönülten végzi.
- 15. §**
- (1) A DNS-profil meghatározásakor a 9. mellékletben megjelölt DNS-markereket kell meghatározni. Ha az adott minta vizsgálata során a megfelelő bizonyítóerő elérése érdekében a 8. melléklet szerinti markereken túl további DNS-markerek vizsgálata is indokolt, meg kell kísérelni a 9. mellékletben meghatározott DNS-markerek vizsgálatát is.
  - (2) Ha a szakértői kirendelésben foglalt szakkérdés a 8. és 9. mellékletben megjelölt DNS-markerek segítségével nem válaszolható meg, más DNS-marker is vizsgálható.
  - (3) Ha a DNS-elemzés indokolt, és az első analízis DNS-profil nem eredményez – feltéve, hogy a körözési célú minta mennyisége lehetővé teszi –, a DNS-elemzést meg kell ismételni. Az ismételt analízis során előnyben kell részesíteni az alternatív vizsgálati eljárásokat.
  - (4) Ha egy minta töredékes vagy kevert genetikai DNS-profil eredményez, azt a vizsgálati dokumentációban egyértelműen jelölni kell.

- (5) Ha a kiértékelés során a DNS-markeren rendkívül ritka, új allél vagy normálistól eltérő allélszám kerül kimutatásra, illetve felmerül az alacsony kópiaszámból eredő tulajdonságvesztés lehetősége, azt ismételt vizsgálattal meg kell erősíteni.
- 16. §**
- (1) Vizsgálatra alkalmas DNS-t megfelelő mennyiségben tartalmazó biológiai minták azonos személyi eredete kizártnak tekintendő, ha legalább kettő lókuszon vagy legalább kettő mitokondriális DNS-pozícióban eltérés észlelhető. A csak egyetlen lókuszon vagy pozícióban megfigyelt eltérés esetén mérlegelni kell a mutáció, allélkiesés, heteroplazmia, degradáció és más, genetikai vagy technológiai sajátosságokra visszavezethető okok lehetőségét.
  - (2) Ha az eseti DNS-profil és a személyi DNS-profil összevetése során megállapítást nyer, hogy a minták azonos személyi eredete nem kizárt, a minta származásának bizonyítása érdekében a bizonyítóerő számításának a valószínűségszámítás Bayes-elvén kell alapulnia.
  - (3) A (2) bekezdésben megjelölt valószínűségi hányadost a 10. mellékletben megjelölt módon kell megállapítani.
  - (4) A haploid genomok vizsgálata során annak eredményét külön kell értékelni, és a genetikai statisztikai számítást elvégezni.
  - (5) Több személytől származó kevert, valamint vizsgálatra alkalmas DNS-t minimális mennyiségben, alacsony kópiaszámban tartalmazó biológiai minták elemzése során figyelembe kell venni az allélkiesés vagy allélbeesés lehetőségét.
- 17. §**
- (1) A körözési célú DNS-profil-nyilvántartásbavétel céljából elsődlegesen a 8. mellékletben megjelölt DNS-markerek meghatározására irányuló vizsgálatot kell végezni.
  - (2) Az (1) bekezdés szerinti esetben a DNS-profil akkor alkalmas személyazonosításra, illetve felel meg a nyilvántartásba vétel céljára, ha a DNS-profil a 9. mellékletben megjelölt DNS-markerek közül legalább tizenötöt vagy annál többet tartalmaz.
- 18. §**
- (1) Személyi DNS-profil meghatározása során a 7–17. §-ban foglalt rendelkezéseket a (2) bekezdésben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.
  - (2) Személyi DNS-profil-meghatározást az Intézet akkor végezhet, ha rendelkezik igazságügyi szakértői névjegyzékbe igazságügyi genetikai szakterületre bejegyzett legalább egy olyan, az Intézet nevében eljárni jogosult szakértővel, akiknek a szakértői kamarai tagsági viszonya nem szünetel vagy nincs felfüggesztve.
- 19. §** Az Intézet laboratóriumi tevékenységet akkor végezhet, ha e tevékenységét nemzeti akkreditáló testület az MSZ ISO/IEC 17025 szabványnak megfelelően akkreditálta.

5. A szakértői nyilvántartó szerv és az Intézet közötti együttműködés

- 20. §** A szakértői nyilvántartó szerv és az Intézet az együttműködés rendjének meghatározására – így különösen az adatközlés technikai részletei, a kapcsolattartás és a kommunikáció módja, valamint a felmerülő kérdések rendezésének módja tekintetében – együttműködési megállapodást köthet.

6. A körözési eljárásához kapcsolódó biometrikus adatok nyilvántartása technikai vezetésével összefüggő szabályok

- 21. §**
- (1) A szakértői nyilvántartó szerv a körözést elrendelő szerv közvetlen megkeresésével adategyeztetést kezdeményez
    - a) akkor, ha a körözést elrendelő szerv a Körtv. 14/C. vagy 14/D. alcíme szerinti nyilvántartás részére adatközlést teljesít, és az abban közölt adattartalommal kapcsolatban az adategyeztetés szükségessége felmerül, vagy
    - b) a várt adatközlés hiánya miatt.
  - (2) Ha a szakértői nyilvántartó szerv a Körtv. 14/C. vagy 14/D. alcíme szerinti nyilvántartás részére történő ismételt adatközlés vagy annak hiánya alapján megállapítja, hogy az (1) bekezdés alapján kezdeményezett adategyeztetés harminc napon belül nem eredményezte az érintett tételek vonatkozásában a megfelelő adatközlési kötelezettség teljesítését, illetve az érintett szerv a megküldött ujj- és tenyérynymat, illetve szájnyalkehártya-törlet vonatkozásában egyéb kezelési kérelemmel nem élt, az érintett tételeket visszaküldi a mintavételt végző vagy arra köteles szerv részére.
  - (3) Ha a szakértői nyilvántartó szerv nyilvántartásbavételi tevékenysége során megállapítja, hogy az ujj- és tenyérynymat, illetve a szájnyalkehártya-törlet nyilvántartásba vételre alkalmatlan, ennek tényét a megfelelő

hibajavító intézkedésekre történő felhívással egyidejűleg közli a körözést elrendelő és mintavételt végző szerv részére, annak közvetlen megkeresésével.

- (4) Az (1)–(3) bekezdésben meghatározott adategyeztetést és tényközlést lehetőség szerint elektronikus úton, egyedi informatikai alkalmazás igénybevételével kell teljesíteni.

7. Záró rendelkezések

22. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

23. § A 4. § (2) bekezdését, az 5. és 6. §-t, valamint az 5. és 6. alcímet – a Körtv. 31. § (6) bekezdésére figyelemmel –

- az ismeretlen holttestek, holttestrészek ujj- és tenyéryanomatának, valamint DNS-profiljának nyilvántartása,
- az eltűnt személyek ujj- és tenyéryanomatának, valamint DNS-profiljának nyilvántartása, illetve
- az eltűnés miatt körözött személyek vér szerinti hozzátartozói DNS-profiljainak nyilvántartása létrehozásához szükséges informatikai fejlesztések megvalósításától kell alkalmazni.

24. § Az arckép más, az ujj- és tenyéryanomat, valamint a DNS-profil meghatározásra alkalmas anyagmaradvány rögzítésének, illetve az ujj- és tenyéryanomat és a szájnyalkahártya-törlet levételének részletes technikai szabályairól; a DNS-profil meghatározásának szakmai-módszertani követelményeiről; továbbá a nyilvántartás technikai vezetésének részletes szabályairól szóló 12/2016. (V. 4.) BM rendelet [a továbbiakban: 12/2016. (V. 4.) BM rendelet]

6. melléklete a 11. melléklet,
7. melléklete a 12. melléklet szerint módosul.

25. § A 12/2016. (V. 4.) BM rendelet

20. § (2) bekezdésében a „12-t” szövegrész helyébe a „tizenötöt” szöveg,
22. §-ában az „MSZ ISO/IEC 17025:2005” szövegrész helyébe az „MSZ ISO/IEC 17025” szöveg,
5. melléklet 3. pont e) alpontjában és 5. melléklet 9. pontjában a „nedvességeltávolító” szövegrész helyébe a „páramegkötő” szöveg,
5. melléklet 8. pontjában a „négyezer” szövegrész helyébe az „ötször” szöveg,
5. melléklet 11. pontjában az „A kitöltött adatlapot” szövegrész helyébe az „Az egyedi vonalkódmatricával ellátott adatlapot” szöveg

lép.

Dr. Pintér Sándor s. k.,
belügyminiszter

1. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

Az ujj- és tenyéryanomatvételek technikai szabályai élő személy esetében

- Az ujjnyomatot ujjnyomatfestékes eljárással vagy a szakértői nyilvántartó szerv által jóváhagyott digitális nyomatfelvételi berendezéssel kell felvenni.
- Az ujj- és tenyéryanomat felvétele előtt az ujj-, illetve tenyéryanomatvételel érintett személy kezeit szappannal, meleg vízzel meg kell mosni, és szárazra kell törölni.
- A festékes eljárással készített ujjnyomatlap és tenyéryanomatlap anyaga legalább 80 g/m² minőségű papír.
- Az ujjnyomatlapot és a tenyéryanomatlapot kettő példányban, tollal, nyomtatott betűkkel vagy gépírással, olvashatóan kell kiállítani, és az ujj-, illetve tenyéryanomatvételel érintett személynek, valamint az ujj- és tenyéryanomatot felvevő személynek alá kell írnia.
- Az ujjnyomatlapot és a tenyéryanomatlapot belső azonosító kóddal kell ellátni.
- Az ujjnyomatok felvételét az ujjaknak a befestékezett lemezre történő ráforgatásával, majd az ujjak körömszéltől körömszélig történő átforgatásával kell elvégezni.

7. A rá- és az átfogatást a jobb hüvelykujjal kezdve, – sorban haladva – a bal kisujjal befejezve kell végrehajtani.
8. Az együttes nyomatok rovatba a hüvelykujjakat egyenként, a többi ujjakat együttesen, átfogatás nélkül kell a papírra helyezni.
9. Ha valamelyik ujjról nem lehet nyomatot venni (hiányzik, csonkolt stb.), annak okát fel kell tüntetni a megfelelő rovatban.
10. A bal és jobb kéz tenyérynymatát külön lapra kell felvenni.
11. A tenyérynymat felvételét hengerrel kell végrehajtani úgy, hogy a bőrfodorszál-rajzolatok, valamint a tenyér minden része – így a hüvelykujjpárna, a kisujjpárna, a csukló feletti rész, az ujjak alatti rész, valamint a tenyér közepe is – jól látható legyen.
12. A digitális nyomatfelvételi berendezéssel rögzített ujj- és tenyérynymat a berendezés használati utasításában leírtaknak megfelelően készül.

2. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

Az ujj- és tenyérynymatvétel részletes technikai szabályai ismeretlen holttest vagy holttestrész azonosítása érdekében elrendelt körözés esetén

1. Az ujj- és tenyérynymat levételére a holttest állapotának megfelelő krimináltechnikai módszert kell alkalmazni. A módszer helyes megválasztásáért és a levétel szakszerűségéért a levételt végrehajtó személy felel. Ha a körülmények indokoltá teszik, különleges szakismerettel rendelkező személyt kell igénybe venni.
2. Az ujj- és tenyérynymatok levételénél a bőrfelület állapotától függően kell az ujj- és tenyérynymat felvételét elvégezni az alábbiak szerint:
  - 2.1. friss, ép holttest esetén, függetlenül attól, hogy beállt-e a hullamerevség: az ujj-, illetve tenyérynymatot az 1. melléklet megfelelő alkalmazásával kell rögzíteni,
  - 2.2. vízi holttestek esetén, ha az ujj-, illetve tenyérynymat festékezéssel nem rögzíthető az ujjnyomatlapra, és a bőr nem válik le a kézről, akkor az ujjak végeinek forró vízbe mártásával, meleg vizes vagy glicerines feltöltésével kell a bőrt kisimítani, azzal, hogy ha a hámréteg kesztyűszerűen leválik a kézről, ezt követően kerülhet sor a nyomatolásra,
  - 2.3. részleges vagy teljes mumifikálódás, illetve szélsőségesen dehidratálódott test esetén az ujjbegyek feltöltésénél használandó folyadékok segítségével rehidratálni kell az ujjakat és a tenyeret, a feltöltést a 2.2. pontban meghatározott módon kell végrehajtani,
  - 2.4. ha valamelyik ujjról nem lehet nyomatot venni, így különösen hiányzik vagy csonkolt, annak okát fel kell tüntetni a megfelelő rovatban.

3. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

A DNS-mintavétel részletes technikai szabályai eltűnés miatt elrendelt körözés során

1. A DNS-mintavételt akkor lehet megkezdeni, ha a mintavétellel érintett személy a mintavételt megelőző húsz percben nem fogyasztott sem ételt, sem italt, illetve nem dohányzott.
2. A DNS-minta biztosítására a nyilvántartásbavételi kötelezettség alá eső terhelteken kívüli egyéb személyektől történő mintavételhez rendszeresített, egyedi vonalkóddal ellátott, „FEHÉR” színű egységcsomag (a továbbiakban: fehér színű csomag) használható.
3. A fehér színű csomag kinyitása után ellenőrizni kell az alábbiak hiánytalan meglétét:
  - 3.1. egy darab használati útmutató,
  - 3.2. egy darab, mintavételi jegyzőkönyvként szolgáló adatlap,
  - 3.3. egy darab vonalkóddal ellátott, szájnyalváltó-törlet biztosítására alkalmas eszköz, zárt nejlontasakban,
  - 3.4. négy darab vonalkódos matrica az eszköz nejlontasakján,

- 3.5. egy darab páramegkötő tasak,
  - 3.6. egy pár egyszer használatos kesztyű,
  - 3.7. egy darab piros színű öntapadós zárócímke.
4. Az adatlap felső részén lévő mezőbe a mintavevő eszköz nejlontasakján található vonalkódmatrixák közül egyet fel kell ragasztani.
  5. Az adatlapon tollal, nyomtatott betűvel vagy gépírással, olvashatóan fel kell tüntetni:
    - 5.1. a mintavétellel érintett személy családi és utónevét, születési családi és utónevét, nemét, születési helyét és idejét,
    - 5.2. a mintavétellel érintett személy anyja születési családi és utónevét,
    - 5.3. a mintavétellel érintett személy személyi azonosítóját, előző családi és utónevét, állampolgárságát, előző állampolgárságát, lakóhelyét,
    - 5.4. az eljárás megnevezését,
    - 5.5. az érintett eljárási státuszát,
    - 5.6. az eljáró hatóság megnevezését és kódját,
    - 5.7. a mintavétel alapjául szolgáló eljárás iktatószámát,
    - 5.8. a mintavétel helyét és időpontját év, hónap és nap megjelölésével,
    - 5.9. az erre szolgáló kipontozott helyen – az adatlapon található „egyéb” vagy „hozzátartozó” kategóriák bármelyikének bejelölése esetén – a pontosító információt.
  6. Az adatlapot a mintavételt végzőnek és a mintavétellel érintett személynek alá kell írnia.
  7. A mintavételt végző személy a fehér színű csomagban található egyszer használatos kesztyűt a mintavétel teljes tartama alatt köteles viselni.
  8. A szájnyalakhártya-törlet biztosítására szolgáló eszköz mintavevő papír felületével az érintett szájjüregének oldalfalát határozott mozdulatokkal ötször ki kell törölni.
  9. A mintavevő eszközt a csúszófedelének lezárását követően az eredeti csomagolására szolgáló nejlontasakba vissza kell helyezni, mellé téve a páramegkötő tasakot.
  10. Ha a mintavevő eszköz szájnyalakhártya-törlet biztosítására szolgáló felülete a mintavétel során az érintett szájjüregén kívül más felülettel is érintkezett, a mintavételt meg kell szakítani, és a mintát új fehér színű csomag felhasználásával kell biztosítani.
  11. Az egyedi vonalkódmatrixával ellátott, kitöltött adatlapot, a szájnyalakhártya-törletet és páramegkötő tasakot tartalmazó nejlontasakot legalább kettő további, a későbbiekben felhasználható vonalkóddal vissza kell helyezni a fehér színű csomagba, majd azt – a fehér színű csomag fülének öntapadós zárófelülete és a piros színű öntapadós zárócímke segítségével – a mintavétellel érintett személy jelenlétében le kell zárni.
  12. A mintavétel befejezését követően az összegyűjtött hulladékot és az egyszer használatos kesztyűt a veszélyeshulladék-tárolóba kell dobni.
  13. A DNS-mintát a szakkérdés vizsgálatára kirendelt szerv részére kell megküldeni.

4. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

A DNS-mintavétel részletes technikai szabályai ismeretlen személyazonosságú holttest vagy holttestrész azonosítása érdekében elrendelt körözés esetén

1. Az ismeretlen holttest vagy holttestrész kapcsán felmerülő szakkérdések minél teljesebb körű megválaszolhatósága érdekében a DNS-mintavételi megoldás kiválasztása során tekintettel kell lenni az egyes biológiai szövettípusok külső tényezőktől függő, várható vizsgálati sikerességre.
2. A DNS-mintavételt a szakértői nyilvántartó szerv által előzetesen jóváhagyott eszközzel és módon kell végezni. A szakértői nyilvántartó szerv a jóváhagyott eszközöket és módszereket a honlapján közzéteszi.
3. A DNS-mintavételi módszer helyes megválasztásáért és a levétel szakszerűségéért a levételt végrehajtó személy felel. A DNS-minta további bomlásának megelőzése érdekében szükséges tárolás biztosításáról – a DNS-minta Intézet általi átvételéig – az eljáró szerv gondoskodik.
4. A DNS-mintát a szakkérdés vizsgálatára kirendelt szerv részére kell megküldeni.

*5. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez***Adattartalom a körözési célú biometrikus adatok nyilvántartásához kapcsolódó adatszolgáltatáshoz**

1. A körözést elrendelő hatóság által közölt adatok
  - 1.1. az adatközléssel érintett nyilvántartás megjelölése (daktiloszkópiai vagy DNS-profil-nyilvántartás),
  - 1.2. a nyilvántartásba vételt kezdeményező hatóság megnevezése,
  - 1.3. a körözési eljárás iktatószáma,
  - 1.4. a körözés azonosítására szolgáló kapcsolati kód,
  - 1.5. a beküldött minta megnevezése (minta, nyom, nyomat),
  - 1.6. belső azonosító kód.
2. A szakértői nyilvántartó szerv által közölt adatok:
  - 2.1. szakrendszeri azonosító kód,
  - 2.2. a nyilvántartásba vétel eredményessége,
  - 2.3. adategyeztetési igény a nyilvántartás technikai vezetésével összefüggésben.

*6. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez***Az ujjnyomatlap adattartalma**

1. Az eljáró hatóság megnevezése,
2. az eljáró hatóság ügyszáma,
3. az ujjnyomatvétellel érintett személy
  - 3.1. viselt neve,
  - 3.2. születési neve,
  - 3.3. anyja neve,
  - 3.4. születési helye és ideje,
  - 3.5. neme,
  - 3.6. állampolgársága, személyi azonosítója,
  - 3.7. lakcíme,
4. az ujjnyomatvételt foganatosító neve, aláírása,
5. az ujjnyomatvétel időpontja,
6. átforgatott ujjnyomatok, így a jobb kéz és a bal kéz
  - 6.1. hüvelykujja nyomata,
  - 6.2. mutatóujja nyomata,
  - 6.3. középujja nyomata,
  - 6.4. gyűrűsujja nyomata,
  - 6.5. kisujja nyomata,
7. bal kéz együttes nyomata,
8. jobb kéz együttes nyomata.

*7. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez***A tenyérsztyomatlap adattartalma**

1. Az eljáró hatóság megnevezése,
2. az eljáró hatóság ügyszáma,
3. szakrendszeri (AFIS) azonosító,

4. a tenyérsztyomatvétellel érintett személy,
  - 4.1. neve,
  - 4.2. születési neve,
5. ujjnyomat-azonosító,
6. tenyérsztyomat,
7. tenyérél nyomata,
8. azonos kéz mutatóujjnyomata,
9. tenyérsztyomatvételt fogatosító neve, aláírása,
10. tenyérsztyomatvétel időpontja.

8. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

A DNS-profil meghatározása során elsődlegesen meghatározandó DNS-markerek

1. D3S1358
2. FGA
3. D8S1179
4. HUMTH01
5. VWA
6. D18S51
7. D21S11
8. D2S1338
9. D19S433
10. D16S539
11. AMEL
12. D1S1656
13. D2S441
14. D10S1248
15. D12S391
16. D22S1045
17. D5S818
18. D13S317
19. D7S820
20. TPOX
21. CSF1PO
22. SE33

9. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

A megfelelő bizonyító erő elérése érdekében alkalmazható további DNS-markerek

1. Penta D
2. Penta E

*10. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez***A valószínűségi hányados számításának módja**

$$VH = \frac{\text{Valószínűség (megfigyelt DNS-profilok, azt feltételezve, hogy a származás fennáll)}}{\text{Valószínűség (megfigyelt DNS-profilok, azt feltételezve, hogy a származás nem áll fenn)}}$$

11. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

A 12/2016. (V. 4.) BM rendelet 6. melléklete a következő 17–22. ponttal egészül ki:

- „17. D5S818
- 18. D13S317
- 19. D7S820
- 20. TPOX
- 21. CSF1PO
- 22. SE33”

12. melléklet a 8/2021. (III. 17.) BM rendelethez

1. A 12/2016. (V. 4.) BM rendelet 7. melléklet 1. és 2. pontja helyébe a következő pontok lépnek:
  - „1. Penta D
  - 2. Penta E”
2. Hatályát veszti a 12/2016. (V. 4.) BM rendelet 7. melléklet 3–6. pontja.

**Az emberi erőforrások minisztere 12/2021. (III. 17.) EMMI rendelete
a fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló
58/2015. (XII. 30.) EMMI rendelet módosításáról**

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 1. melléklet I. pont 19. alpontjában és I. pont 41. alpont j) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 64. § (1) bekezdés 2. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §** A fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 58/2015. (XII. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
- „4. § Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatások esetében
- a) az 1. mellékletben foglalt táblázat F:7 mező 3–5. pontja, F:13 mező 1–2. és 5. pontja, F:15 mező 1. pontja, 16–19., 21., 23. sora és a 3. mellékletben foglalt táblázat F:6 mező 6–7. és 13–15. pontja alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 53. cikke szerinti, a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás,
- b) az 1. mellékletben foglalt táblázat 21. sora alapján az SA.50768. (2018/N). számú bizottsági határozat szerinti támogatás,

- c) az 1. mellékletben foglalt táblázat F:7 mező 2. és 5. pontja, 16., 18., 21., 29., 31., 34. sora, F:34 mező 1–5., 8., 14–15. pontja és a 3. mellékletben foglalt táblázat 5. és 8. sora alapján az 1407/2013/EU bizottsági rendelet szerinti csekély összegű (de minimis) támogatás,
- d) az 1. mellékletben foglalt táblázat 16. és 29. sora alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 31. cikke szerinti képzési támogatás,
- e) az 1. mellékletben foglalt táblázat 29., 31. sora és a 3. mellékletben foglalt táblázat 8. sora alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 33. cikke szerinti, a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához bértámogatás formájában nyújtott támogatás,
- f) az 1. mellékletben foglalt táblázat 29., 31. sora és a 3. mellékletben foglalt táblázat 8. sora alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 34. cikke szerinti, a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásával járó többletköltségek ellentételezéséhez nyújtott támogatás,
- g) az 1. mellékletben foglalt táblázat F:38 mező 1. pontja alapján a 2012/21/EU bizottsági határozat szerinti támogatás,
- h) az 1. mellékletben foglalt táblázat F:38 mező 1. pontja alapján a 360/2012/EU bizottsági rendelet szerinti támogatás,
- i) a 3. mellékletben foglalt táblázat 9. sora alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 55. cikke szerinti, sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatás,
- j) az 1. mellékletben foglalt táblázat 7., 13., 17., 18. és 21. sora alapján a 651/2014/EU bizottsági rendelet 54. cikke szerinti audiovizuális alkotásokra nyújtott támogatási programok szerinti támogatás nyújtható.”

2. § A Rendelet 13/A. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„13/A. § E rendeletnek a fejezeti kezelésű előirányzatok és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 58/2015. (XII. 30.) EMMI rendelet módosításáról szóló 12/2021. (III. 17.) EMMI rendelettel (a továbbiakban: R.) megállapított rendelkezéseit az R. hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

3. § A Rendelet 14. § d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet)

„d) 4. § a), d)–f), i) és j) pontja, valamint 3–5/C. alcíme a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőség nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) 31., 33., 34., 53., 54. és 55. cikke ”
(hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.)

4. § A Rendelet

- a) 1. § a) pontjában a „fejezetében” szövegrész helyébe az „és a Gazdaságvédelmi Alap fejezetében” szöveg,
  - b) 3. §-ában az „1. melléklet” szövegrész helyébe az „1. és a 3. melléklet” szöveg, az „1. és 2. mellékletben” szövegrész helyébe az „1–3. mellékletben” szöveg,
  - c) 5. § (10) bekezdés a) pontjában a „2020.” szövegrész helyébe a „2021.” szöveg,
  - d) 14. § a) pontjában az „az Európai Unió” szövegrész helyébe a „4. § c) pontja és 5. §-a, valamint 2. alcíme az Európai Unió” szöveg,
  - e) 14. § b) pontjában az „az Európai Unió” szövegrész helyébe a „4. § h) pontja, 5. §-a és 6. § (6) bekezdése, valamint 7. alcíme az Európai Unió” szöveg,
  - f) 14. § c) pontjában az „az Európai Unió” szövegrész helyébe a „4. § g) pontja és 5. §-a, valamint 6. alcíme az Európai Unió” szöveg,
  - g) 14. § f) pontjában az „az SA.50768 (2018/N).” szövegrész helyébe a „4. § b) pontja és 5. §-a az SA.50768 (2018/N).” szöveg
- lép.

5. § Hatályát veszti a Rendelet 13/B. §-a és 13/C. §-a.

- 6. §**
- (1) A Rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.
  - (2) A Rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.
  - (3) A Rendelet a 3. melléklet szerinti 3. melléklettel egészül ki.

7. § Ez a rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

8. § E rendelet

- a) 1. §-a és 4. §-a az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352., 2013.12.24., 1. o.),
- b) 1. §-a és 4. §-a az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2012. április 25-i 360/2012/EU bizottsági rendelet (HL L 114, 2012.4.26., 8. o.),
- c) 1. §-a és 4. §-a az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i 2012/21/EU bizottsági határozat (HL L 7., 2012.1.11., 3. o.),
- d) 1. §-a és 3. §-a a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.) 31., 33., 34., 53., 54. és 55. cikke,
- e) 1. §-a és 4. §-a az SA.50768 (2018/N). számú, Magyarország filmszakmai támogatási programja tárgyában hozott európai bizottsági határozat hatálya alá tartozó támogatást tartalmaz.

Dr. Kásler Miklós s. k.,
emberi erőforrások minisztere

XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet fejezeti kezelésű kiadási előirányzatainak feladatterve

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	Áht- azonosító	Cím név	Alcím név	Jogcím- csoport név	Jogcím- név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosítá- sának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatási közre- működő szervezete
2.	005412	20 Fejezeti kezelésű előirányzatok													
3.	005708		2 Normatív finanszírozás												
4.	244234			3 Köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás		1. Az előirányzat biztosít forrást a nevelési- oktatási intézményben, pedagógiai szakszolgálati intézményben pedagógus- munkakörben, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatottak után a központi költségvetésről szóló törvényben megállapított átlagbér alapú támogatáshoz. 2. Az előirányzat forrást biztosít a nemzetiségi önkormányzat vagy az egyházi jogi személy által fenntartott nevelési-oktatási intézményre és pedagógiai szakszolgálati intézményre tekintettel a nemzetiségi önkormányzat és a bevett egyház részére a központi költségvetésről szóló törvényben megállapított működési támogatáshoz. 3. Az előirányzat forrást biztosít a gyermek-, tanulói étkeztetéshez az óvodai, óvoda- bölcsődei, általános iskolai, középfokú iskolai, kollégiumi étkeztetés támogatására a költségvetési törvényben meghatározottak szerint. 4. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	1., 3.: nemzetiségi önkormányzat, egyházi jogi személy, vallási egyesület és a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 2. § (3) bekezdés b) pont bd) alpontja szerinti fenntartó 2.: nemzetiségi önkormányzat, bevett egyház 4.: Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár)	1-3.: kérelem alapján 4.: – 1-3.: előleg biztosítható 4.: –	1-3.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel 4.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	–	1-3.: felhatalmazó nyilatkozat 4.: –	–	1-3.: igénybe vehető 4.: –	–	
5.	343328			4 Hit- és erkölcstanoktatás és tankönyvtámogatás		1. Az előirányzat az Nkt. 35. §-a és 35/A. §-a szerinti, az állami fenntartású iskolában biztosított hit- és erkölcstanoktatáshoz szükséges államilag garantált finanszírozáshoz nyújt fedezetet. 2. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	1.: bevett egyház, belső egyházi jogi személy 2.: Kincstár	1.: kérelem alapján 2.: – 1.: előleg biztosítható 2.: –	1.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel 2.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	–	–	–	1.: igénybe vehető 2.: –	–	
6.	198619		4 Köznevelési feladatok támogatása												

7.	386362		4 Köznevelés speciális feladatainak támogatása	<p>1. Az előirányzat a köznevelési szerződések alapján az egyházi jogi személyek, vallási egyesületek, a nemzetiségi önkormányzatok és egyéb nem állami szervezetek által fenntartott köznevelési intézményeket megillető támogatásokra, valamint azok igénylésének és feltételeinek megállapításával, továbbá folyósításával és a felhasználás ellenőrzésével kapcsolatos kiadásokra nyújt fedezetet.</p> <p>2. Az előirányzat forrást biztosít</p> <p>2.1. a tanulmányi és tehetséggondozó versenyek támogatására, továbbá biztosítja a köznevelés, köznevelés-fejlesztési tevékenységekhez kapcsolódó kutatási és tájékoztatósi feladatok, valamint a köznevelés, köznevelés-fejlesztést érintő egyes nemzetközi feladatok finanszírozásának forrását, a diagnosztikus mérés, mérés-értékelés szakmai fejlesztését is;</p> <p>2.2. az egyes nemzetközi oktatási kötelezettségekkel járó kifizetésekre;</p> <p>2.3. a köznevelés-fejlesztési stratégia megvalósítása keretében a környezettudatos nevelés programjaira, a köznevelés-fejlesztési stratégiához kapcsolódó egyéb feladatok megvalósítására, a hazai és nemzetközi versenyeken, diákolimpiákon való részvétellel és felkészüléssel kapcsolatos feladatokra, a hazai és nemzetközi versenyek szervezésére;</p> <p>2.4. a kétoldalú egyezményekben meghatározott nemzetiségi oktatási feladatok támogatásaként az óvónók, tanítók és tanárok nyelvi módszertani továbbképzésére; anyaországi anyanyelvi programokra az iskolás korosztálynak; vendégtanárok fogadására; anyaországi tankönyvek behozatalára; kiküldetéssel kapcsolatos költségekre, továbbá a kétoldalú oktatási csereprogramok, nyelvvoktatás fejlesztését célzó együttműködések a közoktatási tapasztalatcseréket lehetővé tevő nemzetközi konferenciák, rendezvények, találkozók támogatására, a nemzetközi oktatási képzési módszertani tapasztalatok cseréjének elősegítésére, anyanyelvi vendégtanári programok támogatására;</p>	<p>1.: egyházi jogi személy, nemzetiségi önkormányzat, vallási egyesületek és magán köznevelési intézmények fenntartói</p> <p>2.: gazdasági társaság, civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi pedagógiai intézetek, köznevelési és felsőoktatási intézmények, intézményfenntartók, egyházi jogi személy, magánszemély (amennyiben a pályázó az elnyert támogatás összegéből ösztöndíjra fordítható összeget is igényel), külföldi szervezet, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és magán köznevelési intézmények, valamint fenntartók</p> <p>3.: civil szervezet, közalapítvány, társadalmi szervezet, központi költségvetési szerv, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, köznevelési és felsőoktatási intézmény, nemzetiségi önkormányzat</p> <p>4.: civil szervezet, közalapítvány, társadalmi szervezet, központi költségvetési szerv, köztisztviselő, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, köznevelési és felsőoktatási intézmény, határon túli szervezet, határon túli egyház, határon túli, létesítő okiratuk szerint előadó-művészeti szervezetek, határon túli kulturális szervezetek, határon túli intézmények, határon túli egyesületek, határon túli természetes személy, külföldi személy, külföldi szervezet</p> <p>5.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztisztviselő, egyház, vallásfelekezet, belső egyházi jogi személy, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, társulás, egyéni</p>	<p>1-9.: kérelem alapján pályázati úton Korm. határozat alapján támogatói okirattal, támogatási szerződéssel</p> <p>10.: –</p>	<p>1-9.: előleg</p> <p>10.: –</p>	<p>1-9.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel</p> <p>10.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint</p>	<p>2.: a kötelezett-szolgáltatói dokumentumban meghatározottak szerint</p> <p>1., 3-10.: –</p>	<p>1-4., 6-9.: felhatalmazó nyilatkozat</p> <p>5.: nem határon túli államháztartáson (a továbbiakban: Áh) kívüli szervezet: felhatalmazó nyilatkozat</p> <p>10.: –</p>	–	<p>2-5., 9.: igénybe vehető</p> <p>1., 6-8., 10.: –</p>	–
----	--------	--	--	--	--	--	-----------------------------------	--	--	--	---	---	---

				<p>2.5. az Útravaló ösztöndíjprogram Út a tudományhoz alprogramja részeként a természettudományok iránt érdeklődő diákok tehetségfelfedezésére – a program során a kutatócsoportot vezető tanár, valamint a diák is ösztöndíjban részesülhet –;</p> <p>2.6. a pedagógiai szakszolgálati tevékenységekre, a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő, valamint a tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek, tanulók köznevelési ellátásához kapcsolódó szakmai feladatok megvalósítására, továbbá a – tankerületi, megyei, valamint országos szinten megvalósításra kerülő – konzultatív szakmai tanácskozások, fórumok megtartására is;</p> <p>2.7. oktatásért felelős miniszter ágazati irányítási jog- és feladatkörébe tartozó feladatok ellátása érdekében a szükséges elemzések, programfejlesztések, tanügyi, köznevelés-igazgatási koncepciók, szakmai dokumentumok kidolgozásának támogatására, két tanítási nyelvű, nemzetiségi, sajátos nevelési igényű tanulók irányelveinek, egyéb kerettanterveknek a kidolgozására, nevelési-oktatási programok kifejlesztésének támogatására, a környezeti neveléssel, egészségneveléssel kapcsolatos programok támogatására, valamint a fenti feladatokkal kapcsolatos reprezentációs kiadásokra;</p> <p>2.8. az Arany János Programok támogatására;</p> <p>2.9. az Országos Diák Tanács támogatására;</p> <p>2.10. a tanév rendje rendelet szerinti témahetek megvalósítására;</p> <p>2.11. az Ókoiskolával és Zöldóvodával kapcsolatos feladatok ellátására;</p> <p>2.12. az óvodai digitális fejlesztések megvalósítására</p> <p>2.13. a köznevelési szakmai feladatellátáshoz kapcsolódó és nélkülözhetetlen infrastrukturális fejlesztések költségeire (beruházás előkészítés, beruházás lezárás, azonnali beavatkozás helyreállítás, működőképesség fenntartása céljából).</p>	<p>vállalkozónak nem minősülő természetes személy, egyéni vállalkozó, gazdasági társaság, határon túli természetes személy, határon túli egyesület, határon túli szervezet, határon túli intézmény, külföldi természetes személy, külföldi nonprofit szervezet, határon túli egyházi intézmények, határon túli és magyarországi köz- és felsőoktatási intézmények, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó</p> <p>6.: köztestület</p> <p>7.: fejezet irányítása alá tartozó költségvetési szerv</p> <p>8.: nevelési-oktatási intézmények, köznevelési intézmények, köznevelési intézményfenntartó</p> <p>9.: helyi önkormányzat, helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, vallási egyesület, költségvetési szerv, közalapítvány, alapítvány, egyesület</p> <p>10.: Kincstár</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>3. Az előirányzat forrást biztosít az egyházi jogi személyek, nemzetiségi önkormányzatok, valamint az állami intézményfenntartók alatt működő intézményekben új hangszerek vásárlásához, hangszerek cseréjéhez, továbbá a Mindennapos Éneklés Program, és a Kodály Program feladatainak ellátásában vállalt hazai és nemzetközi programok, valamint az ezekkel összefüggő kiadásokhoz történő hozzájáruláshoz.</p> <p>4. Az előirányzat forrást biztosít a Mindennapos Éneklés Program feladatainak (Éneklő Ifjúság, koncertlátogatások, mentorálási kórusprogram) ellátásához, valamint a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló Kormányközi Bizottság tagjaként vállalt feladatok támogatása és az ezekkel összefüggő kiadásokhoz történő hozzájáruláshoz.</p> <p>5. A fejezeti kezelésű előirányzat a határon túli magyarság identitásának erősítéséhez, a szülőföldön való boldoguláshoz, valamint az alábbiakban részletezett köznevelési feladatok, programok ellátásához nyújt fedezetet és biztosít hozzájárulást:</p> <p>5.1. a magyarországi és szülőföldi pedagógus-továbbképzések, nyári akadémiák támogatása;</p> <p>5.2. a határon túli magyar köznevelés szakmai szervezeteinek és intézményrendszerének: módszertani központok, pedagógus szövetségek, egyesületek működésének, fejlesztésének, programjainak támogatása;</p> <p>5.3. a határon túli magyar tankönyvírás elősegítése, fejlesztése, a tankönyves műhelyek munkájának támogatása, magyarországi tankönyvek biztosítása;</p> <p>5.4. szülőföldi és magyarországi tanulmányi versenyek, táborok, szaktáborok, valamint a köznevelés minőségi javítását célzó egyéb programok támogatása;</p> <p>5.5. a nyugati szórvány, a diaszpóra anyanyelv- és identitás-megőrzésére, -fejlesztésére vonatkozó projektek, így a pedagógusok, oktatók továbbképzésének, oktatási segédanyagok és tankönyvek készítésének, mobilitási programok támogatása;</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					<p>5.6. a magyarországi köznevelésben sajátos nevelési igényűként részt vevő határon túli diákok ösztöndíjának biztosítása;</p> <p>5.7. az Emberi Erőforrások Minisztériuma és jogelőd minisztériumai, valamint a szomszédos államok között megkötött nemzetközi kétoldalú munkatervek alapján ellátandó közneveléssel összefüggő feladatok megvalósítása;</p> <p>5.8. a tehetséggondozás, valamint a tanórán kívüli, identitást erősítő oktatási programok támogatása;</p> <p>5.9. a szomszédos államokban élő magyar kisebbséggel kapcsolatos kutatásokat folytató magyarországi és határon túli szervezetek programjainak támogatása;</p> <p>5.10. a szórványban folyó oktatási tevékenység támogatása;</p> <p>5.11. a határon túli magyar szakmai szervezetekkel való kapcsolattartás, tanácskozások, konferenciák, a Külhoni Magyar Oktatási Tanács, a Külhoni Magyar Közoktatási Bizottság, a Külhoni Magyar Tankönyv- és Taneszköz Bizottság működtetésének biztosítása;</p> <p>5.12. határon túli vonatkozású egyéb magyarországi és határon túli programok, rendezvények támogatása;</p> <p>5.13. határon túli magyar köznevelés infrastruktúrájának fejlesztése.</p> <p>6. Az előirányzat az Nkt. 63/H. § (1) bekezdés a) pontja szerint támogatást nyújt a Nemzeti Pedagógus Kar mint köztestület működéséhez és feladatainak megvalósításához, így az etikai kódex megalkotásával, az Nkt. 4. § 15. pontjában szabályozott közösségi szolgálat megszervezésének ellenőrzésével, valamint az ezzel kapcsolatos tanácsadó, információs tevékenység működtetésével kapcsolatos feladataihoz, biztosítva a szakmai partneri együttműködés kereteit az ágazat és a pedagógus társadalom között, elősegítve a köznevelési rendszer szakmai egységét.</p> <p>7. A központi adatszolgáltatáshoz, a diákigazolvány online igényléséhez, a Köznevelési Regisztrációs És Tanulmányi Alaprendszer (KRÉTA), valamint az ezek működtetésével összefüggő kiadásokhoz történő hozzájárulás.</p>										
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>8. Nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények működési kiadásainak biztosítása.</p> <p>9. Az Nkt. 7. § (1) bekezdés a) pontja szerinti nevelési-oktatási intézmény felújítási, valamint beruházási feladatainak támogatása.</p> <p>10. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.</p>									
8.	343617		11 Kis létszámú hit- és erkölctanoktatás kiegészítő támogatása	Az előirányzat terhére a kislétszámú (8 fő alatti) csoportokban szervezhető hit- és erkölctanoktatáshoz nyújtható támogatás.	bevett egyház, belső egyházi jogi személy	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–
9.	381106		15 Ingyenes tankönyvellátás támogatása	A köznevelési rendszerben valamennyi nappali rendszerben tanuló, valamint a szakképzésben tanulók számára térítésmentes tankönyvellátás biztosítása, beleértve a nappali rendszerű nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban részt vevő tanulók ingyenes nemzetiségi tankönyvekkel való ellátását is.	nonprofit szervezet, fejezeti irányítása alá tartozó költségvetési szerv	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–
10.	386373		16 Oktatási társadalmi szervezetek támogatása	<p>1. Az előirányzat felhasználásának célja az autizmus spektrumzavarral diagnosztizált gyermekek, fiatalok és felnőttek, valamint családjaik egyéni szükségletek szerinti támogatása, valamint az őket támogató ellátórendszer fejlesztése.</p> <p>2. Az Autizmus Alapítvány az autista és autisztikus gyermekek és serdülők speciális rehabilitációs és rehabilitációs kezeléséhez, fejlesztéséhez, neveléséhez, oktatásához és munkára való felkészítéséhez nyújt támogatást közvetlenül az Alapítvány Módszertani Központjának intézményei útján.</p> <p>3. Az előirányzat nyújt fedezetet a köznevelési szakterület országos tevékenységi körű oktatási, nevelési egyesületei, szövetségei működésének pályázati rendszerű támogatására, a szervezetek kérelem alapján történő működési költség támogatására, a köznevelési szakterülethez kapcsolódó feladatok megoldásához szakértői és háttérdokumentumok, tanulmányok, kutatások, a nevelési-oktatási programok népszerűsítését célzó szakmai feladatok finanszírozására.</p> <p>Az előirányzathoz támogatás nyújtható azoknak az országos, regionális pedagógus szakmai, diák és szülői szervezeteknek, szövetségeknek, amelyek tevékenységükben szorosan kapcsolódnak a köznevelési szakterülethez, részt vesznek a miniszter ágazatirányítási tevékenységében, az országos és regionális tervek előkészítésében, a nevelési-oktatási programok népszerűsítését célzó szakmai feladatok végrehajtásában.</p>	1–2.: alapítvány 3.: szövetség, civil szervezet, egyesület, költségvetési szerv, nonprofit szervezet	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–

11.	222947		8 Nemzetközi kapcsolatok programjai										
12.	384584		1 Nemzetközi és Európai Unió oktatási és egyéb programok	Nemzetközi, európai uniós tagságból eredő oktatási és egyéb programok koordinálása, beleértve az EU oktatási szakpolitikáihoz kapcsolódó feladatok végrehajtását, a szakmai projektek koordinálását, az idegennyelv-oktatás fejlesztését célzó feladatokat (pl. Európai Nyelvi Díj), az Emberi Erőforrások Minisztériuma (a továbbiakban: EMMI) támogatásával benyújtott pályázatok nemzeti önrésznének biztosítását és az Európa a Polgárokért Program megvalósítását.	közalapítvány, civil szervezet, költségvetési szerv, gazdasági társaság, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, köz- és felsőoktatási intézmény	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–
13.	270190		2 Határon túli és nemzetközi kulturális feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat képezi az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: Emtv.) alapján meghirdetendő, a határon túli előadó-művészeti szervezetek (színházak és táncgyűttesek) szakmai programmegvalósításának támogatási keretösszegét.</p> <p>2. Az előirányzat képezi a kulturális nemzetpolitikai célok megvalósítását az egységes Kárpát-medencei kulturális tér kialakításának érdekében, hozzájárulva a Kárpát-medencei magyar identitás erősítéséhez.</p> <p>3. A kétdoldalú kulturális munkatervekből adódó programok, feladatok finanszírozása.</p> <p>4. Az előirányzat fedezetet nyújt a nemzetközi kulturális szerződésekből fakadó feladatok ellátására, a nemzetközi kulturális megjelenések megvalósítására, valamint a nemzetközi kulturális egyezményekben vállalt kötelezettségek teljesítésére. Az előirányzat forrást biztosít a két- és többoldalú kulturális szakdiplomáciai feladatok megvalósítására, azon belül is a delegációk küldésével és fogadásával kapcsolatos kiadásokra. Részben a nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségek teljesítésére, részben az egyezményekben nem szereplő, de a korábbi években megkezdett és jó tapasztalatokkal rendelkező programok folytatására is fedezetet nyújt, ezzel is erősítve a magyar kultúra sokszínűségének bemutatását külföldön.</p> <p>5. Az előirányzat biztosítja a tagállamként való működés teljesítéséhez és az uniós döntéshozatalban való részvételhez kapcsolódó költségek fedezetét. A felhasználás célja az EU kulturális együttműködéseiben való részvétel keretében az európai jelentőségű, nemzetközi együttműködésben létrejövő kulturális programok megvalósítását támogató Kreatív Európa programban való hazai részvétel biztosítása.</p>	<p>1.: határon túli, létesítő okiratuk szerint előadó-művészeti szervezetek, határon túli kulturális szervezetek, határon túli intézmények, határon túli egyesületek, gazdasági társaság</p> <p>2.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztisztület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli szervezet, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház, határon túli, létesítő okiratuk szerint előadó-művészeti szervezetek, határon túli kulturális szervezetek, határon túli intézmények, határon túli egyesületek, határon túli természetes személy, külföldi személy, külföldi szervezet</p> <p>3.: költségvetési szerv, köztisztület, civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet</p> <p>4.: költségvetési szerv, köztisztület, civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet</p>	<p>1–5.: kérelem alapján pályázati úton</p> <p>6.: –</p>	<p>1–5.: előleg biztosítható</p> <p>6.: –</p>	<p>1–5.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel</p> <p>6.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint</p>	–	<p>1–5.: felhatalmazó nyilatkozat</p> <p>6.: –</p>	–	<p>1–2.: igénybe vehető</p> <p>3–6.: –</p>	–

				A program hazai végrehajtásának koordinálása 2014-től a Kreatív Európa Nonprofit Kft. feladata, amelyhez az előirányzat – az akkori Magyar Nemzeti Filmalap Zrt.-vel, azóta Nemzeti Filmintézettel kötött együttműködési megállapodás alapján – támogatást biztosít. 6. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	5.: gazdasági társaság 6.: Kincstár										
14.	256078		11 Kulturális szervezetek és feladatok támogatása												
15.	386451		3 Emlékparkok, emlékpontok támogatása	1. Az Ópusztaszeri Nemzeti Történeti Emlékpark Nonprofit Kft. fenntartásában levő Emlékpark megújítására, működtetésére és egyéb szakmai programjaira szolgál a támogatás. 2. Az előirányzat a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeum által működtetett Emlékpont kiállítóhely működtetésére és szakmai feladatainak ellátására szolgál.	1.: gazdasági társaság 2.: helyi önkormányzati költségvetési szerv	kérelem alapján	előleg biztosítható	részletekben történő kifizetéssel egyösszegű kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–	–	
16.	386462		5 Közgyűteményi, közművelődési szakmai feladatok	1. Az előirányzat célja a több szempontból kiemelt jelentőségű fesztiválok finanszírozásának támogatása. E forrásból az országos jelentőségű nemzetközi, vidéki, valamint a kiemelkedő színvonalú közösségi jellegű kistelepülési fesztiválok részesülhetnek támogatásban. 2. Az előirányzat biztosítja a modellértékű múzeumi kezdeményezések, valamint egyéb múzeumi értékmentő feladatok támogatását. 3. Az előirányzat biztosítja a könyvtári és levéltári értékmentő feladatok támogatását, valamint a törvényi determináció által kötelezően támogatandó feladatok ellátását és a kulturális értékek hozzáférhetőségének elősegítését. 4. Az előirányzat nyújt fedezetet a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztésével, a hagyományos közösségi kulturális értékek gondozásával, az egész életre kiterjedő tanulással és amatőr művészetekkel, valamint a tehetséggondozással és a kulturális társadalmi, kulturális alapú gazdaságfejlesztés támogatásával kapcsolatos feladatok ellátására, ezen belül kiemelten a közművelődési közfeladatok ellátására kötött közszolgáltatási szerződésben rögzített feladatok megvalósítására, továbbá a Sikeres Magyarországért program részeként a 2005. és 2006. évi 20 éves futamidejű Közkincs Hitelprogramban támogatott kezdeményezettek éves kamat- és tőketörlesztés támogatására, valamint a nép- és világzenei exportiroda működésének	1.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztestület, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, nemzetiségi önkormányzat, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház 2.: központi költségvetési szerv, köztestület, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, közgyűtemény, könyvtár, muzeális intézmény, határon túli kulturális szervezetek, határon túli intézmények, határon túli egyesületek, határon túli gazdasági társaságok, határon túli természetes személy, külföldi személy, külföldi szervezet, határon túli egyház, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, alapítvány 3.: központi költségvetési szerv, köztestület, helyi	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	1–5., 7., 10–12.: felhatalmazó nyilatkozat 6.: – 8–9.: Áh-n kívüli szervezet esetében felhatalmazó nyilatkozat	–	1–4., 8., 10–11.: igénybe vehető 5–7., 9., 12.: –	–	–	

				<p>támogatására, a Fonó Budai Zeneház működésének és szakmai programjainak támogatására, az „Alkotóházak éjszakája” és a „Kultúrházak éjjel-nappal” rendezvénysorozatok támogatására és szakmai kiadványok megjelentetésére. A művészeti, közművelődési és közgyűteményi szakterület együttműködése mellett, más ágazatok bevonásával történő közös célok megvalósítása a helyben elérhető kulturális értékek hozzáférhetőségének kiszélesítése érdekében.</p> <p>5. Az előirányzat nyújt fedezetet a Székesfehérvári Gárdonyi Géza Művelődési Ház és Könyvtár épületének felújítására, a felújítás előkészítésére.</p> <p>6. Az előirányzat célja az óvodai és a kulturális intézményrendszer együttműködésének erősítése, továbbá elősegítése annak, hogy a kulturális tartalmak minél sokrétűbben épüljenek be az óvodák helyi pedagógiai programjába, és ebből adódóan az óvodák egyre tudatosabban vegyék igénybe a kulturális intézmények nevelést segítő programjait.</p> <p>7. Az előirányzat célja a Makovecz Imre bástyája projekttel összefüggő, a piliscsabai Iosephinum területén tervezett kutatóíjget II. ütemének és a központi energiaellátó épület megvalósításának előkészítése érdekében szakértői tanulmányok készítése, helyszínvizsgálat lefolytatása, tervezési program elkészítése, megvalósíthatósági tanulmány készítése, fenntartási és üzemeltetési modell kidolgozása, településrendezési eszközök elkészítése, engedélyezési terv készítése, engedélyeztetés lefolytatása, valamint kivitelezési terv elkészítése a Makovecz Imre Bástyája projekt keretében a piliscsabai Iosephinum területén megvalósuló beruházásokkal összefüggő további intézkedésekről szóló 1816/2019. (XII. 30.) Korm. határozat 4–5. pontja szerint.</p> <p>8. Az előirányzat a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: 1997. évi CXL. törvény) 94. § (4) bekezdésben előírt feladatok megvalósítására, a kulturális (közművelődési és közgyűteményi) szakemberek továbbképzésének, szervezett képzésének és dokumentumvásárlásának támogatására szolgál.</p> <p>9. A Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása érdekében 2018–2021. évek között szükséges intézkedésekről szóló 1175/2018. (III. 28.)</p>	<p>önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, civil szervezet, közalapítvány, közgyűtemény, könyvtár, muzeális intézmény, határon túli kulturális szervezetek, határon túli intézmények, határon túli egyesületek, határon túli gazdasági társaságok, határon túli természetes személy, külföldi személy, külföldi szervezet, határon túli egyház, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, alapítvány</p> <p>4.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztisztület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>5.: helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv</p> <p>6.: az Nkt. 7. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, belföldi székhelyű óvodák, fenntartótól függetlenül</p> <p>7.: alapítvány, közalapítvány</p> <p>8.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztisztület, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, nemzetiségi önkormányzat, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p>								
--	--	--	--	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>Korm. határozattal elfogadott akciótervi szintű feladatok végrehajtása.</p> <p>A Stratégiában megjelölt aggregátor intézmények szolgáltatás-, gyűjtemény- és aggregációfejlesztésével összefüggő tevékenységek támogatása.</p> <p>A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia népszerűsítését célzó marketing tevékenység, valamint a Közgyűjteményi Digitalizálási Kézikönyv megvalósítása.</p> <p>A Nemzeti Adattár Projekt I. fázisának megvalósítása érdekében az aggregátor intézmények közös mintaprojektje.</p> <p>10. A Szovjetunióba hurcolt politikai foglyok és kényszermunkások emlékére keretében megvalósuló feladatok teljes körű ellátása.</p> <p>11. Az előirányzat támogatást biztosít az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékére keretében megvalósuló programok megvalósítására.</p> <p>12. Az előirányzat biztosítja az östörténeti kutatások rehabilitációjával foglalkozó László Gyula Intézet alapításához és működéséhez szükséges forrást, valamint a Magyarságkutató Intézet mint jogutód által ellátandó feladatok finanszírozását.</p>	<p>9.: költségvetési szerv, gazdasági társaság, Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA)</p> <p>10.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, nemzeti önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>11.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztestület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzeti önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>12.: költségvetési szerv, gazdasági társaság</p>								
17.	368839		6 Csoóri Sándor Alap	<p>A szellemi és anyagi népművészeti örökség megőrzését célzó, a népi kultúra közösségeket teremtő műfajainak (különösen néptánc, népdal, népzene, népmese), a teljes népművészeti mozgalom szervezeteinek támogatása Magyarországon, a Kárpát-medencében és a szórványban.</p>	<p>költségvetési szerv, civil szervezet, gazdasági társaság, egyéni cég, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, határon túli természetes személy, határon túli intézmény, határon túli civil és egyházi szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, határon túli köznevelési intézmények, egyéni vállalkozó, helyi önkormányzat, nemzeti önkormányzat, közalapítvány, köztestület, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p>	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	-	felhatalmazó nyilatkozat	Emberi Erőforrás Támogatáskezelő	-	-

18.	295268		7 Kulturális társadalmi, civil és nonprofit szervezetek támogatása	<p>1. Elődó-művészeti, alkotóművészeti közgyűteményi célú kulturális alapítványok alapító okiratban meghatározott feladatainak és működésének támogatása. Kulturális, közösségi alapú társadalom- és gazdaságfejlesztő munkát végző alapítványok, továbbá a kulturális, közösségi alapú társadalom- és gazdaságfejlesztő munkát végző szervezetek, intézmények számára szakmai-módszertani fejlesztő szolgáltatásokat biztosító alapítványok támogatása; a népművészeti és amatőr művészeti alapítványok támogatása.</p> <p>2. A tematikus múzeum besorolással rendelkező Trianon Múzeum működésének és programjainak támogatása.</p> <p>3. Az előirányzat nyújt fedezetet a Kárpát-medencei Művészeti Tematikus Népfőiskola szakmai programjainak és működési költségeinek biztosítására, ingatlanvásárlás és -felújítás támogatására.</p> <p>4. Az előirányzat szolgál az országos hatókörű népfőiskolai szervezetek, művészeti, közművelődési, közgyűteményi és az örökségvédelmi feladatot végző civil és nonprofit szervezetek, testületek, bizottságok támogatására, a feladatok ellátásához szükséges működési feltételek biztosítására, a szükséges tárgyi eszközök, berendezések beszerzésére, valamint a programjaik megvalósulásának elősegítésére.</p> <p>5. A más fenntartóval nem rendelkező Területi Művelődési Intézmények Egyesülete (a továbbiakban: TEMI) és 60 tagintézményének működési és feladatfinanszírozást szolgáló támogatása a TEMI-n keresztül: hozzájárulás az ország különböző településein működő közművelődési intézmények, könyvtárak, művészeti együttesek kulturális, közösségi alapú társadalom- és gazdaságfejlesztő programjaihoz, lakossági szolgáltatásnyújtásához, települési közművelődési feladatok ellátásához és az intézményekben működő alkotó közösségek, művészeti csoportok, körök, klubok fenntartásához és működtetéséhez. Az 1997. évi CXL. törvény 91. § (1) bekezdés c) pontjában előírt hozzájárulás.</p> <p>6. Az előirányzat hozzájárul a Magyar Írószövetség működésének támogatásához, irodalmi estek, műsorok, irodalmi találkozók megrendezéséhez, a magyar szépirodalom és az olvasás népszerűsítéséhez, a magyar irodalom</p>	<p>1.: alapítványok, közalapítványok, határon túli szervezet, külföldi szervezet, központi költségvetési szerv</p> <p>2-3.: alapítvány</p> <p>4.: civil szervezet, határon túli szervezet, külföldi szervezet, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat</p> <p>5.: egyesület</p> <p>6-8.: civil szervezet</p> <p>9.: gazdasági társaság</p> <p>10.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, köztisztület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>11.: központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság</p> <p>12.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztisztület, egyházi jogi személy, határon túli egyház, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, határon túli szervezet, magánszemély</p>	<p>kérelem alapján pályázati úton</p>	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	-	felhatalmazó nyilatkozat	-	1., 4., 10., 12.: igénybe vehető 2-3., 5-9., 11.: -	-
-----	--------	--	--	---	---	---------------------------------------	---------------------	---	---	--------------------------	---	--	---

					<p>és a magyar írótszadalom szolgálatához, továbbá a kultúráért felelős miniszter felelősségi körébe utalt, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 99. § (2) bekezdés d) pontja szerinti, a nemzetközi kulturális szervezetekben való magyar részvétellel kapcsolatos közfeladatok ellátásához.</p> <p>7. Az előirányzat célja a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (a továbbiakban: TIT) mint a közösségi művelődés területén elismert ismeretterjesztő, felnőttképzést folytató, tudományos ismeretterjesztő folyóiratokat kiadó, intézményfenntartó szervezet és tagszervezetei működési költségeihez, az 1997. évi CXL. törvény 91. § (1) bekezdés c) pontjában előírt hozzájárulás.</p> <p>8. A támogatás egyrészt a főiskola napi működési költségéhez, másrészt a Kárpát-medencei népfőiskolai programok finanszírozásához járul hozzá.</p> <p>9. Az előirányzat célja az 1997. évi CXL. törvény 84–85. §-ában meghatározott területi közművelődési szakmai szolgáltatás megszervezése és működési feltételeinek biztosítása érdekében kötött közszolgáltatási szerződés keretében a Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. közfeladat-ellátásának támogatása, valamint ingatlanvásárlás és -felújítás támogatása.</p> <p>10. Az előirányzat támogatást biztosít</p> <p>10.1. egy központi első világháborús emlékmű létrehozásának előkészítéséhez és létrehozásához;</p> <p>10.2. első világháborús emlékművek helyreállításához;</p> <p>10.3. világháborús, vagy az első világháborúhoz kapcsolódó gyűjtemények, műkincsek megvásárlásához;</p> <p>10.4. a magyar nemzet első világháborús részvételét, szerepét és tragédiáit bemutató hazai és nemzetközi első világháborús kiállítás megszervezéséhez és a kapcsolódó fejlesztések (beruházások) megvalósításához;</p> <p>10.5. első világháborús honlap fejlesztéséhez;</p> <p>10.6. oktatási és képzési programelemek (pedagógusképzés, diákvetélkedők stb.) megvalósításához kapcsolódó innovatív fejlesztésekhez, kutatásokhoz;</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>10.7. tudományos művek megjelentetéséhez, tudományos és kulturális rendezvények, művészeti tevékenységek megvalósításához, valamint játék- és dokumentumfilmek forgatókönyveinek megalkotásához;</p> <p>10.8. a program- és pályázati iroda működtetéséhez.</p> <p>11. Az előirányzat támogatást biztosít a Vörösmarty Mihály Emlékiállítás létrehozására.</p> <p>12. Az Arany János-emlékévi programjainak megvalósításához szükséges feladatokról szóló 1066/2017. (II. 9.) Korm. határozat alapján létrehozott Emlékbizottság által jóváhagyott cél- és feladatrendszer szerinti programok megvalósítása és az Emlékbizottság működésének támogatása.</p>									
19.	358973		8 Makovecz Imre Alap	<p>Az előirányzat célja a Makovecz Imre életművének gondozásáról szóló 2022/2015. (XII. 29.) Korm. határozattal a Makovecz Imre életművét képező tervek megvalósítása és épületek felújítása érdekében létrehozott Makovecz Imre Alap (MIA) forrásainak terhére megszülető egyedi döntésekből eredő építések és felújítások finanszírozásának biztosítása.</p>	<p>civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, egyházi jogi személy</p>	<p>kérelem alapján</p>	<p>előleg biztosítható</p>	<p>egyoösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel</p>	<p>–</p>	<p>Áh-n kívüli szervezet esetén: felhatalmazó nyilatkozat</p>	<p>–</p>	<p>–</p>	<p>–</p>
20.	256245		13 Művészeti tevékenységek										
21.	386473		1 Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat célja a Magyar Rádió művészeti együttessék szakmai működésének biztosítása, támogatása, továbbá eszközállományának korszerűsítése. A tevékenységhez tartozó hangversenyszervezés, kortárs magyar zeneművek bemutatása, hangfelvételek készítése, kortárs magyar zeneművészet és egyéb szakmai programok támogatására szolgál.</p> <p>2. Az előirányzat az előadó-művészeti tevékenységek ellátására, előadó-művészi produkciók tervezésére és kivitelezésére, infrastruktúra kialakítására, korszerű felszerelések, tárgyi eszközök beszerzésére szolgál, valamint előadó-művészethez kapcsolódó egyéb szakmai tevékenységhez, továbbá a mindenkori magyar kulturális életet meghatározó hazai és nemzetközi viszonylatban emblemikus jelentőségű személyiségek kiemelkedő kulturális tevékenységével összefüggő kiadások fedezetére biztosít támogatást.</p> <p>3. Az előirányzat az alkotóművészeti tevékenységek ellátására, művészi alkotások tervezésére és kivitelezésére, művészeti kiadványok (album, könyv, tanulmány) megjelentetésére,</p>	<p>1.: gazdasági társaság 2–3.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, nemzetiégi önkormányzat, egyéni vállalkozó, jogi személyiségű társaság, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház 4.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, egyesület, alapítvány, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, nemzetiégi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb</p>	<p>kérelem alapján pályázati úton</p>	<p>előleg biztosítható</p>	<p>egyoösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel</p>	<p>–</p>	<p>1–9.: felhatalmazó nyilatkozat 10.: –</p>	<p>4.: Emberi Erőforrás Támogatáskezelő 1–3., 5–10.: –</p>	<p>2–3., 7–9.: igénybe vehető, 1., 4., 6., 10.: –</p>	<p>–</p>

				<p>infrastruktúra kialakítására, korszerű felszerelések, tárgyi eszközök beszerzésére szolgál, valamint alkotóművészethez kapcsolódó egyéb szakmai tevékenységhez, továbbá a mindenkor magyar kulturális életet meghatározó hazai és nemzetközi viszonylatban emblematikus jelentőségű alkotásokkal, épületekkel összefüggő kiadások fedezetére (felújítás, áthelyezés, létesítés) biztosít támogatást.</p> <p>4. Hazai és határon túli előadó-művészeti szervezetek támogatása az alábbiak szerint:</p> <p>4.1. az Emtv. alapján nemzeti előadó-művészeti szervezetnek vagy kiemelt előadó-művészeti szervezetnek nem minősülő színházak, balett- és táncgyűttesek, zenekarok és énekkarok szakmai programmegvalósításának és működésének támogatása pályázat útján:</p> <p>4.1.1. Minősítéssel nem rendelkező színházak és táncgyűttesek támogatása</p> <p>4.1.2. Minősítéssel nem rendelkező zenekarok és énekkarok támogatása</p> <p>4.2. az Emtv. alapján kiemelt művészeti célok megvalósításának támogatása pályázat útján:</p> <p>4.2.1. Kiemelt művészeti célok – színház, táncgyűttes támogatása</p> <p>4.2.2. Kiemelt művészeti célok – zenekarok, énekkarok támogatása</p> <p>4.3. Az előirányzat hozzájárulást biztosít egyes színházi és táncművészeti tevékenységet folytató előadó-művészeti szervezetek létesítő okirat szerinti tevékenységének megvalósításához.</p> <p>5. A 100 Tagú Cigányzenekar működésének és programjainak támogatása.</p> <p>6. Az előirányzat célja az igényes magyarországi előadó-művészet, a színház-, tánc- és zeneművészet művelésének és fejlesztésének támogatása, a színház-, tánc- és zeneművészet sokszínűségének és értékeinek gyarapítása, a hazai előadó-művészet nemzetközi jelenlétének elősegítése, a határon túli magyar kultúra ápolása, a hazai nemzetiségek művészeti életének támogatása, az előadó-művészeti intézményrendszer fejlesztése.</p>	<p>szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>5.: gazdasági társaság, helyi önkormányzati költségvetési szerv, civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, külföldi személy, külföldi szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, egyházi jogi személy, határon túli egyház</p> <p>6.: gazdasági társaság, civil szervezet</p> <p>7.: civil szervezet, alapítvány, egyesület, központi költségvetési szerv, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzeti önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli intézmény, határon túli személy, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek nem minősülő egyéb szervezet</p> <p>8.: költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó, egyéni cég</p> <p>9.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet</p> <p>10.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, határon túli intézmény, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet</p>								
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>7. Az előirányzat terhére finanszírozható a nagyközönség számára közvetlenül hozzáférhetővé tett zenei hagyományok életben tartása és közkinccsé tétele, valamint a fiatal nemzedékek hazájuk iránti elhivatottságának növelése a Magyarország Alaptörvényében felvázolt jövőképnek megfelelően.</p> <p>8. Az előirányzat a magyar filmszakmai támogatási rendszerrel kapcsolatos egyes feladatok megosztásáról szóló 1203/2011. (VI. 21.) Korm. határozat alapján a Filmalap és az EMMI között létrejött keretmegállapodásban rögzített feladat megvalósítására, rövid dokumentumfilmek, portréfilmek, animációs filmek és rövidfilmek gyártásának, filmgyártás-előkészítésének és filmtervezésének támogatására szolgál.</p> <p>Az előirányzat biztosítja többek között az „art” besorolású mozik működésének támogatását, valamint az „art” minősítésű filmalkotások forgalmazásának támogatását a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 17. §-a alapján; a hazai és nemzetközi filmfesztiválok megvalósításának támogatását; a filmszakmai szervezetek alapító okiratban meghatározott feladatainak, szakmai tevékenységének és működésének támogatását, valamint a filmalkotások akadálymentesítésének támogatását a vakok, a gyengénlátók, valamint a siketek oktatáshoz, művelődéshez történő minél szélesebb körű hozzáféréseinek elősegítése érdekében.</p> <p>9. A 2015. évi Milánói Világkiállítással kapcsolatos magyarországi és külföldi rendezvényszervezés, kulturális, tudományos, szakmai programok lebonyolítása, a programok végrehajtásához szükséges bemutatók teljes körű megszervezése, logisztika, utazásszervezés, cateringszolgáltatások és gasztronómiai események teljes körű lebonyolítása, éttermi rész kialakítása és működtetése, marketing és PR kommunikáció, projektmenedzsment, arculattervezés és -kivitelezés, honlaptervezés és -kivitelezés, honlap-tartalommenedzsment, social media menedzsment, kampányok szervezése, hirdetések kezelése, reklámanyagok készítése, partnertalálkozók szervezése, médiamenedzsment, tájékoztató és sajtóanyagok írása és kivitelezése, művészi alkotások tervezése és kivitelezése, a szükséges speciális infrastruktúra, tárgyi eszközök biztosítása.</p>							
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--

				10. Az előirányzat forrást biztosít a Magyar Rádió Hangarchívuma elhelyezésére és működtetésére alkalmas helyszín kialakításának és a Hangarchívum átköltöztetésének előkészítésére.									
22.	386384		9 Közkönyvtári jogdíjak és művészeti nyugdíjszegélyek támogatása	1. Az előirányzat támogatást nyújt a közkönyvtári kölcsönzési jogdíjak kifizetéséhez és ennek költségeihez. 2. Művészeti nyugdíjszegélyek kifizetése a társadalombiztosítási alapkezelő szervezen keresztül. 3. Kulturális fejlesztések és beruházások előkészítésének, valamint megvalósításának támogatása. 4. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	1.: egyesület (bejegyzett közös jogkezelő szervezet), központi költségvetési szerv 2.: központi költségvetési szerv 3.: központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat egyházi jogi személy, civil szervezet, gazdasági társaság 4.: Kincstár	1–3.: kérelem alapján 4.: –	1., 3.: előleg biztosítható 2., 4.: –	1–2.: részletekben történő kifizetéssel 3.: egyösszegű vagy részletekben történő kifizetéssel 4.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	–	1., 3.: felhatalmazó nyilatkozat 2., 4.: –	–	–	–
23.	343339		11 A Budapesti Tavasz Fesztivál és a Budapesti Őszi Fesztivál megrendezésének támogatása	A Budapesti Tavasz Fesztivál és a Budapesti Őszi Fesztivál (Café Budapest) megrendezésének támogatása.	gazdasági társaság	kérelem alapján	előleg biztosítható	részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–
24.	379406		15 Lázár Ervin Program	1. Az előirányzat célja a gyermek- és ifjúsági korosztály előadóművészetekre fogékony nézővé nevelésének előmozdítása, a nemzeti identitás erősítése, valamint annak biztosítása, hogy minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák számára megteremtődjön a tanévenként egyszeri ingyenes színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, valamint az őshonos állapotok bemutatóhelyei látogatásának lehetősége – függetlenül a gyermek lakóhelyétől és családja anyagi helyzetétől. 2. Az előirányzat célja a sportlétesítmények és a nemzeti kultúra összekapcsolása a magyar történelmi és irodalmi örökséget bemutató nagyprodukciók létrehozása érdekében a nemzeti identitás erősítése, a művészet minden magyar állampolgár részére egyenlő feltételek mellett történő hozzáférhetővé tétele.	1–2.: civil szervezet, alapítvány, egyesület, központi költségvetési szerv, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli intézmény, határon túli személy, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek nem minősülő egyéb szervezet	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–
25.	266190		19 Szociális célú humánszolgáltatások										
26.	244201		1 Szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása	1. Az előirányzat az egyházi és más nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények működési kiadásainak támogatására szolgál. A támogatás igénylésének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének rendjét az egyházi és nem állami fenntartású szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és	1.: civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, egyes jogi személyek vállalat, leányvállalat, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv, társulás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, jogszabály alapján jogi	1.: kérelem alapján 2.: –	1.: előleg nem biztosítható 2.: –	1.: részletekben történő kifizetéssel 2.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	–	1.: felhatalmazó nyilatkozat 2.: –	–	1.: igénybe vehető 2.: –	–

				hálózatok állami támogatásáról szóló 489/2013. (XII. 18.) Korm. rendelet határozza meg. 2. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	személynek minősülő egyéb szervezet 2.: Kincstár									
27.	385606		2 Egyéb szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások sajátos finanszírozása	1. A pályázati úton 3 éves befogadásra került utcai szocialismunka-szolgálatok, alacsonyküszöbű szolgálatok, a krízisellátás pályázati úton történő támogatása. A finanszírozás keretét a támogató szolgáltatás és a közösségi ellátások finanszírozásának rendjéről szóló 191/2008. (VII. 30.) Korm. rendelet szabályozza. 2. Az előirányzat egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok egyedi támogatási forráskeretét biztosítja. 3. A jogszabályban meghatározott hajléktalanellátó intézmények kiegészítő feladatainak pályázat útján történő támogatása: intézmények felújítási kiadásaihoz való hozzájárulás, szolgáltatások fejlesztése, kiegészítő programok költségeihez, valamint téli krízisidőszak megnövekedett feladatainak ellátásához támogatás nyújtása, továbbá a lebonyolítási díj fedezete. Működési költség és támogatás biztosítása a hajléktalanság problémájának leküzdését szolgáló, a hajléktalanellátást kiegészítő programok kivitelezéséhez, speciális hajléktalanfeladatok, továbbá a hajléktalan embereket ellátó intézményrendszerrel kapcsolatos feladatok ellátásához.	1–2.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, egyes jogi személyek vállalata, leányvállalat, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet 3.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, egyházi jogi személy, szövetkezet, lakásszövetkezet, európai szövetkezet, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, gazdasági társaság	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	1.: Nemzeti Szociálpolitikai Intézet (a továbbiakban: NSZI) 2–3.: –	1.: – 2–3.: igénybe vehető	–	
28.	346473		8 Szociális humánszolgáltatók, köztestületi szociális intézmények részére biztosított szociális- és gyermekvédelmi ágazati pótlék, és egyéb ágazati bérrendezéssel összefüggő támogatások	1. Az előirányzat a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet] alapján pótlékok és annak szociális hozzájárulási adójához biztosít fedezetet. Az előirányzat a 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet alapján elrendelt, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményeket fenntartó központi, köztestületi költségvetési szervezetek részére előírt pótlékok és annak szociális hozzájárulási adójához biztosít fedezetet. 2. Az előirányzat a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményeket fenntartó nem állami, nem önkormányzati szervezetek részére a minimálbér és garantált	1.: civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, egyes jogi személyek vállalata, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv, társulás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, központi költségvetési szerv, köztestületi költségvetési szerv 2.: civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, egyes jogi személyek vállalata, leányvállalat, nemzetiségi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzati költségvetési szerv, társulás, egyéni vállalkozó, egyéni cég,	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	1., 2.: felhatalmazó nyilatkozat	–	1., 2.: igénybe vehető	–	

					bérminimum emeléséhez kapcsolódó kompenzációhoz biztosított támogatások elszámolási feladataira szolgál.	jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet									
29.	385595			12 Egyes szociális, gyermekvédelmi, gyermekjóléti és fogyatékos személyek elősegítő ágazati szakmai programok támogatása	<p>1. Az előirányzat a szociális ágazat területét előmozdító rendezvények, sajtótermékek, tájékoztatói tevékenységek, programok, szolgáltatások, projektek, korszerű felszerelések, eszközök beszerzését, továbbá szociális ágazati szakmai feladatok támogatását finanszírozza.</p> <p>2. Az előirányzat a személygépkocsi-szerzési és -átalakítási, egyéb járműszerzési támogatás nyújtására szolgál, mely a közlekedésükben akadályozott és egyéb fogyatékossgal élő személyek közlekedését, azáltal társadalmi reintegrációjukat segíti elő. A támogatásokra való jogosultságot a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet határozza meg, míg a támogatásban részesíthetők száma évente kerül megállapításra. Postai szolgáltatási díj biztosítása.</p> <p>3. A megváltozott munkaképességű emberek munkaerőpiaci integrációját elősegítő programok támogatása, a megváltozott munkaképességű emberek munkahelyeinek létrehozását és megőrzését célzó támogatás nyújtása, a társadalom és a munkáltatók érzékenyítésének, védett munkahelyeken előállított javak piacra jutásának támogatása. Kutatások, adatgyűjtések, szakmai programok egyedi támogatása.</p> <p>4. Gyermekvédelmi szakellátási intézmények, nevelőszülői hálózatok, javítóintézetek fejlesztése, egyes módszertani feladatok ellátása, fejlesztéseket megalapozó felmérések készítése, a különleges és speciális gyermekotthonok, területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, javítóintézetek, valamint gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatást végző szervezetek innovatív programjainak támogatása, valamint önkormányzatok, civil szervezetek, egyházi és szakmai szervezetek szakmafejlesztési céljainak támogatása, szakmai kiadványok kiadása, terjesztése, gyermekvédelmi, gyermekjóléti szakmai feladatok támogatása.</p> <p>5. Falu- és tanyagondnoki szolgálatok működését szakmailag fejlesztő és koordináló nonprofit szervezetek támogatása. A szolgáltatás területi működését felügyelő, fejlesztő szervezeti hálózat működésének támogatása. A szociális igazgatásról és szociális</p>	<p>1.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, társulás</p> <p>2.: egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, gazdasági társaság, egyéni vállalkozó</p> <p>3.: civil szervezet, helyi önkormányzati költségvetési szerv, költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, jogszabály alapján jogi személynek nem minősülő egyéb szervezet, egyéni vállalkozó, egyéni cég, központi költségvetési szerv, egyesülés, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, társulás</p> <p>4.: civil szervezet, központi költségvetési szerv, egyházi jogi személy, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, határon túli szervezet, gazdasági társaság</p> <p>5.: civil szervezet, közalapítvány, költségvetési szerv, köztestület, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, egyesülés, egyes jogi személyek vállalata, leányvállalat, helyi önkormányzat, nemzetiségi önkormányzat, társulás, egyéni vállalkozó, egyéni cég, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet</p> <p>6.: civil szervezet, költségvetési szerv, gazdasági társaság, közalapítvány, köztestület, egyházi jogi személy, egyesülés, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, nemzetiségi önkormányzat, egyéni vállalkozó, egyéni cég,</p>	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	1., 3., 5.: a kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint 2., 4., 6.: –	1., 3–6.: felhatalmazó nyilatkozat 2.: –	–	3–6.: igénybe vehető 1., 2.: –	–	

				<p>ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben előírt egyházi módszertani feladatok ellátásához támogatás biztosítása.</p> <p>A szociális; gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és innovatív fejlesztések működési és beruházási tárgyú támogatása, valamint szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatási/fejlesztési tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységhez kapcsolódó szakmai fejlesztési, egyedi tevékenységek végzése, programok, pályázati programok, képzések, szakértői díjak, kiadványok, rendezvények, szervezetek támogatása.</p> <p>6. A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ Egyezmény, valamint az Országos Fogyatékossgügyi Program végrehajtása keretében az érintettek önálló életvitelét segítő programok, a fogyatékos személyek érdekében végzett hiánypótló szolgáltatások költségvetési támogatása, önálló életvitel segítő kutyák kiképzésének támogatása, szülősegítő szakmai programok támogatása, fogyatékos személyt nevelő családok otthonában szakszerű felügyeletet biztosító szolgáltatás támogatása, gépjárműbeszerzés támogatása, fogyatékossgal élő személyek részére jelnyelvi tolmácsszolgáltatást jogszabály alapján nyújtó szervezetek támogatása, elemi látásrehabilitáció szolgáltatást nyújtó szervezetek teljesítményalapú támogatása; fogyatékos személyeket ellátó otthonok kiegészítő támogatása, fogyatékossgal élők országos, regionális és helyi szervezeteinek és szakmai programjainak támogatása, pályázati lebonyolítási költségek finanszírozása, kérelem alapján fogyatékossgügyi feladatok, szakmai vagy beruházási, felújítási programok, projektek támogatása.</p>	<p>egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, határon túli személy, határon túli szervezet, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet, társulás, egyéb állami gazdálkodó szerv, külföldi szervezet</p>								
30.	059811		13 Gyermekvédelmi Lakás Alap	<p>Az előirányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a nevelésbe vételből a nagykorúvá válással kikerült fiatal felnőttek számára megállapított otthonteremtési támogatással kapcsolatos bevételeket és kiadásokat, valamint a postaköltséget tartalmazza.</p>	<p>egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, központi költségvetési szerv, gazdasági társaság</p>	<p>kérelem alapján</p>	<p>előleg biztosítható</p>	<p>részletekben történő kifizetéssel</p>	<p>–</p>	<p>felhatalmazó nyilatkozat</p>	<p>–</p>	<p>igénybe vehető</p>	<p>–</p>
31.	265967		15 Fejlesztő foglalkoztatás támogatása	<p>Szociális intézményi jogviszonya alapján ellátásban vagy szolgáltatásban részesülő személyek munkarehabilitációs célú fejlesztő foglalkoztatása támogatás biztosításával.</p>	<p>civil szervezet, gazdasági társaság, helyi önkormányzati költségvetési szerv, egyházi jogi személy</p>	<p>pályázati úton</p>	<p>előleg biztosítható</p>	<p>egyoösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel</p>	<p>–</p>	<p>felhatalmazó nyilatkozat</p>	<p>NSZI</p>	<p>–</p>	<p>–</p>

32.	295313		16 Egyes szociális és fogyatékossggal élők társadalmi szervezeteinek támogatása	<p>1. Az előirányzat célja</p> <ul style="list-style-type: none"> - az Értelmi Fogyatékossggal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége és tagszervezetei, - a Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége és tagszervezetei, - a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége és tagszervezetei, - a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége és tagszervezetei, - a Magyar Szervátültetettek Országos Sport, Kulturális és Érdekvédelmi Szövetsége és tagszervezetei, - az Autisták Országos Szövetsége és tagszervezetei, - a Siketvakok Országos Egyesülete, - az Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége és tagszervezetei <p>működésének, valamint a célcsoport érdekében végzett szakmai programjaik támogatása.</p> <p>Az előirányzat célja továbbá</p> <ul style="list-style-type: none"> - a Dévény Anna Alapítvány, - a Kézenfogva Alapítvány, - a Pszichiátriai Érdekvédelmi Fórum, - az Afázia Egyesület és - a Démoszthenész Beszédkhibások és Segítőik Országos Érdekvédelmi Egyesülete <p>működésének és szakmai programjainak támogatása.</p> <p>2. Karitatív tevékenységeket végző szervezetek, egyházi szeretetszolgálatok kiemelt programjainak, speciális, innovatív szociális szolgáltatások fejlesztésének támogatása.</p> <p>Különösen adománygyűjtés, segítségnyújtás, segélycsomag-készítés, ruha- és élelmiszerosztás, étkeztetés, katasztrófa helyzetben krízisellátás és -helyreállítás, börtönmisszió, jogi tanácsadás, speciális és innovatív programok, projektek működtetése.</p> <p>A szervezetek támogatása kiterjed a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátórendszer működtetésére, fejlesztésére.</p>	1.: civil szervezet 2.: civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, bevett egyház és belső egyházi jogi személye	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	-	felhatalmazó nyilatkozat	-	1.: - 2.: igénybe vehető	-
33.	003056		22 Egészségügyi ágazati előirányzatok										
34.	386706		1 Egészségügyi ellátási és fejlesztési feladatok	<p>1. Az előirányzat felhasználásának célja a határon túli magyarok egészségügyi ellátásának támogatása az egészségbiztosítási alap előirányzatainak kezelő szerve közreműködésében.</p>	1., 3.: központi költségvetési szerv (egészségbiztosítási alap előirányzatainak kezelő szerve) 2.: egészségügyi köztestületek 4.: központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési	1-20.: kérelem alapján pályázati úton 21.: -	1-20.: előleg biztosítható 21.: -	1-20.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	9-10., 17.: a kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint	1., 3., 5., 7-8., 14., 21.: - 2., 6., 10., 12., 15., 18.: felhatalmazó nyilatkozat 4., 11., 13., 16-17.: Áh-n kívül: felhatalmazó nyilatkozat	-	5-9., 11., 13-14., 16.: igénybe vehető 1-4., 10., 12., 15., 17-21.: -	-

				<p>2. 2011. június 1-től ismét kötelező a kamarai tagság az egészségügyben, amely szerint egészségügyi tevékenységet főszabály szerint csak az végezhet, aki tagja az adott tevékenység végzésének feltételeként előírt szakképesítés szerinti kamarának (Magyar Orvosi Kamara, Magyar Gyógyszerészi Kamara, Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara). A kamarák közfeladat-ellátása bővült a tagokkal szembeni, etikai vétség tárgyában lefolytatandó eljárásokkal. Ezáltal működési költség igényük is megemelkedik, amihez az EMMI hozzá kíván járulni. A három kamara támogatása a rendelkezésre álló keretösszegeből tagságarányosan történik, az adott kamara által lefolytatandó etikai eljárások becsült arányszámainak egyidejű figyelembevételével.</p> <p>3. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 207. § (2) bekezdése értelmében a donor jogosult az adományozással kapcsolatos jövedelem kiesésének, valamint az adományozásról szóló nyilatkozat megtételével és az utazással összefüggésben ténylegesen felmerült, igazolt – társadalombiztosítási jogviszonya alapján nem fedezett – költségeinek megtérítésére. A forrás felhasználása az egészségbiztosítási alap előirányzatainak kezelésén keresztül történik.</p> <p>4. Az előirányzat terhére kerül biztosításra az egészségpolitikai területen jelentkező évközi kiemelt szakmai feladatok támogatása.</p> <p>5. Az előirányzat terhére kerül biztosításra a Családbarát Szüléset Pályázati Program forrása.</p> <p>6. Az egészségügy prevenció kapacitásainak megerősítéseként létrejövő Egészségfejlesztési Irodákban (a továbbiakban: EFI) cél és ez által feladat az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítása, valamint fenntartása. Az EFI tudományos bizonyítékokkal alátámasztott hatékony intervenciókat alkalmazva, állapotfelméréssel, egészségfejlesztő és életmódváltó programok megvalósításával személyes tanácsadási rendszeren keresztül támogatja klienseit. Az előirányzat felhasználásának célja a nem központi fenntartású EFI-k működésének támogatása.</p>	<p>szerv, egészségügyi köztestület, civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, társulás, egyéni vállalkozó, határon túli szervezet, határon túli civil szervezet, határon túli egyesület, határon túli egyház</p> <p>5.: központi költségvetési szerv</p> <p>6.: gazdasági társaság, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, civil szervezet, társulás</p> <p>7–8.: központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv</p> <p>9.: egyházi jogi személy, civil szervezet</p> <p>10.: központi költségvetési szerv, egyházi jogi személy, egyházi felsőoktatási intézmény</p> <p>11.: központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, egyházi jogi személy</p> <p>12.: Alapítvány</p> <p>13.: civil szervezet, közalapítvány, központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, társulás, egyéni vállalkozó, jogszabály alapján jogi személynek minősülő egyéb szervezet</p> <p>14.: közforgalmú gyógyszerterátum működtető vállalkozás</p> <p>15.: egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy</p> <p>16.: központi költségvetési szerv, gazdasági társaság, önkormányzati egészségügyi szolgáltató, civil szervezet</p> <p>17.: központi költségvetési szerv, civil szervezet, egyházi jogi személy, gazdasági társaság</p> <p>18–20.: egyházi jogi személy</p> <p>21.: Kincstár</p>			<p>21.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint</p>	<p>1–8., 11–16., 18–21.: –</p>	<p>9., 19–20.: Áh-n kívüli nem egyházi jogi személy kedvezményezett esetén. felhatalmazó nyilatkozat</p>			
--	--	--	--	---	---	--	--	---	--------------------------------	--	--	--	--

				<p>7. Az előirányzat felhasználásának célja a HCV-fertőzés szempontjából magas kockázatú munkakörben dolgozó, foglalkozásuknál fogva HCV-expozíciónak kitett egészségügyi dolgozók térítésmentes szűrése és a kiszűrtek számára ingyenes hatékony kezelés biztosítása.</p> <p>8. Az új nemzeti program célja a daganatok kialakulásáért felelős gének vizsgálata és azonosítása, a rájuk ható kombinált, precíziós kezeléseik kifejlesztése. Ezen túlmenően olyan új genomikai panelek kialakítása, amelyek hatékonyan alkalmazhatók a daganatok korai diagnosztikájára, a terápiás kezelés hatékonyságának nyomon követésére.</p> <p>9. Az előirányzat felhasználásának célja az egyházi fenntartású egészségügyi intézmények kiegészítő támogatása az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló 1997. évi CXXIV. törvény 6. § (2) bekezdése alapján.</p> <p>10. Az előirányzat forrást biztosít az in vitro termékenyítés támogatásának kibővítéséhez, valamint ezzel összefüggésben a művi megtermékenyítés állami fenntartású intézményrendszerének megerősítéséhez szükséges források biztosításáról szóló 1600/2017. (VIII. 31.) Korm. határozat végrehajtásával összefüggő feladatokra.</p> <p>11. Az előirányzat felhasználásának célja a nővérek lakhatási körülményeinek javítása, nővérszálló fejlesztése.</p> <p>12. Az előirányzat biztosítja a Közép- és Kelet-európai Onkológiai Akadémia Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) létrehozásához szükséges alapító okirat szerinti pénzügyi vagyoni rendelkezés, valamint az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 151/A. §-ában meghatározott alapítványi célok megvalósításához, valamint az Alapítvány működésével összefüggő feladatok ellátása érdekében szükséges források fedezetét.</p> <p>13. A kábítószer-probléma kezelése érdekében készített Nemzeti Drogellenes Stratégia céljainak megvalósítása, a droghasználat megelőzése univerzális, célzott és javallott prevenció programok támogatása különböző színtereken (család, iskola, gyermekvédelmi intézményrendszer, internet, büntető-igazságszolgáltatás, munkahely) komplex és a helyi közösségi résztvevők együttműködésén alapuló programok által. A Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok – helyi szintű szakmai</p>									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>konzultációs munkacsoportok – működésének támogatása a helyi stratégiák elkészítése, megvalósításának biztosítása érdekében.</p> <p>A szenvedélybetegek felépülési folyamatának támogatása, az ellátórendszer (egészségügyi és szociális) kiegészítő működési támogatása és a különböző szakmai fejlesztési igények megvalósulásának biztosítása által.</p> <p>14. A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló 2006. évi XCVIII. törvény 41. §-a, valamint a járóbeteg-ellátás keretében rendelt gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és gyógyfürdőellátások árához nyújtott támogatások elszámolásáról és folyósításáról szóló 134/1999. (VIII. 31.) Korm. rendelet 6/C. §-a és 6/D. §-a alapján működési célú támogatásra jogosult kisforgalmú gyógyszertárat működtető vállalkozások támogatása, valamint – figyelemmel arra, hogy az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény értelmében a költségvetési támogatási igények fedezetét a jogosultság keletkezési évének december 31-ét követő 5. év végéig biztosítani kell – a Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz (a továbbiakban: NAV) utólagosan benyújtott igénylések alapján a jogosultak számára nyújtandó működési célú támogatás fedezetének biztosítása. Az utólagosan jelentkező jogosultsági igények változó, előre nem tervezhető jellege miatt ezen igénylések teljesítésének rendje a NAV, az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet és az EMMI között fennálló Együtműködési Megállapodásban kerül rendezésre.</p> <p>15. Az előirányzat biztosítja a közforgalmú gyógyszertárakban a gyógyszerész tulajdonarány növelésének elősegítéséről szóló 212/2013. (VI. 19.) Korm. rendelettel bevezetett Patika Hitelprogram fedezetét.</p> <p>16. Az államilag támogatott szakorvos képzéshez kapcsolódó támogatások biztosítása</p> <p>16.1. az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről szóló 122/2009. (VI. 12.) Korm. rendelet alapján a szakorvosjelölt munkáltatójának, valamint a képzést koordináló egyetemeknek folyósítandó, a képzésben részvétellel, valamint a foglalkoztatással összefüggő támogatás fedezete,</p>								
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>16.2. az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről, a Rezidens Támogatási Program ösztöndíjairól, valamint a fiatal szakorvosok támogatásáról szóló 162/2015. (VI. 30.) Korm. rendelet alapján a szakképzést koordináló egyetemek részére a képzéssel összefüggésben biztosítandó támogatások fedezete.</p> <p>17. Az előirányzat felhasználásának célja a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórháza és a Budai Irgalmasrendi Kórház közös fejlesztése, a kórházi infrastruktúra javítása, családbarát környezet kialakítása és az egészségügyi ellátások fejlesztése.</p> <p>18. Az előirányzat felhasználásának célja a Betegápoló Irgalmasrend egyes projektjeinek támogatása, így különösen:</p> <p>18.1. a Betegápoló Irgalmasrend Budai Irgalmasrendi Kórház Budapest, Frankel Leó út 54. alatti székhelyű telephelye komplex felújítása,</p> <p>18.2. a Betegápoló Irgalmasrend Budai Irgalmasrendi Kórház Vác, Március 15. tér 7–9. (2943/4 hrsz.) alatti telephelye bővítése és felújítása,</p> <p>18.3. a Betegápoló Irgalmasrend Pécs, Irgalmasok utcája 1. (17458/1 hrsz.) alatti Pécsi Háza épületének energiahatékonysági célú felújítása,</p> <p>18.4. A Betegápoló Irgalmasrend által Hajós városban alapítandó szociális létesítmény kialakításához és az erre rendelkezésre bocsátott Hajós, Jókai Mór u. 4. (884/4 hrsz.) alatti ingatlan felújítása.</p> <p>19. Az előirányzat a Budapesti Szent Ferenc Kórház fejlesztéséről, valamint az ehhez szükséges források biztosításáról szóló 1781/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján forrást biztosít a Budapesti Szent Ferenc Kórház komplex kardiológiai rehabilitációs szakkórházzá alakítása érdekében.</p> <p>20. Az előirányzat a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége Szeretetkórház fejlesztéséről, valamint az ehhez szükséges források biztosításáról szóló 2119/2017. (XII. 28.) Korm. határozatban foglaltak szerint támogatást biztosít a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége Szeretetkórházában III. progresszivitású szinten geriatriai ellátásokat és hospice ellátást nyújtó gyógyintézmény kialakításához.</p>								
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				21. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.									
35.	343684		24 Egészségügyi intézmények fejlesztése és rendkívüli támogatása	Az előirányzat felhasználásának célja a XX. EMMI fejezet 10. cím 2. alcíméhez sorolt, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ középírányítói jogkörébe tartozó egészségügyi intézmények, valamint rábizott vagyona részét képező részesedéssel működő gazdasági társaság használatában lévő ingatlanok/épületek, elhasznált tárgyi eszközök – gépek, berendezések, orvosi műszerek, technikai eszközök, energetikai, épületgépészeti, informatikai berendezések – eredeti állagának helyreállítása, felújítása, korszerűsítése, valamint egyéb rendkívüli fenntartói támogatás, tulajdonosi hozzájárulás biztosítása, valamint a fenntartható működést célzó szakmai, gazdasági és strukturális intézkedések támogatása.	központi költségvetési szerv, gazdasági társaság (a XX. EMMI fejezet 10. cím 2. alcíméhez sorolt, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ középírányítói jogkörébe tartozó egészségügyi intézmények és a rábizott vagyon részét képező részesedéssel működő gazdasági társaság)	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	a kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint	Áh-n kívül: felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–
36.	368628		28 Nemzeti Népegészségügyi Stratégiával összefüggő feladatok	Az előirányzat felhasználásának célja a Nemzeti Népegészségügyi Stratégiához kapcsolódó egészségügyi ágazati szakpolitikai program 2017. és 2018. évre vonatkozó intézkedései I. üteméről szóló 1234/2017. (IV. 28.) Korm. határozatban megfogalmazott, a Nemzeti Népegészségügyi Stratégiához kapcsolódó egészségügyi ágazati szakpolitikai program intézkedéseinek megvalósítása, az alábbi programok mentén: 1. „Helybe visszük a szűrővizsgálatokat” program, 2. szervezett, célzott népegészségügyi vastag- és végbélszűrés országos kiterjesztéséhez kapcsolódó kiegészítő program, 3. keringési betegségek megelőzését célzó komplex program, és 4. a fenti népegészségügyi intézkedéseket támogató kommunikációs kampány. Az előirányzat felhasználásának célja továbbá az egészségügyi ágazat szakmapolitikai szempontból indokolt egyéb népegészségügyi céljainak támogatása, mint 1) a főbb betegségek, sérülések, halálokok megelőzése, gyakoriságának csökkentése, 2) a dohányzás visszaszorítása, 3) az alkohol- és dropprevenció, 4) az egészséges életmód népszerűsítése, a kapcsolódó programok támogatása, 5) az egészséges táplálkozási szokások elterjesztése és az élelmiszerbiztonság fejlesztése, 6) az aktív testmozgás elterjesztése, 7) a közegészségügyi és járványügyi biztonság fokozása,	központi költségvetési szerv, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, egészségügyi köztestület, civil szervezet, közalapítvány, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, társulás, egyéni vállalkozó, sportszövetség, szövetség; határon túli szervezet; határon túli civil szervezet; határon túli egyesület; határon túli egyház; egészségügyi szolgáltató	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	Áh-n kívül: felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–

				<p>8) az egészséges fizikai környezet kialakítása,</p> <p>9) a szűrővizsgálatok népszerűsítése, feltételei biztosítása, valamint</p> <p>10) a betegségek korai és gyors diagnosztizálását segítő termékek és eszközök beszerzése, működtetése, vonatkozó beruházások végrehajtása.</p>									
37.	295302		32 Egészségügyi társadalmi, civil és non-profit szervezetek működési támogatása	<p>1. A Magyar Vöröskereszt munkájának támogatása a szervezet kiemelt központi és koordinációs feladatainak ellátására és működtetésére, nemzetközi kapcsolattartásra, megyei és fővárosi szervezetek által végzett feladatok ellátására, működtetésére szolgál az alábbiak szerint:</p> <p>1.1. képzési tevékenységek;</p> <p>1.2. a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt hálózatának fejlesztése, programjainak támogatása (országos találkozó, országos HIV/AIDS prevenció verseny megrendezése, ifjúsági önkéntesek oktatása);</p> <p>1.3. nemzetközi tevékenység, együttműködés a brüsszeli Európai Unió Irodával;</p> <p>1.4. nemzetközi keresztszolgálat működtetése, kapcsolattartás 45 külföldi társ szervezettel;</p> <p>1.5. véréradásszervezés az Országos Vérellátó Szolgálattal kötött Együttműködési Megállapodás alapján;</p> <p>1.6. elsősegélynyújtási programban részvétel (közúti járművezető jelöltek vizsgáztatása, Országos Elsősegélynyújtó Verseny megrendezése, az elsősegélynyújtás Világnap megszervezése, lebonyolítása stb.);</p> <p>1.7. szociális programok szervezése (különösen családvédelmi programok, kirándulások, táborok, „Együtt a jövőért” program);</p> <p>1.8. katasztrófasegélyezés (hazai és külföldi országok özön- és árvíz, valamint a hazai belvív okozta katasztrófák károsultjainak megsegítése).</p> <p>A szervezet tevékenységét a Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvényben meghatározott, az alapszabályukban vállalt feladatok, valamint a „Stratégia 2010–2020” célkitűzései határozzák meg.</p> <p>2. Az előirányzat célja a Magyar Rákellenes Liga tevékenységének támogatása, ami a széles körű felvilágosításra és a személyes tanácsadásra irányul, ezzel segítve a rákbetegeket a gyógyulásban, valamint az egészséges embereket a rák megelőzésében, továbbá ami</p>	1–2., 4–5., 8–9., 11.: egyesület 3., 7., 12.: alapítvány 6.: civil szervezet, közalapítvány 10.: egyházi jogi személy	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–

				<p>elkötelezett civilek bevonásával hirdeti az egészség fontosságát, a nehezen megközelíthető régiókba szűrőbuszokat indít, valamint betegklubokat szervez a rákkal küzdők számára, továbbá akkreditált továbbképzéseket szervez.</p> <p>3. A Transzplantációs Alapítvány támogatásának célja aktív ismeretterjesztő tevékenység végzésének elősegítése a társadalom, a betegek, valamint az egészségügyi dolgozók körében.</p> <p>4. A Magyar Orvostársaságok és Egyesületek Szövetsége (a továbbiakban: MOTESZ) az orvosok és fogorvosok szakmai és tudományos egyesületei és társaságai, valamint az azokhoz közvetlenül kapcsolódó természet- és társadalomtudományi társaságok és egyesületek társulásán alapuló szövetség. A támogatás terhére a MOTESZ vállalja a vezető testületek, szakmai bizottságok működtetését.</p> <p>5. Az előirányzat biztosítja a balatoni sürgősségi vízimentés tárgyevi működésének fenntarthatóságát.</p> <p>6. Az előirányzat terhére kerül biztosításra az egészségpolitikai területen jelentkező évközi kiemelt szakmai feladatok támogatása.</p> <p>7. Az Egy Csepp Figyelem Alapítvány támogatásának célja a „Belevalók” oktatási program működtetése, valamint az alapítvány egyéb tevékenységeinek ellátása.</p> <p>8. Az előirányzat a Magyar ILCO Szövetség Kaposvár támogatásán keresztül hozzájárulást biztosít</p> <p>8.1. sztomával élők érdekvédelmének ellátásához, utóápolásuk megszervezéséhez, egészségvédelmi továbbképzéséhez, rehabilitációjuk elősegítéséhez;</p> <p>8.2. sztomás fiatalok számára nyári üdültetés biztosításához;</p> <p>8.3. tanácsadó szolgálat fenntartásához, az önkéntesek képzéséhez;</p> <p>8.4. nemzetközi kongresszusokon való részvételhez, konferencia szervezéséhez;</p> <p>8.5. az „LCO Hírmondó” megjelentetéséhez;</p> <p>8.6. sorstársi beteglátogatás szervezéséhez.</p> <p>9. Az előirányzat forrást biztosít a Magyar Gyermekonkológiai Hálózat által fenntartott gyermekkori daganatos betegségek kiindulására, kiterjedésre és szövettani típusára, prognosztikai</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>faktoraira, a kezelés módjára és eredményességére, valamint a beteg további sorsára, késői utánkötésére vonatkozó adatokat összegző Országos Gyermektumor Regiszter működtetéséhez.</p> <p>10. Az előirányzat forrást biztosít a speciális egészségügyi problémákkal sújtott egyének és családjaik pszichoszociális gondozását és rehabilitációját végző Katolikus Szeretetszolgálat Lelki Rehabilitációs Otthona alapfeladatainak ellátásához kapcsolódó működési kiadások részbeni támogatásához.</p> <p>11. Az előirányzat felhasználásának célja a Rákbetegek Országos Szervezete tárgyi működésének támogatása az alábbi szakmai feladatok mentén:</p> <p>11.1. a magyarországi rákbetegek érdekeinek országos képviselete, érdekvérvényesítése;</p> <p>11.2. a rákbetegek hazai egyesületeinek, klubjainak összefogása és meghatározott témakörökben közvetlen segítése;</p> <p>11.3. a rákbetegekkel, a rákbetegek életével kapcsolatos széles körű szemléletformálás;</p> <p>11.4. a rákbetegek kellő mértékű, humánus és szakszerű tájékoztatása, jogaik megismertetése, érdekképviselete;</p> <p>11.5. segítő szolgáltatások biztosítása.</p> <p>12. Az előirányzat célja a „Gézungúz Alapítvány a Születési Károsultakért” alapítvány által a születési károsultakért vállalt közfeladat ellátásának költségeihez való hozzájárulás.</p>										
38.	264178		28 Gazdasági társaságok által ellátott feladatok támogatása	<p>1. Az előirányzat hozzájárulást biztosít az EMMI tulajdonosi joggyakorlása alatt álló, valamint a magyar állam részvételével működő, ezen túlmenően egyéb közszolgáltatási szerződéssel rendelkező gazdasági társaságok általános (működési, felhalmozási) költségeinek finanszírozásához és az általuk ellátott szakmai feladatok megvalósulásához.</p> <p>2. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.</p>	<p>1.: gazdasági társaság 2.: Kincstár</p>	<p>1.: kérelem alapján 2.: –</p>	<p>1.: előleg biztosítható 2.: –</p>	<p>1.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel 2.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint</p>	<p>1.: a kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint 2.: –</p>	1.: felhatalmazó nyilatkozat 2.: –	–	–	–	
39.	343451		48 Kincstári díj	<p>A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.</p>	Kincstár	–	–	<p>egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint</p>	–	–	–	–	–	–

40.	359462		49 Peres ügyek	Az előirányzat felhasználásának célja az egészségügyi ágazatnál folyamatban lévő peres eljárások éves kalkulált járulékos költségei – kártérítési és cafetéria tárgyú peres eljárások kifizetések biztosítása (beleértve az Állami Egészségügyi Ellátó Központnál lévőket is).	költségvetési szerv, gazdasági társaság	kérelem alapján	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	igénybe vehető	–
41.	296435		51 Fejezeti általános tartalék	A fejezet ágazati felügyelete alá tartozó, év közben felmerülő feladatok, likviditási problémák megoldása. A Kormány egyedi határozatával biztosított többletek felhasználása.	államháztartáson belüli és kívüli szervezetek	–	–	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	–	–	–	–

”

XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetbe tartozó központi kezelésű kiadási előirányzatainak feladatterve

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	Áht-azonosító	Cím név	Alcím név	Jogcímszám név	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részeselek köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete
2.	359306	21 Központi kezelésű előirányzatok													
3.	343628		3 Gyógyszertári tulajdoni hányad állami elővásárlása és értékesítése			A gyógyszerárak tulajdonosi szerkezete tekintetében új, a többségi gyógyszerészi tulajdon elősegítését támogató szabályozás szerint a gyógyszerári tulajdonhányad értékesítése esetén elővásárlási joga van a törvényben meghatározott gyógyszerészeknek és az államnak. Az előirányzat felhasználásának célja lehetővé tenni, hogy az állam indokolt esetben élni tudjon elővásárlási jogával, ha azt a rangsorban előtte álló gyógyszerészek nem tennék meg.	egyéni vállalkozó, egyéni cég, egyéni vállalkozónak nem minősülő természetes személy, gazdasági társaság	-	-	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	-	-	egészségbiztosítási alap előirányzatainak kezelő szerve	-	-

A XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezetben az emberi erőforrások minisztere hatáskörébe tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok és azok feladatterve

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1.	Áht-azonosító	Cím név	Alcím név	Jogcímcsoport név	Jogcím név	Előirányzat célja	Kifizetésben részesülők köre	Támogatás biztosításának módja	Támogatási előleg	Rendelkezésre bocsátás módja	Visszafizetés határideje	Biztosíték	Kezelő szerv	Lebonyolító szerv	Európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatás közreműködő szervezete
2.		2 Fejezeti kezelésű előirányzatok													
3.	387695		8 Gazdaságvédelmet szolgáló emberi erőforrások fejezeti kezelésű előirányzatok												
4.	352051			1 Egészséges Budapest Program		Az előirányzat célja a fővárosi és Pest megyei egészségügyi alap- és szakellátások fejlesztése, az érintett intézmények infrastrukturális megújítása, a megbízottság és betegelégedettség növelése, a lakosság ellátási színvonalának emelése, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése, valamint kiemelten a sürgősségi esetek hatékonyabb ellátása érdekében, a szakellátási feladatokat a legmagasabb ellátási szinten és folyamatosan nyújtani képes központok kialakítása, továbbá a fejlesztésekhez kapcsolódó eszközbeszerzési és tervezési feladatok biztosítása.	központi költségvetési szerv, civil szervezet, egyházi jogi személy, gazdasági társaság, helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv, társulás, egészségügyi köztestület, közalapítvány, egyéni vállalkozó	kérelem alapján; Korm. határozat alapján támogatási szerződéssel, támogatói okirattal	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	a kötelezettségvállalási dokumentumban meghatározottak szerint	Áh-n kívül: felhatalmazó nyilatkozat	-	igénybe vehető	-
5.	379395			2 2019-2027 közötti idegen nyelvi stratégia megvalósítása		1. Az előirányzat forrást biztosít az idegen nyelvi programmal összefüggő feladatok (pályázatás lebonyolítása, központi koordinációs és informatikai feladatok elvégzése, és a kedvezményezettek ösztöndíjként történő támogatása, biztositásuk finanszírozása, külföldi nyelvviskolák, oktatási intézmények támogatása) ellátására. 2. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	1.: közalapítvány, fejezeti irányítása alá tartozó költségvetési szerv, határon túli természetes személy, határon túli egyesület, határon túli szervezet, határon túli intézmény, külföldi személy, külföldi szervezet, határon túli egyházi intézmények, határon túli és magyarországi köz- és felsőoktatási intézmények 2.: Kincstár	1.: kérelem alapján 2.: -	1.: előleg biztosítható 2.: -	1.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel 2.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	-	1.: felhatalmazó nyilatkozat 2.: -	-	-	-
6.	386484			4 Kulturális beruházások és fejlesztések támogatása		1. Az előirányzat célja az Árpád-ház Program első üteme keretében, 2018–2023 között megvalósuló tudományos-szakmai alprogramok végrehajtásának támogatása [az Árpád-ház Program első üteme keretében, 2018–2023 között megvalósuló tudományos-szakmai alprogramok részletes végrehajtási tervéről, az ehhez szükséges források biztosításáról, valamint az Árpádok történelmi művét bemutató, Székesfehérváron megvalósuló hazai kiállítás	1.: központi költségvetési szerv, egyházi jogi személy 2., 15., 22.: helyi önkormányzat, helyi önkormányzati költségvetési szerv 3.: alapítvány 4., 13–14.: helyi önkormányzat	1–20., 22.: kérelem alapján pályázati úton Korm. határozat alapján támogatási szerződéssel, támogatói okirattal 21.: -	1–20., 22.: előleg biztosítható 21.: -	1–20., 22.: egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel 21.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	1–9., 11–22.: – 10.: igen 2025. március 3.	1–10.; 12–20.; 22.: felhatalmazó nyilatkozat 11. Áh-n kívüli szervezet esetén felhatalmazó nyilatkozat 21.: -	-	-	-

				<p>előkészítésének folytatásáról szóló 1109/2018. (III. 19.) Korm. határozat alapján].</p> <p>2. A székesfehérvári Szent István Király Múzeum épülete rekonstrukciós programja megvalósításának támogatása.</p> <p>3. Az előirányzat biztosítja a Zebegényben található, helyi védettségű Milleniumi Pavilon helyreállításának, felújításának és kulturális, közösségi térré történő átalakításának, fejlesztésének, valamint mindezek előkészítésének forrását.</p> <p>4. Az előirányzatról valósul meg a Debrecen 2030 koncepció kulturális beruházásainak, a debreceni Csokonai Színház teljes körű felújítása és a Latinovits Színház befejezésének támogatása.</p> <p>5. Az előirányzat célja Makovecz Imre életműve gondozásával összefüggésben a Makó Városi Termál- és Gyógyfürdő (Hagymatikum) fejlesztésének támogatása is.</p> <p>6. Az előirányzatról valósul meg a Magyar Állami Operaház és Erkel Színház műhelyháza és próbacentruma létrehozását célzó beruházásról és a Magyar Állami Operaház korszerűsítésének előkészítéséről szóló 1555/2015. (VIII. 7.) Korm. határozat szerint a Magyar Állami Operaház és Erkel Színház műhelyháza és próbacentruma létrehozásával kapcsolatos szervezési, tervezési, felújítási, műszaki és egyéb beruházási célú feladatok támogatása.</p> <p>7. Az előirányzat célja a Budapesti Music Center stagione (befogadó) rendszerben működő, társulat nélküli operaházának megvalósítása.</p> <p>8. Az előirányzat biztosított forrást a TIT Budapesti Planetárium épületének felújításához, a felújítás előkészítéséhez.</p> <p>9. Az előirányzat a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló 2013. évi CCXLII. törvényben megfogalmazottak érdekében forrást biztosít továbbá a Liget Budapest projekt előkészítésére és megvalósítására, valamint a projekt során felmerülő szervezési, műszaki és egyéb szakmai feladatok végrehajtására.</p> <p>10. A Fővárosi Nagycirkusz elhelyezését és kialakítását célzó beruházás előkészítésével és megvalósításával összefüggő feladatok támogatása.</p> <p>11. A Budai Vigadó felújítása érdekében szükséges források biztosításáról szóló 1406/2015. (VI. 19.) Korm. határozat szerinti felújítással kapcsolatos szervezési, tervezési, felújítási, műszaki és egyéb beruházási célú feladatok támogatása.</p>	<p>5.: helyi önkormányzat, központi költségvetési szerv, gazdasági társaság</p> <p>6.: központi költségvetési szerv, gazdasági társaság</p> <p>7., 16.: gazdasági társaság</p> <p>8.: civil szervezet</p> <p>9–11.: központi költségvetési szerv, gazdasági társaság</p> <p>12.: központi költségvetési szerv, gazdasági társaság, civil szervezet, közalapítvány, helyi önkormányzati költségvetési szerv</p> <p>17–18.: közalapítvány</p> <p>19.: nonprofit gazdasági társaság</p> <p>20.: helyi önkormányzat, alapítvány, központi költségvetési szerv, gazdasági társaság, civil szervezet</p> <p>21.: Kincstár</p>									
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

				<p>12. Az előirányzat a lakiteleki Népfőiskola Alapítvány közművelődési szakmai szolgáltatást ellátó gazdasági társasága, a Nemzeti Művelődési Intézet Nonprofit Kft. épületének megvalósításához szükséges forrás biztosítására is szolgál.</p> <p>13. Az előirányzat célja a Szolnoki Szigligeti Színház épületének felújításához, a felújítás előkészítéséhez szükséges forrás biztosítása.</p> <p>14. Az előirányzat célja a kecskeméti Katona József Színház, valamint a Ruszt József Stúdiószínház komplex felújítása (korszerűsítése, átalakítása, bővítése), továbbá a kapcsolódó fejlesztések (környezetrendezés, közparkoló-építés) megvalósítása.</p> <p>15. Az előirányzat a hódmezővásárhelyi Németh László Városi Könyvtár új épületének megvalósítására, a tudásközpont létrehozására, továbbá a beruházás előkészítésére biztosít forrást.</p> <p>16. Az előirányzat a K-12 Mesterszalon kialakítására és működésére biztosít forrást.</p> <p>17. Az előirányzat a Kertész Imre Intézet kialakítására és felújítására biztosít forrást.</p> <p>18. Az előirányzat a Terror Háza Múzeum felújításának előkészítésére biztosít forrást a Beruházás Előkészítési Alap felhasználásával kapcsolatos döntési hatáskörökről szóló 222/2017. (VIII. 11.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés a)–e), g)–h), valamint k)–o) pontja szerinti előkészítési fázisaira.</p> <p>19. Az előirányzat célja a József Attila Színház épületének felújítását célzó beruházás előkészítésének és megvalósításának támogatása.</p> <p>20. Az előirányzat célja a kiemelt társadalmi igény részét képező, az egyes vidéki térségekben megvalósuló kiemelt kulturális fejlesztések előkészítésének és megvalósításának támogatása, amelyek gazdagítják a vidék kulturális és turisztikai ellátottságát és programkínálatát.</p> <p>21. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.</p> <p>22. Az előirányzat a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium, valamint a Németh László Általános Iskola és Gimnázium felújításának és bővítésének támogatása érdekében biztosít forrást.</p>									
7.	387740		5 Egyes társadalompolitikai célok										

8.	264923			4 Megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatása	1. A megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának és a foglalkoztatáshoz kapcsolódó fejlesztésének megvalósítása a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjáról, valamint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásokról szóló 327/2012. (XI. 16.) Korm. rendelet szerint nyújtott támogatás biztosításával. 2. A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésével összefüggően felmerülő kincstári díjak, jutalékok biztosítása.	1.: civil szervezet, gazdasági társaság, egyházi jogi személy, jogszabály alapján jogi személynek nem minősülő egyéb szervezet, egyéni vállalkozó, egyéni cég 2.: Kincstár	1.: pályázati úton 2.: –	1.: előleg biztosítható 2.: –	1.: részletekben történő kifizetéssel 2.: egyéb: bankforgalmi terhelési értesítők szerint	–	1.: felhatalmazó nyilatkozat 2.: –	1.: Budapest Főváros Kormányhivatala 2.: –	–	–
9.	374373			6 Köznevelési intézmények felújítása, beruházása	Az Nkt. 7. § (1) bekezdés a)–k) pontjában felsorolt köznevelési intézmények felújítási, valamint beruházási feladatainak támogatása.	helyi önkormányzat, helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény, fejezet irányítása alá tartozó költségvetési szerv, közalapítvány, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy, egyházi jogi személy által fenntartott nevelési-oktatási intézmény, nemzetiségi önkormányzatok, nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény	kérelem alapján pályázati úton	előleg biztosítható	egyösszegű kifizetéssel részletekben történő kifizetéssel	–	felhatalmazó nyilatkozat	–	–	–

„

VII. Az Alkotmánybíróság döntései

Az Alkotmánybíróság 9/2021. (III. 17.) AB határozata

a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdése „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti” fordulata alaptörvény-ellenességének megállapításáról és megsemmisítéséről, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésén alapuló, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség megállapításáról, és az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény megállapításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése jogszabály Alaptörvénnyel való összhangjának utólagos vizsgálata tárgyában – *dr. Dienes-Oehm Egon, dr. Handó Tünde, dr. Horváth Attila, dr. Juhász Imre, dr. Pokol Béla, dr. Salamon László és dr. Szívós Mária* alkotmánybírók különvéleményével – meghozta a következő

határozatot:

1. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdésének „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti” fordulata alaptörvény-ellenes, ezért azt 2021. június 30-i hatállyal megsemmisíti.
A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdése a megsemmisítést követően a következő szöveggel marad hatályban:
„A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév május 25. napjáig benyújtott – kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki.”
2. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az állam Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésén alapuló intézményvédelmi kötelezettségéből fakadó, mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó nem teremtette meg annak garanciáit, hogy az óvoda javaslata alapján vagy más, alkalmas módon abban az esetben is lehetségessé váljon a nyilvánvalóan nem iskolaérett gyermek iskolaérettségi vizsgálatát követően a gyermek iskolakezdésének egy nevelési évvel történő elhalasztása, ha a szülő a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 45. § (2) bekezdése szerinti kérelem előterjesztését elmulasztja, vagy a kérelmet nem megfelelően terjeszti elő.
Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2021. június 30. napjáig tegyen eleget.
3. Az Alkotmánybíróság – hivatalból eljárva – megállapítja, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó nem teremtette meg annak eljárásjogi garanciáit, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2a) bekezdése, illetőleg 45. § (6b) bekezdése szerinti eljárásokban az eljárást lezáró és a kérelemről érdemben döntő jogerős döntés a nevelési év, illetőleg a tanév kezdetét megelőzően akkor is minden esetben megszülessen, ha a szülő a felmentést engedélyező szerv döntésével szemben közigazgatási pert kezdeményez.
Az Alkotmánybíróság felhívja az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2021. június 30. napjáig tegyen eleget.
4. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 8. § (2) bekezdése és 45. § (5) bekezdése szerinti, a jogszabályoknak megfelelően előterjesztett kérelem elbírálása során a szülő nyilatkozata és a szülő által a kérelem mellékleteként becsatolt dokumentáció nem hagyható figyelmen kívül; a felmentést engedélyező szerv a kérelmet akkor utasíthatja el, ha megállapítható, hogy a kérelem elutasítása szolgálja a gyermek legjobb érdekét.

5. Az Alkotmánybíróság a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 3. § (9a) bekezdése, 8. § (2a) bekezdése, 21. § (9) bekezdése, 27. § (5) bekezdése, 44/B–44/C. §-ai, 45. § (2) bekezdése, 45. § (6)–(6f) bekezdései, valamint 84. § (9b) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
6. Az Alkotmánybíróság a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény egésze, 32. §-a és 33. §-a, valamint a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 6a. pontja, 8. § (2b)–(2c) bekezdései, 9. § (9a) bekezdése, 23. § (9) bekezdése, 25. § (6) bekezdése, 35/B. § (3) bekezdése, 45. § (8) és (9) bekezdései, 67. § (1) és (8) bekezdései, 68. § (1) bekezdése, 70. § (2) bekezdés j) pontja, 80. § (3) bekezdése, 83. § (3) bekezdése, 90. § (1) bekezdése, 93/A–93/F. §-ai, 94. § (4g) és (4h) bekezdései, 99/J. §-a, valamint 99/K. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság elrendeli e határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Ötvenhat országgyűlési képviselő (levelezési cím: 1055 Budapest, Kossuth tér 1–3.) az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 24. § (1) bekezdése alapján indítványozta a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény (a továbbiakban: Módtv.) alaptörvény-ellenességének a megállapítását és visszamenőlegesen, a hatálybalépés napjára történő megsemmisítését. Az indítványozók kezdeményezték továbbá mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség megállapítását amiatt, hogy az Országgyűlés nem tett eleget a 9/2019. (III. 22.) AB határozatban foglalt alkotmánybírósági felhívásnak. Harmadsorban az indítványozók azt kérték, hogy amennyiben az Alkotmánybíróság nem ad helyt a Módtv. egészének megsemmisítésére vonatkozó kérelemnek, úgy az egyes, megjelölt szakaszok tekintetében mondja ki azok megsemmisítését, illetve hatálybalépésének tilalmát. Az indítvány szerint a Módtv. egésze, illetőleg egyes rendelkezései sértik a B) cikk (1) bekezdését, a C) cikk (2) bekezdését, a VI. cikk (3) bekezdését, a IX. cikk (1) bekezdését, a XI. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (2) bekezdését, a XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdéseit, továbbá az Alaptörvény XXIV. cikke, illetőleg XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárásból való jogot, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdését, az alábbiak szerint.
- [2] 1.1. Az indítványozók álláspontja szerint a Módtv. egészével kapcsolatban megállapítható, hogy a rendelkezései nem felelnek meg a jogállamiság követelményének, mert sértik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó kellő felkészülési idő, a normavilágosság, valamint a jogbiztonság követelményét.
- [3] Az indítványozók a kellő felkészülési idő követelményének sérelmét több okból is megvalósulni látják. Egyrésztől – bár a Módtv. többlépcsős hatálybaléptetési rendelkezéseket tartalmaz – általános hatályba léptetési időpontként a törvény kihirdetését (2019. július 18.) követő nyolcadik napot (2019. július 26. napját) jelöli meg, számos rendelkezése már 2019. szeptember 1-jén, a Módtv. hatálybalépését alig egy hónappal követő tanév kezdetén hatályba lépett. Tovább nehezíti a törvény rendelkezéseinek a megismerését és alkalmazását az indítvány szerint, hogy az érdemi rendelkezések végrehajtási rendeletben jelennek csak meg egy későbbi időpontban.
- [4] Különösen problematikusnak látják ezt az indítványozók amiatt, hogy a Módtv. alapvetően változtatja meg az óvodába járási kötelezettséget, az iskolaérettség megállapításának szabályait, az iskolalétesítés és iskolafenntartás szabályait, amely kérdések érintik a fenntartói jogokat és kötelezettségeket, a szülői jogokat és kötelezettségeket, valamint a gyermek, illetve a tanuló személyiségének fejlesztésével összefüggő feladatokat is. A normavilágosság követelménye az indítványozók szerint amiatt sérül, hogy a Módtv. számos olyan rendelkezést tartalmaz, amelynek szövege nem felel meg a mindennapi élet átlagos fogalomhasználatának, és ebből következően értelmezése tág jogalkalmazói mérlegelésre ad lehetőséget. A megfogalmazások az indítványozók véleménye szerint több helyen oly mértékben homályosak, hogy az már alaptörvény-ellenességet eredményez. A jogbiztonság követelményének sérelmét pedig az indítványozók azért vélik megvalósulni, mert az érintett jogterületek áttekinthetetlenné, alkalmazhatatlanná váltak. A törvényi szintről alacsonyabb szintű szabályozásra váltás ugyanis álláspontjuk szerint azzal az eredménnyel jár, hogy a „kétszintű” jogalkotás miatt a jogalkalmazás és a jogértelmezés nehezebbé válik.

- [5] 1.2. Az indítványozók úgy vélik, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) módosításával bevezetett új rendelkezések célja, hogy az állam elsődleges szerepet kapjon a gyermek nevelése szempontjából kiemelkedően fontos kérdésekben, ami sérti a szülői jogokat, valamint a gyermek megfelelő fejlődéshez való jogát is. Az indítvány szerint nem vitatható ugyanis, hogy a gyermek megfelelő fejlődésének biztosítása körében az államot terhelik kötelezettségek, azonban a felelősség elsődlegesen a szülőé. Ez következik az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 26. cikk 3. pontjából, valamint a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény (a továbbiakban: Gyermekjogi Egyezmény) 3. cikk 1. pontjából, 5. cikkéből, valamint a 9. cikk 1. és 2. pontjaiból is. A szülők és az állam közötti feladatmegosztást a Gyermekjogi Egyezmény 18. cikke egyértelműsíti. Az indítványozók meglátása szerint elképzelhető, hogy egyes hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű családok esetén az intézményes fejlesztés szélesebb lehetőséget biztosíthat a gyermek viselkedésének fejlesztésére és szocializációjára, mint a szülői otthon, azonban semmiképp sem igazolt az, hogy a nem hátrányos helyzetű családok gyermekei esetén is erre a következtetésre lehet jutni. A szabályozás tehát fordított logikát képvisel, hiszen a szülő alaptörvényi jogaiból kiindulva nem azt kellene igazolnia, hogy ő alkalmas a gyermeke megfelelő nevelésére, hanem azon esetekben lenne indokolt és indokolható a szülői jogok korlátozása, ahol ténylegesen igazolt, hogy a szülő a gyermek jogaival és érdekeivel ellentétes módon eljárva nem tudja biztosítani részére a megfelelő nevelést és társadalmi beilleszkedést. Mindezen szempontokra figyelemmel az indítványozók a Módtv. egésze Alaptörvény XVI. cikkébe ütközését is állítják.
- [6] 1.3. Az egyes szakaszok alaptörvény-ellenességét az indítványozók az alábbi indokolás alapján állítják.
- [7] 1.3.1. Az Nkt. 84. § (9b) bekezdésének (amelyet a Módtv. 1. §-a állapított meg), valamint az indítványban megsemmisíteni nem kért, a Bér garancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Btv.) 2. § (2a) bekezdésének az alaptörvény-ellenessége az indítvány szerint a jogállamiság B) cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeinek és a hátrányos megkülönböztetés XV. cikk (2) bekezdésében meghatározott tilalmának sérelme miatt áll fent. A köznevelési intézmény és a fenntartó között a foglalkoztatás kérdéseiben ugyanis érdekellentét alakul ki, ami jogbizonytalanságot eredményez. Az indítványozók szerint a rendelkezés sérti a kellő felkészülési idő követelményét is, azonban erre vonatkozóan az indítvány érvelést nem tartalmaz. A rendelkezés továbbá indokolatlanul tesz különbséget a fenntartók és ennek eredményeképpen a szabályozási körből kimaradt intézményekben foglalkoztattak között, nem zárható ki ugyanis, hogy oly módon zárnak be önkormányzati, állami, nemzetiségi önkormányzati köznevelési intézményt, hogy annak munkáltatói tartozásai vannak, mely tartozásokat a Bér garancia Alap nem fedez. A támadott rendelkezéssel megvalósított hátrányos megkülönböztetés egyúttal a XII. cikk (1) bekezdését is érinti, mivel fenntartótól függően eltérővé válik a munka ellenértékéhez való hozzájutás garanciája.
- [8] 1.3.2. Az Nkt.-nak az intézményvezetők felelősségével kapcsolatos 3. § (9a) bekezdése (amelyet a Módtv. 5. §-a állapított meg) az indítvány szerint sérti a jogállamiság B) cikk (1) bekezdésében foglalt követelményét, a bevezetéséhez szükséges kellő felkészülési idő hiánya, a normavilágosság követelményének sérelme, valamint a visszaható hatályú szabályozás miatt. A támadott rendelkezés az indítvány szerint sérti továbbá a IX. cikk (1) bekezdése szerinti véleménynyilvánítás szabadságát, valamint a tisztességes eljáráshoz való jogot is. Az indítványozók problémásnak tartják, hogy a rendelkezéshez nem kapcsolódik átmeneti rendelkezés, így alkalmazni lehet akkor is, ha a módosító törvénnyel megállapított előírásokat az intézmény vezetője a hatályba léptetés időpontja előtt szegte meg. A törvényszöveg továbbá (megítélésük szerint) oly mértékben általánosságban fogalmaz, amely önkényes értelmezésre ad lehetőséget. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét azért látják megvalósulni, mert a rendelkezésből az eljárás feltételei és menete nem állapíthatók meg. Az indítvány szerint a támadott rendelkezés ellentétes a véleménynyilvánítás szabadságával is, hiszen a tájékoztató tevékenység korlátozása azt jelenti, hogy az intézmény vezetőjének meg kell szabnia minden foglalkoztatottra kiterjedően, mit mondhat a gyermekeknek. Ez nemcsak a tanórákra, hanem a szünetekre, szabadfoglalkozásokra is irányadó, ellehetetlenítve az intézményi pedagógiai tevékenységet.
- [9] 1.3.3. Az Nkt. 4. § (6a) pontjával összefüggésben [megállapította: a Módtv. 6. § (1) bekezdése] az indítványozók a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő és a normavilágosság követelményeinek megszegését sérelmezik. A fejlesztő pedagógiai ellátás új fogalom, amelynek megismeréséhez és a pedagógiai programok megfelelő kialakításához szükség lenne a kellő idő biztosítására. A normavilágosság követelményét sérti álláspontjuk szerint az is, hogy ezt a fogalmat csak a kötelező foglalkozásokra értelmezi a törvényszöveg, holott az iskolában működhet ilyen foglalkozás nem kötelező jelleggel is. Álláspontjuk szerint a foglalkozást tartalma szerint kell megítélni, nem pedig a szervezés jellege alapján.
- [10] 1.3.4. Az indítványozók a beadvány hangsúlyos elemeként az Nkt.-nak a kötelező óvodai foglalkozás alóli felmentés lehetőségének öt éves korról négy éves korra való leszállításával kapcsolatos 8. § (2) bekezdése, valamint a 8. §

(2a)–(2c) bekezdése alaptörvény-ellenességét állítják [Módtv. 7. § (1) és (2) bekezdése]. Álláspontjuk szerint a hivatkozott jogszabályhelyek ellentétesek a B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság követelményével, mert nem felelnek meg a kellő felkészülési idő, valamint a normavilágosság követelményének, sértik a szülői XVI. cikk (2) bekezdésében foglalt nevelés megválasztásához fűződő jogát, továbbá a tisztességes eljáráshoz való jogot is. Álláspontjuk szerint az új eljárás kidolgozása átgondolatlan, és sok gyakorlati problémát vet fel.

- [11] A támadott rendelkezés az indítvány szerint sérti a normavilágosság követelményét, hiszen az esetleges kérelem elbírálásánál a gyermek jogos érdekét kell szem előtt tartani, amely tág értelmezésre nyújt lehetőséget. Hasonló módon a gyermek sajátos helyzete igen sokféleképpen értelmezhető. Magát az eljárást is a tisztességes eljáráshoz való jogot sértőnek tartják, hiszen az egyházi és magánintézményekben a fenntartó dönt a szülői kérelemről, holott a gyermek még felvételre sem került az adott intézménybe. A fenntartó elsőfokú döntése elleni jogorvoslat álláspontjuk szerint nem biztosított. A legvitatottabb kérdés azonban az indítvány szerint az, hogy milyen mértékig korlátozhatja az állam a szülők neveléshez való jogát, vagyis hol húzódik a szülői felelősség határa, és hol kezdődik az állam felelőssége. Az indítványozók ennek meghatározásához iránymutatásként a XVI. cikk mellett felhívták az Alkotmánybíróság figyelmét a Gyermekegyezmény és az Alapjogi Charta vonatkozó rendelkezéseire, hivatkoztak továbbá az Alkotmánybíróság gyakorlatára is. Lényeges változásnak tartják, hogy az óvodától és a lakóhelytől a törvény rendelkezései alapján megállapíthatatlan távolságra, egy, a későbbiek során a Kormány által kijelölt felmentést engedélyező szervhez kerül át az óvodába járással összefüggő szülői kérelem elbírálása.
- [12] Nem tisztázott továbbá, hogy a Kormány rendeletében kijelölt szerv milyen eljárás alapján fog dönteni, és az óvodavezető és a védőnő véleményének hiányában hogyan fogja ellenőrizni a kérelemben szereplő indokokat. Az új szabályozás korlátozza továbbá a kérelem benyújtásának lehetőségét, figyelmen kívül hagyva azt az esetet, amikor az óvodába járás megkezdése után keletkezik olyan körülmény, amely indokolná az óvodába járás alóli felmentést. Az indítványozók meglátása szerint ezenkívül a támadott rendelkezések korlátozzák a felmentést engedélyező szerv bizonyítási eljárását is, mivel meghatározzák, hogy szakértőként csak az óvodavezető, illetve a védőnő rendelhető ki. E szabályozás nem veszi figyelembe, hogy olyan gyermekről kell szakértői véleményt adni, aki még nem jár óvodába, így az óvodavezetőnek nem lehet ismerete az adott gyermekről. Nem rendelhető ki még a családvédelem, illetve a gyermekvédelem munkatársa sem. Az indítvány szerint a tisztességes (bírói) eljáráshoz való jog sérelmét jelenti az a (2a) bekezdés második mondatában található rendelkezés, ami tiltja a bíróságnak a felmentést engedélyező szerv döntése megváltoztatását, indokolatlanul elhúzva ezzel az eljárást. Végezetül az indítványozók meglátása szerint az Nkt. 8. § (2) bekezdése azokat a feltételeket változtatta meg, amelyekre az Alkotmánybíróság a 3046/2013. (II. 28.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) a szülői jogok korlátozásával kapcsolatos arányossági követelményét alapította. A cél nem változott, a szülői jogok azonban további korlátozást szenvedtek el, a felmentés lehetősége pedig szűkülte. A szabályozás nem biztosítja a szülő részére a döntés primátusát.
- [13] 1.3.5. Az Nkt.-nak az alternatív kerettanterv szabályaira vonatkozó 9. § (9a) bekezdésével és az Nkt. 99/K. §-ával összefüggésben [Módtv. 8. § és 30. § (2) bekezdése] az indítványozók a B) cikk (1) bekezdése szerinti felkészülési idő követelménye, a visszaható hatályú jogalkotás tilalma és a normavilágosság követelménye, valamint a XV. cikkben foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalma sérelmét állították. A támadott rendelkezések gyökeresen változtatják meg az alternatív iskolák helyzetét, amelyek arra kaptak felhatalmazást, hogy az általuk elkészített iskolai kerettantervben meghatározzák az iskolában oktatott tananyagot és követelményeket, valamint az állami vizsgákra történő felkészítést. Az új rendelkezések alapján szükség lehet az eddig alkalmazott kerettanterv teljes átdolgozására. Erre a feladatra az Nkt. 99/K. §-a egy évet biztosít, súlyos jogkövetkezményekkel összekapcsolva a határidő elmulasztását. A hivatkozott jogszabályhelyek lehetetlenné teszik, hogy az alternatív iskolák sajátos pedagógiai módszereikkel oktassanak, megszüntetve ezzel alternatíviskola-jellegüket. Az indítványozók beadványukban rámutattak, a normavilágosság követelménye azáltal sérül, hogy a tantárgyak két félévre bontásának követelménye nincs összhangban az Nkt. 5. § (5) bekezdésében leírtakkal, amely szerint a kerettantervek tartalmazzák az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamra vonatkozó követelményeit. Az általános szabályok nem követelik meg a tananyag két félévre történő bontását, az alternatív iskolákra vonatkozó szabályok tehát diszkriminatívak az általános szabályokhoz képest. A tananyag tartalmának, ezen belül két félévre való lebontásának, illetőleg a kerettanterv tantárgyi struktúrájától legfeljebb 30 százalékból történő eltérésének követelménye nincs összhangban a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet mellékleteivel. Az Nkt. 99/K. § (2) bekezdése alapján ráadásul a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő működési engedélyezési eljárásban is alkalmazni kell az Nkt. 9. § (9a) bekezdésében foglaltakat, amit az indítványozók részben a visszaható hatály tilalmaként,

részben a kellő felkészülési idő követelménye sérelmeként értékelnek, hiszen a kérelem benyújtásakor a fenntartó még nem ismerhette az új követelményrendszert.

- [14] 1.3.6. Az indítvány az Nkt.-nak a megszűnő oktatási intézményekbe járó tanulók elhelyezésével kapcsolatos 21. § (9) bekezdésével összefüggésben [Módtv. 9. § (2) bekezdése] a XI. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt művelődéshez való jog, a B) cikk (1) bekezdése szerinti visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalma és a kellő felkészülési idő követelménye sérelmének a megállapítását kéri. Problémásnak tartja, hogy a módosítás csak abban az esetben kötelezi a köznevelési feladatot ellátó hatóságot a nevelési-oktatási intézmény kijelölésére, amennyiben a nyilvántartásból való törlésre a hatóság intézkedése alapján került sor súlyos, vagy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során megállapított szakmai jogszabálysértés miatt. Ez a megoldás az indítványozók szerint azzal a következménnyel járhat, hogy ellátatlanul maradnak olyan gyermekek, akik az óvodai nevelésben való kötelező részvételt teljesítik, illetve akik tankötelesek. A köznevelésről szóló törvényben előírt feladatok végrehajtásában ugyanis nem állami, nem önkormányzati intézmények is részt vehetnek. A rendelkezés a visszamenőleges hatályú szabályozás tilalmába is ütközik az indítványozók szerint, hiszen azt a folyamatban lévő eljárásokban is érvényesíteni kell, továbbá sérti a kellő felkészülési idő követelményét is, mert a változásra sem a hatóság, sem az intézmények, sem pedig az érintett gyermek és szülei nem készülhettek fel.
- [15] 1.3.7. Az Nkt. 23. § (9) bekezdése (Módtv. 10. §) az indítványozók álláspontja szerint amiatt sérti a B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményét és a XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát, mert a támadott rendelkezés különbséget tesz az intézményfenntartók között az oktatás nemzetiségi jellege, illetőleg a lakosság szám alapján, a „tanulók előre tervezhető létszáma” kritérium pedig önkényes értelmezésre ad lehetőséget.
- [16] 1.3.8. Az indítvány szerint az Nkt. 25. § (6) bekezdése [Módtv. 11. § (1) bekezdése] is sérti a B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményét. Az Nkt. alapján nem állapítható meg ugyanis, hogy mit kell szociális szolgáltatáson érteni és milyen munkakör az iskolai szociális segítő. Ez a szabályozás azért is okoz problémát és értelmezési nehézséget, mivel nem állapítható a hivatkozott jogszabályhely kapcsolata az Nkt. 59. § (3) bekezdésében meghatározott intézményi kártérítési felelősségi szabályokkal.
- [17] 1.3.9. Az Nkt. 27. § (5) bekezdése (Módtv. 12. §) az indítványozók meglátása szerint sérti a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő követelményét. A támadott rendelkezés újrafogalmazza a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóknak szervezett foglalkozásokat, bevezetve a fejlesztő pedagógiai ellátást, hozzárendelve e foglalkozásokhoz a fejlesztő pedagógus alkalmazását. E rendelkezés végrehajtásához azonban nem áll rendelkezésre kellő idő, hiszen már a 2019. évben induló tanév során is az új rendelkezések szerint kellett megszervezni ezeket a foglalkozásokat, méghozzá fejlesztő pedagógus bevonásával. Álláspontjuk szerint ezzel az intézkedéssel a jogalkotó nem tett maradéktalanul eleget a 9/2019. (III. 22.) AB határozatban foglaltaknak.
- [18] 1.3.10. Az Nkt. 35/B. § (3) bekezdése (Módtv. 13. §) a fakultatív hitoktatásban, illetőleg a hit- és erkölcsoktatásban közreműködők foglalkoztatásának szabályait érinti az egyházi jogi személyek, illetőleg a bevett egyházak körében. A hivatkozott jogszabályhely tekintetében az indítványozók ugyancsak a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő hiányát sérelmezik, mert meglátásuk szerint a tanév megkezdéséig nem áll rendelkezésre kellő idő a szükséges igazolások beszerzésére.
- [19] 1.3.11. Az indítványozók véleménye szerint az Nkt. 26/A. alcímében (44/B. § és 44/C. §) foglaltak (Módtv. 16. §) sértik a VI. cikk (3) bekezdése szerinti információs önrendelkezéshez való jogot, mivel olyan adatkezeléshez adnak felhatalmazást, amelyek tekintetében nem érvényesülnek az információs önrendelkezési joggal kapcsolatos előírások. A hivatkozott rendelkezésekből nem állapítható meg ugyanis, hogy a Magyar Diáksport Szövetség, valamint a Tempus Közalapítvány milyen módon és célból kezeli a törvényben szereplő – részben szenzitív – adatokat. Az indítvány szerint a törvényi szabályozás nem tartalmaz semmilyen garanciális elemet, nem határozza meg az adatkezelés valóságos célját és értelmét.
- [20] 1.3.12. Az Nkt. – tankötelezettség kezdetével kapcsolatos – 45. § (2) bekezdésével összefüggésben [Módtv. 17. § (1) bekezdése] az indítványozók megvalósulni látták a B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság követelményének sérelmét a kellő felkészülési idő hiánya miatt. Álláspontjuk szerint a rendelkezés következtében sérül továbbá a gyermek XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt megfelelő fejlődéshez való joga, a szülők XVI. cikk (2) bekezdése szerinti neveléshez fűződő joga, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog, az alábbiak szerint.
- [21] A hivatkozott rendelkezés értelmében 2020. január 1. napjától már nem az óvoda vezetője, illetve meghatározott esetben a szakértői bizottság dönt a tankötelezettségről, hanem a törvény erejénél fogva meghatározott időpontban beáll a tankötelezettség azzal, hogy kivételesen a felmentést engedélyező szerv, az Oktatási Hivatal hozzájárulhat e kötelezettség kezdetének „eltolásához”. Ezzel összefüggésben megszűnik a települési önkormányzat

- jegyzőjének és a köznevelési feladatot ellátó hatóságnak a nyilvántartási kötelezettsége, így a kötelező felvételi feladatokat ellátó óvoda, illetve általános iskola értesítésének kötelezettsége.
- [22] 2020. január 1. napjától az óvodai neveléssel és tankötelezettséggel összefüggő adatokat az Oktatási Hivatalnak küldi meg a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szerv. A változás érinti az adott korba lépő gyermekeket és szülőket, az óvodavezetőket, az Oktatási Hivatalt, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartást kezelő szerveket, valamint az általános iskolákat. A rendelkezésre álló idő alatt kell átszervezni a teljes nyilvántartási és értesítési rendszert, az ehhez biztosított időszak az új rendelkezések megismeréséhez, a feladatok átadásához azonban nem biztosít kellő felkészülési időt.
- [23] A változás döntően a szülőket érinti, hiszen a korábbi gyakorlat alapján az óvodavezetővel történő egyeztetés eredményeképpen lehetőségük nyílt arra, hogy a gyermekük a hetedik életévében váljon tankötelező. Kivételesen ugyan, de lehetőség volt arra is, hogy a szakértői bizottság javaslata alapján a tankötelezettség kezdő időpontja a nyolcadik életévre tolódjon. Ez utóbbi lehetőség teljes egészében megszűnt, míg a tankötelezettség idejének a hetedik életévre történő halasztása átkerült a felmentést engedélyező szerv döntési jogkörébe. Ebből következően a gyermek megfelelő fejlődésének a megítélése immáron nem pedagógiai szakmai kérdés, hanem egyszerű hatósági ügy. Ráadásul a szülői kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő merev, nem léphető túl akkor sem, ha az óvodai nevelés idejének meghosszabbítására később bekövetkezett ok miatt lenne szükség. Az indítvány szerint nem egyértelmű továbbá az sem, hogy a felmentést engedélyező szerv milyen információk alapján fog döntést hozni a kérelemről, hogyan ellenőrzi annak hitelességét. Az indítványozók meglátása szerint a tisztességes eljárásból való jog sérül azáltal is, hogy a kifogásolt rendelkezés szűkíti a felmentést engedélyező szerv bizonyítási lehetőségeit, korlátozva a szakértő kirendelésének eseteit. Sem az óvodavezető, sem a gyermekorvos nem hallgatható meg annak eldöntéséhez, hogy a gyermek iskolaérett-e, vagy sem. Az indítványozók aggályként fogalmazták meg, hogy az átmeneti rendelkezések hiányának következményeként a 2020-ban hatodik életévüket betöltött gyerekek egy részét az óvodai „középsős” csoportból egyenesen az iskolapadba kényszeríti a jogszabály. Ezek a gyerekek a szabályozás értelmében nem fejezhetik ezért be az óvodai nevelési tervüket sem, mintegy „átugorva” az iskolára felkészítő utolsó évet. Álláspontjuk szerint a törvény indoklásával ellentétben a gyermek érdekeit nem az szolgálja, ha minél előbb megkezdi az iskolai tanulmányait, hanem az, ha iskolaéretten kezdi meg azt.
- [24] 1.3.13. Az Nkt. 45. § (6)–(6f) bekezdése, valamint 99/J. §-a [Módtv. 17. § (3) és (4) bekezdései, valamint 30. § (1) bekezdése] megszüntetik a magántanulói jogviszonyt, és helyébe az egyéni munkarendben történő tanulás lép. A rendelkezések hatálybalépésének ideje 2019. szeptember 1. napja, a Módtv. azonban nem jelöli meg a döntésre jogosult szervet, illetve az eljárásának menetét és következményeit sem. Az Nkt. korábban hatályos 45. § (5)–(6) bekezdései az iskola igazgatójának a mérlegelési jogkörébe adták annak eldöntését, hogy a tanulmányok magántanulóként történő teljesítését engedélyezi-e. Az Nkt. 45. § (5) bekezdése e megoldással szakít, és a köznevelés rendszerén kívülre viszi a magántanulói intézmény helyébe lépő egyéni munkarend engedélyezését.
- [25] Problémásnak látják az indítványozók ezenkívül azt is, hogy a felmentést engedélyező szervnek csupán bizonyítási lehetősége van, kötelezettsége nincs. Az eljárás elhúzódásához vezet továbbá, hogy a felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg. Az indítványozók álláspontja szerint a szülő a gyermek nevelése terén megillető elsőbbség akkor érvényesül, ha a döntés joga őt illeti meg azzal, hogy számára a megfelelő szakértelemmel rendelkező személyek segítséget nyújtanak. Arra szükség van, hogy a gyermek legfőbb érdekével ellentétes döntés korrigálásához biztosítva legyen az állami beavatkozás lehetősége, ez azonban nem előzheti meg a szülői döntést. A hivatkozott jogszabályhelyben foglalt rendelkezések az indítványozók álláspontja szerint a fenti okokból nem felelnek meg a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő, valamint a normavilágosság követelményének, sértik továbbá a gyermek XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt megfelelő fejlődéshez való jogát, a szülők XVI. cikk (2) bekezdése szerinti neveléshez fűződő jogát és a tisztességes eljárásból való jogot is.
- [26] 1.3.14. Az indítvány szerint az Nkt. 45. § (8) és (9) bekezdései [Módtv. 17. § (5) bekezdése] sem felelnek meg a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő, valamint a normavilágosság követelményének, sértik továbbá a VI. cikk (3) bekezdése szerinti információs önrendelkezéshez való jogot. A támadott rendelkezések 2020. január 1. napjától alapvetően megváltoztatják a köznevelés rendszerében tárolt adatok gyűjtésének, kezelésének és továbbításának rendjét. A gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyző, illetve a köznevelési feladatokat ellátó hatóság helyébe lép – a törvényszöveg szerint – a hivatal, illetőleg a felmentést engedélyező szerv. A rendelkezések az indítványozók álláspontja szerint nehezen értelmezhetőek, az eljárás kidolgozatlan.
- [27] 1.3.15. Az indítványozók szerint a vezetői megbízás gyakorlatát megváltoztató, és 2019. szeptember 1. napján hatályba lépett Nkt. 67. § (1) és (8) bekezdése, az Nkt. 68. § (1) bekezdése, a 70. § (1) bekezdés j) pontja, az Nkt. 83. § (4) bekezdése [Módtv. 22. §, 33. § (1) bekezdés d)–g) pontjai] sértik a B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő és a normavilágosság követelményét, a visszamenőleges hatályú jogalkotás, valamint a XV. cikk (2) bekezdésében

foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmát, a VI. cikk (3) bekezdésében foglalt információs önrendelkezéshez való jogot, továbbá a IX. cikk (1) bekezdése szerinti véleménynyilvánítás szabadságát. Ennek okait a következőkben látják. A részletszabályokat tartalmazó kormányrendelet megjelenéséig nem lehet megállapítani, hogy mely feltételek szükségesek az intézményvezetői megbízáshoz. Intézményvezetői megbízások benyújtására azonban az év során bármikor sor kerülhet, a már benyújtott és el nem bíralt pályázatok mögül ezért eltűnik a jogi szabályozás. Aggályosnak tartják továbbá, hogy a pályázati eljárással kapcsolatosan kialakult szakmai vélemény megismerésére a jövőben nem lesz lehetőség, illetve azt, hogy a korábban hatályos rendelkezésből kiemelték azt a kötelezettséget, miszerint a tankerületi központ által fenntartott intézmények vezetőinek a megbízása előtt le kellett folytatni a véleményezési eljárást.

- [28] Az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy az indítványozók tévesen jelölték meg az Nkt. 70. § (1) bekezdés j) pontját, valamint az Nkt. 83. § (4) bekezdését, ezen jogszabályhelyeket a Módtv. ugyanis nem változtatta meg. Az indítványozók által megjelölt Módtv. 33. § (1) bekezdés f) és g) pontjai az Nkt. 70. § (2) bekezdés j) pontját, valamint az Nkt. 83. § (3) bekezdés e) pontját érintették, az Alkotmánybíróság ezért az indítványt ebben az elemében tartalma szerint bírálta el, és az indítványozók által megjelölt Módtv. rendelkezésekhez kapcsolódó Nkt.-szakaszokat vonta vizsgálata körébe.
- [29] 1.3.16. Az Nkt. 80. § (3) bekezdése (Módtv. 23. §) az indítvány szerint a B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményébe ütközik azáltal, hogy nem egyértelmű, milyen nyilvántartást jelöl az „Onyvt.„, ezt a rövidítést ugyanis az Nkt. nem tartalmazza.
- [30] 1.3.17. Az Nkt. – Magyarország területén külföldi nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló – 90. § (1) bekezdésével összefüggésben (Módtv. 26. §) az indítványozók ugyancsak a B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményének sérelmét állítják, álláspontjuk szerint nem derül ki ugyanis a Módtv. rendelkezéseiből, hogy mely szerv milyen eljárás keretében jogosult megállapítani az Alaptörvényben foglaltakkal való összeütközést.
- [31] 1.3.18. Az Nkt. 94. § (4g) és (4h) bekezdései [Módtv. 28. § (3) és (6) bekezdései] tekintetében az indítványozók úgy látják, hogy azok nincsenek összhangban az Alkotmánybíróságnak a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatban foglalt, és a 10/2019. (III. 23.) AB határozatban megerősített iránymutatásával, ezért a jogállamiság B) cikk (1) bekezdése szerinti követelményébe ütköznek.
- [32] 1.3.19. Az Nkt. – tankönyvellátással összefüggő – 51/A. alcíme vonatkozásában (Nkt. 93/A–93/F. §, Módtv. 27. §) a XV. cikk (2) bekezdése szerinti hátrányos megkülönböztetés tilalmának, valamint a B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság követelményének sérelmét vélik megvalósulni, az utóbbit a kellő felkészülési idő és a normavilágosság követelmények sérelme miatt, az alábbiak szerint. Az Nkt. 93/A. §-a számos olyan kérdésről nem rendelkezik, amelyek a korábbi szabályozásban megtalálhatóak voltak. Az Nkt. 93/B. §-a döntő módon megváltoztatta a tankönyvvé nyilvánítási eljárásban résztvevő jogosultak körét. A könyvkiadást folytató jogi személy részvételi jogosultságának korlátozása megvalósítja a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, mert a korábban hatályban volt szabályozással ellentétben már könyvkiadást folytató jogi személyek csak abban az esetben vehetnek részt az eljárásban, ha az oktatásért felelős miniszter nyilvános felhívása alapján erre lehetőségük nyílik. Az Nkt. 93/C. §-a a tankönyvjegyzék vezetéséről és összetételéről rendelkezik, miközben elmarad annak elrendelése, hogy a tankönyvekről jegyzéket kell készíteni. Ugyanakkor a támadott rendelkezés a hátrányos megkülönböztetés tilalmába is ütközik, mivel rendelkezései szerint nincs szükség a tankönyvjegyzékre történő felvételre, ha bevett egyház vagy annak belső egyházi jogi személye az oktatásért felelős miniszter által közzétett nyilvános felhívásra készít tankönyvet.
- [33] A normavilágosság követelményébe ütközik az indítvány szerint az Nkt. 93/D. § (3) bekezdése, mivel annak a kijelölt testületnek ad feladatot, amelynek létrehozásáról a tankönyvellátással kapcsolatos új rendelkezések nem intézkednek. A 93/E. § (3) bekezdés a) pontja – hasonlóan a b) és c) pontokhoz – a normavilágosság követelményét sérti. Az indítványozók meglátása szerint követhetetlen és számonkérhetetlen elvárás fogalmaz meg a támadott jogszabályi rendelkezés, nem mérhető ugyanis a tankönyvellátás leggazdaságosabb megvalósítása. A normavilágosság követelményét sérti továbbá az Nkt. 93/F. §-a is, mert a rendelkezés okafogyottá válik, ha a tankönyvért nem kell ellenszolgáltatást nyújtani.
- [34] 1.3.20. A Módtv. 32. és 33. §-ával összefüggésben az indítványozók a B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság követelményének sérelmét állítják. Ezen jogszabályhelyek véleményük szerint olyan érdemi rendelkezéseket tartalmaznak, amelyeknek meg kellett volna jelenniük a Módtv. fő szövegében annak érdekében, hogy érdemi megvitatásuk megtörténhessen a parlamenti vita szakaszában.
- [35] Összességében az indítványozók meggyőződése szerint az oktatási rendszer ilyen módon történő átalakítása nem az ország érdekeit szolgálja. A közoktatás rendszerében korábban érvényesülő feladatmegosztás elve álláspontjuk

szerint megoldótni látszik, és a rendelkezések alapvetően ellentétesek az Alaptörvény C) cikkében megfogalmazott elvekkel is.

- [36] 2. Az Alkotmánybíróság eljárása során – szakmai álláspontjának kifejtése céljából – megkereste az emberi erőforrások miniszterét. Az Alkotmánybíróság megkeresésére nem a miniszter, hanem a köznevelésért felelős államtitkár válaszolt.
- [37] Az illetékes államtitkár az indítvánnyal összefüggésben – általánosságban – az alábbi állásfoglalást adta: az indítvány elsődlegesen politikai célokat szolgál, tulajdonképpen jogalkotásra hívva fel az Alkotmánybíróságot azáltal, hogy az állami beavatkozás határának kijelölésére szólítja fel. Az indítványozók számos esetben köznevelési-szakmai megfontolásokra hivatkoznak alkotmányjogi érvelés helyett, továbbá beadványuk számos szakmai, jogi tévedést tartalmaz. Az állásfoglalás szerint a túlterjeszkedés tilalma miatt a teljes Módtv. megsemmisítésének lehetősége nem áll fent, mivel a törvény számos rendelkezéséhez nem fűztek indokolást a képviselők.
- [38] A felkészülési idő hiányával kapcsolatban az államtitkár rögzíti, hogy a jogalkotó valamennyi rendelkezés tekintetében külön-külön mérlegelte a kellő felkészülési idő mértékét, erre is tekintettel állapította meg differenciáltan a hatálybalépés időpontját 2019. július 26. napja és 2021. szeptember 1. napja között. A legrövidebb felkészülési idővel, 2019. július 26. napján azon rendelkezések léptek hatályba, amelyek túlnyomó része már a következő tanév során alkalmazandó. A hatályba lépett rendelkezések megismerésére a jogalkotó kellő időt, másfél hónapot biztosított, alkalmazásuk pedig nem igényelt olyan előkészületeket, amelyek ez idő alatt ne lettek volna teljesíthetők. Az államtitkár álláspontja szerint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) szabályainak a végrehajtási szabályok is maradéktalanul megfelelnek.
- [39] Az indítványozók normavilágossággal kapcsolatos kifogásai tekintetében az államtitkár jelezte, hogy a korábbi túlszabályozottsággal való szándékolt törvényhozói szakítás a deregulációs törekvésekbe illeszkedik. A jogbiztonság követelményével kapcsolatban megfogalmazott indítványozói kifogásokkal összefüggésben az állásfoglalás rögzíti, hogy nincs olyan általános tilalom, amely alapján egy korábban törvényi szinten szabályozott kérdést tilos lenne alacsonyabb szintű jogszabályban rendezni. A Módtv. szabályozása kapcsán a szabályozás szintjét érintő kifogások nem megalapozottak, mivel az alapvető jogokat, azok korlátozását továbbra is törvényi szint mondja ki, a rendeleti szintű felhatalmazás a részletszabályok kimunkálására vonatkozik.
- [40] Az állásfoglalás a szülői jogokkal összefüggésben rögzíti, hogy a két jog egymásra tekintettel értelmezhető, hiszen a szülői jogok is végső soron a gyermek elsődleges érdekét kell, hogy szolgálják. A szülői jogok nem értelmezhetők a szülői kötelezettségek figyelmen kívül hagyásával. Az államtitkári válasz hangsúlyozza, hogy az óvodáztatási, iskoláztatási kötelezettség nem jár a gyermekek családi környezetből való kiragadásával, szülőktől való elválasztásával. Megjegyzi, hogy mind az óvodáztatási, mind a tankötelezettség későbbi életkorban való teljesítéséhez kapcsolódóan egyébként a jogszabályok garanciaként meghatározzák a döntéshozatalhoz kapcsolódó hatásköröket, az eljárás rendjét és a jogorvoslat lehetőségét. A szülői jogosultságok nem korlátlanok, a gyermekek egészséges fejlődéshez való joga korlátozza azokat. A tankötelezettség előírása már a Ratio Educationis óta vitathatatlanul a gyermek érdekében történő állami fellépés elfogadott intézkedésének minősül. A szülőnek a nevelés megválasztásával kapcsolatos joga tehát nem egyenlő azzal, hogy ezáltal a gyermek egyáltalán ne vegyen részt intézményes nevelésben, oktatásban. Az államtitkár megerősíti, hogy a szülőknek a gyermekük taníttatására – a gyermek testi, lelki és szellemi fejlődése biztosítására – vonatkozó alkotmányos kötelezettsége a gyermeknek az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében rögzített alapvető alkotmányos jogai védelmét szolgálja.
- [41] Az államtitkár azt is kiemeli, hogy a taníttatás kötelezettsége eleve a neveléshez való jog immanens alaptörvényi korlátját jelenti: a szülő eldöntheti, milyen taníttatásban részesíti tanköteles kiskorú gyermekét, de nem választhatja azt, hogy egyáltalán nem taníttatja őt, ez ugyanis ellentétes lenne az Alaptörvényben írtakkal. Annak biztosítása, hogy a tanköteles gyermek részt vegyen a tanítási órákon és az egyéb, az iskola által szervezett kötelező foglalkozásokon, a szülő kötelessége és felelőssége is. Ha a szülő – felróhatóságtól függetlenül – nem akarja, vagy nem képes elérni, hogy gyermeke teljesítse a tankötelezettségét, a gyermek védelmében állami beavatkozásnak is helye van.
- [42] Az államtitkárnak az egyes támadott jogszabályi rendelkezésekhez az indítvánnyal összefüggésben fűzött álláspontját az Alkotmánybíróság az egyes rendelkezések alkotmányosságának vizsgálatánál ismerteti.

II.

[43] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„C) cikk (2) Senkinek a tevékenysége nem irányulhat a hatalom erőszakos megszerzésére vagy gyakorlására, illetve kizárólagos birtoklására. Az ilyen törekvésekkel szemben törvényes úton mindenki jogosult és köteles fellépni.”

„VI. cikk (3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

„XI. cikk (1) Minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez.

(2) Magyarország ezt a jogot a közművelődés kiterjesztésével és általánossá tételével, az ingyenes és kötelező alapfokú, az ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú, valamint a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatással, továbbá az oktatásban részesülők törvényben meghatározottak szerinti anyagi támogatásával biztosítja.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XVI. cikk (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. Magyarország védi a gyermekek születési nemének megfelelő önazonosságához való jogát, és biztosítja a hazánk alkotmányos önazonosságán és keresztény kultúráján alapuló értékrend szerinti nevelést.

(2) A szülőknek joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést.

(3) A szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

[44] 2. A Módtv. indítvánnyal érintett rendelkezései:

„1. § A Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény 2. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

(2a) Az (1) bekezdésben rögzített, a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetnél foglalkoztatott, szokásos magyarországi munkavégzési hellyel rendelkező munkavállalók körébe tartoznak a megszűnt magán nevelési-oktatási intézmény munkavállalói is, a nevelési-oktatási intézmény fenntartójára törvény rendelkezése alapján átszállt, a munkavállalók elmaradt munkabérét érintő kötelezettségekkel összefüggésben.”

„32. § (1) Az Nkt.

1. 4. § 21. pontjában a »tíz óra« szövegrész helyébe a »tizennégy óra« szöveg,

2. 5. § (4) bekezdésében a »Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat)« szövegrész helyébe a »Nat«,

3. 8. §

a) (1) bekezdésében a »tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény« szövegrész helyébe a »tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel«,

b) (3) bekezdésében a »gyermekek fejlesztő, valamint« szövegrész helyébe a »gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását, valamint«,

4. 20. § (9) bekezdésében az »az országos és megyei szakértői bizottsági feladatok kivételével« szövegrész helyébe az »a szakértői bizottsági feladatok kivételével«,

5. 21. §

a) (2) bekezdésében az »alapítását« szövegrész helyébe a »nyilvántartásba vételét«, a »nyilvántartásba vétel céljából be kell jelenteni« szövegrész helyébe a »kell kérelmezni«, a »bejelentést« szövegrész helyébe a »kérelmet«,

- b) (3) bekezdés e) pontjában az »alfeladatának« szövegrész helyébe a »feladatellátási helyenként az alfeladatának«,
- c) (3) bekezdés f) pontjában a »gyermek, tanulólétszámot« szövegrész helyébe a »gyermek-, vagy tanulólétszámot alfeladatonkénti és munkarendkénti bontásban«,
- d) (4a) bekezdésében a »bejelentés« szövegrész helyébe a »kérelem«,
6. 27. § (13) bekezdésében az »– az iskolával kötött megállapodás alapján – az iskolában működő diáksport egyesület« szövegrész helyébe az »– az iskolával az iskolai sportköri tevékenység ellátására, sporttevékenység szervezésére kötött megállapodás alapján – a sportról szóló törvény szerinti sportszervezet«, valamint a »hetente legalább kétszer negyvenöt perc biztosítható« szövegrész helyébe a »hetente legalább kétszer negyvenöt percet kell biztosítani«,
7. 29. § (1) bekezdésében az »alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában egy-három fős foglalkozás tartható – az előképző kivételével – a tanórai foglalkozások megszervezésére rendelkezésre álló órakeret terhére heti három órában, ha a tanuló részére a tanítási év átlagában – jogszabályban meghatározott időtartamban – legalább heti négy foglalkozás biztosított, ha ennél kevesebb foglalkozás biztosított, heti másfél órában« szövegrész helyébe az »alapfokú művészetoktatás zeneművészeti ágában a tehetséggondozás érdekében egy-három fős foglalkozás tartható«,
8. 41. §
- a) (7) bekezdés d) pontjában a »születési helye és ideje« szövegrész helyébe a »születési helye és ideje, társadalombiztosítási azonosító jele«, valamint a »veszélyeztetettségének feltárása« szövegrész helyébe a »veszélyeztetettségének megelőzése, feltárása«,
- b) (8) bekezdés a) pontjában az »egymás között,« szövegrész helyébe az »egymás között, továbbá gyermekpszichiátriai diagnózisának adatai a pedagógiai szakszolgálat és az egészségügyi szakellátó között,«,
9. 47. § (8) bekezdésében a »fejlesztő foglalkoztatásra« szövegrész helyébe a »fejlesztő pedagógiai ellátásra«, a »fejlesztő foglalkoztatás« szövegrész helyébe a »fejlesztő pedagógiai ellátás«,
10. 55. § (1) bekezdésében a »továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi.« szövegrész helyébe a »továbbá sajátos helyzete ezt indokoltá teszi. Ha a kérelem az összes tanórai foglalkozás alóli felmentésre irányul, akkor a 45. § (6) bekezdése szerinti eljárást kell lefolytatni.«,
11. 56/A. §-ában a »fejlesztő foglalkoztatásban« szövegrész helyébe a »fejlesztő pedagógiai ellátásban«,
12. 57. § (7) bekezdésében az »érettségi bizonyítványokról és« szövegrész helyébe az »érettségi bizonyítványokról az oktatási nyilvántartásról szóló 2018. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Onytv.) 1. melléklet V. alcímében meghatározottak szerint, valamint«,
13. 61. § (4d) bekezdésében az »az 82. § (9)–(12) bekezdését kell alkalmazni« szövegrész helyébe az »a 82. § (9) bekezdését kell alkalmazni«,
14. 62. §
- a) (2) bekezdésében az »az első minősítés előtt kötelező« szövegrész helyébe az »a Pedagógus II. fokozat megszerzésére irányuló első minősítés előtt kötelező«,
- b) (3) bekezdésében a »Pedagógus IV. (a továbbiakban: Kutatótanár)« szövegrész helyébe a »Kutatótanár«,
- c) (6) bekezdésében a »legfeljebb heti két-két óra« szövegrész helyébe a »heti két-két óra«, valamint a »legfeljebb heti egy óra« szövegrész helyébe a »heti egy óra«,
15. 63. §
- a) (3) bekezdésében a »szabadidő-szervező munkakörökben« szövegrész helyébe a »szabadidő-szervező és pedagógiai asszisztens munkakörökben«,
- b) (3a) bekezdés e) pontjában az »az igazolvány kézbesítéséhez szükséges, a« szövegrész helyébe az »a (3b) bekezdés szerinti közreműködő intézmény«, továbbá a »lakcímtípust vagy a kézbesítési címet« szövegrész helyébe a »címét«,
- c) (3b) bekezdésében a »jogosult részére« szövegrész helyébe a »jogosult részére a közreműködő intézménybe«,
16. 64. § (2) bekezdésében a »jubileumi jutalomra« szövegrész helyébe a »jubileumi jutalomra, valamint a célfeladatra, céljuttatásra«,
17. 65. §
- a) (9) bekezdés b) pontjában a »pedagógus szakképzettséggel, szakképesítéssel« szövegrész helyébe a »pedagógus szakképzettséggel, óvónői szakképesítéssel«,
- b) (10) bekezdésében a »gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő« szövegrész helyébe a »gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő, pedagógiai felügyelő«,
18. 70. § (4) bekezdésében a »4. § 18. pontjában« szövegrész helyébe a »4. § 20. pontjában«,

19. 74. § (4) bekezdésében

a) a »köznevelési intézmény és a szakképzési centrum« szövegrész helyébe a »köznevelési intézmény, a szakképzési centrum és a szakképzési centrumtól átvett köznevelési intézményt fenntartó állami felsőoktatási intézmény«,

b) a »tankerületi központot és a szakképzési centrumot« szövegrész helyébe a »tankerületi központ, a szakképzési centrumot és a szakképzési centrumtól átvett köznevelési intézményt fenntartó állami felsőoktatási intézményt«,

c) a »tankerületi központ vagy a szakképzési centrum« szövegrész helyébe a »tankerületi központ, a szakképzési centrum vagy a szakképzési centrumtól átvett köznevelési intézményt fenntartó állami felsőoktatási intézmény«,

d) a »tankerületi központ, valamint a szakképzési centrum« szövegrész helyébe a »tankerületi központ, a szakképzési centrum és a szakképzési centrumtól átvett köznevelési intézményt fenntartó állami felsőoktatási intézmény«,

20. 76. §-ában a »valamint a szakképzési centrum fenntartója« szövegrész helyébe az »a szakképzési centrum fenntartója és a köznevelési intézményt fenntartó állami felsőoktatási intézmény«,

21. 78. § (8) bekezdésében a »háromévenként« szövegrész helyébe a »kétévenként«,

22. 87. § (3) bekezdésében az »intézményre« szövegrész helyébe az »intézményre, kivéve a rendészeti és katonai szakképző intézményeket«,

23. 89. § (3) bekezdésében az »a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló törvényben« szövegrészek helyébe az »az 51/A. alcímben«,

24. 90. § (9) bekezdésében a »menedékesek, valamint az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 5. §-ában és 15/A. §-ában meghatározott tranzitónában tartózkodó gyermekek részére gyermekei részére« szövegrész helyébe a »menedékesek gyermekei, valamint az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény 5. §-ában és 15/A. §-ában meghatározott tranzitónában tartózkodó gyermekek részére«,

25. 94. § (2) bekezdés b) pontjában a »j) és l)« szövegrész helyébe a »j), l) és u)«,

26. 96. § (3e) bekezdésében a »kormányrendeletben« szövegrész helyébe az »a kormányzati igazgatásról szóló törvényben«,

27. 98. § (16) bekezdésében a »2019/2020. tanév« szövegrész helyébe a »2024/2025. tanév«,

28. 6. melléklet címében az »időkerete« szövegrész helyébe az »időkeretének felső határa« szöveg lép.

(2) Az Nkt.

a) 20. § (8) bekezdésében a »67. § (6)–(7) bekezdésében« szövegrész helyébe a »67. § (7) bekezdésében«,

b) 27. § (7) bekezdésében a »magántanulóként« szövegrészek helyébe az »egyéni munkarend keretében«,

c) 41. §

ca) (4) bekezdés e) pont ea) alpontjában az »a magántanulói jogállással« szövegrész helyébe az »az egyéni munkarenddel«,

cb) (7) bekezdés a) pontjában a »magántanulói jogállása« szövegrész helyébe az »egyéni munkarendje«,

d) 50. § (1) bekezdésében az »a magántanulót« szövegrész helyébe az »az egyéni munkarenddel rendelkezőt«,

e) 55. § (2) bekezdésében az »A magántanulót« szövegrész helyébe az »Az egyéni munkarenddel rendelkezőt«, az »a magántanulókra« szövegrész helyébe az »az egyéni munkarenddel rendelkezőkre«,

f) 62. § (4) bekezdésében az »az oktatásért felelős miniszter« szövegrész helyébe az »a hivatal«,

g) 91. §

ga) (1) bekezdésében a »magántanulóként« szövegrész helyébe az »egyéni munkarend alapján«,

gb) (3) bekezdésében a »magántanulóként« szövegrész helyébe az »egyéni munkarenddel rendelkezőként«,

h) 94. § (4) bekezdés m) pontjában a »pedagógus-ösztöndíj alapítását« szövegrész helyébe a »pedagógus-ösztöndíj igénybevételeinek feltételeit«,

i) 8. mellékletében az »osztályfőnöki/kollégiumban csoportvezetői« szövegrész helyébe az »osztályfőnöki, kollégiumban csoportvezetői, alapfokú művészeti iskolában tanszakvezetői« szöveg lép.

(3) Az Nkt. 96. § (6) bekezdésében a »kétségfejllesztő speciális szakiskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő iskolai oktatáshoz« szövegrész helyébe a »sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához«, valamint a »digitális ismerethordozók« szövegrész helyébe az »eszközök és digitális ismerethordozók« szöveg lép.

(4) Az Nkt. 80. § (1) bekezdésében a »szövegértési és a matematikai eszkoztudás« szövegrész helyébe a »szövegértési, a matematikai és a természettudományos eszkoztudás« szöveg lép.

33. § (1) Hatályát veszti az Nkt.

a) 38. § (7) bekezdésében a », valamint a 39. § (4) bekezdését« szövegrész,

b) 57. § (7) bekezdésében az »– a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint –« szövegrész,

c) 60. § (9) bekezdés d) pontja és (10) bekezdése,

- d) 67. § (8) bekezdésében az »a, vezetési programmal kapcsolatosan – e törvény alapján véleményezésre jogosultak által – kialakított vélemény és a vélemény kialakításával kapcsolatos szavazás eredménye« szövegrész,
- e) 68. § (1) bekezdésében az »– az e törvényben foglalt szervezetek, közösségek, személyek és a fenntartó véleményének kikérésével –« szövegrész,
- f) 70. § (2) bekezdés j) pontja,
- g) 83. § (3) bekezdés e) pontja,
- h) 90. § (9) bekezdésében az »– az idegenrendészetért és menekültügyért felelős miniszter egyetértésével –« szövegrész,
- i) 90. § (11) bekezdés a) pont ac) alpontja,
- j) 94. § (1) bekezdés h) pontjában az »a köznevelési feladatokat ellátó hatóságnak a nem a tankerületi központ által fenntartott intézmények működési engedélyezési eljárásával összefüggő, valamint a törvényességi ellenőrzésükkel kapcsolatos szakmai szabályokat,« szövegrész,
- k) 94. § (1) bekezdés l) pontjában az », illetve a 82. § (1) bekezdés b) pontja szerinti engedély kiadásának, valamint az országos szakértői névjegyzékbe, az országos érettségi vizsgaelnöki névjegyzékbe történő felvétel részletes eljárási« szövegrész.
- (2) Hatályát veszti az Nkt.
- a) 31. § (2) bekezdés d) pontjában az »és a 83. § (3) bekezdés e) pontjában« szövegrész,
- b) 36. § (4) bekezdés e) pontjában az »és a 83. § (3) bekezdés e) pontjában« szövegrész,
- c) 67. §
- ca) (1a) bekezdése,
- cb) (4)–(6) bekezdése,
- d) 98. § (18) bekezdése.
- (3) Hatályát veszti az Nkt. 45. § (4) és (10) bekezdése.
- (4) Hatályát veszti az Nkt. 93/F. § (1) bekezdés b) pontja, (3)–(5) bekezdése.”

[45] 3. Az Nkt. az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„3. § (9a) Ha – az óvoda kivételével – állami szerv vagy felsőoktatási intézmény által fenntartott nevelési-oktatási intézményben olyan nevelési-oktatási vagy tájékoztató tevékenység folytatására kerül sor, amely a köznevelési jogszabályok súlyos megsértése révén a gyermek, tanuló Alaptörvényben foglalt jogainak megsértését eredményezheti, amennyiben e törvény szerinti más jogi eszköz

- a) nem vezetett eredményre vagy
b) nem áll rendelkezésre,

az oktatásért felelős miniszter, az intézményvezető megbízását vagy ahhoz adott egyetértését mérlegelési jogkörében a tevékenységről való tudomásszerzést követő egy éven belül visszavonhatja.”

„4. § 6a. fejlesztő pedagógiai ellátás: a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló tantárgyi felzárkóztatására és készségfejlesztésére irányuló kötelező foglalkozás,”

„8. § (2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A szülő – tárgyév május 25. napjáig benyújtott – kérelme alapján a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti, a Kormány rendeletében kijelölt szerv (a továbbiakban: felmentést engedélyező szerv) felmentheti az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete indokolja. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki.

(2a) A (2) bekezdésben foglalt döntés ellen közigazgatási pert a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg.

(2b) A bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő nyolc napon belül intézkedik a tárgyalási határnapnak a keresetlevél bírósághoz való érkezésétől számított harminc napon belüli időpontra történő kitűzéséről, kivéve, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek.

(2c) A (2a) bekezdés szerint indult perben egyesbíró jár el első fokon. Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az egyesbíró a perben a tárgyalás megkezdése előtt elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. A tanács elé utalt ügyben utóbb egyesbíró nem járhat el.

(2d) A bíróság a keresetlevelet, a keresetlevél bírósághoz történő érkezésétől számított negyvenöt napon belül bírálja el, a határozatát ugyanezen határidőn belül írásba foglalja és a felek részére kézbesíti.

(2e) A perben nem lehet alkalmazni a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 148. §-a szerinti ítélkezési szünetre vonatkozó rendelkezéseket.”

„9. § (9a) A (9) bekezdés alkalmazása során az alternatív kerettanterv csak akkor hagyható jóvá, ha megfelel a következő szempontoknak:

a) a Nat-ban meghatározott tananyag tartalmakat tanévenként két félévre bontva kell megjeleníteni a kerettantervekben, összhangban a tanulók félévenkénti értékelésével,

b) a Nat-ban foglalt műveltségi területek adaptálása során az iskolák közötti átjárhatóság és a továbbtanulás biztosítása érdekében az alternatív kerettanterv tantárgyi struktúrája legfeljebb harminc százalékban térhet el az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervben foglalt tantárgyi struktúrától.”

„21. § (9) Ha a köznevelési intézményt a (8) bekezdés g) pontja alapján törli a nyilvántartásból a köznevelési feladatokat ellátó hatóság, akkor a nyilvántartásból való törlésről hozott határozatában kijelöli azt a nevelési-oktatási intézményt, amely a törölt intézménnyel jogviszonyban álló gyermekek, tanköteles tanulók felvételét nem tagadhatja meg. Nem tanköteles tanuló esetében csak az érintett kérelmére kell kötelező felvételt biztosító intézményt kijelölni. Az intézményt úgy kell kijelölni, hogy a gyermek, a tanuló számára a kijelölt intézményben a nevelés, a nevelés-oktatás igénybevétele ne jelentsen aránytalan terhet. A köznevelési intézmény nyilvántartásból való törléséről szóló végleges határozatot a köznevelési feladatokat ellátó hatóság megküldi a területileg illetékes tankerületi központnak, szakképző iskola esetében az állami szakképzési és felnőttképzési szervnek, települési önkormányzatnak, a törvényben meghatározott feladataik ellátása érdekében. A jogutóddal megszűnő intézmény iratállományát a jogutód intézménynek kell átadni. A jogutód nélkül megszűnő intézmény esetén a fenntartó, a fenntartó jogutód nélküli megszűnése esetén az intézmény székhelye szerint illetékes köznevelési feladatokat ellátó hatóság számára kell átadni az iratállományt.”

„23. § (9) A nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges engedély akkor adható ki, ha a nevelési-oktatási intézmény állandó saját székhellyel rendelkezik, továbbá legalább egy, a maximális létszám befogadására alkalmas óvodai csoport, kollégiumi csoport, továbbá az adott iskolatípusnak megfelelően valamennyi évfolyamra egy-egy iskolai osztály működtetésére alapították, és az ehhez szükséges – jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételek rendelkezésre állnak, vagy újonnan induló nevelési-oktatási forma esetében felmenő rendszerben, fokozatosan megteremti. Ha nemzetiségi nevelés-oktatás esetén, valamint az ötezer főt meg nem haladó lakosságú településen, a nevelés-oktatást igénybevevő gyermekek, tanulók előre tervezhető létszáma nem éri el az átlag osztály- vagy csoportlétszámot, akkor a maximális létszám befogadására alkalmas osztályteremre, csoportszobára vonatkozó feltétel helyett elegendő, ha az intézmény az átlaglétszám befogadására alkalmas helyiséggel rendelkezik.”

„25. § (6) A nevelési-oktatási intézményben nyújtott szociális szolgáltatás során eljáró óvodai és iskolai szociális segítő a gyermekkel, tanulóval közvetlenül foglalkozik, az egyéni szociális szolgáltatások megvalósításának ideje alatt a gyermek, tanuló felügyeletéről maga gondoskodik.”

„27. § (5) Az általános iskola és a középfokú iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret-különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára, továbbá az első- negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett.”

„35/B. § (3) Az egyházi jogi személy által foglalkoztatott, fakultatív hitoktatásban, illetve a bevett egyház és azok belső egyházi jogi személyei által foglalkoztatott, hit- és erkölcsoktatásban közreműködő személynek a 32. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott feltételeknek kell megfelelnie. A bevett egyház és azok belső egyházi jogi személyei által polgári jogi jogviszony keretében foglalkoztatott hit- és erkölcsoktatóknak meg kell felelnie a 66. § (1) bekezdés b) pontjában előírt feltételeknek, amely tény a polgári jogi jogviszony létesítésekor az érintett személy hatósági bizonyítvánnyal igazolja.”

„26/A. A tanulói edzettség mérésével és a külföldi tanulmányúttal kapcsolatosan kezelt adatok

44/B. § (1) A tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (a továbbiakban: NETFIT) a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából a Magyar Diáksport Szövetség működteti.

(2) A NETFIT – mérési azonosító alkalmazásával – a tanuló következő személyes adatait tartalmazza:

- a) mérési azonosító,
- b) születési év és hónap,
- c) nem,
- d) decimális életkor,
- e) sajátos nevelési igényre vonatkozó adat,
- f) évfolyam,
- g) az iskola feladatellátási helye,
- h) a fizikai fitsségi mérés eredményei.

(3) A nyilvántartás adatai az első adatfelvételtől számított tíz évig kezelhetők.

(4) A fizikai fitsségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával – rögzíti és feltölti a NETFIT-be. A fizikai fitsségi mérés tanulót érintő eredményeit a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával megismerheti.

44/C. § (1) A központi költségvetésből vagy európai uniós forrásból megszervezett külföldi tanulmányút finanszírozásának biztosítása és a felhasználás ellenőrzése céljából a Tempus Közalapítvány informatikai alapú nyilvántartást vezet (a továbbiakban: tanulmányutak nyilvántartása).

(2) A tanulmányutak nyilvántartása az alábbi adatokat tartalmazza:

- a) a tanuló nevét,
- b) a tanuló oktatási azonosító számát,
- c) a tanuló anyja születési nevét,
- d) a tanuló születési helyét és idejét,
- e) a tanuló állampolgárságát,
- f) a tanuló nemét,
- g) a tanuló nevelési-oktatási intézményének nevét, oktatási azonosító számát,
- h) a tanuló tanulói jogviszonyát megalapozó köznevelési alapfeladatot,
- i) a tanulónevelés-oktatásának helyét,
- j) a tanuló évfolyamát,
- k) azt, hogy a tanuló hányadik évfolyamon, mely országban vett részt külföldi tanulmányúton,
- l) kiskorú tanuló esetén a külföldi tanulmányúthoz történő szülői hozzájárulási nyilatkozatot,
- m) a tanuló nyelvi szintjét igazoló iskolai ajánlást,
- n) a választott külföldi fogadó intézmény, gazdálkodó szervezet nevét,
- o) az utasbiztosítás szerződésszámát,
- p) a támogatói szerződés számát,
- q) egyéni pályázat esetén a tanuló fizetési számlaszámát.
- r) a tanuló sajátos nevelési igényére vonatkozó adatokat.

(3) A (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott adatokat a központi költségvetésből vagy európai uniós forrásból megszervezett külföldi tanulmányút finanszírozásának biztosítása és a felhasználás ellenőrzése céljából a Tempus Közalapítvány a KIR részére továbbítja.

(4) A külföldi tanulmányútra irányuló egyéni pályázat esetén a (2) bekezdés a)–b) és g)–r) pontjában szereplő adatokat a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő, csoportos pályázat esetén a (2) bekezdés a)–b) és g)–p) és r) pontjában szereplő adatokat a nevelési-oktatási intézmény szolgáltatja a Tempus Közalapítvány számára.

(5) A nyilvántartás adatai az adatfelvételtől a tanulói jogviszony megszűnéséig kezelhetők.”

„45. § (2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. A bíróság eljárására alkalmazni kell a (6b)–(6f) bekezdésében foglaltakat.”

„45. § (6) A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot,

a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot. Az eljárásban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

(6a) Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

(6b) A (2) és (6) bekezdésben foglalt döntés ellen közigazgatási pert a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg.

(6c) A bíróság legkésőbb a keresetlevélnek a bírósághoz való érkezését követő nyolc napon belül intézkedik a tárgyalási határnapnak a keresetlevél bírósághoz való érkezésétől számított harminc napon belüli időpontra történő kitűzéséről, kivéve, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek.

(6d) A perben egyesbíró jár el első fokon. Ha az ügy különös bonyolultsága indokolja, az egyesbíró a perben a tárgyalás megkezdése előtt elrendelheti, hogy az ügyben három hivatásos bíróból álló tanács járjon el. A tanács elé utalt ügyben utóbb egyesbíró nem járhat el.

(6e) A bíróság a keresetlevelet, a keresetlevél bírósághoz történő érkezésétől számított negyvenöt napon belül bírálja el, a határozatát ugyanezen határidőn belül írásba foglalja és a felek részére kézbesíti.

(6f) A perben nem lehet alkalmazni a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 148. §-a szerinti ítélkezési szünetre vonatkozó rendelkezéseket."

„45. § (8) A hivatal gondoskodik az óvodai nevelésben részvételre kötelezettek és a tankötelesek nyilvántartásáról, a nyilvántartásból adatot közöl a területileg illetékes kötelező felvételt biztosító óvodák, iskolák fenntartói számára. A felmentést engedélyező szerv hivatalból, valamint a hivatal jelzése alapján elrendeli és felügyeli az óvodába járási kötelezettség és a tankötelezettség teljesítését."

„80. § (3) Az országos méréshez, értékeléshez központilag elkészített, mérési azonosítóval ellátott dokumentum alkalmazható, amelyen nem szerepelhet olyan adat, amelyből a kitöltő tanuló azonosítható. A tanulói teljesítmény mérése, értékelése céljából az országos mérés, értékelés során keletkezett, a tanulók teljesítményének értékelésével kapcsolatos adatok feldolgozhatók, és e célból a mérési azonosítóval ellátott dokumentumok átadhatók a hivatal részére. A hivatal az átadott adatokat az Onytv. szerint, az annak 1. melléklet VI. alcímében meghatározott informatikai rendszerben kezeli."

„90. § (1) Magyarország területén külföldi nevelési-oktatási intézmény akkor működhet, akkor adhat ki külföldi bizonyítványt, ha abban az államban, ahonnan származik, az intézményt nevelési-oktatási intézménynek, az általa kiadott bizonyítványt pedig az ilyen nevelési-oktatási intézménynek megfelelő bizonyítványnak jogszerűen elismerik, és az elismerést hitelt érdemlően bizonyították, feltéve, hogy az intézmény működése nem ellentétes az Alaptörvényben foglaltakkal. E rendelkezéseket a nemzetközi iskolák tekintetében is alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy az elismerést az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezetnek kell kiadnia. A külföldi nevelési-oktatási intézményt az oktatásért felelős miniszter – az intézmény fenntartójának kérelme alapján – nyilvántartásba veszi és engedélyezi a működését. Ha az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezet csak már működő intézmény számára ad ki elismerést, a nemzetközi óvoda, iskola számára ideiglenes működési engedély adható, amelynek feltétele az intézményt akkreditáló nemzetközi szervezet által az akkreditációs eljárás megindításáról szóló igazolás kiállítása."

„51/A. A tankönyvellátás

93/A. § (1) Ezen alcím rendelkezéseit kell alkalmazni

a) a Magyarország területén működő iskolákban, ide nem értve az oktatásért felelős miniszter engedélye alapján a külföldi állam vagy nemzetközi szervezet oktatási programja alapján folyó oktatást megvalósító iskolákban,
b) a (2) és (3) bekezdésben meghatározott feladatok végrehajtásában közreműködőkre, természetes és jogi személyekre.

(2) A tankönyvellátás állami feladat. A tankönyvellátás rendszerének működtetéséért az oktatásért felelős miniszter felelős.

(3) Az oktatásért felelős miniszter az iskolában alkalmazott tankönyvek

a) tankönyvvé nyilvánításával és a tankönyvjegyzékre történő felvételével kapcsolatos feladatait a hivatal által,

b) fejlesztésével és kiadásával kapcsolatos feladatokat az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv működtetésével,

c) előállításával, valamint az iskolai tankönyvrendelés lebonyolításával kapcsolatos feladatokat a Kormány rendeletében kijelölt, az állam százszázalékos tulajdonában álló, nonprofit gazdasági társaság (a továbbiakban: könyvtárellátó) közreműködésével

látja el.

93/B. § (1) A könyv, a szótár, a szöveggyűjtemény, az atlasz, a kislexikon, a munkatankönyv, a munkafüzet, a feladatgyűjtemény, a digitális tananyag és a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó – az e törvényben és az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott eljárásban – tankönyvvé nyilvánítható.

(2) A tankönyvvé nyilvánításról és a tankönyvvé nyilvánítás megszüntetéséről a hivatal, a szakképzési tankönyvek tekintetében a szakképesítésért felelős miniszter dönt. A szakképesítésért felelős miniszter ezt a jogát az irányítása alatt álló államigazgatási szervre vagy a miniszterrel kötött megállapodás alapján a hivatalra átruházhatja.

(3) Tankönyvvé nyilvánítási kérelmet

a) közismereti tankönyv vonatkozásában

aa) az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv,

ab) a 93/D. § (2) bekezdése szerinti nyilvános felhívás alapján az oktatásért felelős miniszter által kiválasztott könyv esetén a könyvkiadást folytató jogi személy,

ac) bevett egyház, vagy annak belső egyházi jogi személye,

b) szakképzési tankönyv vonatkozásában

ba) könyvkiadást folytató jogi személy,

bb) bevett egyház, vagy annak belső egyházi jogi személye

nyújthat be.

(4) A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban az ügyintézési határidő három hónap.

(5) A tankönyvvé nyilvánítási eljárásban az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

93/C. § (1) A tankönyvjegyzéket a hivatal vezeti. A hivatal

a) a 93/B. § (3) bekezdésben meghatározottak kérelme, vagy

b) a szakképesítésért felelős miniszter döntése

alapján veszi fel a tankönyvet a tankönyvjegyzékre. Ha az eljárásban szakértői vélemény beszerzése szükséges, akkor az a Kormány rendeletében kijelölt testülettől kérhető.

(2) A digitális tananyag a tankönyvjegyzékre tartós tankönyvként nem vehető fel.

(3) A tankönyvjegyzék

a) bármely évfolyam bármely tantárgya vonatkozásában a Nat szerint jóváhagyott kerettantervi tantárgyanként,

b) szakképzési tankönyv esetén szakképzési kerettantervi tantárgyanként, modulonként, témakörönként

legfeljebb kettő tankönyvet tartalmazhat.

(4) A (3) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a szótár, a szöveggyűjtemény, a feladatgyűjtemény, az atlasz, a kislexikon, a munkafüzet, a digitális tananyag és a nevelési-oktatási program részét alkotó információhordozó, feladathordozó és az idegen nyelvi tankönyvek tekintetében, továbbá akkor, ha bevett egyház, vagy annak belső egyházi jogi személye az oktatásért felelős miniszter által közzétett nyilvános felhívására készít tankönyvet.

93/D. § (1) Az oktatásért felelős miniszter által, a közismereti tankönyvekre és az oktatásért felelős miniszter mint szakképesítésért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképzésekre vonatkozó szakképzési tankönyvekre kiterjedően elkészített tankönyvfejlesztési terv végrehajtásában az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv közreműködik, ennek keretében

a) elkészíti az új fejlesztésű tankönyvek engedélyezett szerkesztett elektronikus kiadványát, és

b) kiadói feladatokat lát el.

(2) Nyilvános felhívást tehet közzé

a) az oktatásért felelős miniszter a Kormány által rendeletben kijelölt testület véleményének kikérésével közismereti tankönyv fejlesztésére, nemzetiségi nevelést-oktatást érintő közismereti tankönyv esetén az Országos Nemzetiségi Tanács egyetértésével,

b) a szakképesítésért felelős miniszter szakképzési tankönyv fejlesztésére.

(3) Az oktatásért felelős miniszter által közzétett nyilvános felhívás eredményeképpen elkészített, és a Kormány által kijelölt testület véleményének kikérését követően kiválasztott könyvekre vonatkozóan – kérelemre, az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott, a tankönyvvé nyilvánítási eljárásra vonatkozó tartalmi és formai követelmények teljesülése esetén – a hivatal lefolytatja a tankönyvvé nyilvánítási eljárást.

93/E. § (1) Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a Nat szerinti kerettantervi tantárgyhoz, a szakképzési kerettantervi tantárgyhoz, a tanított modulhoz, témakörhöz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.

(2) A tankönyvek országos megrendelését, beszerzését és az iskolák számára történő eljuttatásának megszervezését, a tankönyvek vételárának beszedését az állam a könyvtárellátó útján látja el. A könyvtárellátó végzi el az állami tankönyvfejlesztésért és -kiadásért felelős szerv által kiadott tankönyvek engedélyezett sokszorosítását, valamint e tankönyvekkel kapcsolatos készlektartózási és kereskedelmi feladatokat.

(3) A könyvtárellátó

a) a tankönyvellátás során úgy köteles eljárni, hogy azzal országos szinten a tankönyvellátás leggazdaságosabb megvalósítását biztosítsa,

b) biztosítja, hogy a tanuló legfeljebb a tankönyvjegyzékben feltüntetett legmagasabb fogyasztói áron (a továbbiakban: iskolai terjesztési ár) jusson hozzá a tankönyvhöz azzal, hogy az iskolai terjesztési ár tartalmazza az általános forgalmi adó összegét is,

c) gondoskodik arról, hogy az iskolában alkalmazott tankönyvek az iskola tanulói részére az egész tanév során megvásárolhatók legyenek.

(4) A könyvtárellátónak nem lehet vezető tisztségviselője, felügyelőbizottsági tagja, könyvvizsgálója az a személy, aki

a) más tankönyvkiadással, -terjesztéssel foglalkozó természetes személy, vagy jogi személy vezetője, munkavállalója, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény szerinti hozzátartozója,

b) az a) pontban meghatározott szervezetben tagsági jogokat megtestesítő vagyoni joggal rendelkezik, vagy részt vesz az ügyvezetésében, felügyelő bizottságában.

(5) Az iskola a tankönyveket – jogszabályban meghatározottak szerint, elektronikus formában – a könyvtárellátó felületén keresztül rendeli meg. A könyvtárellátó számára az iskola a tankönyvrendeléssel kapcsolatos, alábbi személyes adatokat adja át:

a) a tanuló neve,

b) a tanuló oktatási azonosító száma,

c) a tanuló törvényes képviselőjének neve,

d) a törvényes képviselő vagy a nagykorú tanuló lakcíme,

e) a tanuló iskolájának neve, OM azonosítója,

f) a tanuló évfolyamának, osztályának megjelölése,

g) a tanuló részére az iskolai tankönyvellátás keretében megrendelt, megvásárolt tankönyvek címe,

h) a tanuló nemzetiségének megjelölése, amennyiben a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló jogszabályban meghatározott nyilatkozattal vesz részt a nemzetiségi nevelés-oktatásban.

(6) Az iskola átadja a könyvtárellátónak a tankönyvek tanulóra, évfolyamra, tantárgyra lebontott címlistáját.

(7) Az (5) és (6) bekezdés alapján átadott személyes adatokat a könyvtárellátó kizárólag a tankönyvjegyzékben meghatározott áron történő tankönyvvásárláshoz való jogosultság megállapítása céljából kezeli.

93/F. § (1) A központi költségvetésről szóló törvényben kell meghatározni

a) a térítésmentes tankönyvek, valamint

b) a (4) bekezdésben meghatározott tankönyvek

iskolai beszerzéséhez (a továbbiakban: ingyenes iskolai tankönyvellátás) biztosított állami támogatás (a továbbiakban: tankönyvtámogatás) fedezetét.

(2) A tankönyvtámogatás felhasználható

a) a tanulói tankönyvvásárlás költségeinek átvállalására és csökkentésére, továbbá az iskolai tankönyvrendelés teljesítésére, valamint

b) ha az iskolában a nevelő és oktató munkához részben vagy egészben nem alkalmaznak tankönyvet, készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatáshoz és a fejlesztő nevelés-oktatáshoz a pedagógiai programban foglaltak megvalósítását szolgáló, a tankönyvjegyzéken nem szereplő könyvek, munkafüzetek, feladatlapok, digitális ismerethordozók beszerzésére, a szakmai munkaközösség és az iskolai szülői szervezet egyetértésével.

(3) A tankönyvtámogatás összegét – a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározottak szerint – az iskola fenntartója útján kell eljuttatni az iskolához.

(4) Az ingyenes iskolai tankönyvellátással nem érintett iskolai évfolyamokon, továbbá az (1) bekezdés b) pontja tekintetében az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy – az iskolától történő tankönyvkölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetve

tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzbeli támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

- a) tartósan beteg,
- b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,
- c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,
- d) nagykorú, és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,
- e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- f) a gyermekvédelmi gondoskodás keretében nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesül

a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (a továbbiakban: normatív kedvezmény). A nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben ideiglenes hatállyal elhelyezett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

(5) A normatív kedvezményre való jogosultság szempontjából az érintett személyt a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. Fejezete alapján kell tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak – kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg – minősíteni.”

„94. § (4) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy [...]”

g) az intézményvezetői megbízás iskolai végzettséggel, szakképzettséggel kapcsolatos és egyéb részletes feltételeit, a pedagógusok előmeneteli rendszerét, az egyes fokozatokba történő besoroláshoz szükséges követelményeket, a minősítő vizsgát és a minősítési eljárást lefolytató bizottság működését, a szakmai kritériumokra vonatkozó részletes rendelkezéseket, a minősítő vizsga és a minősítési eljárások során adható minősítések feltételeit, a minősítésekhez kapcsolódó fokozatokhoz és ezen belül az egyes fizetési kategóriákhoz tartozó illetményt, az illetményeltérítés alapjául szolgáló kompetencia- és teljesítményalapú értékelési rendszert, valamint az ágazati, szakmai sajátosságokra tekintettel a 8. mellékletben meghatározott keretek között az illetménypótlék, az intézmény vezetői részére járó további pótlék, a munkavégzés sajátos körülményeire tekintettel az e törvényben meghatározottaknál magasabb mértékű pótlék, keresetkiegészítés és a jutalom megállapításának részletes szabályait, a megismételt minősítő vizsga és minősítési eljárások költségét, valamint a minősítési-, megújítási díj mértékét, befizetésének szabályait, a neveléssel-oktatással lekötött munkaidő számítása szempontjából egyes intézménytípusokban alapul veendő egy tanóra, foglalkozás időtartamát, a kollégiumi nevelőtanár által a neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében ellátható, az iskolai vagy kollégiumi foglalkozáson részt nem vevő tanulók folyamatos pedagógiai felügyeletébe tartozó egyes feladatokat, a nevelési-oktatási intézményekben elrendelhető rendkívüli munkavégzés, ügyelet és készenlét elrendelésének feltételeit, az ügyelet és az ügyelet alatt elrendelt munkavégzés díjazását is magában foglaló átalánydíjazás megállapításának szabályait és mértékét, a nevelés-oktatást előkészítő, nevelés-oktatással összefüggő egyéb feladatok körét, az eseti helyettesítésnek minősülő helyettesítést, az alkotói szabadság igénybevételének részletes szabályait, a pedagógusok munkaideje beosztásának szabályait, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak, valamint a gazdasági, ügyviteli, műszaki, kisegítő és más, nem pedagógus-munkakörben alkalmazottak besorolásához szükséges követelményeket, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók szülei iskolai végzettséggel összefüggő önkéntes nyilatkozatának kérdéseit, valamint az igazgatótanács munkáltatói jogosítványait, [...]”

rendeletben állapítsa meg.”

„94. § (4h) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy az egyéni munkarenddel kapcsolatosan eljáró, felmentést engedélyező szervet rendeletben jelölje ki.”

„99/J. § E törvénynek a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvénnyel megállapított

a) 45. § (5) bekezdésének hatálybalépését megelőző napon magántanulói jogviszonyban álló tanuló magántanulói jogviszonyának egyéni munkarendre történő módosítását a Kormány által kijelölt hatóság a hatálybalépéstől számított egy éven belül felülvizsgálja,

b) 62. § (4) bekezdését a hatálybalépését követően benyújtott kérelmekre kell alkalmazni.”

„99/K. § (1) A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény hatálybalépését követő 1 éven belül a 9. § (10) bekezdése szerinti hálózat, szervezet, illetve fenntartó köteles felülvizsgálni a kerettantervet annak érdekében, hogy az megfeleljen a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti

köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvénnyel módosított 9. § (9a) bekezdésében foglaltaknak, és a kerettanterv módosításának jóváhagyását kérelmezni. Ennek elmulasztása esetén a működési engedélyt vissza kell vonni.

(2) A közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvénnyel módosított 9. § (9a) bekezdésében foglaltakat a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről szóló 2019. évi LXX. törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő működési engedélyezési eljárásokban is alkalmazni kell. Ha az e bekezdésben foglaltak alapján a kerettanterv vagy a működési engedély iránti kérelem módosítása szükséges, akkor az ügy intézési határideje 45 nappal meghosszabbodik.”

III.

- [46] 1. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja alapján az Alkotmánybíróság „a Kormány, az országgyűlési képviselők egynegyede, a Kúria elnöke, a legfőbb ügyész vagy az alapvető jogok biztosa kezdeményezésére felülvizsgálja a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját”. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt megállapította, hogy az ötvenhat országgyűlési képviselő által benyújtott indítványt az Alaptörvény idézett rendelkezésének megfelelően, az eljárás kezdeményezésére jogosultak terjesztették elő.
- [47] Az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pontja és az Abtv. 24. § (1) bekezdése alapozza meg.
- [48] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 24. § (1) bekezdés szerinti követelményeknek megfelelő indítványt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz.
- [49] 2.1. A kérelem megjelöli azt az alaptörvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, és amely az indítványozók indítványozói jogosultságát megalapozza [Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés e) pont]. Tartalmazza továbbá az indítvány az eljárás megindításának indokait, megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályt, illetve annak egyes rendelkezéseit és az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit.
- [50] 2.2. Az indítvány a határozott kérelem követelményének azonban csak részben tesz eleget. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjának megfelelően a kérelem akkor határozott, ha tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével.
- [51] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Módtv. egészének megsemmisítésére vonatkozó indítványi elem nem felel meg a határozott kérelem követelményének, ugyanis csupán általánosságban, konkrét rendelkezésekhez köthető, alkotmányjogilag értékelhető indokolás nélkül állítja a felkészülési idő, a normavilágosság, a jogbiztonság és a szülői jogok sérelmét.
- [52] Az indítvány ugyancsak nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást az Nkt. 4. § 6a. pontjával, 8. § (2b)–(2c) bekezdéseivel, 23. § (9) bekezdésével, 25. § (6) bekezdésével, 35/B. § (3) bekezdésével, 45. § (8)–(9) bekezdéseivel, 67. § (1) és (8) bekezdésével, 68. § (1) bekezdésével, 70. § (2) bekezdés j) pontjával, 80. § (3) bekezdésével, 83. § (3) bekezdésével, 90. § (1) bekezdésével, 93/A–93/F. §-aival, 94. § (4g) és (4h) bekezdéseivel, a 99/J. §-ával, valamint a Módtv. 32. és 33. §-aival összefüggésben. Az Alkotmánybíróság éppen ezért ezen indítványi elemek vizsgálatát az Abtv. 64. § d) pontja alapján visszautasította.
- [53] 2.3. Az Alkotmánybíróság megjegyzi továbbá, hogy az Nkt. 67. § (1) bekezdésével összefüggésben az indítványozók az alaptörvény-ellenességet egyebek között azért állították, mert „mindaddig, ameddig az érintett kormányrendelet meg nem jelenik”, nem lehet megállapítani, hogy mely feltételek szükségesek az intézményvezetői megbízáshoz. Az indítványozók állításával ellentétben azonban az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendelet 13. §-a 2019. szeptember 1-jei hatállyal rendelkezett az intézményvezetői kinevezés feltételéről, mely már az indítvány benyújtásakor is hatályban volt.
- [54] 3. Az indítványozók az Nkt. 9. § (9a) bekezdésével, valamint 99/K. §-ával összefüggésben három dolgot sérelmeztek. Egyrészt a kellő felkészülési idő hiányát, a jogszabályban biztosított egyéves határidő ugyanis meglátásuk szerint az alternatív iskolák esetében nem elegendő a kerettanterv elkészítésére. Másrészt diszkriminatívnak találják, hogy a tananyag két félévre bontását a jogalkotó csak az alternatív iskolák esetében követeli meg, harmadrészt pedig álláspontjuk szerint a visszaható hatály tilalmába ütközik azon rendelkezés, hogy az Nkt. 9. §

- (9a) bekezdését a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell. A gyakorlatban az indítvány szerint ez azzal a következménnyel járhat, hogy egyes iskolák 2019. szeptember 1. napján nem kezdenek meg a működésüket. 2019. szeptember 18. napján érkezett beadványukban azonban ilyen intézményt nem jelöltek meg.
- [55] Az indítvány benyújtását követően az Országgyűlés a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény hatálybalépésével összefüggő módosító és hatályon kívül helyező rendelkezésekről szóló 2019. évi CXII. törvénnyel többek között az Nkt. számos rendelkezését is módosította. A módosítás következtében az Nkt. 9. § (9a) bekezdése, valamint 99/K. §-a is jelentősen megváltozott 2020. január 1-jei hatállyal, az új rendelkezésből az egyéves határidő, valamint a tanterv két félévre bontásának kötelezettsége is kikerült.
- [56] Az Abtv. 64. § e) pontja értelmében az Alkotmánybíróság visszautasítja az indítványt, ha annak érdemi vizsgálata során megállapítja – a 25–27. §-ban foglalt eljárások kivételével – a vizsgált jogszabály hatályvesztését. Az Nkt. 9. § (9a) bekezdésének, valamint 99/K. §-ának az indítványozók által sérelmezett tartalma a fentiek szerint hatályban már nem lévő jogszabályi rendelkezés, így annak az Alkotmánybíróság általi vizsgálata absztrakt utólagos normakontroll keretében már nem lehetséges, ezért az Alkotmánybíróság ezen indítványi elemet visszautasította {hasonlóan: 3326/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [57] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az Abtv. 41. § (3) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság hatásköre kivételesen hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezés alkotmányosságának vizsgálatára is kiterjedhet, ha az konkrét ügyben még alkalmazandó. Az absztrakt utólagos normakontroll-eljárásban már nem vizsgálható jogszabályi rendelkezés alkalmazása kapcsán felmerülő alkotmányossági kérdések, alapjogsérelmek tehát az egyedi érintettség igazolása mellett az Abtv. 26. §-a és 27. §-a szerinti eljárásokban kezdeményezhetők. Hasonlóan, az egyedi ügyben történt alkalmazás esetén az Abtv. 25. §-a szerinti bírói kezdeményezés lehetősége is rendelkezésre áll abban az esetben, ha a már hatályon kívül helyezett jogszabályi rendelkezések alkalmazása révén konkrét – az Alaptörvényben biztosított – jog sérelme merül fel.
- [58] 4. Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az indítványozóknak jogalkotói mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló kérelem előterjesztésére nincs jogosultságuk. Az Abtv. 46. § (1) és (2) bekezdése a jogalkotói mulasztás megállapítását az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során hivatalból alkalmazható egyik lehetséges jogkövetkezményként szabályozza, így annak indítványozására az indítványozók nem jogosultak {az utólagos normakontroll-eljárásra: 3330/2017. (XII. 8.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor [figyelemmel részben az indítvánnyal támadott rendelkezésekre, a 9/2019. (III. 22.) AB határozat rendelkező részére, a Módtv. indokolására, valamint az államtitkár válaszára] jelen ügyben az indítványozók által állított okból nem látta indokát ezen jogkövetkezmény hivatalbóli alkalmazásának.

IV.

- [59] Az indítvány részben megalapozott.
- [60] Az Alkotmánybíróság az indítvány tartalmi vizsgálatát megelőzően elsőként áttekintette az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével kapcsolatos korábbi, jelen indítvány elbírálása szempontjából releváns gyakorlatát.
- [61] Az Alkotmánybíróság következetes joggyakorlata szerint a jogállamiságból és az annak részét képező jogbiztonság követelményéből fakadó elv a kellő felkészülési idő biztosítása, amelynek értelmében a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a címzettek számára a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. E követelményt megismétli a Jat. 2. § (3) bekezdése is.
- [62] A kellő felkészülési idő Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következő lényegi eleme, hogy a jogszabályi rendelkezéseknek mindazok a címzettjei, akik részére a jogszabály új, illetve többletkötelezettséget ír elő – legyenek akár a jogszabály végrehajtásáért felelős (jogalkalmazó) szervek, akár az önkéntes jogkövetés szempontjából érintett egyéb személyek és szervek –, a kötelezettségeiket potenciálisan teljesíteni tudják, és akarataik ellenére ne kövessenek el kötelezettségszegést, ne valósítsanak meg jogellenes magatartást. Mind a jogalkalmazásnak, mind pedig a jogkövető magatartásnak feltétele a jogszabály megismerése, ebből a szempontból tehát a szabály alkalmazására való felkészülés és a jogszabály megismerése a cél-eszköz viszonyban áll egymással {6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [233]–[236]; 24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [43]}. A jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges kellő idő megállapítása és biztosítása a jogalkotó felelősséggel terhelt mérlegelésének és döntésének függvénye, mellyel összefüggésben alaptörvény-ellenesség csak a jogszabály alkalmazására való felkészülést szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő elmaradása, illetőleg

hiánya esetén állapítható meg {3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [51]}. Az Alkotmánybíróság hatásköre ennek megfelelően a felkészülési idő követelményével összefüggésben nem terjedhet ki annak vizsgálatára, hogy egy konkrét jogszabály esetében pontosan mennyi idő szükséges a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, az ugyanis nem alkotmányjogi kérdés; az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó felkészülési idő követelményével összefüggésben csak azt értékelheti, ha a felkészülési idő elmarad, vagy annyira kirívóan rövid, hogy nyilvánvaló, hogy a jogszabály címzettjei jóhiszeműségük, legjobb szándékuk és igyekezetük ellenére sem – vagy csak rendkívüli erőfeszítések árán – tudnának kötelezettségeiknek eleget tenni {24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [43]}.

- [63] Ugyancsak az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből vezethető le a visszaható hatályú jogalkotás tilalma. Az Alkotmánybíróság a visszaható hatályú jogalkotásra vonatkozó gyakorlatát a 10/2018. (VII. 18.) AB határozatban a következőképpen foglalta össze: „Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek, továbbá a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak {9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 65–66; 38/2012. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [84]}. A jogbiztonság teremti meg a lehetőséget a jogalanyoknak arra, hogy magatartásukat ténylegesen a jog előírásaihoz tudják igazítani {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [58]}.
- A jogi normák előreláthatóságának és kiszámítható működésének követelménye felöleli a visszamenőleges hatályú jogi szabályozás korlátozott és kivételes lehetőségét. Vagyis jogszabály a kihirdetését megelőző időre nem állapíthat meg jogkövetkezményeket: nem rögzíthet kötelezettséget és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé. Az Alkotmánybíróság szerint valamely jogszabály nem csupán akkor minősülhet az említett tilalomba ütközőnek, ha a hatálybalépés visszamenőlegesen történt, hanem akkor is, ha a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés alapján – a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell {57/1994. (XI. 17.) AB határozat, ABH 1994, 324–325; 16/2014. (V. 22.) AB határozat, Indokolás [32]}. Ez utóbbi esetben a szabály a hatályba lépését megelőző eseményhez, tényhez fűz új, a korábban hatályos szabályhoz képest eltérő jogkövetkezményt, aminek következtében felmerülhet a visszaható hatály sérelme. Visszaható hatályról beszélünk továbbá akkor is, ha az új szabály a hatályba lépését megelőzően keletkezett, annak időpontjában fennálló tényállás jogkövetkezményét a régítől eltérően határozza meg.” (Indokolás [49]–[51])

V.

- [64] 1. Az Alaptörvény nagy hangsúlyt helyez a család intézményének védelmére. Már a Nemzeti Hitvallás is hitet tesz a család értéke mellett („[v]alljuk, hogy együttélésünk legfontosabb keretei a család és a nemzet, összetartozásunk alapvető értékei a hűség, a hit és a szeretet”), míg az L) cikk rögzíti a család védelmét, a gyermekvállalás támogatását. A családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény szerint a család Magyarország legfontosabb nemzeti erőforrása, olyan önálló közösség, amely erkölcsi alapokon nyugszik. A család, és a családban történő nevelkedés biztonságosabb minden más lehetőséghez képest, továbbá harmonikusan működő családok nélkül nincs jól működő társadalom. Az Alaptörvény XVI. cikke a gyermekek védelmének alkotmányos alapja. A XVI. cikk (1) bekezdése a gyermeknek a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz való jogát deklarálja, a (2) bekezdés biztosítja a szülők számára a jogot a gyermeküknek adandó nevelés megválasztására, míg a (3) bekezdés értelmében a szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni, mely kötelezettség magában foglalja a gyermekük taníttatását is.
- [65] Az Alaptörvény normaszöveg-javaslatához fűzött alkotmányozói indokolás szerint a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéshez szükséges „védelemre és gondoskodásra a gyermek mindenkivel szemben igényt tarthat. Ennek megfelelően a gyermek szülei, családja, az állam és a társadalom valamennyi tagja is köteles a gyermek jogait tiszteletben tartani, és a társadalom fennmaradásának zálogaként biztosítani számára a megfelelő fejlődéséhez szükséges feltételeket. A magánszférában a gondoskodás és védelem joga és kötelezettsége elsődlegesen a szülőket (vagy a gyermek más törvényes képviselőit) illeti, illetve terheli. Ezzel összefüggésben a Javaslat a szülők jogaként határozza meg a gyermeküknek adandó nevelés megválasztását és egyben kötelezettségükké teszi a kiskorú gyermekükről való gondoskodást, ideértve a tanköteles gyermekük taníttatását is.”
- [66] Az Alaptörvény XVI. cikk (1), (2) és (3) bekezdései egymással összefüggő egységet alkotnak, melynek középpontjában a gyermek legjobb érdeke áll, a XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően. Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz, melynek biztosítása a XVI. cikk (2) bekezdése értelmében elsődlegesen a szülők kötelezettsége. A szülők neveléshez való

joga két irányból is korlátozott: egyfelől a gyermeküknek adandó nevelés megválasztása során a szülők nem élveznek korlátlan szabadságot, és a nevelés keretében kizárólag olyan döntések meghozatalát védi és támogatja az Alaptörvény, amely a gyermek legjobb érdekével összhangban áll, azaz a XVI. cikk (2) bekezdése szerinti szülői jogosultságok tartalmi korlátja a gyermek XVI. cikk (1) bekezdése szerinti legjobb érdeke. Másfelől pedig a szülők neveléshez való jogának korlátja a XVI. cikk (3) bekezdése szerinti gondoskodási kötelezettség, mely magában foglalja a gyermek taníttatásának kötelezettségét is. A szülők nevelési jogának tartalmát az Alkotmánybíróság a 995/B/1990. AB határozatban akként határozta meg, hogy „a szülők maguk döntenek arról, hogy hagyományaik, családi szokásaik, társadalmi helyzetük, vallási és erkölcsi meggyőződésük, anyagi lehetőségeik szerint miként választják meg a gyermek nevelését, oktatását biztosító intézményt, módszert, eszközöket. Ebbe külső hatalom, a családon kívülálló személy nem avatkozhat be.” (ABH 1993, 515, 527)

- [67] Miközben tehát az Alaptörvény maga is rögzíti a szülők neveléshez való jogát, egyben azt is elismeri, hogy a gyermek nevelésének nem csupán egyetlen helyes módja létezik, hanem a több, adott esetben egyaránt helyes nevelési módszer közül kell a szülőnek a gyermekére tekintettel választania. Ezen választási szabadság általános és abszolút korlátja ugyanakkor a gyermek taníttatásának kötelezettsége, mely vonatkozásban az Alaptörvény nem biztosítja a szülők számára a választás lehetőségét a tanköteles, azaz a törvényben meghatározott életkort elért és iskolaérett gyermekek esetében. A tankötelezettség teljesítésének módja tekintetében azonban a szülők neveléshez való joga ugyancsak érvényesül: így különösen (a jogszabályi kereteken belül) megválaszthatják a gyermekük számára legjobbnak tartott oktatási intézményt, választhatnak az etika és a hit- és erkölcsstan oktatása között, vagy akár egyéni munkarendet kérelmezhetnek gyermekük számára.
- [68] Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdése értelmében Magyarország külön intézkedésekkel védi egyebek között a gyermekeket is, akik (a nőkhöz, idősekhez és fogyatékosokkal élőkhez hasonlóan) különleges gondoskodásra szorulnak és külön védelmet igényelnek. A részben a XV. cikk (5) bekezdésén, részben a XVI. cikk (1) bekezdésén alapuló állami intézményvédelmi kötelezettség ugyanakkor csak másodlagos a szülő elsődleges kötelezettségéhez képest. Az állam feladata egyfelől a megfelelő intézményrendszer kialakítása és működtetése (ideértve a bölcsődei, óvodai, iskolai intézményeket éppúgy, mint a megfelelő egészségügyi ellátórendszert), másfelől a szülők gyermek legjobb érdekének megfelelő nevelési döntéseinek meghozatalához szükséges szakmai támogatás biztosítása (például a pedagógiai szakszolgálatok szakértői vizsgálatai és más hasonló intézmények révén), harmadfelől pedig annak biztosítása, hogy amennyiben a szülő egyedi esetekben elmulasztja a neveléshez való jogának gyakorlását, vagy azt nyilvánvalóan nem az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti korlátokra tekintettel gyakorolja, a szülő helyébe lépve megtegye azokat az egyedi ügyekben szükséges intézkedéseket, melyek nélkülözhetetlenek ahhoz, hogy a gyermek legjobb érdeke megfelelően érvényesüljön.
- [69] Mindezekkel összhangban az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény normaszöveg-javaslatának indokolása maga is kifejezetten elismeri a gyermek nevelése során a szülő jogainak elsődlegességét. A 995/B/1990. AB határozat mindezt akként rögzítette, hogy „ha a gyermeknek nincs vagy a szülői kötelezettségeket nem teljesítő szülője van, akkor helyettük az államnak kell helytállnia. Ez ad a jogalkotó államnak lehetőséget a törvényes beavatkozásra, és kötelezi az államot közvetlen helytállásra.” (ABH 1993, 515, 528) Mindez tehát azt jelenti, hogy az állam szerepe a gyermek nevelésére vonatkozó döntések meghozatalában csupán másodlagos jellegű: egyrészt a XV. cikk (5) bekezdése alapján köteles a szülőket segíteni a gyermek nevelése során, másrészt köteles a gyermek neveléséhez szükséges megfelelő intézményrendszert és ellátórendszert működtetni (melyek közül maga az Alaptörvény nevesíti a kötelező általános iskolai oktatást), harmadrészt pedig az állam fellépése konkrét, egyedi esetekben csak a szülők gyermek érdekeivel nyilvánvalóan ellentétes döntéseinek korrekciójára, illetőleg a gyermek nevelése szempontjából elengedhetetlenül fontos, a szülő részéről elmaradó döntések pótlására szorítkozhat.
- [70] 2. A szubszidiaritás elve értelmében az állam az egyén személyes autonómiájába tartozó kérdésekben a döntés lehetőségét nem vonhatja el az egyéntől. A gyermeknevelés feladata és felelőssége tehát elsődlegesen a szülőket terheli, az állam feladata pedig a szubszidiaritás elvének megfelelően részben a szülők támogatása-segítése, részben pedig a szülők nevelési tevékenységének korrekciója azokban az egyedi esetekben, ha az a gyermek legjobb érdekével ellentétes eredményre vezet. Miközben a szubszidiaritás elve (és az Alaptörvény egyes, idézett rendelkezései) nem csupán felhatalmazzák, hanem kifejezetten kötelezik is az államot arra, hogy segítse a szülőket a gyermekük nevelése során, ezen állami szerepvállalás sem generálisan, sem pedig egyedi esetekben nem veheti át a szülőktől a nevelés jogát és felelősségét akkor, ha a szülők azt egyébként a gyermek legjobb érdekének megfelelően, az Alaptörvénnyel összhangban gyakorolják.
- [71] 3. Az Alkotmánybíróság korábban már több döntésében is hangsúlyozta, hogy „[a] szülőnek a nevelés megválasztásához való joga [az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése szerint a szülőknek joguk van megválasztani

- a gyermeküknek adandó nevelést] – összefüggésben az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdésével (gondolat, lelkiismeret és vallás szabadsága) – azt jelenti, hogy a szülők gyermekeikről saját világnézetüknek és lelkiismereti meggyőződésüknek megfelelően gondoskodhatnak, tehát »[e]lsősorban a szülők (gondviselők) jogosultak arra, hogy döntsenek a gyermekeik testi és szellemi fejlődésével kapcsolatos kérdésekben. A szülők választhatnak egészségügyi szolgáltatót, oktatási intézményt, ők dönthetnek arról, hogy milyen világnézeti nevelésben részesüljenek gyermekeik. Az egyes egészségügyi ellátások, a lehetséges alternatívák között is a szülők döntenek.« [39/2007. (VI. 20.) AB határozat, ABH 2007, 464, 481]” (Abh., Indokolás [59]) Ugyanakkor „nem értelmezhető a szülő (2) bekezdésben biztosított nevelés megválasztásához való joga elvonatkoztatva az őt terhelő kötelezettségtől, sem pedig a gyermek jogaitól” (Abh., Indokolás [43]).
- [72] Az államnak a gyermek jogai védelme érdekében intézményvédelmi kötelezettsége áll fenn: „Az állam szerepe a gyermekek védelmében és a róluk való gondoskodásban az, hogy meghatározza a gyermekek alapvető jogai érvényesítésének garanciáit, létrehozza és működtesse a gyermekek védelmét biztosító intézményrendszer.” [114/2010. (VI. 30.) AB határozat, ABH 2010, 579, 582] Ezen intézményvédelmi szerep ugyanakkor a gyermek jogai tekintetében csak kiegészítő jellegű: „a családi védelmet mint belső jogviszonyt kiegészíti (de adott esetben pótolja is) az – objektív intézményvédelmi kötelezettségből fakadó – állami (és a társadalmi) védelem.” (Abh., Indokolás [56])
- [73] Mindezeket az Alkotmánybíróság a 14/2014. (V. 13.) AB határozatban akként összegezte, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjog, a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga speciális szerkezetű és többpólusú: jogosultja a gyermek, míg kötelezettje elsődlegesen a család (a szülők), másodlagosan pedig – kiegészítő, illetve bizonyos esetekben pótló jelleggel – az állam. Az államnak – ebben a szerepkörében – a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát aktív, tevőleges, támogató (nem pusztán passzív) magatartással kell érvényre juttatnia (Indokolás [33]).
- [74] 4. Az Alkotmánybíróság a gyermek legjobb érdekével, illetőleg a szülők neveléshez való jogával, valamint az állami szerepvállalás terjedelmével kapcsolatosan utal a német irányadó bírósági és alkotmánybírósági gyakorlatra is. A szülők neveléshez való jogához (Erziehungsrecht) kapcsolódik az állam nevelési feladata (Erziehungsauftrag), mely utóbbi elsősorban a nevelési jog gyakorlása feletti örökődéssel kapcsolatos feladatokat és hatásköröket takarja (BVerwG 6 B 65.07). A német szövetségi alkotmánybíróság, a Bundesverfassungsgericht korábban (a magyar Alkotmánybíróság gyakorlatához hasonlóan) azt is elismerte, hogy a tankötelezettség intézménye a szülők nevelési jogának korlátját képezi (1 BvR 1358/09). Az irányadó német alkotmánybírósági gyakorlat szerint a Grundgesetz 6. cikk (2) bekezdéséből fakadóan a gyermek gondozása és nevelése a szülők természetes joga, azaz akik a gyermeknek életet adtak, természetesen készek és kötelesek arra, hogy a gyermek ellátásáért és neveléséért felelősséget vállaljanak (BVerfGE 24, 150). Ezen szülői jogok ugyanakkor ún. „szolgáltató emberi jogok”, amelyek a szülőt illetik ugyan meg, azonban azokat a szülők a gyermek érdekében kötelesek gyakorolni (BVerfGE 61, 372). Ennek megfelelően a német alkotmánybírósági gyakorlatból következően a szülői jogok elsősorban nem a szülő személyiségének szabad kibontakozását szolgálják, hanem a gyermek kibontakozásának garanciájaként érvényesülnek. A bajor szövetségi alkotmánybíróság a bajor alkotmány 129. cikk (1) bekezdése alapján pedig úgy foglalt állást, hogy bár a német szülők számára alanyi jogon biztosított az óvodai férőhely a gyermekük számára, azonban a szülők neveléshez való jogának elsőbbsége kizárja, hogy az állam óvodakötelezettséget vezessen be (BayVerfGHE 29, 191, 210). Az óvoda ugyanis nem kötelezettség, hanem a szülők nevelési kötelezettségeit támogató intézményrendszernek minősül (1 BvR 178/97).
- [75] Az irányadó német alkotmánybírósági gyakorlat szerint amikor valamely, a gyermek nevelésével kapcsolatos állami beavatkozás alkotmányosságáról kell döntenet, minden esetben a gyermek legjobb érdekét és az arányosság elvét kell szem előtt tartani, a jogalkotó pedig csak akkor avatkozhat be a szülő nevelési jogába általános tilalakkal, amennyiben az egyedi intézkedések nem bizonyulnak elégségesnek (BVerfGE 7, 320). Mindez azt jelenti, hogy az általános iskolai nevelést megelőzően az államnak csak akkor kell beavatkoznia, amennyiben a szülő nevelési jogának gyakorlása konkrét, egyedi esetekben a gyermek legjobb érdekével ellentétes eredményre vezet. Ennek megfelelően a német szövetségi alkotmánybírósági gyakorlat is irányadónak tartja a szülő neveléshez jogával való összefüggésben a szubszidiaritás elvét (1 BvR 205/58).
- [76] 5. Az Alkotmánybíróság végezetül azt is megjegyzi, hogy az Alaptörvény XVI. cikkének korábban említett értelmezése az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett, Magyarországot is kötelező Gyermejjogi Egyezmény rendelkezéseivel is teljes mértékben összhangban áll. A Gyermejjogi Egyezmény 18. cikk (1) bekezdése értelmében „[a] felelősség a gyermek neveléséért és fejlődésének biztosításáért elsősorban a szülőkre, illetőleg, adott esetben a gyermek törvényes képviselőire hárul. Ezeket cselekedeteikben mindenekelőtt a gyermek mindenképp felett álló

érdekének kell vezetnie.” A 18. cikk (2) bekezdése pedig kifejezetten az állami szerepvállalás másodlagosságát hangsúlyozza akkor, amikor azt rögzíti, hogy „a részes államok megfelelő segítséget nyújtanak a szülőknek és a gyermek törvényes képviselőinek a gyermek nevelésével kapcsolatban rájuk háruló felelősség gyakorlásához, és gondoskodnak gyermekjóléti intézmények, létesítmények és szolgálatok létrehozásáról”. Az Egyezmény 18. cikke [a szülők kötelelességeit és jogait tartalmazó 5. cikkel, valamint az állam kötelezettségeit tartalmazó 3. cikk (2) bekezdésével és 27. cikkével együttesen] egyértelműen előírja, hogy a szülőké az elsődleges felelősség a gyermek legjobb érdekének biztosításában, az államnak pedig megfelelő lépéseket kell tennie a szülők kötelelességteljesítésükben való támogatása érdekében. Az állam ugyanakkor csak abban az esetben veheti át a szülő szerepét a gyermek jogainak és szükségleteinek biztosítása érdekében, ha a szülő nem képes eleget tenni ezen felelősségének.

VI.

- [77] Az Alkotmánybíróság elsőként az Nkt. 8. § (2) bekezdésével, valamint 8. § (2a)–(2c) bekezdésével kapcsolatos indítványi elemet vizsgálta meg.
- [78] 1. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény, majd azzal összhangban az Nkt. 2015. augusztus 31. napjáig hatályos rendelkezése hároméves kortól lehetővé tette az óvodai részvételt azzal, hogy abban az évben, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órányi kötelező részvételt írt elő.
- [79] Az Nkt. 2015. szeptember 1. napjától kezdődően az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség korhatárát leszállította, napi négy órányi kötelező óvodai foglalkozáson való részvételt írva elő a harmadik életévét betöltött gyermekek számára is azzal, hogy a jegyző a szülők kérelmére – az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével – annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti, felmentést adhatott a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete ezt indokolta.
- [80] A kötelező óvodai korhatár leszállítására, valamint a kötelező óvodai nevelés alóli felmentésre vonatkozó, 2015. szeptember 1. napjától hatályos szabályokat a jogalkotó a Módtv. elfogadásával két lépcsőben módosította.
- [81] Az Nkt. 2019. július 26. napjától hatályos rendelkezése [a Módtv. 7. § (1) bekezdése] a korábbi szabályozást annyiban változtatta meg, hogy a felmentés engedélyezésének korhatárát egy évvel leszállította, és annak az évnek az augusztus 31. napjáig tette immáron lehetővé, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti.
- [82] Az Nkt. 2020. január 1. napjától hatályos 8. § (2) bekezdése [a Módtv. 7. § (2) bekezdése] (a felmentés engedélyezésének korhatárát változatlanul hagyva) a felmentés engedélyezésére vonatkozó eljárásrendet változtatta meg, oly módon, hogy a szülő a tárgyév május 25. napjáig jogosult csak a kérelem benyújtására, a felmentés engedélyezéséről szóló döntést pedig a jegyző, illetőleg a fenntartó helyett a Kormány rendeletében kijelölt szerv hozza meg, az eljárásban szakértőként pedig csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki. Ugyancsak a Módtv. 7. § (2) bekezdése rögzítette a felmentés engedélyezésével kapcsolatos közigazgatási perre vonatkozó, 2020. január 1. napjától hatályos szabályokat [Nkt. 8. § (2a)–(2f) bekezdések]. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozók alkotmányjogilag értékelhető indokolást kizárólag a Módtv. 7. § (2) bekezdésével összefüggésben terjesztettek elő, ennek megfelelően az Alkotmánybíróság jelen eljárásban kizárólag ezen rendelkezések [azaz az Nkt. 2020. január 1. napjától hatályos rendelkezései] alkotmányossági vizsgálatát végezhetette el.
- [83] Az indítvány az Nkt. rendelkezéseinek alaptörvény-ellenességét három okból állítja. Egyfelől az indítványozók úgy ítélték meg, hogy a felmentést engedélyező szerv eljárásrendjének kialakítására a törvény elfogadása és vonatkozó rendelkezésének hatálybalépése (2020. január 1. napja) közötti időszak elégtelen, ezáltal sérül az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti kellő felkészülési idő követelménye. Másfelől az indítványozók álláspontja szerint az óvodai nevelés alóli felmentés lehetőségére vonatkozó korhatár leszállítása sérti a szülők Alaptörvény XVI. cikke szerinti neveléshez való jogát. Ezzel összefüggésben kérdésként fogalmazták meg, hol húzódik a szülői és az állami felelősség közötti határ. Harmadfelől pedig a felmentési kérelem elbírálására vonatkozó rendelkezések az indítvány szerint ellentétesek az Alaptörvény XVI. cikkével, illetőleg a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal.
- [84] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként az indítványozók Alaptörvény XVI. cikkének sérelmével kapcsolatos érveit vizsgálta meg.

- [85] Az indítvány alapján az Alkotmánybíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogának védelme érdekében a kötelező óvodai nevelésben való részvétel korhatárának felmentés nélküli leszállítására irányadó szabályozás a szülők neveléshez való jogának az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével összhangban álló, szükséges és arányos korlátozásának minősíthető-e.
- [86] Az Alkotmánybíróság megjegyzi: az Alaptörvény XVI. cikk (3) bekezdése a szülői kötelezettségek között nevesíti a gyermek taníttatásáról való gondoskodást, azonban nem tartalmaz semmilyen előírást az óvodai nevelésre vonatkozóan. A kötelező óvodai nevelésre, illetőleg az ez alóli felmentések és kivételek rendszerére vonatkozó szabályozás ennek megfelelően teljes egészében törvényi alapokon nyugszik. Mindez önmagában is megerősíti {a jelen határozat V. részében (Indokolás [64] és köv.) tett megállapításokkal, így különösen a szubszidiaritás elvével összhangban}, hogy a tankötelezettség kezdetét megelőzően az államnak legfeljebb arra lehet joga, hogy kivételesen és kizárólag a gyermek legjobb érdekének biztosítása érdekében korlátozza a szülő neveléshez való jogát akkor, ha a szülő döntése és a gyermek legjobb érdeke egymással ellentétben állnak.
- [87] 2.1. Ahogyan arra az Abh. is rámutatott, az óvodai nevelés „általánosságban indokolt elsősorban a szocializáció, a majdani iskolai követelményekhez való alkalmazkodás, a társadalomba való beilleszkedés megkönnyítéséhez” (Indokolás [43]). A Módtv. indokolása is rögzíti, hogy „[t]ársadalmi érdek és cél, hogy a 3., illetve 6. életév betöltésével a gyermekek minél nagyobb része kezdje meg az óvodai nevelésben illetve az iskolai oktatásban való részvételét. Különösen fontos ez az óvodában, mely fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.” Tekintettel arra, hogy az óvodai nevelés intézménye hangsúlyosan az iskolai tanulmányok előkészítését, a közösségi beilleszkedést szolgálja, ezért az az intézkedés, mely annak előmozdítását szolgálja, hogy valamennyi gyermek az iskolai tanulmányainak megkezdése előtt részt vegyen óvodai nevelésben, alkotmányjogi értelemben szükséges eszköz a szülők gyermeküknek adandó nevelés megválasztásához való jogának korlátozásához.
- [88] 2.2. A korlátozás arányosságának vizsgálatakor (az Abh. megállapításaival egyezően) fokozottan figyelembe kell venni azt a körülményt, hogy az Alaptörvény és a jogrendszer egésze rendkívül hangsúlyos szerepet biztosít a családnak. Ha a szülő elsődleges élethivatásának tekinti a gyermek nevelését, és szeretné, hogy a gyermek fejlődésének első időszakában teljes egészében a családban nevelkedjék, az erre vonatkozó joga csak erős alkotmányjogi indokkal korlátozható.
- [89] Az állami beavatkozás jogalapja a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz fűződő alkotmányos jogának érvényesítése, ez pedig kizárólag az ő konkrét személyes viszonyaiban, az őt egyénileg és személyesen érintő kérdésekben (és nem pedig általános jelleggel) fordulhat elő. Az általános jogszabályi rendelkezéseknek ezért mindig lehetőséget kell biztosítaniuk az egyéni szempontok érvényesítésére, azaz az egyedi, a gyermek legjobb érdekét érvényre juttató döntések meghozatalára, mely alól csak az olyan nyilvánvalóan kivételes esetek jelenthetnek kivételt, mint az iskolai nevelés-oktatásra felkészítő utolsó óvodai év. Az állami beavatkozás arányosságának megítélésénél a gyermek személye, illetve egyéni körülményeinek figyelembevétele az alapvető jogok és az Alaptörvény értékrendszerének érvényesítéséhez nélkülözhetetlen.
- [90] A fentiekkel teljes összhangban az esetleges felmentés fontosságát az államtitkári válasz is hangsúlyozza. Rögzíti, hogy „minden gyermek esetében – akár hátrányos helyzetűnek minősül, akár nem – a szabályozásnak egységesen kell biztosítania az óvodáztatási kötelezettség teljesítésének a gyermek érdekét szolgáló betartását, az esetleges mentesítés lehetővé tételét”.
- [91] Az óvodai nevelés alkotmányos kereteit illetően egyértelmű jogi állásfoglalást teremtett az Abh., zsinórmértékül szolgálva jelen módosítás szükségességének és arányosságának vizsgálatánál is. Hangsúlyozta, hogy a Gyermekjogi Egyezmény 18. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettség ENSZ-beli értelmezése szerint „a felelősség a gyermek neveléséért és fejlődésének biztosításáért elsősorban, de nem kizárólagosan a szülőkre hárul, ezért az állam is, és a társadalom is együttes felelősséget visel” (Abh., Indokolás [44])
- [92] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való joga speciális szerkezetű és többpólusú: jogosultja a gyermek, míg kötelezettje elsődlegesen a család (a szülők), másodlagosan pedig – kiegészítő, illetve bizonyos esetekben pótló jelleggel – az állam. Az Alaptörvény L cikk (2) bekezdése és XV. cikk (5) bekezdése alapján az államnak a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogát aktív, tevőleges, támogató (nem pusztán passzív) magatartással kell érvényre juttatnia {14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [33]}.
- [93] Az Alkotmánybíróság az óvodai nevelés szükségességének (azaz a szülő neveléshez való joga korlátozása arányosságának) vizsgálata során az Abh.-ban e tekintetében lefektetett elveket követve megerősíti, hogy „[a] gyermek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglalt jogai érvényesülése érdekében, testi és szellemi fejlődésének biztosításával, hangsúlyosan az iskolai tanulmányok előkészítését, a közösségi beilleszkedést szolgálja. Habár ez egy-egy szülő gyermeke nevelésének megválasztásához való jogát korlátozhatja – így a közösségi nevelést egészében elutasító nevelési elveket valló, az óvodai nevelés kezdetét korainak tartó, vagy olyan szülő

- esetében, aki az adott nevelési intézmények helyett más keretek között képzelné el a gyermeke szocializálását –, a vázolt és az Óvodai nevelés országos alapprogramjában részletesen kifejtett célok elérése azonban szükségessé teszi az óvodai nevelést.” (Abh., Indokolás [40]) Az Alkotmánybíróság itt jegyzi meg, hogy az alapprogram szerint az óvodai nevelés alapelveit meghatározó olyan sarokkövek, mint a szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem, a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítése, mind olyan feladatok, amelyek családi környezetben biztosíthatók a legteljesebben, e körben az óvoda a szülők mellett csak kiegészítő szerepet kaphat.
- [94] Az óvodai nevelés utolsó évére vonatkozóan tehát az állam (az Abh. megállapításaival összhangban) jogosult (de még ekkor sem köteles) olyan, a kötelező óvodai nevelés alól kivételt (felmentést) nem engedélyező szabályozást alkotni, mely valamennyi gyermek számára kötelezővé teszi az óvodai nevelésben történő részvételt; az iskolai tanulmányokra való felkészülés biztosítását az Alkotmánybíróság olyan kivételes indokként ismerte el, mely még a felmentés lehetőségének teljes kizárása esetében is a szülők neveléshez való jogának arányos korlátozásának minősült.
- [95] Az Abh. az Nkt. korábban hatályos szabályozása arányosságának vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy „[a]z Nkt. korábban hatályos rendelkezése, bár a hároméves korhatárt főszabállyá teszi, alkalmazása alól kivételt enged: a szülő kérésére az ötödik életév betöltéséig széles körben lehetőséget ad a felmentésre. [...] A napi négy órás foglalkozás általánosságban indokolt elsősorban a szocializáció, a majdani iskolai követelményekhez való alkalmazkodás, a társadalomba való beilleszkedés megkönnyítéséhez. A szülő gyermekkel való foglalkozását, nevelési elveit nem gátolja, nem sérti, ellenkezőleg, kiegészíti a közösségben történő nevelés. Amennyiben pedig a gyermek különös érdeke, a családi körülmények indokolják, mód van a felmentésre.” (Abh., Indokolás [42]–[43])
- [96] Az Abh. a korábbi szabályozás arányosságát tehát két okból látta biztosítottnak. Egyrészt különös jelentőséget tulajdonított az iskolai nevelést megelőző, iskolára előkészítő évnak, amelyet a gyermekek megfelelő szocializációja céljából mindenképpen célszerű óvodai környezetben eltölteni. Ezt a megközelítést a Módtv. indokolása, illetőleg maga az Nkt. 8. § (1) bekezdése is kifejezetten megerősíti, amikor azt rögzíti, hogy az óvodai nevelés „különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készít fel”. Másrészt az iskola-előkészítő évet megelőzően széles körű felmentési lehetőséget látott biztosítottnak azon gyermekek számára, akiknek legjobb érdekét bármely okból a családban történő nevelés szolgálja.
- [97] Jelen esetben a szabályozás ugyanakkor további egy évvel terjesztette ki a kötelező óvodai nevelés intézményét, kizárva a felmentés lehetőségét még azokban az esetekben is, amikor a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete ezt bármilyen okból indokolná. Az Nkt. 8. § (2) bekezdésének ezen módosítása az óvodai nevelés utolsó előtti évét a szabályozás (a felmentés engedélyezése) szempontjából az utolsó évvel tette azonosná, miközben maga a Módtv. indokolása és az Nkt. 8. § (1) bekezdése is kifejezetten azt rögzíti, hogy az általános iskolai tanulmányokra való felkészülés szempontjából az utolsó év tekinthető különösen fontosnak. A Módtv. indokolása ennek megfelelően semmilyen érvet nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy milyen szakmai szempontok alapján határozott úgy a jogalkotó, hogy szükséges az óvodai nevelés alóli felmentésre vonatkozó életkori korlát leszállítása. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben arra is utal, hogy az utolsó óvodai nevelési évre vonatkozó felmentési lehetőség kizárása már eddig is példa nélküli kivételnek minősült a magyar oktatási rendszerben: az Nkt. 45. § (5) bekezdése ugyanis a tanuló egyéni adottságára és sajátos helyzetére tekintettel az általános iskolai oktatás teljes időszakában lehetővé teszi az egyéni munkarend engedélyezését, és ezáltal a felmentést a rendszeres intézménylátogatás alól.
- [98] Az Alkotmánybíróság rámutat: az Nkt. 8. § (2) bekezdése szerinti felmentés minden esetben a gyermek jogos érdekének szem előtt tartásával, az óvodavezető, illetőleg a védőnő bevonásával megszülető, kizárólag szakmai szempontokat (a gyermek egyéni érdekeit, képességeit és körülményeit) figyelembe vevő döntés, melynek meghozatala során a hatóságoknak abból a vélelemből kell kiindulniuk, hogy a szülő által kért felmentés szolgálja a gyermek legjobb érdekét, az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően. Ennek megfelelően a felmentés engedélyezésére vonatkozó életkori korlát leszállítása éppen azon gyermekeket, illetőleg szüleiket zárta el az óvodai nevelés alóli felmentés lehetőségétől, ahol a felmentés a gyermek körülményeire és képességeire tekintettel indokolt volt.
- [99] Az Emberi Erőforrások Minisztériumának köznevelésért felelős államtitkára az Alkotmánybíróság megkeresésére kifejtette: „a szülői jogosultságok nem korlátlanok, a gyermekek egészséges fejlődéshez való joga korlátozza azokat [...]. A szülőnek a nevelés megválasztásával kapcsolatos joga tehát nem egyenlő azzal, hogy ezáltal a gyermek egyáltalán ne vegyen részt intézményes nevelésben, oktatásban.” Maga az államtitkár is utal az Abh.-ra, mely szerint az Alaptörvény XVI. cikke „az állam számára azt írja elő, hogy – valamennyi joggal összefüggésben – az egyes jogintézmények szabályozása során tartsa szem előtt a gyermek érdekeit, e tevékenységén keresztül segítse elő a megfelelő fejlődésüket, az ehhez szükséges alapvető feltételeket biztosítsa” (Indokolás [27]). Az államtitkár utalt

továbbá az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendeletre (a továbbiakban: Korm. rendelet), ami alapelvként fogalmazza meg, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

- [100] A támadott jogszabályhely vonatkozásában az új szabályozás arányossága már nem igazolható a fenti indokokkal, a felmentés ugyanis már csak három- és négyéves kor között kérhető. A támadott rendelkezés nem támogatja tehát azt a családmodellt, amelyben a gyermek nevelését elsődlegesnek tartják, és egyik szülő a gyermekkel való foglalkozást – akár hivatásának – választja. Miközben kétségtelen tény, hogy az érintett gyermekek egy tekintélyes hányadát illetően társadalmi szempontból kiemelkedően fontos a korai óvodakezdés, elsősorban az esetleges problémák korai felismerése, másrészt a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása érdekében, ugyanakkor azonban a jogalkotónak biztosítania kell a lehetőséget arra is, hogy kivételes esetekben, amikor a gyermek és a család kellő gondossággal megvizsgált legjobb érdeke azt kívánja, a gyermek az óvodai nevelés utolsó évéig családi nevelésben részesüljön. Ezekben az esetekben a megfelelő családi nevelést követően ez a minimális közösségben töltött idő is kellően felkészíti a gyermeket az iskolai életre. Azáltal azonban, hogy a jogalkotó mérlegelést nem tűrően kizárta a felmentés lehetőségét a negyedik életévüket betöltött gyermekek óvodai nevelésével összefüggésben, a szabályozással egyrészt figyelmen kívül hagyta az egyes gyermekek egyedi életkörülményeit, sajátosságait, másrészt általános jelleggel fogalmazta meg azt az Alaptörvényből egyébként nem csupán le nem vezethető, hanem a XVI. cikk (2) bekezdésével kifejezetten ellentétes elvárás, hogy valamennyi gyermek esetében (egyéni képességeitől, személyes és családi körülményeitől függetlenül) kizárólag az óvodai nevelés szolgálhatja a gyermek legjobb érdekét már a gyermek négyéves korától kezdődően.
- [101] Az Alkotmánybíróság kiemeli: az Nkt. korábban hatályos 8. § (2) bekezdése nem arra biztosított a szülők számára jogot, hogy gyermeküket minden esetben felmentsék a kötelező óvodai nevelés alól a gyermek öt éves koráig, hanem csupán arra, hogy a gyermek kötelező óvodai nevelés alóli felmentését kezdeményezzék, és a felmentés megadására kizárólag azokban az esetekben került sor, ahol a szülővel egyetértve az óvodavezető, illetőleg a védőnő ezt a gyermek egyedi körülményeire és képességeire tekintettel szakmailag indokoltnak tartotta. Mindez egyben azt is jelenti, hogy a felmentés lehetőségére vonatkozó életkori korlát leszállítása valójában éppen azon gyermekeket és szüleiket érintette hátrányosan, akik esetében a gyermeket, illetőleg a gyermek egyedi körülményeit ismerő szakemberek úgy ítélték meg, hogy a gyermek számára kifejezetten előnyt jelent az óvodai nevelés alóli felmentés lehetősége, hiszen a többi gyermek számára az óvodai nevelésben való részvétel kötelezettsége korábban is változatlanul fennállt.
- [102] A jogalkotó ugyanakkor semmilyen módon nem indokolta meg, hogy ha a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek csak be (lásd az Óvodai nevelés országos alapprogramját, melyre az államtitkár is kifejezetten hivatkozott), egyes esetekben pedig a gyermek számára kifejezetten előnyös lehet a kötelező óvodai nevelés alóli felmentés, akkor a gyermekeket, illetőleg az ő nevelésükről elsősorban gondoskodni köteles szüleiket a jogalkotó miért zárja el a gyermek számára adott egyedi esetben szakmailag is előnyös felmentés lehetőségének kezdeményezésétől. Különösen igaz ez azért, mert maga az Abh. is kifejezetten a „széles körű felmentési lehetőségre tekintettel” ítélte a korábbi szabályozást arányosnak (Indokolás [45]). Az Nkt. 8. § (2) bekezdése ráadásul az érintett gyermekek vonatkozásában nem egyszerűen csak szűkítette, hanem teljes mértékben kizárta a felmentés lehetőségét.
- [103] Az Nkt. korábban hatályos rendelkezései is az óvodai nevelés főszabályából indultak ki, és ahhoz képest mintegy kivételként tették lehetővé az óvodai nevelés alóli felmentés engedélyezését. Ezen kivételszabály megszüntetése a negyedik életévüket betöltött, de az ötödik életévüket még be nem töltött gyermekek vonatkozásában azt a megdönthetetlen vélelmet állítja fel, hogy valamennyi gyermek számára, függetlenül a családi körülményeitől, sajátos helyzetétől, egyéni adottságaitól, kizárólag az óvodai nevelés biztosítja a megfelelő nevelést, mely megközelítés kifejezetten ellentétes az Alaptörvény általános értékrendjével és különösen a XVI. cikk (2) bekezdésével, miszerint a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogának biztosítására elsődlegesen a család (a szülők) kötelesek, az állam pedig csak másodlagos, kiegészítő szerepet játszik – mely alól kivételt csak az olyan egyértelműen meghatározott célok képeznek, mint például az iskolai tanulmányokra történő felkészítés az óvodai nevelés utolsó évében. Márpedig a szülők neveléshez való jogának az óvodai neveléssel összefüggő állami korlátozása kizárólag abban az esetben fogadható el, ha az egyfelől az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően összhangban áll a gyermek legjobb érdekével, másfelől pedig csak azon esetekre korlátozódik, amikor vagy valamilyen feltétlenül érvényesítendő, kiemelten fontos cél (mint például az általános iskolai tanulmányokra felkészítő utolsó óvodai év), vagy pedig a szülő azon, a gyermek nevelésére vonatkozó döntésének korrekcióját szolgálja, mely nyilvánvalóan nem szolgálja a gyermek legjobb érdekét.

- [104] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint nem igazolható a szülők neveléshez való jogának azon korlátozása, mely további egy évvel leszállítja a kötelező óvodai nevelés alól adható felmentés korhatárát anélkül, hogy egyfelől megjelölné azt az alapvető jogot vagy alkotmányos értéket, melynek védelmét szolgálja a rendelkezés, másfelől pedig biztosítaná annak lehetőségét, hogy konkrét egyedi ügyekben az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően a gyermek legjobb érdekének alapulvételével születhessen döntés a kötelező óvodai nevelésben való részvétel kérdésében a negyedik életévüket már betöltött, ám ötödik életévüket még be nem töltött gyermekek esetében. Valamely Alaptörvényben biztosított jog alapvető jog vagy alkotmányos érték hiányában történő korlátozása pedig nem teljesíti az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerinti követelményeket, ekként az alaptörvény-ellenes.
- [105] 2.3. A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az Nkt. 8. § (2) bekezdésének „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti,” fordulata alaptörvény-ellenes, ezért azt a rendelkező részben foglaltak szerint, 2021. június 30-i hatállyal megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza: az Alaptörvényből közvetlenül nem vezethető le olyan jogalkotási kötelezettség, mely alapján az óvodai nevelés utolsó évében (az ötödik életévüket betöltött gyermekek esetében) a felmentés engedélyezésének lehetősége nélkül kötelezővé kellene tenni az óvodai nevelésben való részvételt, ennek megfelelően az Nkt. 8. § (2) bekezdése az „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti,” fordulat megsemmisítését követően összhangban áll az Alaptörvénnyel. Ugyanakkor azonban az Alkotmánybíróság az Abh.-ban azt is megállapította, hogy az Nkt. korábban hatályos 8. § (2) bekezdése sem volt ellentétes az Alaptörvénnyel, mert a jogalkotó oly módon tette kötelezővé az óvodai nevelés utolsó évében való részvételt valamennyi gyermek számára, hogy ezzel egyidejűleg az óvodai nevelés megelőző időszakára vonatkozóan biztosította a széles körű felmentés lehetőségét.
- [106] Az Alkotmánybíróság azt is hangsúlyozza továbbá, hogy az Nkt. 8. § (2) bekezdése „annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek a negyedik életévét betölti,” fordulatának megsemmisítésével továbbra is érvényesül az óvodai részvétel kötelezettségének főszabálya, ekként a rendelkező rész szerinti megsemmisítés kizárólag a főszabály alól adható kivételek körét érinti, és nem változtat az óvodai nevelésben való részvétel általános kötelezettségén. A pro futuro megsemmisítésre tekintettel pedig az Alkotmánybíróság a jogalkotó számára kellő időt biztosít annak mérlegelésére, hogy a kötelező óvodai nevelés főszabálya mellett ki kívánja-e zárni az óvodai nevelés utolsó évében a kötelező óvodai nevelés alóli felmentés lehetőségét, lényegében a korábban hatályos szabályozásnak megfelelően, vagy pedig az Nkt. hatályban maradó 8. § (2) bekezdésének megfelelően az óvodai nevelés teljes időszaka alatt lehetővé teszi az egyedi felmentés engedélyezését azokban a kivételes esetekben, amikor a gyermek családi körülményei és sajátos helyzete ezt indokolják. Ezen két, az Alaptörvénnyel egyaránt összhangban álló megoldás közötti választás lehetősége a jogalkotó (és nem pedig az Alkotmánybíróság) feladata, ugyanakkor az óvodai nevelés alóli felmentés engedélyezésére (az Alaptörvényből következően és az Nkt. hatályban maradó rendelkezéseivel összhangban) továbbra is kizárólag a gyermek egészségi állapotára, családi körülményeire, képességeire, sajátos helyzetére, azaz a gyermek legjobb érdekére tekintettel kerülhet sor, mint amilyen például valamely egészségügyi vagy fejlődési probléma fennállása, vagy éppen külföldről történő hazaköltözés esetén a megfelelő magyarnyelv-tudás hiánya. Azokban az esetekben pedig, ahol a szülő nem kezdeményezi az óvodai nevelés alóli felmentést, a hatályos jogszabályoknak megfelelően, teljeskörűen érvényesül az óvodáztatási kötelezettség főszabálya.
- [107] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozók kellő felkészülési idő követelményének sérelmét állító érvét vizsgálta meg. A jelen határozat IV. részében (Indokolás [59] és köv.) az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben rögzített elvi tételek alapulvételével az Alkotmánybíróság megállapítja: a Módtv. kihirdetésére 2019. július 18. napján került sor, a vizsgált rendelkezések pedig 2020. január 1. napján léptek hatályba. Figyelemmel arra, hogy a megváltozott eljárásrend kereteit a Módtv. már az alkalmazást megelőzően több mint 5 hónappal meghatározta, az alkalmazásra vonatkozó részletszabályok pedig 2020. január 1. napját megelőzően ugyancsak megalkotásra kerültek, ezért sem a felkészülési idő hiánya, sem pedig annak kirívó rövidsége nem állapítható meg. Mindez azt jelenti, hogy a vizsgált rendelkezések az indítványban foglalt okból nyilvánvalóan nem ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti felkészülési idő követelményével.
- [108] 4. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítvány vonatkozó részének a felmentési eljárás engedélyezésére vonatkozó, a közigazgatási hatósági eljárást érintő elemét vizsgálta meg. A szabályozás az indítványozók szerint egyaránt sérti a XVI. cikket, illetőleg a XXVIII. cikk (1) bekezdését, az alábbiak szerint. Az új szabályozás korlátozza a kérelem benyújtásának lehetőségét (figyelmen kívül hagyva azt az esetet, amikor az óvodába járás megkezdése után keletkezik olyan körülmény, amely indokolná a felmentést), továbbá korlátozásra kerül a bizonyítási eljárás is,

amikor meghatározásra kerül, hogy szakértőként csak az óvodavezető, illetve a védőnő rendelhető ki. Az indítvány kiemeli, hogy olyan gyermekről kell szakértői véleményt adni, aki még nem jár óvodába, így az óvodavezetőnek nem is lehet ismerete az adott gyermekről, ugyanakkor sem a családvédelem, sem pedig a gyermekvédelem munkatársai, sem pedig például a háziorvos nem rendelhetőek ki szakértőként.

- [109] Az államtitkár válasza az indítványozók érvelésének egyetlen elemére reagál: amennyiben az óvodával jogviszonyba került gyermek esetében merül fel olyan ok, amely megakadályozza vagy lehetetlenné teszi az óvodába járását, akkor az óvodából való távolmaradás igazolására kerülhet sor, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet (a továbbiakban: EMMI rendelet) rendelkezéseinek megfelelően.
- [110] 4.1. Az EMMI rendelet 5. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a nevelési-oktatási intézmény házirendjében kell szabályozni a gyermek, tanuló távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírásokat. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapítja, hogy bár az Nkt. rendelkezése időben is korlátozza a szülői kérelem benyújtásának lehetőségét, az EMMI rendelet ugyanakkor az államtitkár válaszában megfelelően valóban biztosítja annak lehetőségét, hogy a gyermek átmenetileg ne vegyen részt óvodai nevelésben akkor, ha utóbb merül fel olyan körülmény, mely egyébként a gyermek óvodai nevelés alóli felmentését is indokolhatja. Az Alkotmánybíróság az indítványhoz kötöttség elvének megfelelően ugyanakkor jelen eljárásának keretei között kizárólag az Nkt. (és nem pedig más jogszabályok, így például az EMMI rendelet) alkotmányossági vizsgálatát végezheti el. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapítja, hogy az óvodalátogatás elmulasztásának esetére alkalmazandó utólagos igazolás intézményére tekintettel önmagában nem alaptörvény-ellenes az Nkt. 8. § (2) bekezdésének azon eleme, mely szerint a szülő a tárgyév május 25. napjáig nyújthatja be a felmentési kérelmét.
- [111] 4.2. Az Alkotmánybíróságnak azt is meg kellett vizsgálnia, hogy a szakértők körére vonatkozó szabályozás, illetőleg a felmentést engedélyező szerv döntése bírósági megváltoztatására vonatkozó tilalom korlátozza-e az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot, a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti hatékony bírói jogvédelmet, és egyúttal sérti-e a szülők és a gyermek Alaptörvény XVI. cikke szerinti jogait.
- [112] 4.2.1. Az indítvány szakértők körére vonatkozó eleme a kötött bizonyítási rendszer kérdésével függ össze. Az Alkotmánybíróság kialakult gyakorlata szerint „a jogalkotót széles körű mérlegelés illeti meg a bizonyítási rendszer kialakítása során, amelynek végső soron összességében kell megfelelnie a tisztességes eljárás alaptörvényi követelményének. Nem csak a bizonyításra vonatkozó jogszabálynak, de azok tényleges alkalmazásának is összhangban kell állni a tisztességes eljáráshoz való joggal. Mivel az Alaptörvény nem tartalmaz olyan előírást, amely bizonytalan esetben a szabad bizonyítás eljárási alapelveinek megfelelő cselekmények végzésére kötelezné az eljáró hatóságokat és bíróságokat, mindenkor az adott eljárásra vonatkozó szabályok mondják meg az elvégezhető bizonyítási cselekmények, a befogadható bizonyítékok körét.” {3174/2014. (VI. 18.) AB határozat, Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság korábban már azt is megállapította, hogy a jogalkotó nagy fokú szabadságot élvez a bizonyítási rendszer, a konkrét bizonyítási szabályok kialakítása során {3104/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [17]–[19]}. A jogalkotó által megalkotott bizonyítási rendszer akkor válik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével ellentétessé, ha sérti a hatékony bírói jogvédelem elvét mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogositványát {5/2020. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [51]}.
- [113] Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1) bekezdése alapján, ha a felmentést engedélyező szerv döntéshozatalához nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, a hatóság bizonyítást folytat le. Ez egyben azt is jelenti, hogy a felmentést engedélyező szerv a szülő által a kérelemmel egyidejűleg becsatolt melléklet és nyilatkozat értékelésével köteles meghozni a döntését, bizonyítás lefolytatására (szakértő kirendelésére) pedig akkor kerülhet sor, ha a szülő által becsatolt adatok nem elegendőek a megalapozott döntés meghozatalához (a kérelem elbírálásához). Abban az esetben tehát, ha a felmentést engedélyező szerv úgy ítéli meg, hogy a felmentési kérelem az Ákr. 41. § (1) bekezdése szerinti sommás eljárásban nem bírálható el, a hatóság a tényállástisztázási kötelezettsége körében köteles az óvodavezető, illetőleg a védőnő szakértőként történő kirendelésére, tekintettel arra, hogy az óvodai nevelés alóli felmentés engedélyezése minden esetben különleges ismereteket igénylő szakkérdés.
- [114] Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi, hogy az indítványozók állításával ellentétben a felmentési eljárásban olyan gyermek felmentése is kezdeményezhető, aki korábban már részt vett óvodai nevelésben, ekként ilyen esetekben az óvodavezető is alkalmas lehet annak a kérdésnek a megítélésére, hogy az óvodai nevelés alóli felmentés a gyermek egyéni körülményei alapján indokolt lehet-e. Óvodai nevelésben korábban részt nem vett gyermek esetében az óvodavezető szakértőként történő kirendelését pedig az Nkt. 8. § (2) bekezdése sem teszi kötelezővé, ilyen esetekben a felmentést engedélyező szervnek az Nkt. 8. § (2) bekezdésében ugyancsak nevesített védőnőt kell szakértőként kirendelnie. Ennek megfelelően megállapítható, hogy vagy az óvodavezető, vagy pedig a védőnő

(illetőleg adott esetben akár mindkettő) a gyermek személyes ismerete alapján tud állást foglalni a felmentés engedélyezhetőségének kérdésében. Mindezen szempontokra tekintettel nem alaptörvény-ellenes az Nkt. 8. § (2) bekezdésének azon fordulata, mely a bizonyítás módját akként korlátozza, hogy „[h]a az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, csak az óvodavezető vagy a védőnő rendelhető ki”.

- [115] 4.2.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az Nkt. 8. § (2) bekezdésének azon elemét vizsgálta meg, mely szerint a szülő kérelmére a Kormány rendeletében kijelölt, felmentést engedélyező szerv felmentheti a gyermeket az óvodai foglalkozáson való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, sajátos helyzete ezt indokolja. Az Alkotmánybíróság ismételtén utal arra, hogy az Alaptörvény XVI. cikke alapján a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga olyan speciális alapjog, melynek kötelezettje elsődlegesen a család (a szülő), másodlagosan pedig (kiegészítő, illetve bizonyos esetekben pótló jelleggel) az állam {14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja is azt rögzíti, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák csak kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be. Mindez egyben azt is jelenti, hogy az óvodai nevelés utolsó éve kivételével (amely, ahogyan arra a Módtv. indokolása is utal, „az iskolai nevelés-oktatásra készít fel”), az óvodai nevelésben történő részvételt az állam csak abban az esetben írhatja elő kötelező jelleggel a szülő akaratával szemben, ha igazolható, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdeke a gyermek családi körülményeire és sajátos helyzetére tekintettel az, hogy óvodai nevelésben vegyen részt, mert csak így biztosítható a gyermek megfelelő felkészülése az iskolai nevelés-oktatásra.
- [116] Az Abtv. 46. § (3) bekezdése felhatalmazza az Alkotmánybíróságot, hogy hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában határozattal megállapítsa azokat az Alaptörvény szabályozásából eredő és az Alaptörvény rendelkezéseit érvényre juttató alkotmányos követelményeket, amelyeknek a vizsgált jogszabály alkalmazásának meg kell felelnie. Abban az esetben, ha a vizsgált jogszabálynak van (egy vagy több) olyan értelmezése, amely az Alaptörvénnyel összhangban áll, az Alkotmánybíróságnak a hatályos jog kíméletének elvéből kiindulva nem kell megsemmisítenie a támadott jogszabályi rendelkezést, ugyanakkor az Abtv. 46. § (3) bekezdésének megfelelően biztosítania kell, hogy a norma alkalmazása minden esetben az Alaptörvénnyel összhangban álló eredményre vezessen.
- [117] Az Nkt. 8. § (2) bekezdésének nyelvtani értelmezése önmagában nem írja elő, hogy a gyermek óvodai nevelésben való részvétele tekintetében (az óvodai nevelés utolsó éve kivételével) a döntés meghozatala elsődlegesen a szülők lehetősége és felelőssége, melyet az állam csak abban az esetben korlátozhat, ha a szülők döntése ellentétes a gyermek mindenképp felett álló érdekével, hanem adott esetben úgy is értelmezhető lenne, hogy a felmentés engedélyezése kérdésében a szülő kérelmének benyújtását követően a felmentést engedélyező szerv teljes szabadságot élvez, a szülő szerepe pedig pusztán az eljárás megindításának jogára korlátozódik. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor visszautal a jelen határozat V. részében (Indokolás [64] és köv.) tett megállapításaira, mely alapján azonban a szülők neveléshez való jogának elsődlegessége és a szülők ezen joguk gyakorlásával kapcsolatos döntése az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése alapján mindaddig nem kérdőjelezhető meg, amíg az összhangban áll a gyermek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése alapján alkotmányosan védett mindenképp felett álló érdekével. Ennek megfelelően az állam feladata a felmentés engedélyezése tekintetében nem a szülő döntési jogának átvétele, hanem a szülő döntésének szükség esetén történő korrekciója a gyermek mindenképp felett álló érdekére tekintettel azokban az esetekben, amikor a szülő gyermek nevelésével kapcsolatos döntése a gyermek legjobb érdekével ellentétes eredményre vezetne.
- [118] Mindez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülő a jogszabályoknak megfelelően terjeszti elő az óvodai nevelés alóli felmentési kérelmét, és ahhoz adott esetben a saját nyilatkozata mellett további, a gyermek képességeire, családi körülményeire, sajátos helyzetére vonatkozó dokumentációt is előterjeszt, úgy sem a szülő nyilatkozatát, sem pedig az esetleges mellékleteket a felmentést engedélyező szerv nem hagyhatja figyelmen kívül, hanem a kérelem értékelését elsődlegesen ezek alapján kell elvégeznie. Ennek megfelelően szakértő kirendelésére akkor kerülhet sor, ha a szülő nyilatkozata, valamint az azt adott esetben alátámasztó dokumentáció valamely okból nem elegendő a megalapozott döntés meghozatalához (a kérelem elbírálásához), a jogszerűen előterjesztett felmentési kérelmet pedig a gyermek neveléséért mögöttesen felelős állam nevében eljáró felmentést engedélyező szerv abban az esetben utasíthatja el, ha egyértelműen megállapítható, hogy a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülő akaratával szemben valójában a kérelem elutasítása szolgálja a gyermek mindenképp felett álló érdekét, mely kérdés megítélése nem jog-, hanem szakkérdés. Az állam feladata ugyanis az óvodai nevelés alóli felmentés engedélyezése során nem lehet az, hogy a szülő helyébe lépve kizárólagosan döntsön a gyermek legjobb érdeke felől olyan nevelési kérdésekben, melyekben az Alaptörvény maga biztosítja a döntés szabadságát a szülő számára. Az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdésével összhangban, az állam intézményvédelmi kötelezettségéből is következően az államnak azt

és csak azt kell biztosítani, hogy a gyermek óvodai nevelésben való részvételével kapcsolatosan a szülő akarata ne vezethessen a gyermek érdekével ellentétes eredményre.

- [119] Az Alkotmánybíróság éppen ezért az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményként állapítja meg, hogy az Nkt. 8. § (2) bekezdése szerinti, jogszabályoknak megfelelően előterjesztett kérelem elbírálása során a szülő nyilatkozata és adott esetben a szülő által a kérelem mellékleteként becsatolt dokumentáció nem hagyható figyelmen kívül; a felmentést engedélyező szerv pedig a kérelmet akkor utasíthatja el, ha megállapítható, hogy a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülő akaratával szemben valójában a kérelem elutasítása és a gyermek óvodai nevelésben való kötelező részvétele szolgálja a gyermek legjobb érdekét. Az alkotmányos követelmény előírásával biztosítható, hogy a támadott rendelkezés az indítványban szereplő okból egyetlen esetben se vezessen az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti, a gyermeket megillető jogosultságokkal, valamint a XVI. cikk (2) bekezdése szerinti szülői jogosultságokkal ellentétes eredményre, hiszen a felmentést engedélyező szervnek a gyermek legjobb érdekét mint szakkérdést megvizsgált indokolt határozatban kell számot adnia arról, hogy adott esetben a felmentési kérelemnek a gyermek jogos érdekében szem előtt tartásával, a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülők kifejezett kérelme ellenére miért nem ad helyt.
- [120] Mindezen szempontokra, így különösen az alkotmányos követelmény előírására és a hatályos jog kíméletének elvére figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemét nem találta megalapozottnak.

VII.

- [121] Az indítványozók a felkészülési idő követelménye, a gyermek megfelelő fejlődéshez való joga, a szülők neveléshez való joga, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt kérték megsemmisíteni az Nkt.-nak a tankötelezettség kezdetére vonatkozó 45. § (2) bekezdését.
- [122] 1. Az Alkotmánybíróság az indítványi elem vizsgálata során elsőként ezúttal is az érintett jogszabályi környezetet tekintette át.
- [123] A 2020. január 1. napját megelőző szabályozás szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé vált. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolta, további egy nevelési évig az óvodában részesült nevelésben, és ezt követően vált csak tankötelessé. Az Nkt. korábban hatályos 45. § (4) bekezdése szerint a tankötelezettségről a) az óvodavezető, b) ha a gyermek nem járt óvodába, iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság, illetve c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság döntött. Mindez azt jelentette, hogy a korábban hatályos szabályozás alapján, ha a szülő és az óvodavezető között véleménykülönbség volt abban a kérdésben, hogy a gyermek iskolaérett-e, minden esetben szakértői bizottság bevonására került sor, azaz a szakértői bizottság feladata valójában annak a kérdésnek az eldöntése volt, hogy a szülő helyesen ítélte-e meg úgy, hogy a gyermeke még nem iskolaérett. Azáltal pedig, hogy az iskolaérettséggel kapcsolatos eljárás nem formalizált közigazgatási hatósági eljárás volt, a gyermek legjobb érdekének maradéktalan figyelembevételével az óvodavezető közvetlenül is jelezhetette a szülő számára, ha úgy ítélte meg, hogy a gyermek még nem iskolaérett. Ez egyben azt is jelentette, hogy a szülő az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése szerinti jogának a gyermek legjobb érdeke alapulvételével történő gyakorlásához minden esetben megkapta a gyermeket ismerő óvodai intézmény szakmai támogatását is.
- [124] Az Nkt. 2020. január 1. napjától hatályos rendelkezése a fenti szabályozást több elemében megváltoztatta. Egyfelől, abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a gyermek a hatodik életévét betölti, automatikusan iskolaéretté válik, kivéve, ha a szülő január 1. és január 15. napja között kérelmezi a felmentést engedélyező szervnél (az Oktatási Hivatalnál), hogy a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vegyen részt. Másfelől, a felmentés engedélyezésének kérdése az Ákr. szerint lefolytatandó, kérelemre induló közigazgatási hatósági eljárássá vált, mely eljárásban az óvoda immáron közvetlenül nem vesz részt. Ugyancsak említést érdemel, hogy a szülő a korábban hatályos rendelkezések alapján külön is kezdeményezhette az iskolaérettségi vizsgálatot, így ha kívánta, a nevelési tanácsadó bevonásával az állami szakemberek véleményére is támaszkodhatott az iskolaérettség megállapítása tekintetében, még mielőtt a konkrét beiskolázás ideje elérkezett volna. Ezeket a jogi lehetőségeket azonban a jogalkotó az új szabályozás bevezetésével egy időben indokolás nélkül megszüntette.
- [125] A minisztériumi állásfoglalás szerint az óvodaköteles, tanköteles gyermekek nyilvántartását ellátó állami szerv megváltoztatását indokoló jogalkotói cél annak biztosítása volt, hogy minden gyermek és minden tanköteles tanuló időben megkapja a számára szükséges fejlesztést.

- [126] Az államtitkári válasz szerint a jogalkotó is célul tűzte ki, hogy a gyermekek iskolaéretten kezdjék meg tanulmányaikat. Rögzíti, hogy az EMMI rendelet módosítása garanciális jelleggel kimondja, hogy a tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet (21. §).
- [127] 2. Az Alkotmánybíróság az Nkt. 45. § (2) bekezdésével összefüggésben elsőként az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatos indítványi elemet vizsgálta meg. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság mindenekelőtt visszautal a jelen határozat V. részében (Indokolás [64] és köv.) az Alaptörvénnyel, illetőleg az Alkotmánybíróság gyakorlatával kapcsolatos összefoglaló megállapításaira, melyeket az Nkt. 45. § (2) bekezdésének vizsgálata során is iránymutatóként tekint.
- [128] Az Alaptörvény XVI. cikk (3) bekezdése értelmében „[a] szülők kötelesek kiskorú gyermekükről gondoskodni. E kötelezettség magában foglalja gyermekük taníttatását.” Az Nkt. 45. § (2) bekezdése az Alaptörvény XVI. cikk (3) bekezdése alapján meghatározza azt az életkort, amelytől kezdődően a szülőket terheli a gyermekük taníttatásának kötelezettsége. Az Nkt. 45. § (2) bekezdésének első fordulata a tankötelezettség Alaptörvény által is nevesített jogintézményének kezdetét határozza meg, amikor kimondja, hogy „[a] gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.”
- [129] Tekintettel arra, hogy a tanév hagyományosan országosan egységesen szeptember elején kezdődik, a tankötelezettség életkor alapján történő meghatározása szükségképpen azt is jelenti, hogy a tankötelessé váló gyermekek között születési dátumuk alapján jelentős, akár 364 napos eltérés is lehet, mely a gyermekek fejlettségében („iskolaérettségében”) is megmutatkozik, a tényleges fejlődésbeli különbség pedig a koraszülött gyermekek esetében még ennél is számottevően nagyobb lehet. Éppen ezért teszi maga az Nkt. is lehetővé, hogy a gyermek a tankötelezettség főszabályához képest adott esetben további egy nevelési évig óvodai nevelésben vegyen részt.
- [130] A tankötelezettség megkezdése alóli felmentés szerepe ennek megfelelően éppen az, hogy biztosítható legyen, hogy a gyermek pontosan abban a tanévben kezdje meg általános iskolai tanulmányait, amikor az ahhoz szükséges életkort és az iskolaérettséget is eléri. A felmentés lehetőségének egy nevelési évre történő biztosítása éppen ezért önmagában nem kedvezmény szabály, hanem egy olyan kiegyenlítő rendelkezés, mely orvosolja a tanév országosan egységes kezdési időpontjából és a gyermekek eltérő születési időpontjából következően kialakuló egyenlőtlenségeket, és melynek létjogosultsága éppen ezért megkérdőjelezhetetlen.
- [131] Az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése alapján elsődlegesen a szülők joga és egyben kötelezettsége annak megítélése, hogy a gyermekük iskolaérettnek tekinthető-e, és ezáltal megkezdheti-e általános iskolai tanulmányait. A szülők ezen jogukat ugyanakkor kizárólag az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően, a gyermek legjobb érdekének figyelembevételével gyakorolhatják. Az állam mögöttes felelőssége pedig azt jelenti, hogy azokban az esetekben, amikor a szülő bármely okból nem megfelelően ítéli meg a gyermeke iskolaérettségét, az állam által kiépített intézményrendszernek képesnek kell lennie arra, hogy indokolt esetben a szülő döntését korrigálja, ideértve nem csupán azokat az eseteket, amikor a szülő úgy ítéli meg, hogy a gyermeke még életkora ellenére nem iskolaérett, hanem azokat az eseteket is, amikor a szülő ugyan meg van győződve gyermeke iskolaérettségéről, ám tévesen méri fel gyermeke legjobb érdekét (vagy akár csak bármely okból elmulasztja az iskolaérettség kérdésében a nyilatkozattételt).
- [132] 3. A fentiekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság ismételten hangsúlyozza, hogy a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga speciális szerkezetű és többpólusú: jogosultja a gyermek, míg kötelezettje elsődlegesen a család (a szülők), másodlagosan pedig – kiegészítő, illetve bizonyos esetekben pótló jelleggel – az állam {14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az Alaptörvény XVI. cikke alapján a gyermek megfelelő fejlődésének biztosítása körében tehát az államot is terhelik kötelezettségek, azonban a felelősség elsődlegesen a szülőt érinti. Az Alaptörvény ezen rendelkezése összhangban van az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 26. cikk 3. pontjával is, miszerint a szülőket elsőbbségi jog illeti meg a gyermeküknek adandó nevelés megválasztásában. A szülők és az állam közötti feladatmegosztást teszi egyértelművé a Gyermekjogi Egyezmény 5. cikke is, amely szerint az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják a szülőknek azt a felelősségét, jogát és kötelességét, hogy a gyermeknek az Egyezményben elismert jogai gyakorlásához, képességei fejlettségének megfelelően, iránymutatást és tanácsokat adjanak. Alapvetően a szülők feladata (joga és kötelessége) tehát a gyermeket veszélyeztető körülmények elhárítása, az államnak ott kell aktívan tevékenykednie, „védőhálót húznia”, ahol az egyes családok nem tudnak vagy nem akarnak bizonyos gondoskodást biztosítani.

- [133] A szülők és az állam gyermekkel kapcsolatos kötelezettségeiben tehát közös, hogy annak abszolút korlátja a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való jogának feltétlen érvényre juttatása, mely az állam esetében azonban egyaránt vonatkozik az egyes gyermekekkel kapcsolatos egyedi döntések meghozatalára, valamint a gyermekek nevelését és oktatását érintő jogszabályi környezet megalkotására.
- [134] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban egy ombudsmeni indítvány nyomán már vizsgálta a tankötelezettség megállapítására vonatkozó szabályozás alkotmányosságát, és kimondta, hogy a gyermek XVI. cikk (1) bekezdéséből közvetlenül fakadó joga, hogy akkor kezdhesse meg az iskolai tanulmányait, amikor az iskolaérettséget elérte. Rögzítette, hogy „[a] tankötelezettség beálltának a feltétele, hogy a gyermek elérje az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, vagyis képes legyen megfelelni az iskolai követelményeknek. Ez nem csupán biológiai, hanem pszichikai érettséget is jelent, amelynek legfontosabb összetevője a szociális érettség: kialakul a gyermek feladattudata, munkaérettsége, az akaratlagos fegyelmen alapuló bevézés, emlékezés. [...] Mindezt a gyermekkel rendszeres kontaktust tartó szakképzett óvónő, ennek hiányában az iskolaérettségi vizsgálatot végző, pedagógusból és pszichológusból álló csoport állapítja meg.” (Abh., Indokolás [47])
- [135] Összegezve tehát, az iskolaérettség kapcsán a gyermeket megilleti az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos jog, hogy iskolai tanulmányait iskolaéretté válását követően kezdje meg. Az Abh. értelmében az iskolaérettség mint szakkérdés megállapítása elsősorban a szülő joga. A gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való jogának része azonban, hogy amennyiben a szülő tévedne az iskolaérettség tényét illetően, a gyermek egyéni fejlődésének vizsgálata során az őt egyedileg és közvetlenül ismerő szakemberek a szülőnek a gyermek iskolaérettségre vonatkozó nyilatkozatát – a gyermek érdekében – felülmérleljék.
- [136] 4. Az iskolaérettség kérdése tehát (ahogyan azt az Abh. is megállapította) egyedi, és esetenként szakmai mérlegelést is szükségessé tevő kérdés, nem pedig egy életkorhoz köthető, automatikusan bekövetkező képesség. Megállapításának objektív feltételrendszerét az Alaptörvény XVI. cikkével összhangban a Korm. rendelet VI. pontja határozza meg. A hivatkozott jogszabályhely hosszas felsorolásban rögzíti azokat a minimális fizikai követelményeket, pszichés és szociális készséget, amelyek együttes fennállása esetén állapítható meg egy gyermek iskolaérettsége. Ez az időpont a gyermekek eltérő fejlődési üteme miatt egyénenként változik. A gyermek iskolaérettségének vizsgálata során értékelni kell (a teljesség igénye nélkül) az alábbi szempontokat: megkezdődik-e a gyermek fogváltása; mozgása összerendezettebb-e, képes-e harmonikus finommozgásra; képes-e mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani; fejlett a téri észlelése; megjelenik-e a tanulás alapját képező szándékos figyelem, és fokozatosan növekszik-e a figyelem tartalma és terjedelme; kialakulóban van-e az elemi fogalmi gondolkodása; érthetően és folyamatosan kommunikál-e; tisztán ejti-e a magán- és mássalhangzókat; rendelkezik-e elemi ismeretekkel önmagáról és környezetéről; tud-e szabályokhoz alkalmazkodni. Ezen feltételek egyfelől olyanok, amelyeket a gyermeket jól ismerő szülő is nagy valószínűséggel meg tud ítélni, másfelől pedig olyanok, amelyek megítélése a gyermek személyes ismerete nélkül nem lehetséges. Az Alkotmánybíróság megkeresésére a köznevelésért felelős államtitkár kiemelte: álláspontja szerint egyetlen gyermek sem kényszerül iskolapadba, ha nem éri el az ehhez szükséges fejlettséget. A válasz szerint az EMMI rendelet 21. §-a garanciális jelleggel kimondja, hogy a tankötelezettség megkezdésének feltétele, hogy a gyermek értelmi, lelki, szociális és testi fejlettségének állapota elérje az iskolába lépéshez szükséges szintet.
- [137] Az Nkt. 45. § (2) bekezdése azokra az esetekre, amikor a szülő határidőben benyújtja a kérelmet a felmentést engedélyező szervhez, kellő, adott esetben bírósági eljárás keretében is érvényesíthető és kikényszeríthető garanciát tartalmaz annak érdekében, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően, az államtitkári válasszal és az EMMI rendelettel összhangban az iskolaérettség kérdésében, és ezáltal a gyermek általános iskolai tanulmányainak megkezdése kérdésében, a gyermek legjobb érdekének megfelelő döntés szülessen. A szabályozás lehetővé teszi, hogy a szülő a kérelem mellékleteként bármely, általa fontosnak tartott dokumentációt, így különösen az óvoda véleményét vagy éppen egészségügyi dokumentációt, becsatolhasson, melyet a felmentést engedélyező szervnek az Ákr. előírásainak megfelelően teljeskörűen értékelnie kell, és az értékelés eredményéről a hatóságnak indokolt határozatában számot kell adnia (ideértve azon eseteket is, amikor a dokumentáció valamely elemét nem itéli relevánsnak a gyermek iskolaérettségének megítéléséhez). A szabályozás ugyancsak biztosítja, hogy azokban az indokolt esetekben, amikor a szülő által becsatolt dokumentáció nem elegendő a kérelem sommás eljárásban történő elbírálásához, a felmentést engedélyező szerv szakértői bizottságot rendeljen ki. Végezetül pedig, az Nkt. 45. § (6b)–(6f) bekezdése azt is megfelelően biztosítja, hogy amennyiben a felmentést engedélyező szerv a fenti kötelezettségeinek nem tesz eleget, a döntést a szülő közigazgatási perben vitassa. Mindezen szempontokra figyelemmel a megváltozott szabályozás összességében megfelelően biztosítja az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően a gyermek legjobb érdekének érvényesülését azokban az esetekben,

amikor a szülő az Nkt. 45. § (2) bekezdésének megfelelően kezdeményezi a felmentést engedélyező szerv eljárását. Az Alkotmánybíróság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Nkt. 45. § (2) bekezdése az indítványozók által állított okból sem az Alaptörvény XVI. cikkét, sem pedig a XXVIII. cikk (1) bekezdését nem sérti.

- [138] 5. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor azt is észlelte, hogy az Nkt. 45. § (2) bekezdése szerinti eljárás és az arra vonatkozó garanciarendszer kizárólag azokban az esetekben érvényesülhet, ha a szülő az iskolakezdés évében január 15. napjáig benyújtja a kérelmét a felmentést engedélyező szervhez, és a kérelem érdemi elbírálásra alkalmas. Azokban az esetekben, ha a szülő bármely okból a kérelem megfelelő benyújtását elmulasztja (akár a határidő elmulasztása miatt, akár a kérelem nagy fokú, az elbírálást lehetetlenné tevő hiányossága miatt, akár pedig azért, mert tévesen ítéli meg a gyermeke iskolaérettségének kérdését), a gyermek automatikusan, pusztán az életkoránál fogva megkezdí általános iskolai tanulmányait. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy már önmagában a kérelem (az Oktatási Hivatal mint felmentést engedélyező szerv honlapján elérhetővé tett adatlap) kitöltése és benyújtása is alapvető nehézséget jelenthet azon szülők számára, akik esetében nem áll rendelkezésre megfelelő számítógép, internet-hozzáférés és nyomtatási vagy ügyfélkapu-hozzáférési lehetőség. Az Alkotmánybíróság e körben azt sem hagyhatja továbbá figyelmen kívül, hogy a jogalkotó az EMMI rendelet azon rendelkezéseit is hatályon kívül helyezte, amelyek a szülők (és az óvoda) azon jogát rögzítették, hogy iskolaérettségi vizsgálat céljából közvetlenül a szakértői bizottsághoz forduljanak, és így a szakértői bizottság véleményének ismeretében dönthessenek arról, hogy a felmentést engedélyező szerv eljárását kezdeményezik-e.
- [139] Az Alkotmánybíróság emlékeztet: az államot az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésével összefüggésben, a gyermek legjobb érdekének érvényesítése érdekében intézményvédelmi kötelezettség is terheli, mely kötelezettség (a jelen határozat V. részében (Indokolás [64] és köv.) tett megállapításoknak megfelelően) csak másodlagos a szülő elsődleges kötelezettségével szemben. Ezen másodlagos kötelezettség érvényesítése azonban éppen azokban az esetekben válik fokozottan szükségessé, amikor a szülő a gyermek nevelésével kapcsolatos kötelezettségeit nem vagy nem a gyermek legjobb érdekének megfelelően gyakorolja.
- [140] A Módtv. indokolása szerint az Nkt. vonatkozó rendelkezésének módosítására azért került sor, mert „[a] gyermek érdekét az szolgálja, hogy a megfelelő óvodai felkészítést követően minél előbb megkezdhesse iskolai tanulmányait és nagyobb eséllyel sajátítsa el az egyes pedagógiai szakaszok végére elvárt ismereteket, képességeket, kompetenciákat. Az új szabályozás szülői kérésre az indokolt esetekben biztosítja az iskola megkezdésének legfeljebb egy évvel történő elhalasztását és az erről való döntés jogát állami szervhez telepíti.” A gyermek legjobb érdekét azonban a Módtv. indokolásával szemben még azokban az esetekben sem az szolgálja, hogy minél előbb megkezdje általános iskolai tanulmányait, amikor a szülő nem vagy nem megfelelően gyakorolja az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdéséből fakadó kötelezettségeit. Ellenkezőleg, éppen ezekben az esetekben különösen fontos, hogy az állami intézményrendszer az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésének megfelelően biztosítsa a gyermek legjobb érdekének érvényesülését, és csak abban az esetben kezdhesse meg a gyermek az általános iskolai tanulmányait, ha valóban iskolaérettnek minősül.
- [141] Azáltal, hogy az Nkt. 45. § (2) bekezdése azt a főszabályt rögzíti, hogy „[a] gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik”, az iskolai tanulmányokra való érettség kérdését a jogalkotó szakkérdés helyett a gyermek születési időpontjához köthető ténykérdéssé minősítette át minden olyan esetben, ahol a szülő nem nyújtja be szabályszerűen (vagy egyáltalán nem nyújtja be) a felmentési kérelmet a felmentést engedélyező szervhez január 1. és január 15. napja között. Márpedig az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése alapján a gyermeket nem kötelezettségként terheli, hogy hatéves korában megkezdje az általános iskolai tanulmányait, hanem éppen ellenkezőleg, az a jog illeti meg, hogy iskolai tanulmányait akkor kezdje meg, amikor iskolaérettnek tekinthető. Ennek értékelését a megváltozott szabályozás (szemben az Nkt. korábban hatályos rendelkezéseivel) immáron nem biztosítja.
- [142] Az Nkt. 2020. január 1. napját megelőzően hatályos 45. § (4) bekezdése kellő garanciát tartalmazott arra az esetre, hogy az állam szükség esetén akkor is korrigálja a gyermek legjobb érdekének szem előtt tartásával a szülő döntését, ha a tankötelezettség kezdetének elhalasztásáról a szülő bármely okból nem nyilatkozott. A rendelkezés értelmében ugyanis a tankötelezettség kezdetéről a) az óvoda vezetője; b) ha a gyermek nem járt óvodába, az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság; c) az óvoda, az iskola vezetője vagy a szülő kezdeményezésére az iskolaérettségi vizsgálat alapján a szakértői bizottság döntött. Ez egyben azt is jelentette, hogy az Nkt. 2020. január 1. napját megelőzően hatályos rendelkezései egyértelműen biztosították, hogy csak a tankötelezettséghez szükséges életkort elérte, és egyben iskolaérettnek tekinthető gyermekek kezdhesék meg általános iskolai tanulmányaikat, azáltal, hogy az Oktatási Hivatal nyilvántartásában is szereplő mintegy 2915 óvoda vezetője a gyermek személyes ismerete és képességei alapján ítéltette meg, hogy a gyermek iskolaérettnek

- tekinthető-e vagy sem. Az Nkt. az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései ugyanakkor ilyen, az óvoda szerepével összemérhető garanciát kizárólag azokban az esetekben tartalmaznak, amikor a szülő az Nkt. 45. § (2) bekezdésének megfelelően, határidőben kezdeményezi a felmentést engedélyező szerv eljárását.
- [143] Az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése alapján ugyanakkor az állam azon gyermekek esetében is köteles biztosítani a nem megfelelő szülői döntések korrekcióját, mely gyermekek esetében a szülő (a gyermeke iskolaérettségének téves megítélése miatt, vagy éppen a határidő elmulasztása miatt) nem kezdeményezi a felmentést engedélyező szerv eljárását, jöllehet a gyermek Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti legjobb érdekét az adott esetben az általános iskolai tanulmányok megkezdésének elhalasztása szolgálná.
- [144] Ahogyan az Alkotmánybíróság már többször is utalt rá, az államot mögöttes felelősség terheli a tekintetben, hogy megfelelő eljárásrend kialakításával minden esetben biztosítsa annak lehetőségét, hogy amennyiben a szülő a gyermek legjobb érdekével ellentétes döntést hoz (vagy adott esetben elmulasztja a szükséges döntés meghozatalát), úgy az állami intézményrendszer gondoskodik a gyermek legjobb érdekének figyelembevételéről, mely az iskolaérettség kérdésében és az általános iskolai tanulmányok megkezdése kérdésében is fokozottan igaz. Azáltal azonban, hogy az Nkt. 2020. január 1. napjától kezdődően hatályos 45. § (2) bekezdése kizárólag azokban az esetekben teszi lehetővé a gyermek iskolaérettségének vizsgálatát, amikor a szülő azt kezdeményezi, az eljárásban a gyermeket közvetlenül és személyesen ismerő óvodák egyáltalán nem vesznek részt, a szülő pedig kizárólag abban az esetben kérheti a pedagógiai szakszolgálat állásfoglalását a gyermek iskolaérettségének kérdésében, ha a vizsgálat tárgya a gyermek sajátos nevelési igénye, a hatályos szabályozás ezen alapvető állami intézményvédelmi kötelezettségnek immáron nem képes eleget tenni akkor, amikor a szülő nem kezdeményezi a felmentést engedélyező szerv eljárását.
- [145] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján „[h]a az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére”. Az Abtv. 46. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos.
- [146] Miközben tehát nem alaptörvény-ellenes az Nkt. 45. § (2) bekezdése szerinti, a felmentést engedélyező szerv eljárásának kezdeményezésére és az eljárásra vonatkozó szabályozás azokban az esetekben, amikor a szülő határidőben, elbírálásra alkalmas formában és tartalommal benyújtja a kérelmét a felmentést engedélyező szervhez, addig a szabályozás semmilyen intézményes garanciát nem biztosít azon gyermekek legjobb érdekének érvényesítésére, akiknek a szülei bármely okból nem kezdeményezik a felmentést engedélyező szerv eljárását, függetlenül attól, hogy ezen gyermekek egyébként iskolaérettek-e vagy sem.
- [147] Az Alkotmánybíróság éppen ezért hivatalból eljárva megállapította, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésén alapuló intézményvédelmi kötelezettségből fakadó mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó nem teremtette meg annak garanciáit, hogy az óvoda javaslata alapján vagy más, alkalmas módon abban az esetben is lehetségessé váljon a nyilvánvalóan nem iskolaérett gyermek iskolaérettségi vizsgálatát követően a gyermek iskolakezdésének egy nevelési évvel történő elhalasztása, ha a szülő az Nkt. 45. § (2) bekezdése szerinti kérelem előterjesztését elmulasztja, vagy a kérelmet nem megfelelően terjeszti elő. Az Alkotmánybíróság felhívja ezért az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2021. június 30. napjáig tegyen eleget.
- [148] 6. Az Alkotmánybíróság végezetül az indítványozók kellő felkészülési idő követelményének sérelmét állító érvét vizsgálta meg. Az Alkotmánybíróság ezúttal is visszautal a jelen határozat IV. részében (Indokolás [59] és köv.) az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben tett megállapításaira, melyre tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a Módtv. kihirdetésére 2019. július 18. napján került sor, a vizsgált rendelkezések pedig 2020. január 1. napján (több mint 5 hónappal később) léptek hatályba, ami egyben azt is jelenti, hogy jelen esetben a Módtv. támadott rendelkezésével összefüggésben sem a felkészülési idő hiánya, sem pedig annak kirívó rövidege nem állapítható meg. Mindez azt jelenti, hogy a vizsgált rendelkezések az indítványban foglalt okból nem ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti felkészülési idő követelményével.

VIII.

- [149] Az Alkotmánybíróság következő lépésként az Nkt. egyéni munkarendet bevezető 45. § (6) bekezdése, valamint 99/J. §-a alkotmányossági vizsgálatát végezte el. Az indítványozók a kellő felkészülési idő, a normavilágosság követelménye, a gyermek megfelelő fejlődéshez való joga, a szülők neveléshez való joga, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog vélt sérelme okán kérték a hivatkozott jogszabályhelyek megsemmisítését.
- [150] 1. Az Alkotmánybíróság elsőként a támadott rendelkezéssel érintett jogszabályi környezetet tekintette át.
- [151] Az Nkt. korábban hatályos 45. § (5) bekezdése értelmében a szülő kérelmére magántanulóként volt teljesíthető a tankötelezettség, ha az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem volt hátrányos. Az Nkt. korábban hatályos 45. § (6) bekezdése rendelkezett arról, hogy ebben a kérdésben az iskola igazgatója volt jogosult dönteni a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kötelező kikérése után.
- [152] Az Nkt. 2019. szeptember 1. napjától hatályos rendelkezései a magántanulói státusz helyett az egyéni munkarend intézményét vezették be a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre, arra az esetre, ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös. Az Nkt. 45. § (6) bekezdése szerint immáron az iskolaigazgató helyett a felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében eleget tehet-e. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot.
- [153] Az egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 196/2019. (VIII. 1.) Korm. rendelet 10. §-a pedig az Oktatási Hivatalról szóló 121/2013. (IV. 26.) Korm. rendelet módosításával az Oktatási Hivatalt jelölte ki az egyéni munkarend engedélyezésével kapcsolatos feladatok ellátására 2019. szeptember 1. napjától kezdődően.
- [154] A törvény indokolása a módosulással kapcsolatban rögzíti, hogy „[a] Javaslat megszünteti a magántanulói jogállást, helyébe az engedélyező szerv által engedélyezett egyéni munkarendet lépteti. Eszerint az engedély akkor adható meg, ha ezt a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és az a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös.”
- [155] Az államtitkári állásfoglalás hangsúlyozza, az EMMI rendelet 75. §-ának új szabályozását a korábban hatályos normaszöveggel egybevetve megállapítható, hogy a magántanulói jogviszony és az egyéni munkarend szakmai tartalma lényegében ugyanaz (egyéni felkészülés, a szülő feladatai, az órák látogatásának lehetősége, a magatartás és szorgalom értékelésének elmaradása stb.). Kifejti továbbá, hogy az Oktatási Hivatal az Ákr. szerinti hatósági eljárást folytatja le, ennek keretében tényállástisztázási kötelezettség terheli, a tanuló releváns körülményeit köteles pontosan feltárni, továbbá a hatóság dönti el, hogy a bizonyítás keretében ehhez milyen dokumentumokat kér be. A hatóság mérlegelésétől függ az is, hogy az adott esetben szükségesnek látja-e a személyes találkozást a tanulóval, illetve megkeresi-e a gyermekvédelmi és a gyámügyi szerveket.
- [156] 2. Az Alkotmánybíróság jelen határozat indokolásának V. részében (Indokolás [64] és köv.) már összegezte a XVI. cikkel kapcsolatos megközelítést, amit jelen pontban is irányadónak tekint, és rögzíti, hogy egy, az érintett a gyermekek és családok életét jelentős mértékben érintő módosítást akkor tekinthet az Alaptörvénnyel összhangban állónak, amennyiben az a gyermekek legjobb érdekét szolgálja. A XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó, a gyermekeket megillető alkotmányos jog továbbá, hogy az általános, valamennyi diákra kötelezően alkalmazandó szabályok mellett az oktatásban lehetőséget kell biztosítani arra, hogy egyes, speciális élethelyzetben lévő, vagy az elvártól eltérő ütemben fejlődő diákok személyes körülményei előtérbe kerülhessenek, és – amennyiben ez indokolt, meghatározott ideig – akár a tanórákon kívül sajátítsák el a tananyagot. Ezen jog garantálójá pedig ebben az esetben is a szülő, akinek a XVI. cikk (2) bekezdése alapján joga és kötelessége, hogy a gyermekének leginkább megfelelő nevelést válassza. Erre az egyéni munkarend – szakmai tartalmát tekintve – megfelelően lehetőséget biztosít.
- [157] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a gyermekek legjobb érdeke akkor érvényesülhet a legteljesebben, ha egyéni ügyükben, a személyes élethelyzetükre vonatkozó döntések elsősorban a szülei, másodsorban pedig az őket és egyéni szükségleteiket legjobban ismerő személyek (jelen esetben mindenképp az iskolaigazgató) véleményét figyelembe véve születnek meg.
- [158] Az egyéni munkarendről való döntést a támadott rendelkezés közigazgatási hatósági döntéssé alakítva az iskolaigazgatótól az Oktatási Hivatalhoz telepíti át. A döntés meghozatala ezzel szükségképpen a gyermektől fizikailag távolra kerül, amely egyben azt is jelenti, hogy a döntéshozók lényegesen kevésbé látnak rá a gyermek szükségleteire, és a döntés meghozatalára jogosult Oktatási Hivatal sem a gyermeket, sem az oktatási intézmény

körülményeit nem ismeri közvetlenül. Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy önmagában egy ügy közigazgatási hatósági ügygé nyilvánítása nem veheti fel az alaptörvény-ellenesség kérdését. Az Ákr. hatálya alá tartozó eljárások ugyanis az ügyfelet, valamint az eljárás résztvevőit is védő többletgarancia-rendszert tartalmaznak. Ezen garanciák egy része az Ákr.-ből (jogszerűség, szakszerűség, hatékonyság elve, ügyfélre vonatkozó alapelvek stb.), másik része magából az Alaptörvényből fakad (jogorvoslathoz való jog, részrehajlás nélküli, tisztességes, észszerű határidőn belüli ügyintézés elve stb.).

- [159] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a támadott rendelkezés annak nyelvtani értelmezése szerint azonban akként is értelmezhető, hogy az nem veszi a lehető legteljesebben figyelembe azt, hogy a szülő, a nevelési-oktatási intézményben a gyermekkel foglalkozó pedagógusok, valamint az iskolaigazgató ismerik a legjobban a gyermeket, hiszen a tanulói jogviszony fennállása alatt mindvégig közvetlen kapcsolatban állnak vele, és lehetőségük van arra, hogy a gyermeket érintő valamennyi körülmény figyelembevételével, a gyermek jövője szempontjából megfelelő döntést javasolják.
- [160] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a hatósági döntést alátámasztó biztosítékok jelen esetben csak akkor tudnak hatékonyan érvényesülni, vagyis akkor tudnak valóban többletgaranciát nyújtani egy tanuló számára, ha a felmentést engedélyező szerv magát a döntést az eset összes körülményeit mérlegelve, a gyermeket és az ő egyéni helyzetét ismerő személyek véleményét figyelembe véve (és nem pedig csupán egy kérelem formai elbírálásával) hozza meg. Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a gyermekeket érintő eljárások során a fő cél a gyermek egyéni, személyes körülményeinek a lehető legteljesebb figyelembevétele, melynek keretében az Oktatási Hivatal mint felmentést engedélyező szerv Alaptörvényből fakadó kötelezettsége a gyermek legjobb érdekének megfelelő döntés meghozatala. Az állam {jelen határozat indokolásának V. részében (Indokolás [64] és köv.) is ismertetett} intézményvédelmi kötelezettségéből fakadóan pedig a felmentést engedélyező szervet ez a kötelezettség abban az esetben is terheli, ha a szülő nem jár el kellő gondossággal az egyéni munkarend engedélyezése iránti kérelem és mellékleteinek benyújtása során.
- [161] Miként arra az államtitkár is utalt az Alkotmánybíróság megkeresésére adott válaszában, az engedélyező hatóság az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerinti feltételek fennálltát vizsgálja a tanulónál, azaz az egyéni adottságot, a sajátos helyzetet, illetve azt, hogy a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából a felmentés engedélyezése előnyös-e, mely feltételek vizsgálatának csak az egyik, azonban nem egyetlen eleme a kérelem és mellékleteinek értékelése.
- [162] Az Alkotmánybíróság a szabályozás alkotmányosságának megítélése tekintetében visszautal a jelen határozat indokolásának V. és VI. részében (Indokolás [64] és köv., Indokolás [77] és köv.) (az Alaptörvény XVI. cikkével és az óvodai nevelés alóli felmentéssel összefüggésben tett) megállapításaira. Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény XVI. cikke alapján a gyermek védelemhez és gondoskodáshoz való joga olyan speciális alapjog, melynek kötelezettje elsődlegesen a család (a szülő), és csak másodlagosan az állam {14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [33]}, miközben az Nkt. vonatkozó rendelkezése ebben az esetben is értelmezhető akként, hogy a felmentés engedélyezése kérdésében a szülő kérelmének benyújtását követően a felmentést engedélyező szerv teljes szabadságot élvez, a szülő szerepe pedig pusztán az eljárás megindításának jogára korlátozódik. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor visszautal a jelen határozat indokolásának V. részében (Indokolás [64] és köv.) tett megállapításaira, mely alapján azonban a szülők neveléshez való jogának elsődlegessége és a szülők ezen joguk gyakorlásával kapcsolatos döntése az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése alapján mindaddig nem kérdőjelezhető meg, amíg az összhangban áll a gyermek mindenképp felett álló érdekével. Az állam intézményvédelmi kötelezettségéből fakadóan ugyanakkor az eljárás keretei között a felmentést engedélyező szervnek azokra az esetekre is tekintettel kell lennie, amikor a szülő Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdése szerinti jogának gyakorlása a gyermek XVI. cikk (1) bekezdése szerinti legjobb érdekével ellentétes eredményre vezetne.
- [163] Mindez egyben azt is jelenti, hogy amennyiben a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülő a jogszabályoknak megfelelően terjeszti elő a kérelmét, és ahhoz adott esetben a saját nyilatkozata mellett további, a gyermek képességeire, családi körülményeire, sajátos helyzetére vonatkozó dokumentációt is előterjeszt, úgy sem a szülő nyilatkozatát, sem pedig az esetleges mellékleteket a felmentést engedélyező szerv nem hagyhatja figyelmen kívül, hanem döntését ezek alapulvételével kell meghoznia. Abban az esetben pedig, amennyiben a felmentést engedélyező szerv a kérelem és annak mellékletei alapján nem rendelkezik valamennyi, a kérelem érdemi elbírálásához szükséges információval, az Nkt. 45. § (6) bekezdése szerinti megkeresések (ideértve különösen az iskolaigazgató megkeresését) nem mellőzhetőek.
- [164] Éppen ezért a felmentést engedélyező szerv abban az esetben utasíthatja el a szülő egyéni munkarend iránti kérelmét, ha igazolható, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdeke a gyermek egyéni adottsága, sajátos helyzete, fejlődése és tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése érdekében a szülő kérelmével szemben valójában

éppen az, hogy tanulmányait ne egyéni munkarend keretében, hanem iskolába járással folytassa. Amennyiben pedig mindez a szülő által benyújtott kérelemből és mellékleteiből nem állapítható meg, a felmentést engedélyező szervnek a kérelem elbírálását megelőzően be kell szereznie az Nkt. 45. § (6) bekezdése szerinti szervek, illetőleg intézmények álláspontját.

- [165] Az Alkotmánybíróság ezért ebben az esetben is az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelményként állapítja meg, hogy az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerinti, jogszabályoknak megfelelően előterjesztett kérelem elbírálása során a szülő nyilatkozata és adott esetben a szülő által a kérelem mellékleteként becsatolt dokumentáció nem hagyható figyelmen kívül; a felmentést engedélyező szerv pedig a kérelmet akkor utasíthatja el, ha megállapítható, hogy a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülő akaratával szemben valójában a kérelem elutasítása szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét. Az alkotmányos követelmény előírásával biztosítható, hogy a támadott rendelkezés az indítványban szereplő okból egyetlen esetben se vezessen az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti, a gyermeket megillető jogosultságokkal, valamint a XVI. cikk (2) bekezdése szerinti szülői jogosultságokkal ellentétes eredményre, hiszen a felmentést engedélyező szervnek a gyermek legjobb érdekét mint szakkérdést megvizsgált indokolt határozatban kell számot adnia arról, hogy adott esetben a felmentési kérelemnek a gyermek jogos érdekében szem előtt tartásával, a gyermek neveléséért elsődlegesen felelős szülők kifejezett kérelme ellenére miért nem ad helyt.
- [166] Mindezen szempontokra, így különösen az alkotmányos követelmény előírására és a hatályos jog kíméletének elvére figyelemmel az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemét nem találta megalapozottnak.
- [167] 3. Az Alkotmánybíróság ezt követően az indítványozók kellő felkészülési idő követelményének sérelmét állító érvét vizsgálta meg, mellyel összefüggésben az Alkotmánybíróság visszautal a jelen határozat indokolásának IV. részében (Indokolás [59] és köv.) az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével kapcsolatban tett megállapításaira. A Módtv. kihirdetésére 2019. július 18. napján került sor, az Nkt. vonatkozó rendelkezései pedig 2019. szeptember 1. napján léptek hatályba. A hatálybalépést megelőzően a vonatkozó rendelkezésekhez kapcsolódó végrehajtási rendelet is megalkotásra került [az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 20/2019. (VIII. 30.) EMMI rendelet]. Az Nkt. vonatkozó rendelkezéseit 2019. szeptember 1. napjától kell alkalmazni, míg az Nkt. 99/J. § a) pontja értelmében a 2019. szeptember 1. napját megelőző napon magántanulói jogviszonyban álló tanulók magántanulói jogviszonyának egyéni munkarendre történő módosítását a Kormány által kijelölt hatóság a hatálybalépéstől számított egy éven belül vizsgálja felül. Mindez azt jelenti, hogy sem a jövőben benyújtandó egyéni munkarend iránti kérelmek, sem pedig a már korábban elbírált magántanulói jogviszonnyal kapcsolatos rendelkezések vonatkozásában nem állapítható meg sem a felkészülési idő hiánya, sem pedig annak kirívó rövidege. Mindez pedig egyben azt is jelenti, hogy a vizsgált rendelkezések az indítványban foglalt okból nyilvánvalóan nem ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti felkészülési idő követelményével, ezért az Alkotmánybíróság az indítványt ebben az elemében elutasította.

IX.

- [168] 1. Az indítványozók mind az Nkt. 8. § (2a)–(2c) bekezdésével, mind pedig az Nkt. 45. § (6b)–(6f) bekezdésével összefüggésben azt állították, hogy azáltal, hogy a bíróság nem változtathatja meg a felmentést engedélyező szerv döntését, az eljárás elhúzódása miatt kevés esélye marad annak, hogy a nevelési év kezdő időpontjára az eljárások lezáruljanak, ekként a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenesek.
- [169] 1.1. Az Nkt. 8. § (2a)–(2c) bekezdése értelmében a felmentést engedélyező szerv döntése ellen a közigazgatási perben a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A perben tárgyalás tartására csak akkor nem kerül sor, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. A perben főszabály szerint egyesbíró, az ügy különös bonyolultsága esetén pedig három hivatásos bíróból álló tanács jár el. A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg. Az indítvány formálisan a 8. § (2a)–(2c) bekezdését támadja, azonban indokolást csak a 8. § (2a) bekezdésének alaptörvény-ellenességére vonatkozóan tartalmaz, az Alkotmánybíróság éppen ezért kizárólag ezen rendelkezés alkotmányossági vizsgálatát végezte el.
- [170] 1.2. Az Nkt. 45. § (6b)–(6f) bekezdése értelmében (az Nkt. 8. §-ával egyezően) a felmentést engedélyező szerv döntésével szemben közigazgatási per megindításának van helye, a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül. A bíróság a keresetlevelet a keresetlevél bírósághoz történő érkezésétől számított negyvenöt napon belül

bírálja el, főszabály szerint egyesbíróként eljárva (az ügy különös bonyolultsága esetén három hivatásos bíróból álló tanácsban). Az eljárásban csak abban az esetben mellőzhető a tárgyalás, ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek. A felmentést engedélyező szerv döntését ugyanakkor a bíróság ebben az esetben sem változtathatja meg.

- [171] 2. Mind az Nkt. 8. § (2a) bekezdése, mind pedig az Nkt. 45. § (6b) bekezdése szerint a bíróság felülvizsgálati eljárása során a felmentést engedélyező szerv határozatát kasszációs jogkörben hatályon kívül helyezheti. Az Alkotmánybíróság korábban már megállapította, hogy a hatékony bírói jogvédelem követelményével mint a XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik részjogosítványával mind a kasszáció, mind pedig a reformáció összhangban lehet [a jogorvoslatihoz való joggal összefüggésben hasonlóan: 3297/2019. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [27]]. Az Alkotmánybíróság ebben a körben pedig arra is utal, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 97. § (4) bekezdése értelmében a bíróság döntésének nem csupán a rendelkező része, hanem az indokolása is kötelezi a hatóságot a megismételt eljárásban, ha a bíróság a közigazgatási cselekményt hatályon kívül helyezi. Mindez egyben azt is jelenti, hogy önmagában az a szabályozás, amely valamely eljárás esetében a közigazgatási határozat felülvizsgálatát végző bíróság számára nem teszi lehetővé a határozat megváltoztatását, azonban biztosítja a teljes körű tartalmi felülvizsgálat lehetőségét, nem ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [172] Az Alaptörvény XVI. cikke ugyanakkor a gyermek érdekeinek védelmét is előírja, melynek valamennyi, a gyermekeket közvetlenül érintő közigazgatási és peres eljárásban maradéktalanul érvényesülnie kell [a XVI. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsolatára lásd 3375/2018. (XII. 5.) AB határozat, különösen Indokolás [58]]. Az Alkotmánybíróság rámutat: egy, a bíróság útmutatásainak megfelelően megismételt eljárás megfelel a XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó processzuális követelményeknek, ugyanakkor azonban az eljárás megismétlése szükségképpen annak elhúzódását jelenti, nem csupán a felmentést engedélyező szerv megismételt eljárására tekintettel, hanem azért is, mert ezt követően a megszülető határozattal szemben újabb jogorvoslatnak lehet helye, a felmentésről szóló jogerős döntés megszületéséig pedig a gyermek annak ellenére is köteles az óvodai nevelésben részt venni [az Nkt. 8. § (2) bekezdése szerinti eljárás esetében], tankötelezettségét iskolába járással teljesíteni [az Nkt. 45. § (5) bekezdése szerinti eljárás esetében], továbbá tankötelezettségét megkezdeni [az Nkt. 45. § (2) bekezdése alapján], hogy adott esetben a gyermek érdekét a szülő kérelmének megfelelően a kérelem pozitív elbírálása szolgálja, és a kérelem jogerős elbírálására eljárási okokból nem kerülhet sor.
- [173] Az Alkotmánybíróság e körben külön is kiemeli, hogy a kérelem benyújtására az Nkt. 8. § (2) bekezdésének megfelelően május 25. napjáig, az Nkt. 45. § (5) bekezdésének megfelelően pedig június 15. napjáig van lehetőség. A felmentést engedélyező szerv a döntését az Ákr. 50. § (2) bekezdés c) pontja szerinti teljes eljárásban eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában hatvan nap alatt hozhatja meg, a szülő pedig a döntés közlésétől számított 15 napon belül indíthatja meg az általa sérelmesnek tartott döntéssel szembeni közigazgatási pert. Az Nkt. 8. § (2d) bekezdése, illetőleg 45. § (6e) bekezdése alapján a bíróság a keresetlevelet annak bíróságához történő érkezésétől számított 45 napon belül bírálja el, azzal, hogy az ítélezési szünetre vonatkozó rendelkezések a perben nem alkalmazhatóak. Mindez azt jelenti, hogy már a jogalkotó által az egyes eljárási szakaszokra előírt határidők maradéktalan betartása esetén is kérdéses, hogy a jogerős bírói döntés megszületik-e az óvodai nevelési év, illetőleg a tanév kezdetéig, az pedig teljes bizonyossággal kijelenthető, hogy a felmentésről szóló döntés hatályon kívül helyezése és a felmentést engedélyező szerv megismételt eljárása esetén a felmentésről szóló jogerős döntés az óvodai nevelési év, illetőleg a tanév kezdetéig még abban az esetben sem születik meg, ha a megismételt eljárásban a szülő és a gyermek számára egyébként kedvező döntés születik.
- [174] Márpedig a gyermek legjobb érdeke minimálisan azt a követelményt támasztja a jogalkotással és jogalkalmazással szemben is, hogy az óvodai felmentésről, a tankötelezettség megkezdéséről, illetőleg az egyéni munkarend engedélyezéséről szóló jogerős döntés az óvodai nevelési év, illetőleg a tanév kezdetét megelőzően minden esetben rendelkezésre álljon. Különösen igaz ez akkor, ha a felmentést engedélyező szervet az Ákr. rendelkezéseiből fakadóan már eleve terheli a tényállás teljes körű tisztázásának kötelezettsége, sommás eljárás lefolytatására pedig legfeljebb abban az esetben van lehetőség, ha a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmének szakértő bevonása nélkül helyt ad (mely esetben ugyanakkor a szülő nem is fog élni a bírósághoz fordulás lehetőségével, és ekként megismételt eljárásra sem kerülhet sor).
- [175] Az Nkt. 8. § (2a) bekezdése, illetőleg 45. § (6b) bekezdése értelmében a felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg. A Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság a jogsértő közigazgatási cselekményt csak akkor változtathatja meg, ha az ügy természete azt megengedi, a tényállás megfelelően tisztázott, a rendelkezésre álló adatok alapján a jogvita véglegesen eldönthető, és a megváltoztatást egyfokú közigazgatási

eljárásban megvalósított közigazgatási cselekmény esetén (kivételekkel) a törvény lehetővé teszi. A 90. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a közigazgatási cselekményt akkor is megváltoztatja, ha az ügy természete azt megengedi, és a megismételt eljárásban a közigazgatási szerv – azonos jogi vagy tényhelyzet alapján – a bíróság jogerős ítéletével ellentétes cselekményt tett. Mindez azt jelenti, hogy az Nkt. 8. § (2a) bekezdésének, illetőleg 45. § (6b) bekezdésének „A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg” fordulatának esetleges megsemmisítése sem eredményezné azt, hogy a bíróság megváltoztathatná a felmentést engedélyező szerv döntését, azaz a megsemmisítés eredményeként a bíróság kasszációs jogköre nem alakulna át reformatórius jogkörre. A megsemmisítés csupán azzal az eredménnyel járna, hogy a Kp. 90. § (2) bekezdésének megfelelően csak az esetleges megismételt eljárásban, és ekkor is kizárólag az ott rögzített feltételek teljesülése esetén válna lehetségessé a felmentést engedélyező szerv döntésének bíróság általi megváltoztatása.

- [176] Az Abtv. 46. § (1) bekezdése alapján „[h]a az Alkotmánybíróság hatáskörei gyakorlása során folytatott eljárásában a jogalkotó általi mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását állapítja meg, a mulasztást elkövető szervet – határidő megjelölésével – felhívja feladatának teljesítésére”. Az Abtv. 46. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a jogalkotói feladat elmulasztásának minősül, ha a jogi szabályozás Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányos. Az Nkt. 8. § (2a) bekezdésével, illetőleg 45. § (6b) bekezdésével összefüggésben nem alaptörvény-ellenes az a szabályozás, amely a bíróság számára kizárólag kasszációs jogkört biztosít, amennyiben a jogalkotó megteremti azokat az eljárásjogi garanciákat, amelyek biztosítják, hogy még kasszációs jogkör esetén is az óvodai nevelési év, illetőleg tanév kezdetét megelőzően az eljárások minden esetben jogerősen lezáruljanak. Az alaptörvény-ellenességet ekként nem az Nkt. 8. § (2a) bekezdése, illetőleg 45. § (6b) bekezdése, hanem kifejezetten az ezen rendelkezésekhez kapcsolódó szabályozási hiátus okozza, és csak ennek pótlásával, azaz jogalkotással tehető a vizsgált szabályozás alaptörvény-konformmá {hasonlóan például: 7/2020. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [38]}.
- [177] Az Alkotmánybíróság éppen ezért az indítványt ebben az elemében elutasította, és ugyanakkor hivatalból eljárva megállapította, hogy az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdéséből fakadó mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség áll fenn amiatt, hogy a jogalkotó nem teremtette meg annak eljárásjogi garanciáit, hogy az Nkt. 8. § (2a) bekezdése, illetőleg 45. § (6b) bekezdése szerinti eljárásokban az eljárást lezáró és a kérelemről érdemben döntő jogerős döntés a tanév (nevelési év) kezdetét megelőzően abban az esetben is minden esetben megszülessen, ha a szülő a felmentést engedélyező szerv döntésével szemben közigazgatási pert kezdeményez. Az Alkotmánybíróság felhívja ezért az Országgyűlést, hogy jogalkotói feladatának 2021. június 30. napjáig tegyen eleget.

X.

- [178] 1. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy összhangban áll-e az Alaptörvénnyel az Nkt. 84. § (9b) bekezdése. Az indítványozók a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogbiztonság, valamint a XV. cikk (2) bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalmának sérelme miatt vélték megvalósulni. Tekintettel arra, hogy az indítvány a jogbiztonság sérelmével összefüggésben alkotmányjogilag értékelhető indokolást nem tartalmazott, továbbá a Btv. 2. § (2a) bekezdésének megsemmisítését az indítványozók egyébként sem kezdeményezték, az Alkotmánybíróság az indítványhoz kötöttség elvének megfelelően kizárólag az Nkt. 84. § (9b) bekezdése Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálta a hátrányos megkülönböztetés tilalmával összefüggésben.
- [179] 2. Az Nkt. 84. § (9b) bekezdése szerint „[a] magán köznevelési intézmény munkaviszonyból eredő olyan kötelezettségeiért, amelyek teljesítéséhez vagyona nem elégséges, a fenntartó kezesként felel. Ha a magán köznevelési intézmény jogutód nélkül szűnik meg, a munkaviszonyból származó, a munkavállalók elmaradt munkabérért és egyéb, munkáltatóval szemben fennálló követeléseit érintő jogok és kötelezettségek a megszűnés időpontjában a fenntartóra átszállnak.”
- [180] Az Nkt. 2. § (3) bekezdés b) pontja szerint köznevelési intézményt a) az állam, valamint b) az Nkt. keretei között ba) a nemzetiségi önkormányzat, bb) az egyházi jogi személy, bc) a vallási egyesület vagy bd) más személy vagy szervezet alapíthat és tarthat fenn, ha a tevékenység folytatásának jogát – jogszabályban foglaltak szerint – megszerezte. Azt, hogy mi minősül magán köznevelési intézménynek, az Nkt. 4. § 16. pontja értelmezi, amely szerint magán köznevelési intézmény a 2. § (3) bekezdés b) pont bc) és bd) alpontjában meghatározott személy által, tehát vallási egyesület, valamint más személy vagy szervezet által fenntartott köznevelési intézmény.

- [181] Az indítványozók a kérelmüket az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére alapították, amely az abban említett tulajdonságok alapján történő különbségtételt tiltja. A Nkt. által teremtett differenciálás azonban nem köthető egyetlen, az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése szerinti tulajdonsághoz sem. Ebből következően a támadott jogszabályi rendelkezés alkotmányosságát nem az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése, hanem (1) bekezdésébe foglalt általános jogegyenlőségi szabály alapján kell megítélni [lásd 6/2018. (VI. 27.) AB határozat, Indokolás [37]; 30/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [49]; 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [79]].
- [182] 3. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése alapján valamely megkülönböztetés alaptörvény-ellenessége akkor állapítható meg, ha a jogszabály alkotmányos indok nélkül tesz különbséget a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben lévő – homogén csoportba tartozó – jogalanyok között [lásd: 42/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [28]; az újabb gyakorlatból például: 3002/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [39]]. Alkotmányjogi szempontból a különbségtétel akkor nem fogadható el, ha a megkülönböztetésnek nincs tárgyilagos mérlegelés szerint észszerű indoka, vagyis az önkényes [lásd pl. 3009/2012. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [54]; 43/2012. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [41]; 14/2014. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [32]; 32/2015. (XI. 19.) AB határozat, Indokolás [80]]. Hangsúlyozandó e körben, hogy a megkülönböztetés tilalma a személyekre általában, így a jogi személyekre is vonatkozik [lásd pl. 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [166]].
- [183] Az Nkt. támadott rendelkezése az indítványozók szerint azért alaptörvény-ellenes, mert a magán köznevelési intézmények munkaviszonyból eredő kötelezettségei vonatkozásában rögzíti a fenntartó kezeskénti helyállási kötelezettségét, ilyen rendelkezést azonban azon köznevelési intézmények vonatkozásában, amelyek fenntartója az állam, nemzetiségi önkormányzat vagy egyházi jogi személy, nem ír elő. Az indítvány szerint nem zárható ki, hogy oly módon zárnak be önkormányzati, állami, nemzetiségi önkormányzati vagy egyházi köznevelési intézményt, hogy annak munkáltatói tartozásai vannak, ezáltal pedig az érintett munkavállalók nem juthatnak hozzá a díjazásukhoz, márpedig a köznevelési intézmények a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben vannak, homogén csoportot képeznek.
- [184] Az Alkotmánybíróság rámutat: a Btv. 1. § (1) bekezdése értelmében bérgarancia-eljárásra a felszámolás vagy kényszertörlési eljárás alatt álló gazdálkodó szervezetek esetében kerülhet sor. A Bérgarancia Alap azon gazdálkodó szervezetek esetében biztosítja a munkabérek kifizetését, melyekre állami garanciavállalás nem érvényesül. Az Nkt. támadott rendelkezéseiből következően a Bérgarancia Alap nem tartozik helytállásért az állam, a nemzetiségi önkormányzat, illetőleg az egyházi jogi személy mint fenntartó által működtetett köznevelési intézmények munkabér-kifizetéséért.
- [185] A köznevelési intézmények a szabályozás szempontjából homogén csoportot képeznek, és így egymással összehasonlítható helyzetben vannak. A szabályozás ugyanakkor csak látszólag tesz különbséget a magán köznevelési intézmények, illetőleg a magán köznevelési intézménynek nem minősülő intézmények fenntartói között, valójában azonban éppen azt célozza, hogy valamennyi köznevelési intézmény alkalmazottjának bérkifizetését (jogállásától függetlenül) azonos értékű garanciák biztosítsák. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 25. § (7) bekezdése értelmében, ha a nemzetiségi önkormányzat megszűnik, a fenntartói jogot a székhely szerinti fővárosi és megyei kormányhivatal köteles gyakorolni, azaz a fenntartói jogot közvetlenül az állam gyakorolja. A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény 29. § (2) bekezdése értelmében pedig az egyházi jogi személyek (bevett egyház, bejegyzett egyház, nyilvántartásba vett egyház) jogutód nélküli megszűnése esetén a vagyon a hitelezők követelésének kielégítése után az állam tulajdonába kerül, és közcélú tevékenységre kell fordítani. Mindez azt jelenti, hogy végső esetben az állam áll helyt az állam, a nemzetiségi önkormányzat és az egyházi jogi személy által fenntartott köznevelési intézmények alkalmazottainak béréért, míg a magán köznevelési intézmények esetében éppen a Btv. 2. § (2a) bekezdése teremti meg annak biztosítékát, hogy minden olyan köznevelési intézmény alkalmazottjának bérkifizetése biztosított legyen a fenntartó megszűnése esetére, amely esetében külön jogszabály nem rendelkezik arról, hogy a munkabér kifizetéséért végső soron maga az állam tartozik felelősséggel. A szabályozás ekként az indítvány állításával szemben nem megkülönbözteti, hanem éppen a hasonló értékű garanciarendszer megteremtésével egymással azonos helyzetbe hozza az egyes köznevelési intézmények alkalmazottait. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően megállapítja, hogy az Nkt. támadott rendelkezése nem ellentétes a XV. cikk (1) bekezdésével.

XI.

- [186] 1. Az indítványozók az Nkt.-nak az intézményvezetők felelősségével kapcsolatos 3. § (9a) bekezdésének megsemmisítését a B) cikk (1) bekezdésében foglalt felkészülési idő hiánya, a normavilágosság követelménye, a visszaható hatályú jogalkotás tilalma, a IX. cikk szerinti véleménynyilvánítás szabadsága, valamint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme miatt kérték.
- [187] Az indítvány pusztán állítja a tisztességes eljáráshoz való jog, valamint a felkészülési idő követelményének sérelmét, alkotmányjogilag értékelhető indokolást azonban nem tartalmaz ezen alaptörvényi rendelkezésekkel összefüggésben, ezért azt az Alkotmánybíróság jelen eljárásában nem vizsgálhatta. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való joggal összefüggésben pedig az indítvány csupán idézi az Alkotmánybíróság 24/2015. (VII. 7.) AB határozatát, ám sem a jogorvoslathoz való jog sérelmét nem állítja, sem pedig indokolást nem tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az Nkt. 3. § (9a) bekezdése miért ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével.
- [188] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy az Nkt. 3. § (9a) bekezdése sérti-e az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát.
- [189] Az indítványozók e körben arra hivatkoztak, hogy átmeneti rendelkezés hiányában az előírás a hatályba léptetés előtti időpontokban megtörtént cselekményekre is alkalmazható, továbbá az intézményvezető megbízatása akár a megbízatását megelőzően történt esetek miatt is megszüntethető.
- [190] A támadott jogszabályi rendelkezés szerint „[h]a – az óvoda kivételével – állami szerv vagy felsőoktatási intézmény által fenntartott nevelési-oktatási intézményben olyan nevelési-oktatási vagy tájékoztató tevékenység folytatására kerül sor, amely a köznevelési jogszabályok súlyos megsértése révén a gyermek, tanuló Alaptörvényben foglalt jogainak megsértését eredményezheti, amennyiben e törvény szerinti más jogi eszköz a) nem vezetett eredményre vagy b) nem áll rendelkezésre, az oktatásért felelős miniszter, az intézményvezető megbízását vagy ahhoz adott egyetértését mérlegelési jogkörében a tevékenységről való tudomásszerzést követő egy éven belül visszavonhatja”.
- [191] A támadott jogszabályi rendelkezés nem lépett visszamenőlegesen hatályba, ezért csak az vethető fel, hogy a hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokban idéz elő változást. Az Alkotmánybíróság a visszaható hatály tilalmába ütközést esetről esetre vizsgálja. Jelen esetben a visszaható hatályú jogalkotás tilalma körében volt vizsgálendő az Nkt. támadott rendelkezése kapcsán az, hogy e rendelkezés a hatálybalépését megelőzően elkövetett cselekményekhez – átmeneti szabályok nélkül – kapcsolhat-e további hátrányos jogkövetkezményt. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmények értelmében nyilvánvalóan nem vonható ugyanis felelősségre egy intézményvezető olyan cselekményekért, amelyek a rendelkezés hatálybalépése előtt történtek.
- [192] Az Alkotmánybíróság vizsgálata során figyelemmel volt a Jat. a szabályozási átmenetről szóló rendelkezésére. A Jat. 15. § (1) bekezdése szerint a jogszabályi rendelkezéseket – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni. A Jat. tehát egyértelműen állást foglal abban a kérdésben, hogy amennyiben egy rendelkezés alkalmazására nem alkottak külön szabályt, akkor az abban foglaltakat nem lehet a korábban keletkezett tényekre és jogviszonyokra alkalmazni. Jelen ügyre vetítve ez azt jelenti, hogy a köznevelési intézmények vezetői törvény kifejezett rendelkezése hiányában nem vonhatók felelősségre a támadott jogszabályi rendelkezés hatályba lépését megelőzően történt eseményekért.
- [193] E megközelítést alkalmazva semmisítette meg a jogállamiság sérelme miatt az Alkotmánybíróság a szolgálati járandóság szüneteltetésére vonatkozó rendelkezéseket a 23/2013. (IX. 25.) AB határozatában. Az Alkotmánybíróság megállapította: „A jogalkotó tehát azon az alapon nem vezethet be egy később megállapított ellátás igénybevételének korlátozását eredményező szabályt, hogy a jogosult korábban jogsértő magatartást tanúsított. Erre csak úgy van lehetőség – a nem biztosítási jogviszonyon alapuló ellátás esetén – ha az ellátás megállapításakor a jogosult ismeri a számára megállapított juttatás folyósításának – ideértve a szüneteltetést is – szabályait. [...] Ezt a követelményt figyelmen kívül hagyó szabályozás ellentétes a jogállamiság elvével.” (Indokolás [118])
- [194] 3. Az Alkotmánybíróság azt is megjegyzi továbbá, hogy a vezetői megbízatás visszavonására a közalkalmazotti jogviszonyról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) szabályai is megfelelően irányadóak. A Kjt. 23. § (5) bekezdésének megfelelően a vezetői megbízás visszavonását a munkáltatói jogkör gyakorlójának a közalkalmazott kérelmére indokolnia kell, és az indokolásból a visszavonás okának világosan ki kell tűnnie, vita esetén pedig a visszavonás indokának valóságát és okszerűségét a munkáltatónak kell bizonyítania, mely adott esetben munkaügyi per tárgya is lehet.

- [195] Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során „[a] jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Az Nkt. 3. § (9a) bekezdésének az indítványozók általi azon értelmezése, miszerint egy vezetői megbízás visszavonására olyan cselekmények esetén is sor kerülhet, amelyek megtörténtekor az érintett nem állt a köznevelési intézménnyel jogviszonyban, vagy ha állt is, nem volt vezetői megbízása, illetőleg őt az adott cselekményért semminemű felelősség nem terhelte, nyilvánvalóan nincs összefüggésben az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésével.
- [196] 4. Az indítványozók a támadott rendelkezés alaptörvény-ellenességét a véleménynyilvánítás szabadságának sérelmére tekintettel is állították.
- [197] A köznevelésért felelős államtitkár az Alkotmánybíróság megkeresésére adott válaszában hangsúlyozta, hogy a rendelkezés nem általánosságban tiltja a tájékoztatási tevékenységet, hanem arra az esetre helyez kilátásba szankciót, ha a megvalósult tájékoztatás köznevelési szabályt súlyosan sért, és más eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre, vagy nem állt rendelkezésre. Álláspontja szerint a szabályozás összhangban áll a véleménynyilvánítás szabadságával, amelynek korlátja a gyermek egészséges fejlődéshez való joga.
- [198] 4.1. Az indítvány alapján az Alkotmánybíróságnak elsőként azt kellett vizsgálnia, hogy az indítványozók magatartására vonatkozik-e az Alaptörvény IX. cikkének védelme; amennyiben igen, akkor pedig van-e olyan versengő érdek, amely az alapjog korlátozását igazolja.
- [199] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése értelmében „[m]indenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához”. Az Alaptörvény a véleménynyilvánítás szabadságát, azaz valamilyen gondolat megfogalmazását és másokkal való megosztását megjelenési formájára tekintet nélkül védi. Ebből következően nem csupán a hétköznapi értelemben vett szólás tartozik az alkotmányos védelem körébe, hanem minden olyan magatartás (jelkép használata, mozdulat stb.), amely információs tartalommal bír. Egy nevelési-oktatási intézményben folytatott tájékoztató-tevékenység a tanulók számára nyilvánvalóan értékelhető információs tartalommal bírhat, így ez a magatartás az Alaptörvény IX. cikkének védelmi körébe vonható.
- [200] 4.2. Ezt követően az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy a véleménynyilvánítási szabadsággal szemben felhozható-e olyan indok, amely ebben az esetben az alapjog korlátozását alkotmányosan igazolhatja.
- [201] A támadott rendelkezésben az Nkt. közvetetten a XVI. cikk (1) bekezdése intézményvédelmi oldalának szerez érvényt akkor, amikor a tanulók egészséges fejlődéséhez való alkotmányos jogainak védelme érdekében a köznevelési szabályokat súlyosan sértő tájékoztatás esetében lehetővé teszi az intézményvezető megbízásának visszavonását, abban az esetben, ha más jogi eszköz nem vezetett eredményre, vagy nem állt rendelkezésre. A gyermeki jogok érvényre juttatása legitim cél alapjog korlátozásához. Az Alaptörvényből ugyanis nem következik, hogy ne lehetne korlátozni a véleménynyilvánítás szabadságát olyan esetekben, amikor a gyermekek Alaptörvényben foglalt jogai a köznevelési szabályos súlyos fokú megsértése esetén sérülnek.
- [202] Az Alkotmánybíróság megítélése szerint a szabályozás szükségességét a gyermeki jogok védelme, a gyermekek befolyástól mentes, objektív tájékoztatásának szükségessége megfelelően indokolja. A korlátozás nem tekinthető aránytalannak sem, mert a törvény kizárólag a köznevelési szabályok súlyos megsértése révén a gyermekek Alaptörvényben biztosított jogainak sérelme esetén és csak legutolsó eszközként, akkor eredményezheti az intézményvezető felmentését, ha más jogi eszköz nem vezetett eredményre, vagy nem állt rendelkezésre.
- [203] 5. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítvány ezen elemét is elutasította.

XII.

- [204] 1. Az indítványozók beadványukban kérték az Nkt. 21. § (9) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is. Álláspontjuk szerint a megszűnő oktatási intézménybe járó tanulók elhelyezésével kapcsolatos rendelkezés sérti a művelődéshez való jogot és a jogállamiság követelményét is, utóbbit a felkészülési idő hiánya, valamint a visszamenőleges jogalkotás okán.
- [205] Tekintettel arra, hogy az indítvány pusztán állítja a felkészülési idő követelményének sérelmét, ezt azonban alkotmányjogilag értékelhető indokolással nem hozza összefüggésbe a támadott jogszabályhellyel, továbbá arra sem tér ki, hogy a szabályozás miért ütközik a visszaható hatály tilalmába, illetőleg a jogállamiság követelményébe,

az Alkotmánybíróság jelen indítványi elemet kizárólag a művelődéshez való jog állított sérelmére tekintettel tudta vizsgálni. Az Alaptörvény XI. cikk (1) bekezdése értelmében minden magyar állampolgárnak joga van a művelődéshez, míg a (2) bekezdés jelen indítvány elbírálása szempontjából releváns eleme szerint Magyarország ezt a jogot ingyenes és kötelező alapfokú oktatással biztosítja.

- [206] 2. Az Alkotmánybíróság ezt követően az érintett rendelkezés szabályozási környezetét vizsgálta meg. 2012 szeptemberét megelőzően köznevelési intézmény jogutód nélküli megszűnése esetén nem volt hatályban kijelölő határozatról rendelkező előírás, a szülők a jogszabály alapján kötelező felvételt biztosító intézményhez fordulhattak gyermekük elhelyezése érdekében. Az Nkt. 2012. szeptember 1-jei hatálybalépésével azonban már a köznevelési intézmény bármely okból történő megszűnése esetére kötelezettségként írta elő a köznevelési feladatokat ellátó hatóság számára, hogy jelölje ki azt a nevelési-oktatási intézményt, amely a megszünt intézménnyel jogviszonyban álló gyermekek, tanulók felvételét nem tagadhatja meg. A Módtv.-vel hatályba léptetett szabály azonban ezt a kötelezettséget immáron csak arra az esetre írja elő a köznevelési feladatokat ellátó hatóság számára, ha a hatóság súlyos vagy az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés során megállapított szakmai jogszabálysértés miatt rendeli el a nyilvántartásból való törlést. Az indítványozók szerint ez a megoldás azzal a következménnyel járhat, hogy ellátatlanul maradnak olyan gyermekek, akik az óvodai nevelésben való kötelező részvételt teljesítik, illetve akik tankötelesek.
- [207] Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett megvizsgálnia, hogy az Nkt. megfelelően biztosítja-e valamennyi óvodaköteles gyermek, valamint tanköteles diák más intézményben történő elhelyezését abban az esetben, ha az általuk látogatott intézmény jogutód nélkül szűnik meg, hiszen csak ebben az esetben merülhet fel az Alaptörvény XI. cikke sérelmének lehetősége.
- [208] A jogalkotó a szabályozás módosításához az alábbi indokolást fűzte. „A nyilvántartásból való törlés ellen fellebbezni lehet, ám már a törléssel – és nem a megszűnés végleges kimondásával – egyidejűleg kell kijelölni azt a másik intézményt, amelynek a tanulókat fogadnia kell. Indokolatlan, hogy azokban az esetekben is legyen ilyen kötelezettsége a kormányhivataloknak, amikor a fenntartó saját döntése alapján szűnik meg az intézmény, amelyet a véleményezési jogok alapján a szülők kellő időben megismernek. A Javaslat szerint az intézmény kijelölésre csak akkor kerül sor, amikor a kormányhivatal dönt a törlésről súlyos és ismétlődő jogszabálysértés miatt, továbbá csak a tanköteles tanulók vonatkozásában, a nem tanköteles tanulók számára történő intézménykijelölésre pedig nem minden esetben, hanem csak akkor kerülne sor, amennyiben ezt a már nem tanköteles tanuló kérelmezi.”
- [209] Ahogy arra az államtitkár által jegyzett válasz is rámutat, az Nkt. a támadott jogszabályhelyen kívül, a 30. fejezetben is foglalkozik az óvodai felvétel, valamint a tanulói jogviszony kezdetével. Az Nkt. 49. § (3) bekezdése szerint az óvoda köteles felvenni, átvenni azt a gyermeket, aki köteles óvodába járni, ha lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található, az Nkt. 50. § (6) bekezdése pedig rögzíti, hogy az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik. Mindezek alapján a nem állami fenntartású megszünt intézmények tanulóinak is biztosítva van a lehetőség tanulmányaikat a körzetes intézményben folytatni. Ahogy az állásfoglalás is megjegyzi, az sem kizárt, hogy minderre ne a kötelező felvételt biztosító intézményben kerüljön sor, ez azonban független attól, hogy a kötelező felvételt biztosító intézmény az Nkt. vonatkozó rendelkezései alapján vagy a kijelölés alapján nyeri el ezen minőséget. Az előző évek tapasztalatai alapján az Nkt. 2019. július 26. napján hatályba lépett 21. § (9) bekezdése – a hatóság adminisztratív terheinek csökkentése mellett – abban az esetben hivatott a tanköteles gyermeket nevelő családok életét megkönnyíteni, amikor a köznevelési intézmény megszűnésének következményeire nincs módjuk megfelelően felkészülni. A nem tanköteles fiatalok pedig az indokolás szerint kérelemmel fordulhatnak a köznevelési feladatot ellátó hatósághoz a köznevelési intézmény kijelölése iránt.
- [210] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a támadott rendelkezéssel összefüggésben a művelődéshez való jog sérelme nem merül fel, mivel a tanköteles, illetve óvodaköteles gyermekek intézménylátogatása az Nkt. alapján megfelelően biztosított, az óvodaköteles, illetve tanköteles gyermekek egyetlen esetben sem maradnak oktatás nélkül. Az Nkt. 21. § (9) bekezdése vonatkozásában alaptörvény-ellenesség ezért nem állapítható meg, így az Alkotmánybíróság az indítványi elemet elutasította.

XIII.

- [211] Az indítványozók az Nkt. 27. § (5) bekezdését a kellő felkészülési idő követelményének sérelme miatt kérték megsemmisíteni, mely rendelkezés 2019. július 26. napján lépett hatályba. Meglátásuk szerint a rendelkezésben

megjелеlő új fogalom – a fejlesztő pedagógiai ellátás – okán elkerülhetetlen a nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjának átdolgozása, ehhez azonban álláspontjuk szerint az intézményeknek nem áll rendelkezésére kellő idő. Az indítvány szerint gondot jelenthet továbbá a készségfejlesztéshez szükséges fejlesztő pedagógusok alkalmazása.

- [212] 1. A 9/2019. (III. 22.) AB határozatban az Alkotmánybíróság az Nkt. 56. § (1) bekezdése „sajátos nevelési igényű” szövegrésze, valamint a 97. § (1a) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasította, azonban hivatalból eljárva megállapította, hogy a jogalkotó mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet idézett elő azáltal, hogy az Nkt.-ban vagy más jogszabályban nem alakított ki a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekekre, tanulókra vonatkozóan az egyéni szempontok megfelelő mérlegelését lehetővé tevő olyan további kedvezményes szabályokat, amelyek a közoktatás során maradéktalanul biztosítják ezen gyermekek, tanulók – Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése szerinti – védelmét.
- [213] Az Nkt. 27. § (5) bekezdése ezt követően kiegészült azzal a követelménnyel, miszerint „[a] beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi”.
- [214] A Módtv. indokolása szerint – összefüggésben a 9/2019. (III. 22.) AB határozattal – a támadott rendelkezés a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók fejlesztő pedagógiai ellátására vonatkozó szabályozásban egyértelművé teszi, hogy milyen keret terhére és kiknek a számára kell megszervezni a fejlesztéseket.
- [215] Az államtitkári válasz kifejti, a 9/2019. (III. 22.) AB határozatban foglalt felhívásra az Nkt. és a vonatkozó végrehajtási rendeletek együttesen adják a választ. Az Nkt. bevezeti, valamint definiálja a fejlesztő pedagógiai ellátás fogalmát. Kimondja, hogy két alapvető tartalmi eleme a tantárgyi felzárkóztatás és a készségfejlesztés. Ez megalapozza azt, hogy az ellátás közös ügy, a tantárgyi felzárkóztatást segítő reguláris pedagógusé és a speciális tudású fejlesztő pedagógusé, aki a készségfejlesztés feladatát látja el. Rendeleti szintű végrehajtási szabályok rendelkeznek azonban például a vizgáknál biztosított kedvezmények kiterjesztéséről, egyéni fejlesztési terv készítésének kötelezettségéről (az EMMI rendelet), a szóbeli érettségi vizsga meghosszabbításának lehetőségéről vagy a nyelvvizsga-egyenértékűségről [az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet]. A válasz rögzíti továbbá, hogy a módosítás a tantárgyi felzárkóztatást, illetve a készségfejlesztést végző pedagógusok szakképzettségére vonatkozó előírással egészítette ki a szabályozást, ami nem igényli a pedagógiai program átdolgozását.
- [216] 2. Az Alkotmánybíróság az indítványnak megfelelően a támadott rendelkezés alkotmányosságát a felkészülési idő Alaptörvényben megállapított követelménye tükrében vizsgálta. A kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben az Alkotmánybíróság utal a jelen határozat indokolásának IV. részében (Indokolás [59] és köv.) tett összefoglaló megállapításokra, melyek alapulvétele az Nkt. 27. § (5) bekezdése állított alaptörvény-ellenessége tekintetében az alábbi következtetésekre jutott.
- [217] Jelen esetben a jogalkalmazóknak a támadott rendelkezés hatálybalépése (2019. július 26.) és kötelező alkalmazása (2019. szeptember 2.) között több mint egy hónap állt rendelkezésre arra, hogy a Módtv.-vel bevezetett új fogalmat, a fejlesztő pedagógiai ellátást pedagógiai programjukba illesszék, és szükség esetén fejlesztő pedagógusokat alkalmazzanak. Ezen időtartam (még ha adott esetben okozhatott is nehézséget a megfelelő képzéssel rendelkező, kellő számú fejlesztő pedagógus alkalmazása) alkotmányjogi értelemben semmi esetre sem tekinthető olyan kirívóan rövid időnek, ami a B) cikk (1) bekezdése sérelmét felvetné, különös tekintettel arra a tényre, hogy a vizsgált szabályozás ezen eleme részben éppen az Alkotmánybíróság által megállapított mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenesség orvoslását célozta. Ráadásul a fentebb ismertetett 9/2019. (III. 22.) AB határozatból következően a támadott rendelkezésnek a tanév kezdetén történő alkalmazása mindenképpen az érintett beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók érdekében állt, a rendelkezés későbbi időpontban történő hatálybalépése ugyanis ezen tanulók fejlesztését akadályozta volna. Mivel pedig sem az indítványozók, sem pedig az államtitkár nem állapított meg olyan, az új rendelkezés alkalmazását akadályozó rendkívüli nehézséget, amely az érintett tanulók fejlesztése megkezdésének elhalasztását igazolná, az Alkotmánybíróság az Nkt. támadott 27. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére vonatkozó indítványt elutasította.

XIV.

- [218] 1. Az indítványozók az információs önrendelkezési jog vélt sérelme miatt kérték az Nkt. 44/B. és 44/C. §-ának megsemmisítését, mely az Nkt. „A tanulói edzettség mérésével és a külföldi tanulmányúttal kapcsolatosan kezelt adatok” alcímét képezi. Az indítványozók szerint nem meghatározott az adatkezelés célja és értelme, továbbá a módja sem egyértelmű. Tudomásuk szerint nem került sor továbbá előzetes konzultációra a jogszabály-előkészítési eljárás keretei között.
- [219] Tekintettel arra, hogy az indítványozók nem tértek ki arra, hogy az előzetes konzultáció esetleges elmaradása miképpen érinti a tanulók információs önrendelkezéshez való jogát, az Alkotmánybíróság alapjogi összefüggés hiányában ezen indítványi elemet nem vizsgálta. Az Alkotmánybíróság vizsgálata az indítványhoz kötöttség elvéből következően kizárólag arra terjedhetett ki, hogy az Nkt. Módtv.-vel beiktatott 44/B. és 44/C. §-a azok értelmét és célját tekintve összhangban állnak-e az Alaptörvénnyel, az információs önrendelkezési jog tükrében.
- [220] 2. Az Alkotmánybíróság elsőként ezúttal is a támadott jogszabályi környezetet tekintette át.
- [221] 2.1. Az Nkt. 44/B. §-a rögzíti, hogy a Magyar Diáksport Szövetség (a továbbiakban: MDSZ) a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából működteti a tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérési adatait tartalmazó informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszert, a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Tesztet (a továbbiakban: NETFIT). A rendszer az Nkt. 44/B. § (2) bekezdésében felsorolt személyes adatokat anonim módon, mérési azonosító alkalmazásával tartalmazza, és azok az első feltöltéstől számított tíz évig kezelhetők. Az eredményeket a mérést végző pedagógus tölti fel a rendszerbe, amelyeket a tanuló és a szülő a mérési azonosító felhasználásával ismerhet meg.
- [222] Az EMMI rendelet 81. §-a már 2014. november 4. napjától meghatározza a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. A hivatkozott jogszabályhely szerint az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusa az országosan egységes mérési módszer és az annak alkalmazásához kifejlesztett eszközök alkalmazásával a nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanulók részvételével ellátja a fizikai fittség mérésével kapcsolatos feladatokat. A tanulók fizikai fittségi mérésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával. A fizikai fittségi mérés eredményeit a mérést végző pedagógus – a mérésben érintett tanulónként – rögzíti, és feltölti a NETFIT rendszerbe, amely egy informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszer. A rendszer automatikusan kiértékeli az eredményeket. A kijelölt pedagógusok az adatokat elemzik és meghatározzák az adott tanuló fizikai fittségi szintjének további fejlesztése szempontjából szükséges intézkedéseket. A fizikai fittségi mérés eredményeit az iskolának a tanuló mérési azonosítójának alkalmazásával fel kell tölteni a NETFIT rendszerbe, amelyben a tanulót érintő eredményekről a tanuló és a szülő a tanuló mérési azonosítójának felhasználásával kap tájékoztatást.
- [223] Az EMMI rendelet 81. §-a 2019. szeptember 1. napjától az Nkt. 44/B. §-ának beiktatásával pontosításra került. Míg a 2019. szeptember 1. napja előtt hatályos rendelkezés az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusát kötelezte a mérési adatok rögzítésére valamennyi nappali rendszerű iskolai oktatás rendje szerinti tanuló esetében, az új szabályozás pontosan meghatározza azt is, hogy ki felel az adatok rögzítéséért és elemzéséért a gyógytestnevelésben, strukturált mozgásfejlődésben részt vevő tanulók, valamint sajátos nevelési igényű tanuló esetében.
- [224] A fentiek alapján megállapítható, hogy az MDSZ által kidolgozott NETFIT rendszer keretében a köznevelési intézmények már több mint 5 éve rögzítik a tanulók fittségére vonatkozó adatokat anonim módon. A mérések és az adatok rögzítésének célja a tanulók egészsége megőrzésének, javításának, fenntartásának előmozdítása, és a tanulók egészségi állapotának nyomon követése a tanulók fizikai fittségi szintjének feltárásával.
- [225] 2.2. Az Nkt. 44/C. §-a nyelvi környezetben történő nyelvtanulás nyomon követésére a Tempus Közalapítványt hatalmazza fel, és egyúttal megteremti a tevékenység ellátásához szükséges adatkezelési feljogosítást, valamint a köznevelési intézménytől érkező, illetve oda irányuló adattovábbítás jogalapját. A támadott rendelkezés taxatív felsorolásban rögzíti a kezelt adatok körét; a tanulmányutak nyilvántartása tartalmazza a tanuló nevét, oktatási azonosító számát, anyja születési nevét, születési helyét és idejét, állampolgárságát, nemét, a tanuló nevelési-oktatási intézményének nevét, oktatási azonosító számát, a tanuló tanulói jogviszonyát megalapozó köznevelési alapfeladatot, a tanuló nevelés-oktatásának helyét, évfolyamát, azt, hogy a tanuló hányadik évfolyamon, mely országban vett részt külföldi tanulmányúton, kiskorú tanuló esetén a külföldi tanulmányúthoz történő szülői hozzájárulási nyilatkozatot, a tanuló nyelvi szintjét igazoló iskolai ajánlást, a választott külföldi fogadó intézmény,

gazdálkodó szervezet nevét, az utasbiztosítás szerződésszámát, a támogatói szerződés számát, egyéni pályázat esetén a tanuló fizetési számlaszámát, valamint a tanuló sajátos nevelési igényére vonatkozó adatokat.

- [226] 3. Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint „[m]indenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez”. A személyes adatok védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog tartalmát az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) bontja ki. Az Infotv. személyes adatok védelmével kapcsolatban megfogalmazott célja, hogy a természetes személyek magánszféráját az adatkezelők tiszteletben tartsák. Az adatvédelem az élő természetes személlyel összefüggésbe hozható adatokra tejed ki. Az Infotv. 3. §-a szerint személyes adat nem pusztán maga az adat, hanem az abból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés is. Az Infotv. rendelkezései összhangban állnak az Alkotmánybíróság által kimunkált elvi alapokkal. A 11/2014. (IV. 4.) AB határozat rögzíti, hogy „[a] magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz, és amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve »információs önrendelkezési jogként« fogott fel [ABH 1991, 40, 44–57]. A »személyes adat« minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezék: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett. Az önrendelkezés akkor lehetséges, ha minden ember maga dönti el, hogy saját magáról – magánéletéről (ami a saját élete) és családi életéről – milyen ismeretet oszt meg és kivel.” (Indokolás [55])
- [227] Az Infotv. 4. § (1)–(3) bekezdése szerint „[s]zemélyes adat kizárólag egyértelműen meghatározott, jogszerű célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok gyűjtésének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie. Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. A személyes adat az adatkezelés során mindaddig megőrzi e minőségét, amíg kapcsolata az érintettel helyreállítható. Az érintettel akkor helyreállítható a kapcsolat, ha az adatkezelő rendelkezik azokkal a technikai feltételekkel, amelyek a helyreállításhoz szükségesek.”
- [228] Adatvédelem tehát egy természetes személlyel összefüggésbe hozható bármiféle ismeretre kiterjedhet, azzal, hogy a természetes személy és az adat között szükségképpen fennáll egy kapcsolat, amely az azonosítást lehetővé teszi. A személyes adat az adatkezelés során addig őrzi meg ezt a minőségét, amíg az adat és az alany közötti kapcsolat helyreállítható. A kapcsolat pedig csak akkor állítható helyre, ha az adatkezelő rendelkezik a helyreállításhoz szükséges technikai eszközökkel.
- [229] A minisztériumi állásfoglalás kifejti, hogy az Infotv. a mögöttes joganyagot képező Általános Adatvédelmi Rendelet [Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről, a továbbiakban: GDPR] rendelkezéseivel összhangban lehetővé teszi a személyes adatok kezelésének törvényben történő elrendelését [Infotv. 5. § (1) bekezdés a) pont]. Az Nkt. szövege megfelel az Infotv. és a GDPR előírásainak, kijelölve az adatkezelő személyét és a kezelendő adatok körét, az adatkezelés célját. Az adatkezelőt terhelik a további adatvédelmet, adatrendelkezést stb. biztosító, GDPR-ból és az Infotv.-ből eredő végrehajtási feladatok. Az Infotv. 5. § (5) bekezdése szerint pedig „[h]a a kötelező adatkezelés időtartamát vagy szükségessége időszakos felülvizsgálatát törvény, helyi önkormányzat rendelete vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusa nem határozza meg, az adatkezelő az adatkezelés megkezdésétől legalább háromévente felülvizsgálja, hogy az általa, illetve a megbízásából vagy rendelkezése alapján eljáró adatfeldolgozó által kezelt személyes adat kezelése az adatkezelés céljának megvalósulásához szükséges-e. Ezen felülvizsgálat körülményeit és eredményét az adatkezelő dokumentálja, e dokumentációt a felülvizsgálat elvégzését követő tíz évig megőrzi és azt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) kérésére a Hatóság rendelkezésére bocsátja”. Az államtitkári válasz kitér arra is, hogy előzetes adatvédelmi hatásvizsgálat lefolytatására a törvény előkészítése során sor került, továbbá a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósággal (a továbbiakban: NAIH) is több ízben egyeztettek.
- [230] 3.1. A 44/B. §-sal összefüggésben a Módtv. indokolása megállapítja: „A Javaslat rendezi a tanulók fizikai fitness mérésével kapcsolatosan keletkező adatok anonim módon történő kezelésének rendjét.” Az indítvánnyal támadott jogszabályi rendelkezés ugyanis előírja, hogy az eredményeket a mérésben érintett tanulónként, mérési azonosító alkalmazásával rögzítsék. A 44/B. § (2) bekezdése taxatív felsorolást tartalmaz a tanulók rögzített személyes adatairól, amelyek a következők: mérési azonosító, születési év és hónap, nem, decimális életkor, sajátos nevelési

igényre vonatkozó adat, évfolyam, az iskola feladatellátási helye, valamint a fizikai fittségi mérés eredményei. A tanulók neve nem szerepel a rögzített adatok között. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a támadott rendelkezés a célhoz kötött adatkezelés követelményeinek megfelel, kizárólag a tanulók egészségi állapotának nyomon követése céljából kezeli az ehhez elengedhetetlenül szükséges, az Nkt.-ban rögzített adatokat, a szükséges ideig. Az Nkt. tehát kijelöli az adatkezelő személyét, a kezelendő adatok körét, az adatkezelés célját, ahhoz csak a feltétlenül szükséges mennyiségű adatot kezel összhangban az Infotv. rendelkezéseivel, valamint a GDPR előírásaival. Az Alkotmánybíróság kiemeli, a kezelendő adatok között a tanulók neve nem szerepel, a rendszerben egy mérési azonosítóval szerepelnek, amely kizárólag a rögzítő tanár és a szülő előtt ismert, így az adataik – különös tekintettel a magas egyedszámra és az igen hasonló paraméterekre – nem hozhatók összefüggésbe a személyükkel, a szabályozás adatvédelmi megfelelőségét pedig a NAIH is megerősítette.

- [231] 3.2. Az Nkt. 44/C. §-ával összefüggésben az Alkotmánybíróság hasonló következtetésre jutott. Megállapítható, hogy a támadott rendelkezés a célhoz kötött adatkezelés követelményeinek megfelel, és az Nkt. vonatkozó rendelkezésének értelmében a Tempus Közalapítvány kizárólag a külföldi tanulmányút finanszírozásának biztosítása és a felhasználás ellenőrzése céljából kezeli az ehhez elengedhetetlenül szükséges, az Nkt.-ban rögzített adatokat, a szükséges ideig. Az Nkt. tehát kijelöli az adatkezelő személyét, a kezelendő adatok körét, az adatkezelés célját, ahhoz csak a feltétlenül szükséges mennyiségű adatot kezel összhangban az Infotv. rendelkezéseivel, valamint a GDPR előírásaival.
- [232] 4. Mivel tehát a támadott rendelkezésekkel összefüggésben a tanulók információs önrendelkezési jogának sérelme az Alkotmánybíróság megítélése szerint nem merült fel, az indítványozóknak az Nkt. 44/B. és 44/C. §-ának megsemmisítésére vonatkozó petitumait elutasította.

XV.

- [233] A határozatot az Abtv. 44. § (1) bekezdésének első mondata alapján közzé kell tenni a Magyar Közlönyben.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Hörchneré dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: II/1437/2019.

Dr. Dienes-Oehm Egon alkotmánybíró különvéleménye

- [234] Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 1–4. pontjával és az azokhoz tartozó indokolással.
- [235] Különvéleményem kiindulópontja az, hogy az Abh. már megvizsgálta az iskolaérettséggel, illetőleg az azt elősegítő és szolgáló „óvodakötelezettséggel” kapcsolatosan azokat a kérdéseket, amelyek alapjogi összefüggésűek, és az Abh.-val akkor és most is egyetértettem, illetőleg egyetértek.
- [236] Álláspontom szerint az új törvényi szabályozással módosított szóban forgó rendelkezések változásai az Abh. meghozatala óta szerzett tapasztalatokon nyugvó köznevelési ágazati jellegű kérdések, amelyek az Alaptörvény XVI. cikk (1) és (2) bekezdéseiből levezethető szülői jogok sérelmét nem vetik fel, az alaptörvény-ellenesség szintjét sem érik el. Következésképpen a határozat rendelkező része 1. pontjában alkalmazott megsemmisítést, valamint az annak 2. és 3. rendelkező részi pontjában foglalt mulasztással előidézett alkotmány-ellenességet nem tudom elfogadni, a rendelkező rész 4. pontjában szereplő alkotmányos követelményt pedig szükségtelennek tartom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Salamon László alkotmánybíró különvéleménye

- [237] A rendelkező rész 4. pontjában foglalt alkotmányos követelmény megállapítását nem támogatom. Véleményem szerint az alkotmányos követelmény ebben a megfogalmazásban önmagában félreértelmezhető [mintha a gyermek iskolaérettsége tárgyában a végső döntést meghozni jogosult (szak)hatóságra nézve az eljárását kezdeményező szülői kérelemből egyfajta tartalmi, nem pusztán eljárási jellegű kötelezettség is keletkezne], a hozzá kapcsolódó indokolás pedig – az Abh.-ra történő hivatkozás mellett – félreértelmezi a kérdéskör kapcsán az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésében foglalt szülői jogokat.
- [238] Álláspontom szerint az iskolakezdettség (iskolaérettség) időpontjával, illetve a vitás esetekben lefolytatandó szakhatósági eljárással kapcsolatos szabályozás kapcsán a XVI. cikk (1) bekezdésében rögzített gyermeki jogoknak, a gyermek legjobb érdekének, nem pedig a (2) bekezdésében foglalt – a gyermeknek adandó nevelés megválasztásával összefüggő – szülői jogoknak van szerepe.

- [239] A szülőknek az Alaptörvény alapján joguk van megválasztani a gyermeküknek adandó nevelést. A XVI. cikk ezt rögzítő (2) bekezdése nagy fokú döntési szabadságot biztosít a szülők számára az általános nevelési irány megválasztását illetően, többek között, hogy gyermekük milyen típusú iskolai és – amennyiben az legalább részben kötelező – óvodai nevelésben részesüljön (önkormányzati vagy magán/egyházi fenntartású intézmény; világi vagy egyházi jellegű nevelés; hagyományos vagy alternatív módszereket alkalmazó intézmény; tudományos, művészeti, zenei, nyelvi, sport stb. irányultságú képzés stb.).
- [240] Ez a szabadság azonban nem terjed ki arra, hogy a szülők a gyermekük iskolaérettségének megállapítása kapcsán olyan (valódi) döntési pozícióban legyenek, amely a saját, szükségképpen nem feltétlenül elfogulatlan és tárgyilagos szubjektív álláspontjuk feltétlen érvényesülését eredményezi. Ilyen – alaptörvényi szinten is rögzített – döntési jogosultság a XVI. cikk (2) bekezdéséből nézetem szerint nem vezethető le. A döntés indokolása ennek ellenére az Abh.-ra hivatkozással több helyen is abból az alapállásból indul ki, mintha ezekben a kérdésekben a szülőknek a hatósági eljárás megindítására irányuló kérelem előterjesztésén túlmenően, valamiféle tényleges döntési jogosultsága származna az Alaptörvényből. Véleményem szerint ez téves megközelítés; és meggyőződésem, hogy ilyesfajta jogosultságra maga az Abh. sem utalt.
- [241] A fent említett álláspontot a döntés indokolása elsődlegesen az Abh. egyik, szövegszerűen is idézett mondatára alapítja {„[a]z iskolaérettség, mint szakkérdés eldöntése elsősorban, de nem kizárólagosan a szülő joga” (Abh., Indokolás [54])}. Ez a mondat ugyan valóban megjelenik az Abh. szövegében, ugyanakkor fontosnak tartom rögzíteni, hogy az Abh. kapcsolódó indokolási részei véleményem szerint egyáltalán nem az iskolaérettség tekintetében fennálló szülői döntési jogosultság levezethetőségét hivatottak alátámasztani. Ezzel éppen ellentétesen, az Abh. Indokolásának [46]–[56] bekezdései – az akkor az ombudsman által támadott szabályozás alaptörvény-ellenessége elutasításának körében – éppen azt fejtik ki, hogy a szülő iskolaérettséggel kapcsolatos álláspontját (és az általa előterjesztett dokumentumokat, egyéb bizonyításokat) a hatóságnak ugyan be kell vonnia a vizsgálata körébe, de magának a gyermek iskolaérettségnek a mikénti megítélése mint szakkérdés eldöntése, a szakhatóság feladata; ez pedig nem sérti az Alaptörvényt.
- [242] A hatályos szabályzás koncepciója (megdönthető) törvényi vélelmekre épül, amik szerint: i) a gyermek legjobb érdekét az szolgálja, ha az iskola megkezdése előtt az erre való felkészítés érdekében bizonyos időt közösségben (óvodában) tölt; ii) a gyermekek hatéves korukban iskolaérettek; és iii) az szolgálja a gyermekek legjobb érdekét, ha az iskolai tanulmányok során megszerezhető ismereteket közösségben, intézményi, nem pedig otthoni környezetben (magántanulóként) sajátítják el. Az adott gyermeket kétségtelenül legjobban ismerő szülő abban hozhat döntést, hogy kezdeményezi-e a gyermeke esetében e vélelmek valamelyikének a megdöntését; ha azonban igen, arról már – mivel szakkérdés – nem ő dönt.
- [243] Indokolt esetben tehát a szülő azt kezdeményezheti, hogy a gyermek az „óvodakötelezettség” vagy az iskolába való „bejárás” kötelezettsége alól mentesüljön; vagy éppenséggel az iskolát a törvényben előírt életkornál későbbi időpontban kezdje meg. Ezekben a kérdésekben azonban nem a szülő, hanem az arra hatáskörrel rendelkező szakhatóság van (és volt korábban is) valódi döntési helyzetben; az eljárás pedig kizárólag a gyermek XVI. cikk (1) bekezdéséből levezethető legjobb érdekét, nem pedig a (2) bekezdésében írt szülői jogok érvényesülését hivatott szolgálni. A szabályozási koncepció alapján mind az óvodai foglalkozáson való részvétel alóli mentesítés, mind az „évhalasztás”, mind pedig az otthontanulás kérdésében – a hatósági eljárás lefolytatását követően meghozott, bíróság által felülvizsgálható döntésével – (szak)hatóság dönt; a szülő pedig ezen eljárások kezdeményezésére jogosult. Nézetem szerint a szülők ezen joga is a gyermek legjobb érdekéből vezethető le; ennél szélesebb körű jogosultság pedig az iskolaérettség megállapításával kapcsolatban a szülő számára az Alaptörvény XVI. cikkének egyetlen rendelkezéséből sem következik, a (2) bekezdésében foglaltakból pedig különösen nem.
- [244] A kifejtettek okán nem értek tehát egyet a döntés indokolásának az Alaptörvény XVI. cikk (2) bekezdésének értelmezését túlságosan kiterjesztő megállapításaival különösképpen pedig a „[a]z iskolaérettség, mint szakkérdés eldöntése elsősorban, de nem kizárólagosan a szülő joga” mondat szerepeltetésével. Ezek, az alkotmányos követelmény szövegének szóhasználatával „kiegészülve”, álláspontom szerint nem zárják ki olyan értelmezés lehetőségét, amelynek értelmében a szülőknek az Alaptörvény erejénél fogva valamiféle jogosultságuk keletkezne arra, hogy az iskolaérettség kérdésében a szakhatóság az álláspontjuknak megfelelő döntést legyen köteles meghozni. Ez véleményem szerint egy olyan alkotmányos követelmény megállapítását jelentené, amely téves Alaptörvény-értelmezést rögzít. Amennyiben pedig az Alkotmánybíróság által most megállapított követelmény szövegét úgy értelmezzük, mint amely a hatóság „gondos” eljárására nézve állít mércét, úgy az nézetem szerint felesleges. Az, hogy az eljárás megindítása esetén a hatóság vizsgálatának a szülő által a gyermek iskolaérettségével (annak hiányával) összefüggésben előadott érvekre, bizonyítékokra, orvosi és szakértői dokumentációra stb. is ki kell terjednie, nem csak a vizsgált normából, de – amint arra több helyen maga a döntés indokolása is

utal {lásd: Indokolás VI/4.2.1. pont (Indokolás [112] és köv.); VII/4. pont (Indokolás [136] és köv.); VIII/2. pont (Indokolás [156] és köv.); IX/2. pont (Indokolás [171] és köv.)} – a tényállás teljes körű tisztázására vonatkozó kötelezettségre és az ehhez kapcsolódó eljárási garanciákra vonatkozó előírásokon keresztül az Ákr.-ből is következik. A szülőknek az iskolaérettséggel kapcsolatos eljárásban indokolt és jogilag is védett szerepének szempontjait lényegében már az Abh. indokolásának [51]–[55] bekezdései is tartalmazzák (jóllehet, ezek a szempontok akkor még nem a jelenlegi, hanem korábban hatályos törvényi szabályozással összefüggésben kerültek rögzítésre).

- [245] Mindezekre tekintettel a rendelkező rész 4. pontjában foglalt alkotmányos követelmény megállapítását nem támogatom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró különvéleménye

- [246] Nem értek egyet a többségi határozat rendelkező részének 1–4. pontjaival, ezért az Abtv. 66. § (2) bekezdésében biztosított jogköröm alapján a következő különvéleményt csatolom a határozathoz.
- [247] 1. A többségi határozat rendelkező részének első pontja az Nkt. 8. § (2) bekezdésének az óvodáskorú gyermekek óvodai nevelés alóli felmentésének életkori korlátjára vonatkozó szövegrészét semmisíti meg.
- [248] Ahogy arra a többségi határozat is hivatkozik, az Alkotmánybíróság korábban az Abh.-ban az alapvető jogok biztosának indítványa alapján már vizsgálta az Nkt. 8. § (2) bekezdését, és nem találta alaptörvény-ellenesnek. Az Abh.-ban vizsgált rendelkezés azonban módosításra került. A módosítás folytán immár a gyermeknek csak 4 éves koráig kérhető felmentés a 3 éves kortól egyébként kötelező óvodai nevelés alól, szemben a korábbi 5 éves kort engedő szabályozással.
- [249] A többségi határozat az Abh.-t veszi vizsgálatá alapjául, így az arányosság vizsgálata körében az Abh.-ban tett megállapítások alapján jut arra a következtetésre, hogy míg a korábbi szabályozás megfelelt az arányosság követelményének, a jelenleg hatályos, támadott rendelkezés nem.
- [250] Az Abh. a korábbi szabályozást arra tekintettel tartotta arányosnak az elérni kívánt céllal, mert a hároméves korhatárt ugyan főszabállyá tette, azonban ötéves korig lehetőséget adott a felmentésre az óvodai nevelés alól. Az Abh. a korábbi szabályozás arányosságát tehát két okból látta biztosítottnak. Egyrészt különös jelentőséget tulajdonított az iskolai nevelést megelőző, iskolára előkészítő évnak, amelyet a gyermekek megfelelő szocializációja céljából mindenképpen célszerű óvodai környezetben eltölteni. Másrészt az iskola-előkészítő évet megelőzően széles körű felmentési lehetőséget látott biztosítottnak azon gyermekek számára, akiknek legjobb érdekét bármely okból a családban történő nevelés szolgálja.
- [251] A módosítás folytán azonban a kötelező óvodai nevelést a jogalkotó még egy évvel kiterjesztette, amivel a felmentési lehetőségeket is szűkítette, hiszen csak a 4 éves kor eléréséig kérhető a felmentés, így a szabályozás arányossága – a többségi határozat szerint – az Abh.-ban írtakkal már nem igazolható.
- [252] A problémát abban látom, hogy a mozaikos megsemmisítéssel teljesen kikerül az életkori korlát, ami egyes gyerekeknél azt eredményezheti – értelemszerűen a hatóság felmentést engedő határozata esetén –, hogy ezek az óvodai nevelés alól felmentett gyerekek teljesen kikerülnek az óvodai nevelésből, még az utolsó, a jogalkotó szándéka szerint az iskolára előkészítő évben sem fognak óvodába járni.
- [253] A Korm. rendelet 1. számú mellékletében a következőkben határozza meg az óvodai nevelés pedagógiai alapelveit. Ennek megfelelően a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg; a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be; az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

- [254] Az alapelvekből is következik, hogy az óvodának alapvető feladata – azon túl, hogy a gyermek a saját életkori csoportjában jól érezze magát –, hogy segítse a gyermek testi és szellemi fejlődését, továbbá elősegítse az iskolai követelményekhez való alkalmazkodást, valamint a gyermekek között fennálló bármely hátrányok kiküszöbölését. (Szomorú tény, de vannak gyerekek, akik az óvodában látnak először színes ceruzákat.) Az óvodában ennek érdekében számos olyan lehetőséghez jut a gyermek, melyhez abban az esetben, ha kizárólag otthon nevelkedik, nem. Hiszen a leggondosabb szülő sem feltétlenül észleli vagy ismeri fel esetlegesen, hogy gyermeke bármely okból, akár azért, mert beilleszkedési nehézséggel küzd, akár azért, mert figyelemzavaros, esetleg beszédében mutatkoznak problémák, fejlesztésre szorul, míg az óvoda erre is alkalmas. Sőt a „problémák” felismerésén túl a megoldásban is segítséget nyújt, képességfejlesztő pedagógusok, csoportok közreműködésével, logopédus vagy más szakemberek bevonásával. A többségi határozat folytán az életkori korlát megsemmisítésével lehetnek olyan gyerekek, akik teljesen kimaradnak az óvodai nevelésből, és ennek folytán megtörténhet, hogy nem jutnak ahhoz a fejlesztéshez, ami akár az iskolakezdésig nemhogy javítható, de meg is szüntethető.
- [255] A fentieknek megfelelően álláspontom szerint a megsemmisítéssel az állam intézményvédelmi kötelezettsége és a szülők gyermek nevelésének megválasztásához fűződő Alaptörvényben biztosított joga, valamint különösen a gyermek mindenképp felett álló érdeke közötti egyensúly felbomlik. A megsemmisítés folytán tehát lehetnek, és bizonyosan lesznek is olyan gyerekek, akik nem kerülnek óvodába, így a jogalkotó által célzott és meggyőződésem szerint a gyermek érdekét is legjobban szolgáló (különösen a hasonló korú gyermekek társaságában realizálódó) szocializáció elmarad.
- [256] 2. Ugyancsak nem tudom támogatni a rendelkező rész 2. pontjában szereplő jogalkotói mulasztás megállapítását. A többségi határozat az állam intézményvédelmi kötelezettségéből vezeti le a jogszabályi garanciák hiányát a nyilvánvalóan nem iskolaérett gyermekekre vonatkozóan, két esetként meghatározva; egyik, amikor is a szülő az iskolakezdés elhalasztására vonatkozó kérelem előterjesztését elmulasztja, a másik pedig amikor a szülő a kérelmet nem megfelelően terjeszti elő. A határozat szerint ilyen esetben a jogalkotónak lehetővé kell tennie, hogy az óvoda javaslata alapján vagy más, alkalmas módon elhalasztható legyen a nyilvánvalóan nem iskolaérett gyermek iskolaérettségi vizsgálatát követően a gyermek iskolakezdése.
- [257] Maga a többségi határozat is számos ponton hangsúlyozza a szülők Alaptörvényből is fakadó, elsődleges szerepét a gyermekek jogaival összefüggésben, melyhez képest az állam – objektív intézményvédelmi kötelezettségéből fakadó – szerepe csak kiegészítő jellegű. A szubszidiaritás elvének megfelelően az állam a döntés lehetőségét nem vonhatja el az egyéntől. A gyermekek nevelésére vonatkoztatva ez azt jelenti, hogy az állam feladata a szülők támogatása, de a gyermeknevelés elsősorban szülői feladat. A többségi határozattal megállapított mulasztás célja és következménye ehhez a kiegészítő funkcióhoz képest az, hogy a szülőnek az – egyébként az indoklásban is többször hangsúlyozott – elsődleges szerepét mégis az állam vegye át. A mulasztás megfogalmazása tehát ellentmond a többségi határozat túlnyomó részében hangsúlyozott (szinte piederesztálra emelt) szülői jogok elsődleges szerepének, és az állam – a szülői jogokhoz képest egyébként – másodlagos szerepét tekinti mérvadónak abban az esetben, ha a szülő nem vagy nem kellő gondossággal eljárva nyújtja be az iskolakezdés elhalasztására vonatkozó kérelmet. Vagyis a többségi határozat abból indul ki, hogy a szülő esetlegesen téved gyermeke iskolaérettségét illetően, azt rosszul méri fel, ezért nem kéri a tankötelezettség elhalasztását; vagy elmulasztja a kellő gondosságot a tankötelezettség halasztására vonatkozó kérelem kitöltésekor.
- [258] Mindegyik megállapítást aggályosnak tartom. Az iskolaérettségre vonatkozó döntés meghozatalakor a szülő számos szempontot kell hogy figyelembe vegyen, hiszen az iskolaérettség sok tényező függvénye. Ilyen lehet például az érzelmi, értelmi érettség, a monotóniatűrés, a beszédértés, illetőleg beszédfejltség vagy az alkalmazkodóképesség. Azt gondolom, hogy a szülő az, aki a gyermekét legjobban ismeri, és ugyan nem objektíven, de képes megítélni, hogy bírja-e majd a gyermek az iskolába járással együtt járó kööttségeket. Fontos hangsúlyozni, hogy nem kell a szülőnek tisztában lennie a Korm. rendelet 1. mellékletének VI., „A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére” alcím alatt felsorolt, általam már hivatkozott kritériumokkal, a halasztás iránti kérelem benyújtásához elegendő, ha bármely, általa fontosnak tartott okot, ténytet megjelöl. Erre vonatkozóan egyébként az Oktatási Hivatal honlapján közérthető tájékoztatót is talál, lásd https://www.oktatas.hu/kozneveles/tankotelezettseg/tankotelezettseg_halasztasa.
- [259] Vitásnak tartom ebből következően azt is, hogy a szülő ne boldogulna, vagy ne kaphatna segítséget a halasztási kérelem kitöltéséhez. Az online kitöltés esetén például a rendszerbe van építve a segítség: így a rendszer rögtön jelzi, ha a szülő valamely kötelezően kitöltendő mezőt elfelejtett volna kitölteni. Ezen felül a halasztási kérelmek kitöltésére és benyújtására vonatkozóan számos segítő szándékú írás lelhető fel az interneten is, például https://eduline.hu/kozoktatasi/20210104_tankotelezettseg_halasztasa_kerelmek.

- [260] Megjegyzem, az iskolakezdés elhalasztására vonatkozó kérelem offline kitöltésében is segítséget kaphat a szülő, amennyiben számítógép vagy nyomtató, vagy egyik sem áll rendelkezésére, hiszen akár az óvoda, akár a településen levő kulturális intézmények, könyvtár, művelődési ház vagy akár a családsegítő szolgálat ebben segítséget nyújthatnak számára.
- [261] Meglehet, a „rontott” kérelmekről nincsenek statisztikai adatok, azonban az Oktatási Hivatal tájékoztatása szerint a 2021. január 15-i határidőig 16 442 kérelem érkezett be az Oktatási Hivatalhoz, február elsejéig 11 667 kérelem esetében hoztak döntést. A már lezárt ügyekben a kérelmek 97%-át az Oktatási Hivatal elfogadta. Lásd https://eduline.hu/kozoktatas/20210203_iskolahalasztas.
- [262] A fennmaradó kérelmeket az Oktatási Hivatal 1%-ban elutasította, és 2% volt azoknak a kérelmeknek az aránya, amelyek esetében „egyéb” (például a határidő lejártá miatt visszautasító) döntés született. Lásd https://eduline.hu/kozoktatas/20210208_iskolaerettsegi_visszajelzesek.
- [263] A már lezárt ügyek körülbelül 3%-át kitevő elenyésző szám arra enged következtetni, hogy a szülők meg tudtak birkózni a kérelem kitöltésének és benyújtásának nehézségeivel. Amennyiben pedig az Oktatási Hivatal döntésével nem értenek egyet, lehetőségük van jogorvoslatra. (Szintén az eduline.hu oldalon szerepel a 2020-as évre vonatkozó adat: 2020-ban közel 11 000 kérelem érkezett az Oktatási Hivatalhoz, melynek 89%-át el is fogadták. Összesen 22 olyan eset volt, amikor is a szülők bírósághoz fordultak annak érdekében, hogy a gyermekük még egy évet az óvodában tölthessen.)
- [264] A fentieknek megfelelően a mulasztás megállapítását nem tartom indokoltnak.
- [265] 3. Az indítványozók az Nkt. 8. § (2a) bekezdését, valamint az Nkt. 45. § (6b) bekezdését azért tartották ellentétesnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, mert e rendelkezések kizárják, hogy a bíróság a felmentést engedélyező szerv döntését megváltoztassa, kizárólag arra van mód, hogy kasszációs jogkörben hatályon kívül helyezze a hatósági határozatot. Így viszont – az indítványozók szerint – az eljárás elhúzódása miatt kevés esélye marad annak, hogy a nevelési év kezdő időpontjára az eljárások lezáruljanak, ekként a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenesek. A többségi határozat e rendelkezésekkel összefüggésben is mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességet állapít meg, az eljárási garanciák vélt hiányára hivatkozással, amivel nem értek egyet.
- [266] Álláspontom szerint miután a bíróság határozatának indokolásában irányt mutat a hatóságnak a határozata ismételt meghozatalához, nem evidens, hogy a felmentés tárgyában hozott újabb közigazgatási határozat meghozatala sok időt venne igénybe; illetőleg önmagában az, hogy esetleg elhúzódhat az eljárás, – ellenkező bírósági gyakorlat hiányában – nem igazolja a mulasztás megállapítását. Mind az Nkt. 8. § (2a)–(2e) bekezdése, mind a 45. § (6b)–(6f) bekezdése szoros határidőket határoznak meg a bíróság számára. A hatályos szabályozásnak megfelelően a bíróság – a hatályon kívül helyező – határozata indokolásában meghatározza azokat a szempontokat, melyeket az egyébként szigorú eljárási határidőkhöz kötött felmentést engedélyező szervnek a megismételt eljárás során figyelembe kell vennie; ami maga is az eljárás gyors befejezése irányába hat.
- [267] 4. A többségi határozat rendelkező része 4. pontjában alkotmányos követelményt is megfogalmaz az Nkt. 8. § (2) bekezdésével (óvodai nevelés alóli felmentés iránti kérelem) és 45. § (5) bekezdésével (egyéni munkarendre vonatkozó kérelem) összefüggésben, eszerint a jogszabályoknak megfelelően előterjesztett kérelem csak akkor utasítható el, ha megállapítható, hogy a kérelem elutasítása szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét.
- [268] Az alkotmányos követelmény megállapításával sem értek egyet: egyrészt meggyőződésem, hogy a felmentést engedélyező szerv az alkotmányos követelmény nélkül is kellő körültekintéssel, a gyermek érdekét mérlegelve jár el, illetőleg – a rá irányadó jogszabályi rendelkezésekben megfogalmazott kötelezettségeiből is kifolyólag – kell hogy eljárjon. Erre kötelezi egyébként az Nkt. 8. § (2) bekezdésében foglalt „a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva” szövegrész is, ami lényegét tekintve éppen a gyermek mindenek felett álló érdekének megfeleltethető.
- [269] Másrészt – bírósági gyakorlat hiányában – nem látom kellően igazolva azt, hogy a felmentést engedélyező szerv ne venné figyelembe a szülői nyilatkozatot és a szülő által csatolt dokumentumokat.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

[270] A különvélemény 2., 3. és 4. pontjához csatlakozom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

[271] A különvélemény 1., 2. és 3. pontjához csatlakozom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

[272] A különvélemény 1., 3. és 4. pontjához csatlakozom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

[273] A különvéleményhez csatlakozom.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf.5036/2020/4. számú határozata

Az ügy száma: Köf.5036/2020/4.

A tanács tagja: Dr. Balogh Zsolt a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Kiss Árpád bíró, Dr. Patyi András bíró, Dr. Varga Zs. András bíró

Az indítványozó: Fővárosi Törvényszék

Az érintett önkormányzat: Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata (1033 Budapest, Fő tér 3.)

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 10/2014. (II. 28.) önkormányzati rendeletének 5. § 15. pontja más jogszabályba ütközik, ezért e rendelkezést megsemmisíti;
- megállapítja, hogy Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 10/2014. (II. 28.) önkormányzati rendeletének 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontja más jogszabályba ütközött;
- elrendeli határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben;
- elrendeli, hogy határozatának közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: indítványozó) előtt folyó per felperese 2018. évben vásárolta meg a jelenleg tulajdonában álló társasházi földszinti lakóingatlant, amelyhez az épület fennállásáig tartó földhasználati jogot szerzett a lakás előtt lévő 20 m²-es földrészletre (előkert). A társasházi épület építési vonala azonban nem vízszintes, hanem törtvonal, ezt követi az épület síkja, a felperesi lakás ennél a törésnél helyezkedik el. A lakás földszinti részének a vízszintes épületsíkhöz történő kiigazítása, beépítése – a szomszédos földszinti lakásokhoz hasonlóan – már a felperesi tulajdonlást megelőzően megtörtént. A földhasználati joggal biztosított területen túlmenően a felperes kb. 15 m²-t használ még előkertként az ingatlannal határos a Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat (a továbbiakban: Önkormányzat) tulajdonában álló közterületből.
- [2] A perbeli ingatlan korábbi tulajdonosának kérelmére az Önkormányzat 2019. június 30-ig tartó közterület-használati hozzájárulást adott díjfizetés ellenében a magántulajdonú ingatlanhoz kerítéssel hozzákérített 15 m² területre. 2019 júliusában a felperes is hasonló tartalmú kérelmet terjesztett elő Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek használatáról és rendjéről szóló 10/2014. (II. 28.) önkormányzata rendeletének (a továbbiakban: Ör.) 5. § 15. pontja alapján, amelyet az Önkormányzat elsőfokú hatóságként eljáró szerve elutasított. A felperes fellebbezése folytán eljáró Önkormányzat Képviselő-testülete az elutasító döntést helybenhagyta az Ör. 7. § 29. pontjára hivatkozással. Az elutasító határozat ellen a felperes keresetet nyújtott be, melyben kérte annak megsemmisítését, vitatva az Ör. hivatkozott jogszabályhelyeinek alkalmazását, valamint indítványozta, hogy a bíróság forduljon a Kúria Önkormányzati Tanácsához (a továbbiakban: Önkormányzati Tanács) a határozatban hivatkozott önkormányzati rendelkezések jogszabályba ütközésének megállapítása iránt.

A bírói indítvány és az önkormányzat védírata

- [3] Az indítványozó az előtte folyó per egyidejű felfüggesztése mellett indítványozta az Önkormányzati Tanács eljárását, az Ör. 5. § 15. pontja, illetve 7. § 29. pontja más jogszabályba ütközésének és e rendelkezéseknek a perbeli ügyben való alkalmazási tilalma megállapítását.
- [4] Az indítványozó álláspontja szerint az Ör. 5. § 15. pontja, illetve 7. § 29. pontja sérti az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében meghatározott törvény előtti egyenlőség követelményét, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) hátrányos megkülönböztetést tiltó 8. és 9. §-át, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 2. § (2) bekezdés b) pontját, amely szerint a hatóság a hatásköre gyakorlása során a törvény előtti egyenlőséget és az egyenlő bánásmód követelményét megtartva, indokolatlan megkülönböztetés és részrehajlás nélkül jár el, valamint a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott normavilágosság elvét és a 2. § (2) bekezdésében meghatározott visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát.
- [5] Az indítványozó nem vitatva az Önkormányzat közterület-használat tárgyában megjelölt rendelet alkotási jogát, kifejtette azon érvelését, hogy az Ör. 5. § 15. pontjában meghatározott időpont mint szűkítő feltétel, valamint az Ör. 7. § 29. pontjában szabályozott kötelező elutasítás, észszerű indok és meghatározhatatlan jogalkotói cél nélküli hátrányos megkülönböztetést alkalmaz a közterület-használati hozzájárulás elbírálása során a 2015. január 1-jét követően ingatlanszerzők egy csoportjával szemben, mely a gyakorlatban egyenlőtlen állampolgári helyzetet, rendezetlen településképi állapotot teremt. A szabályozásból ugyanis az következik, hogy azok a tulajdonosok, akik 2015. január 1-jét megelőzően vagy öröklés útján szereztek ingatlant, továbbra is használhatják díjfizetés ellenében a közterületet, és a használat iránti kérelmet az általános szabály [Ör. 4. § (4) bekezdés] szerint terjeszthetnek elő.
- [6] Az indítványozó szerint az Ör. 5. § 15. pontja és az Ör. 7. § 29. pontja által meghatározott időpont (2015. január 1.) okszerűsége, e körben a szabályozási cél, nem értelmezhető. Ellentmondó, hogy a 2015. január 1-jét megelőzően már biztosított, tehát elbírált és megadott közterületi hozzájárulás esetén zárja ki a változatlan feltétellel rendelkező tulajdonost a hozzájárulás egyedi mérlegelésen alapuló elbírálásából, a hozzájárulás megadhatóságából, ugyanakkor ilyen tartalmú kérelem előterjesztésére az Ör. 5. § 15. pontja alapján kötelezi. Ennek a korlátozásnak a célja, időbelisége – szemben több más, az Ör. 7. §-ában megfogalmazott, a közterületi-hozzájárulás megadásának kizárására vonatkozó céllal – nem világos, és ezt az Ör. módosításához becsatolt előterjesztésből sem lehetett megállapítani.
- [7] Az indítványozó álláspontja az, hogy az Ör. azzal, hogy a közterület használatát a hatálybalépését (2017. június 1.) megelőző időre a jogszabály erejénél fogva lényegében jogellenessé nyilvánítja, és ezzel olyan tulajdonosok is érintettek, akik 2015. január 1-je után, de még 2017. június 1-je előtt szereztek az ingatlant, sérti a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát [Jat. 2. § (2) bekezdés].
- [8] Az indítványozó előadta azt is, hogy az Ör. 4. § (4) bekezdése szerint a közterület rendeltetésétől eltérő használatához (közterület-használat) közterület-használati hozzájárulás kell. Az Ör. 5. § 15. pontja – az általános szabályból kiemelve – a 2015. január 1-jét megelőzően a magántulajdonhoz hozzakerített közterület használatára irányuló kérelemre külön is előírja a kérelem benyújtásának kötelezését. E rendelkezésben az időpont megjelölése ugyancsak sérti az egyenlő bánásmód követelményét (Ebktv. 8–9. §), valamint a visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmát [Jat. 2. § (2) bekezdés]. A szabályozás miután hatását tekintve nem kiszámítható, és címzettjei számára előre nem látható következményekkel jár, e jogszabályhelyek alkalmazásával sérül a jogbiztonság követelménye is.
- [9] Az Önkormányzati Tanács a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 140. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az Önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére.
- [10] Az Önkormányzat védíratot nem terjesztett elő.

Az Önkormányzati Tanács döntésének indokolása

- [11] Az indítvány megalapozott.
- [12] Az Önkormányzati Tanács a bírói kezdeményezés alapján az indítvány keretei között járt el, az Ör. indítványban jelölt rendelkezéseit vizsgálta.

I.

- [13] Az indítvánnyal érintett rendeleti szabályok az alábbiak:
- [14] Az Ör. 5. § 15. pontja szerint: „közterület-használati hozzájárulást kell beszerezni különösen: [...] 15. a magántulajdonú ingatlanhoz 2015. január 1-jét megelőzően hozzákerített közterületrész használatához.”
- [15] Az Ör. 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontja alapján: „nem adható közterület-használati hozzájárulás: [...] 29. az öröklés jogcímen történő tulajdonjogszerzés kivételével az ingatlan új tulajdonosa részére, amennyiben a magántulajdonú ingatlanhoz 2015. január 1-jét megelőzően hozzákerített közterületrész használatához az ingatlan korábbi tulajdonosa közterület-használati hozzájárulást kapott.”
- [16] E jogszabályi rendelkezések 2017. június 1-jétől hatályosak, az Ör. 25/2017. (V. 26.) számú önkormányzati rendelettel (1. §-a és 3. §-a) történt módosítása folytán.

II.

- [17] Az indítványozó az Ör. támadott rendelkezéseinek több jogszabályba ütközését észlelte, mely jogszabályok közül az Önkormányzati Tanács elsőként azt vizsgálta meg, hogy az Ör. 5. § 15. pontja és a 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontja mennyiben felel meg a Jat. 2. § (1) bekezdésében írt normavilágosság követelményének.
- [18] A Jat. 2. § (1) bekezdése értelmében „a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie”.
- [19] A Jat. idézett rendelkezése a jogállamiság meghatározó alkotóelemének tekintett jogbiztonság részeként megkövetelt normavilágosság elvét fejezi ki, és mint ilyen, az Alkotmánybíróság egyértelmű gyakorlatában is többször megerősítést nyert. A világos, érthető és mindenki számára értelmezhető normatartalommal kapcsolatban az Alkotmánybíróság számos határozatot hozott. Ezek szerint a jogbiztonság megköveteli, hogy a jogszabály szövege értelmes és világos, a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzon {először 11/1992. (III. 5.) AB határozat, legutóbb megerősítve: 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [116]}.
- [20] Az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata a tekintetben is, hogy a jogállamiságnak [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. „A jogbiztonság az állam – és elsősorban a jogalkotó – kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, és egyértelműek legyenek. Működésüket tekintve kiszámíthatónak és előreláthatónak kell lenniük a norma címzettjei számára. A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is”. {az Alaptörvény hatálybalépését követően először: 31/2012. (VI. 29.) AB határozat, Indokolás [25]; további megerősítése: 3024/2019. (II. 4.) AB határozat, Indokolás [41], 17/2019. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [68]}
- [21] A Jat. hatályát megjelölő rendelkezés [1. § (1) bekezdés a) pont] értelmében az önkormányzati jogalkotók számára törvényi előírassá vált a jogállamiság, jogbiztonság alkotmányos elvéből levezetett normavilágosság korábban alkotmányos követelménye (Köf.5015/2012/6. számú határozat).
- [22] Az Önkormányzati Tanács gyakorlata szerint törvénytörő – a Jat. 2. § (1) bekezdésébe foglalt világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom követelményébe ütközik – az önkormányzati rendeleten belüli kollúzió, ha jogértelmezéssel az ellentmondást nem lehet kiküszöbölni, vagy akkor, ha az ellentmondásban álló rendelkezések valamelyike egyben magasabb jogszabályba is ütközik (Köf.5017/2013/3. számú határozat). Sérti a normavilágosság követelményét, ha az önkormányzati rendelet rendelkezései pontatlanok, egymással ellentmondóak, és hatálytalan jogszabályi rendelkezésekre utalnak (Köf.5.031/2020. számú határozat [33]).
- [23] Jelen esetben a vizsgált önkormányzati rendelkezések alapján nem állapítható meg pontosan, hogy magántulajdonú ingatlanrészhez hozzákerített közterületrész használatához mely esetekben szükséges közterület-használati hozzájárulást beszerezni: logikailag ellentétes szabályozást tartalmazott a 2015. január 1-jét megelőzően hozzákerített közterületrészeket érintően az Ör. 5. § 15. pontjában előírt kötelezettség és az Ör. 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontjában előírt tilalom. A közterületi hozzájárulás beszerzésére történő kötelezés külön előírása az Ör. 5. § 15. pontjában, majd a hozzájárulás megadhatóságának kizárása 7. § 29. pontjában a norma címzettjei számára egyértelmű szabályozási tartalommal nem bír, továbbá nem világos az Ör. vizsgált rendelkezéseiben megjelölt időpont – 2015. január 1. – okszerűsége sem.
- [24] Az Önkormányzati Tanács a vizsgált önkormányzati rendelkezésekben található kollúziókat jogértelmezéssel is megpróbálta feloldani az Alaptörvény 28. cikkében foglalt bírói jogértelmezésre irányadó szabályt is szem előtt tartva, amely értelmében „[a] bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban

a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” Az Alaptörvény e rendelkezése tehát előírja, hogy a bíróságoknak elsősorban a jogszabályok célja szerinti (objektív teleologikus) jogértelmezést és az alkotmánykonform értelmezést kell alapul venniük.

- [25] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e cikke kapcsán hangsúlyozta, hogy „az adott ügyben alkalmazandó jogszabályoknak pusztán a nyelvtani értelmezése nem felel meg az indokolt bírói döntéssel szemben támasztott alkotmányos követelményeknek. Ennek oka, hogy az Alaptörvény 28. cikke azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy a jogszabályokat azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezniük. A bírói jogalkalmazás folyamatában a jogszabályok értelmezése egy olyan komplex indokolást igényel, amely a szintaktikai mellett a teleologikus és a rendszertani értelmezés szempontjait is felismeri, értékeli és egymásra tekintettel ütközteti. A jogértelmezés ezen bíró által érvényesített, komplex folyamatában az irányadó jogi normákat a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni kell a konkrét ügyben” [3179/2018. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [81]].
- [26] Az Alaptörvény 28. cikke egyszerre határoz meg kötelezettséget a bíróságok számára a jogértelmezési művelet során, mindazonáltal a jogalkotót is köti a jogalkotás során, hisz egy jogi norma megalkotásával a jogalkotó mindig egy kitűzött célt kíván elérni, e cél elérése végett alkotja meg a jogszabályt. Jelen esetben e jogalkotói cél nem jelenik meg a vizsgált önkormányzati rendelkezésekben megjelölt időpont – 2015. január 1. – vonatkozásában, az sem az objektív (Alaptörvény 28. cikkében megjelölt feltételezés „a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos cél”), sem pedig a szubjektív (a konkrét jogalkotó konkrét célja) teleologikus értelmezés alapján nem állapítható meg.
- [27] Az Önkormányzati Tanács egyetért az indítványozó azon érvelésével, hogy az Önkormányzat által a magántulajdonú ingatlanok vonatkozásában bevezetett korlátozásnak sem a célja, sem az időbelisége – szemben az Ör. 7. §-ában felsorolt egyéb, a közterületi hozzájárulás megadását kizáró esetekben – nem világos. A szabályozásból nem tűnik ki, hogy az Önkormányzat változatlan feltételek mellett milyen okból zárja ki az ingatlan új tulajdonosát a közterületi hozzájárulás iránti kérelem egyedi mérlegelésen alapuló elbírálásából, miért tiltja a hozzájárulás megadhatóságát, ha a tulajdonos az ingatlan tulajdonjogát jogügylettel szerezte meg, és a korábbi tulajdonos a 2015. január 1-jét megelőzően hozzákerített közterületrész használatához már rendelkezett közterületi hozzájárulással. Teleologikus értelmezés alapján sem állapítható meg, hogy a korlátozás bevezetésére miért éppen a használatba vett közterületrész lekerítésének Ör.-ben előírt időpontjához kapcsolódóan került sor.
- [28] Mindezek alapján az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy az Ör. 5. § 15. pontja, illetve a 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontja a Jat. 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság követelményének nem felelnek meg. Jelen ügyben nyilvánvaló, hogy jogszabály-értelmezéssel a szabályozással kapcsolatos ellentmondás nem oldható fel, a jogalkotói cél nem határozható meg a vizsgált önkormányzati rendelkezésekben található időpont vonatkozásában, ezért az Önkormányzati Tanács az Ör. 5. § 15. pontját a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette. Az Önkormányzati Tanács megállapította továbbá a Kp. 146. § (1) bekezdés b) pontja alapján, hogy az Ör. 2020. október 30. napjáig hatályos 7. § 29. pontja más jogszabályba ütközött.

III.

- [29] Az Önkormányzati Tanács az Ör. indítvánnyal támadott rendelkezései jogszabályba ütközésének megállapítását követően az indítványban hivatkozott további jogszabályba-ütközések kapcsán már csak a következőket jegyzi meg.
- [30] Az Önkormányzati Tanács az önkormányzati rendelkezések visszamenőleges hatályú jogalkotás tilalmába [Jat. 2. § (2) bekezdés] ütközésének vizsgálata során is az alkotmánybírói értelmezést követi.
- [31] A Jat. 2. § (2) bekezdése alapján jogszabály – így az önkormányzati rendelet is – a hatálybalépését megelőző időre nem állapíthat meg kötelezettséget, kötelezettséget nem tehet terhesebbé, valamint nem vonhat el vagy korlátozhat jogot, és nem nyilváníthat valamely magatartást jogellenessé.
- [32] Az Alkotmánybíróság az 1/2016. (I. 29.) AB határozatában áttekintette a visszaható hatállyal kapcsolatban konkrét ügyekben kialakított korábbi gyakorlatát, és a vizsgált esetek alapján megállapította, hogy „a tilalom egyfelől nem abszolút, másfelől, mivel az Alkotmánybíróság által vizsgált jogviszonyok szükségképpen különböznek egymástól – közjogi vagy magánjogi, folyamatban levő vagy már teljesedésbe ment vagy rövid-, hosszú távúak esetleg tartósak stb. – ezért az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja meg, hogy megvalósul-e a jogbiztonság sérelme.” [8/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [55]–[56]].

- [33] Az Önkormányzati Tanács az indítvánnyal támadott önkormányzati rendelkezések vizsgálata során nem észlelt visszaható hatályú jogalkotást. Jelen jogviszonyban nincs szó jog elvonásáról vagy korlátozásáról, mert a közterület rendeltetésétől eltérő engedély nélküli használatára senkinek sincs alanyi joga, annak biztosítása a települési önkormányzatok mérlegelési hatáskörébe tartozik. Továbbá az Ör. támadott rendelkezései a hozzákerített közterületrész használatát visszamenőlegesen nem nyilvánítják jogellenessé, és utólagos díjfizetési kötelezettséget sem írnak elő azon tulajdonosok felé, akik 2015. január 1. után, de még 2017. június 1. előtt szerezték meg az ingatlan tulajdonjogát. Mindössze arról rendelkeznek, hogy az önkormányzat a jövőben nem kívánja a korábbi szabályozásnak megfelelően a közterület magántulajdonú ingatlanhoz történő hozzákerítésével megvalósuló eltérő célú használatot biztosítani.
- [34] Az Önkormányzati Tanács az egyenlő bánásmód követelményével és annak érvényesülésével összefüggésben mindössze rámutat, hogy az Ebktv. a jelen ügyben felmerült problémára nem alkalmazható. Az indítványozó előtt folyó perben olyan önkormányzati tulajdonú területről van szó, amelyre egykor az önkormányzat közterület-használati engedélyt adott, azaz egyes jogalanyokat pozitív diszkriminációban részesített. Az Ebktv. azonban védett tulajdonságok felmutatását kéri, és csak a hátrányos megkülönböztetést tiltja, ezért az Ebktv. 8–9. §-ának megsértése fogalmilag is kizárt.
- [35] Az Önkormányzati Tanács a normakontroll eljárásban a helyi norma más jogszabályba ütközésének megállapítására irányuló indítványt az alaptörvényi összefüggéseket is értékelve vizsgálja. Ugyanakkor a helyi norma más jogszabály közbejötté nélküli, közvetlenül Alaptörvénybe ütközését állító indítványt (jelen esetben indítványrészt) az Önkormányzati Tanácsnak nincs hatásköre vizsgálni, figyelemmel az Alaptörvény T) cikk (2) bekezdésére, valamint 25. cikk (2) bekezdésére. Az indítványozó jelen ügyben az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése megsértésével összefüggésben megsértett jogszabályként az Ákr. 2. § (2) bekezdés b) pontjára úgy hivatkozott, hogy azzal kapcsolatos érdemi álláspontját nem fejtette ki, ami nem tette lehetővé e jogszabálysértés érdemi vizsgálatát.

IV.

- [36] A megsemmisített önkormányzati rendelkezés az Önkormányzati Tanács határozatának a hivatalos lapban való közzétételét követő napon hatályát veszti, és e naptól nem alkalmazható [Kp. 146. § (3) bekezdés]. Az Önkormányzati Tanács a hatályvesztés időpontját a Kp. 146. § (4) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén ettől eltérően is meghatározhatja, a jelen ügyben azonban sem a jogbiztonság, sem az önkormányzati rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme a hatályvesztés eltérő időpontjának megállapítását nem indokolta.
- [37] A Kp. 147. § (1) bekezdése értelmében, ha az önkormányzati rendelet rendelkezésének megsemmisítésére, illetve más jogszabályba ütközésének megállapítására bírói indítvány alapján került sor, a megsemmisített rendelkezés nem alkalmazható az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben. Ezen általános alkalmazási tilalom mellőzését az Önkormányzati Tanács elrendelheti, ha azt a közérdek védelme, a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja, de jelen esetben ilyen körülmények nem álltak fenn.

A döntés elvi tartalma

- [38] *Az Alaptörvény 28. cikke – többek között – előírja a bíróságok számára, hogy a jogértelmezés során vegyék figyelembe a jogszabály célját. Az Alaptörvény 28. cikke ezáltal azt is feltételezi, hogy a jogalkotás – így az önkormányzati rendelet megalkotása – során követelmény, hogy a jogalkotói cél a jogszabályokból mindenki számára érthető és értelmezhető módon kiderüljön.*

Záró rész

- [39] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a más jogszabályba ütközés jogkövetkezményeit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) és b) pontja, valamint 146. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

- [40] A határozat Magyar Közlönyben való közzététele a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététele a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.
- [41] A Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg, és saját költségeiket maguk viselik.
- [42] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2021. február 23.

Dr. Balogh Zsolt s. k., a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola s. k., előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s. k., bíró,
Dr. Patyi András s. k., bíró, Dr. Varga Zs. András s. k., bíró

IX. Határozatok Tára

Az Országgyűlés 9/2021. (III. 17.) OGY határozata Witzmann Mihály országgyűlési képviselő mentelmi ügyében*

Az Országgyűlés *Witzmann Mihály* országgyűlési képviselő mentelmi jogát a Siófoki Járásbíróság 4.Bpk.384/2020/6. számú átiratával érintett ügyben nem függeszti fel.

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

Szabó Sándor s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

Dr. Szűcs Lajos s. k.,
az Országgyűlés jegyzője

* A határozatot az Országgyűlés a 2021. március 16-i ülésnapján fogadta el.

A Kormány 1128/2021. (III. 17.) Korm. határozata a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból, a Központi Maradványelszámolási Alapból, a Gazdaságvédelmi programok előirányzatból történő, valamint fejezetben belüli és fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

A Kormány

1. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 21. § (1) bekezdésében és 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 3 640 821 050 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el elszámolási, a fel nem használt rész tekintetében visszatérítési kötelezettséggel a Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda fejezet, 21. Központi kezelésű előirányzatok cím, 4. Központi tartalékok alcím, 1. Rendkívüli kormányzati intézkedések jogcímcsoport terhére, az 1. melléklet szerint;

Az átcsoportosítás tekintetében

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

Az elszámolás és a visszatérítési kötelezettség tekintetében

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter

belügyminiszter

külgazdasági és külügyminiszter

emberi erőforrások minisztere

Határidő: 2021. december 31.

2. az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva összesen 7 529 595 873 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet XLVII. Gazdaságvédelmi Alap fejezet, 1. Központi kezelésű előirányzatok cím, 1. Központi tartalékok alcím, 1. Gazdaságvédelmi programok jogcímcsoport terhére, a 2. melléklet szerint;

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

3. az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 2 403 694 000 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, a 3. melléklet szerint;

Felelős: pénzügyminiszter
igazságügyi miniszter
külgazdasági és külügyminiszter
Miniszterelnökséget vezető miniszter
a Paksi Atomerőmű két új blokkja tervezéséért, megépítéséért és üzembe helyezéséért felelős tárca nélküli miniszter
emberi erőforrások minisztere

Határidő: azonnal

4. az Áht. 33. § (2) bekezdésében, valamint az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 153. §-ában biztosított jogkörében eljárva 19 210 358 098 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezet, 43. Központi Maradványelszámolási Alap cím terhére, a 4. melléklet szerint.

Felelős: pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1128/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

XI. Miniszterelnökség
XIV. Belügyminisztérium
XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
XXII. Miniszterelnöki Kormányiroda

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2021.

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
	XI.	30					Miniszterelnökség									
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok									
385562				16			Célelőirányzatok									
							Nonprofit, társadalmi, civil szervezetek és köztisztviselők támogatása									
						K3	Dologi kiadások							199 900		
						K5	Egyéb működési célú kiadások							399 800 100		
	XIV.						Belügyminisztérium									
001711		12					BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság									
							Dologi kiadások							64 669 000		
							Beruházások							577 331 000		
							Felújítások							290 000 000		
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium									
004118		2					Külszékhelyek igazgatása									
							Személyi juttatások							10 000 000		
							Dologi kiadások							40 000 000		
346617	XX.		15				Emberi Erőforrások Minisztériuma									
							Magyarságkutató Intézet									
							Személyi juttatások							187 200 000		
							Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó							29 000 000		
							Dologi kiadások							1 000 000 000		
							Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			23				Sporttevékenység támogatása									
386395				4			Versenysport és szakmai feladatok támogatása									
							Egyéb működési célú kiadások							1 042 100 000		
343451			48				Kincstári díj									
							Dologi kiadások							521 050		
	XXII.						Miniszterelnöki Kormányiroda									
							Központi kezelésű előirányzatok									
							Központi tartalékok									
297102		21		1			Rendkívüli kormányzati intézkedések									
							Egyéb működési célú kiadások							-3 640 821 050		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	BEVÉTELEK Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	TÁMOGATÁS Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
	XI.	30					Miniszterelnökség									
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok									
				16			Célelőirányzatok									
385562	XIV.						Belügyminisztérium							400 000 000		
001711		12					BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság							932 000 000		
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium									
004118		2					Külszékhelyek igazgatása							50 000 000		
346617	XX.		15				Emberi Erőforrások Minisztériuma							1 216 200 000		
							Magyarságkutató Intézet									
							Fejezeti kezelésű előirányzatok									
			23				Sporttevékenység támogatása									
386395				4			Versenysport és szakmai feladatok támogatása							1 042 100 000		
343451			48				Kincstári díj							521 050		
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																
													Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra			

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki		A támogatás folyósítása/zárása (módosítása +/-)	Összesen	I.n.év	II.n.év	III.n.év	IV.n.év
Magyar Államkincstár 1 példány		időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>	3 640 821 050	3 640 821 050			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

2. melléklet az 1128/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

XI. Miniszterelnökség
XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
XLIII. Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások
XLVII. Gazdaságvédelmi Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	KIADÁSOK				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						
	XI.	30					Miniszterelnökség											
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok											
							Célelőirányzatok											
348617				57								Kulturális fejlesztési, orvosságvédelmi és egyéb feladatok ellátásának támogatása gazdasági társaságok részére						
						K3						Dologi kiadások				1 861 058		
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások				3 722 116 000		
334484	XX.	18					Emberi Erőforrások Minisztériuma											
							Klebsberg Központ											
						K6						Beruházások				2 127 905 200		
	XLIII.						Az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek és kiadások											
		1					Az MNV Zrt. rábizott vagyonával kapcsolatos bevételek és kiadások											
			2				Az MNV Zrt. rábizott vagyonával kapcsolatos kiadások											
				1			Ingatlanokkal és ingóságokkal kapcsolatos kiadások											
329639					1		Ingatlan beruházások, ingatlan és egyéb eszközök vásárlása											
						K6	Beruházások									537 713 615		
	XLVII.	1	1				Gazdaságvédelmi Alap											
							Központi kezelésű előirányzatok											
							Központi tartákok											
385484				1			Gazdaságvédelmi programok											
						K5	Egyéb működési célú kiadások									-7 529 595 873		
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			1				Gazdaságvédelmet szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok											
387806				5			Fővárosi fejlesztések											
						K3	Dologi kiadások									570 000		
						K5	Egyéb működési célú kiadások									1 139 430 000		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	BEVÉTEL				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	TÁMOGATÁS				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve						
	XI.	30					Miniszterelnökség											
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok											
							Célelőirányzatok											
348617				57								Kulturális fejlesztési, orvosságvédelmi és egyéb feladatok ellátásának támogatása gazdasági társaságok részére					3 723 977 058	
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma											
334484		18					Klebsberg Központ											2 127 905 200
	XLVII.	2					Gazdaságvédelmi Alap											
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok											
				5			Gazdaságvédelmet szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok											
387806							Fővárosi fejlesztések											1 140 000 000

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárólása (módosítása +/-)				Összesen				I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>				7 529 595 873				7 529 595 873			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

3. melléklet az 1128/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

X. Igazságügyi Minisztérium
 XI. Miniszterelnökség
 XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma
 XLVII. Gazdaságvédelmi Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
 Költségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat							
	X.	20					Igazságügyi Minisztérium												
							Fejezeti kezelésű előirányzatok												
001052			2			K5	III szakmai programok és egyéb kötelezettségek támogatása												
							Egyéb működési célú kiadások									20 000 000			
	XI.	1					Miniszterelnökség												
							Miniszterelnökség igazgatása												
						K1							Személyi juttatások			75 900 000			
						K2							Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó			15 180 000			
						K3							Dologi kiadások			540 000 000			
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
			2				Fejezeti általános tartalék												
						K5							Egyéb működési célú kiadások			-20 000 000			
	XX.	1					Emberi Erőforrások Minisztériuma												
							Emberi Erőforrások Minisztériuma igazgatása												
						K1							Személyi juttatások			56 000 000			
						K2							Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó			6 138 000			
		19					Emberi Erőforrás Támogatáskezelő												
						K1							Személyi juttatások			190 476 000			
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
			13				Művészeti tevékenységek												
				1			Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása												
						K1							Személyi juttatások			-190 476 000			
			23				Sporttevékenység támogatása												
				4			Versenysport és szakmai feladatok támogatása												
						K5							Egyéb működési célú kiadások			-50 138 000			
				6			Sporteredmények, sportszakmai tevékenységek, sportteljesítmények elismerése												
						K5							Egyéb működési célú kiadások			-12 000 000			
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap												
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
			2				Közép-Duna menti térségfejlesztési feladatok												
						K8							Egyéb felhalmozási célú kiadások			-631 080 000			
			7				Gazdaságvédelmet szolgáló külügyi fejezeti kezelésű előirányzatok												
				2			Regionális határon túli és egyéb nemzetközi fejlesztési és kutatási programok												
						K5							Egyéb működési célú kiadások			1 500 000 000			
				3			Kötött segélyhitelezés												
						K5							Egyéb működési célú kiadások			-1 500 000 000			

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat							

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cim cso- p. szám	Jog- cim szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cim cso- p. név	Jog- cim név	T Á M O G A T Á S				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat						
	X.						Igazságügyi Minisztérium											
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
001052			2				III szakmai programok és egyéb kötelezettségek támogatása										20 000 000	
	XI.						Miniszterelnökség											
294502		1					Miniszterelnökség Igazgatása										631 080 000	
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
296668			2				Fejezeti általános tartalék										-20 000 000	
	XX.						Emberi Erőforrások Minisztériuma											
005214		1					Emberi Erőforrások Minisztériuma Igazgatása										62 138 000	
338139		19					Emberi Erőforrás Támogatáskezelő										190 476 000	
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
			13				Művészeti tevékenységek											
386473				1			Művészeti tevékenységek és egyéb feladatok támogatása										-190 476 000	
			23				Sporttevékenység támogatása											
386395				4			Versenysport és szakmai feladatok támogatása										-50 138 000	
386406				6			Sporteredmények, sportszakmai tevékenységek, sportteljesítmények elismerése										-12 000 000	
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap											
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok											
368840			2				Közép-Duna menti térségfejlesztési feladatok										-631 080 000	
			7				Gazdaságvédelmet szolgáló külügyi fejezeti kezelésű előirányzatok											
386162				2			Regionális határon túli és egyéb nemzetközi fejlesztési és kutatási programok										1 500 000 000	
247423				3			Közlött segélyhitelezés										-1 500 000 000	

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki	A támogatás folyósítása/zárólása (módosítása +/-)	Összesen	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év
Magyar Államkincstár 1 példány	időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>	2 403 694 000	2 403 694 000			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

4. melléklet az 1128/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

XI. Miniszterelnökség
 XII. Agrárminisztérium
 XIII. Honvédelmi Minisztérium
 XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium
 XVIII. Külgazdasági és Külügyminisztérium
 XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai
 XLVII. Gazdaságvédelmi Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
 Költségvetési év: 2021.

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K					Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve							
	XI.	30					Miniszterelnökség												
			1				Fejezeti kezelésű előirányzatok												
385551				15			Célelőirányzatok												
							Kulturális örökségvédelmi, világörökségi törvényből adódó és nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok												
						K3						Dologi kiadások							
						K5						Egyéb működési célú kiadások							
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások							
	XII.						Agrárminisztérium												
004240		1					Agrárminisztérium igazgatása												
						K3						Dologi kiadások							
006606		12					Országos Meteorológiai Szolgálat												
						K6						Beruházások							
							Fejezeti kezelésű előirányzatok												
265978		7					Nemzeti agrárkár-enyhítés												
						K5						Egyéb működési célú kiadások							
	XIII.						Honvédelmi Minisztérium												
		1					Honvédelmi Minisztérium												
198279		2					Egyéb HM szervezetek												
						K3						Dologi kiadások							
						K6						Beruházások							
						K7						Felújítások							
		8					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
			2				Ágazati célelőirányzatok												
220459				25			Hozzájárulás a NATO Biztonsági Beruházási Programjához												
						K3						Dologi kiadások							
						K6						Beruházások							
						K7						Felújítások							
	XVII.						Innovációs és Technológiai Minisztérium												
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
302691			32				Közlekedési ágazati programok												
						K8						Egyéb felhalmozási célú kiadások							
	XVIII.						Külgazdasági és Külügyminisztérium												
004118		2					Külképviseletek igazgatása												
						K1						Személyi juttatások							
						K6						Beruházások							
						K7						Felújítások							
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap												
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok												
			1				Gazdaságvédelmet szolgáló miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok												
376217				6			Kiemelt Nemzetközi Sportesemény Stratégia és sportesemény pályázatok, valamint kiemelt hazai rendezésű sportesemények támogatása												
						K3						Dologi kiadások							
						K5						Egyéb működési célú kiadások							
	XLII.						A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai												
374873		43					Központi Maradványszámolási Alap												
						K5						Egyéb működési célú kiadások							

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L							A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma							
												Kiemelt előirányzat neve																	
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																													

forintban

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S							A módosítás jogcíme	Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma						
												Kiemelt előirányzat neve																
	XI.						Minisztereinek																					
		30					Fejezeti kezelésű előirányzatok																					
			1				Célelőirányzatok																					
385551				15			Agrárminisztérium		Kulturális örökségvédelmi, világörökségi törvényből adódó és nemzeti emlékhelyekkel kapcsolatos feladatok									80 040 000										
004240	XII.		1				Agrárminisztérium igazgatása												25 450 800									
006606		12					Országos Meteorológiai Szolgálat												95 675 959									
		20					Fejezeti kezelésű előirányzatok																					
265978			7				Nemzeti agrárkár-enyhítés												3 138 044 925									
	XIII.						Honvédelmi Minisztérium																					
198279		1	2				Honvédelmi Minisztérium		Egyéb HÍM szervezetek										7 749 903 444									
		8					Fejezeti kezelésű előirányzatok																					
			2				Ágazati célú előirányzatok																					
220459				25			Innovációs és Technológiai Minisztérium		Hozzájárulás a NATO Biztonsági Beruházási Programjához										3 653 069 509									
	XVII.						Fejezeti kezelésű előirányzatok																					
302691		20		32			Közlekedési ágazati programok												120 065 481									
004118	XVIII.		2				Külgazdasági és Külügyminisztérium																					
							Külgazdasági és Külügyminisztérium		Külgazdasági és Külügyminisztérium																			
	XLVII.		2				Gazdaságvédelmi Alap												361 100 000									
					1		Fejezeti kezelésű előirányzatok																					
376217				6			Gazdaságvédelmet szolgáló minisztereinek fejezeti kezelésű előirányzatok																					
							Kiemelt Nemzetközi Sportesemény Stratégia és sportesemény pályázatok, valamint kiemelt hazai rendezésű sportesemények támogatása												3 987 007 980									
Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű																												
													Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra															

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki	A támogatás folyósítása/zárólása (módosítása +/-)	Összesen	I. n. év	II. n. év	III. n. év	IV. n. év
Magyar Államkincstár 1 példány	időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>	19 210 358 098	19 210 358 098			

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Kormány 1129/2021. (III. 17.) Korm. határozata a Magyar Falu Program – óvodai sport alprogram keretében megvalósuló egyes beruházások megvalósításához szükséges fedezet biztosításáról

A Kormány a Magyar Falu Program keretében megvalósuló egyes programelemekkel összefüggő intézkedések végrehajtásához szükséges feladatokról szóló 1646/2019. (XI. 19.) Korm. határozatban, valamint a Magyar Falu Program – óvodai sport alprogram keretében megvalósuló egyes beruházások megvalósításához szükséges fedezet biztosításáról szóló 1976/2020. (XII. 22.) Korm. határozat [a továbbiakban: 1976/2020. (XII. 22.) Korm. határozat] 3. és 5. pontjában foglaltak végrehajtása érdekében

1. egyetért a Magyar Falu Program óvodai sport alprogram keretében az Irány a pálya program folytatásával, és az annak keretében 29 településen előkészített óvodai sportpálya-beruházás programszerű kormányzati magasépítési beruházásként történő megvalósításával;
2. az 1. pont szerinti beruházások megvalósítása érdekében a Beruházási Ügynökség által vállalható kötelezettségek felső korlátjáról szóló 1776/2018. (XII. 21.) Korm. határozat 1. pontja szerinti kötelezettségvállalási keret terhére a Beruházási Ügynökség által vállalható kötelezettség összegét 817 671 198 forintban határozza meg;
3. a 2. pont szerinti összeg finanszírozása érdekében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 817 671 198 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, az 1. melléklet szerint;

Felelős: nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

4. az 1976/2020. (XII. 22.) Korm. határozat 2. pontja szerinti összeg finanszírozása érdekében az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 592 158 065 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, a 2. melléklet szerint;

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

5. az 1976/2020. (XII. 22.) Korm. határozat 4. pontja szerinti összeg finanszírozása érdekében az Áht. 33. § (2) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva 62 493 906 forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el, a 2. melléklet szerint.

Felelős: Miniszterelnökséget vezető miniszter
nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter
pénzügyminiszter

Határidő: azonnal

*Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök*

1. melléklet az 1129/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

XLVII. Gazdaságvédelmi Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2021.

Államháztartási egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	K I A D Á S O K										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve												
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap																	
		3	2				Gazdaságvédelmi Alap - Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások																	
391462				10			Programszerű magasépítési beruházások																	
							Magyar Falu Program - óvodai sport alprogram - irány a pálya program megvalósítása																	
379528			5			K6	Beruházási tartalék					Beruházások										817 671 198		
						K6						Beruházások										-817 671 198		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	B E V É T E L										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve												

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyeidi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím cso- p. szá- m	Jog- cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím cso- p. név	Jog- cím név	T Á M O G A T Á S										Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/ határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve												
												Foglalkoztatottak létszáma (fő) - időszakra												

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban töltendő ki							A támogatás folyósítása/zárolása (módosítása +/-)					Összesen		I. n. év		II. n. év		III. n. év		IV. n. év	
Magyar Államkincstár 1 példány							időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>					817 671 198		817 671 198							

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

2. melléklet az 1129/2021. (III. 17.) Korm. határozathoz

XLVII. Gazdaságvédelmi Alap

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
Költségvetési év: 2021.

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	K I A D Á S O K		Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap									
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
376273			1				Gazdaságvédelmi szolgáltató miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok									
							Magyar Falu Program									
		3				K8	Gazdaságvédelmi Alap - Kiemelt Kormányzati Magasépítési Beruházások							-654 651 971		
			2				Programszerű magasépítési beruházások									
391462				10			Magyar Falu Program - övöldai sport alprogram - Irány a pálya program megvalósítása									
						K6	Beruházások							592 158 065		
379517			4				A Beruházási Ugyrnökség tevékenységéhez kapcsolódó egyéb kiadások									
						K6	Beruházások							62 493 906		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	B E V É T E L		Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Államháztartási egyedi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog-cím csop. szám	Jog-cím szám	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog-cím csop. név	Jog-cím név	T Á M O G A T Á S		Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma
												Kiemelt előirányzat neve				
	XLVII.						Gazdaságvédelmi Alap									
		2					Fejezeti kezelésű előirányzatok									
376273			1				Gazdaságvédelmi szolgáltató miniszterelnökségi fejezeti kezelésű előirányzatok									
							Magyar Falu Program							-654 651 971		

Az előirányzat-módosítás érvényessége: a) a költségvetési évben egyszeri jellegű

Az adatlap 1 eredeti példányban toltendő ki		A támogatás folyósítása/zárólása (módosítása +/-)		Összesen		I. n. év		II. n. év		III. n. év		IV. n. év	
	Magyar Államkincstár 1 példány		időarányos teljesítésarányos egyéb: <u>azonnal</u>		654 651 971		654 651 971						

* Az összetartozó előirányzat-változásokat (+/-) egymást követően kell szerepeltetni.

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarkozlony.hu> honlapon érhető el.